

ЦРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА
НАУКА И УМЈЕТНОСТИ

MONTENEGRIN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

Jubilee edition
Volume 6

MONTENEGRIN ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS
1971–2011

Editor
Academician Momir Djurović

Podgorica, 2011

ЦРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ

Јубиларна издања
Књига 6

ЦРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ 1971–2011

Уредник
Академик Момир Ђуровић

Подгорица, 2011.

ОДБОР ЗА ОБИЉЕЖАВАЊЕ ЈУБИЛЕЈА ЦАНУ

- ◆ Академик МОМИР ЂУРОВИЋ, председник Одбора
- ◆ ФИЛИП ВУЈАНОВИЋ, председник Црне Горе
- ◆ РАНКО КРИВОКАПИЋ, председник Скупштине Црне Горе
- ◆ ИГОР ЛУКШИЋ, председник Владе Црне Горе
- ◆ САЊА ВЛАХОВИЋ, министарка за науку
- ◆ Академик БРАНКО ПАВИЋЕВИЋ
- ◆ Академик БРАНИСЛАВ ШОШКИЋ
- ◆ Академик МИРЧЕТА ЂУРОВИЋ
- ◆ Академик ДРАГУТИН ВУКОТИЋ
- ◆ Академик МИЈАТ ШУКОВИЋ
- ◆ Академик РАНИСЛАВ БУЛАТОВИЋ
- ◆ Академик ДРАГАН К. ВУКЧЕВИЋ
- ◆ Академик МИЛОЈИЦА ЈАЋИМОВИЋ
- ◆ Академик БРАНИСЛАВ ОСТОЈИЋ

**ЦРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА
НАУКА И УМЈЕТНОСТИ**

Примљено на сједници Предсједништва Црногорске академије наука и умјетности
2. септембра 2011. године.

Сва права задржана. Ниједан дио ове књиге не смије бити репродукован у било којој
форми без дозволе издавача.

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ДРУШТВУ ЗА НАУКУ И УМЈЕТНОСТ ЦРНЕ ГОРЕ

На основу члана 159. става 2. Устава Социјалистичке Републике Црне Горе, проглашава се Закон о Друштву за науку и умјетност Црне Горе, који је усвојила Скупштина Социјалистичке Републике Црне Горе, на сједници Републичког вијећа од 12. октобра 1971. године и на сједници Просвјетно-културног вијећа од 12. октобра 1971. године.

Број 1541
12. октобра 1971. године
Титоград

Предсједник Скупштине
Социјалистичке Републике Црне Горе,
Видоје Жарковић, с. р.

На основу члана 359. тачка 2. Устава Социјалистичке Републике Црне Горе, Предсједништво Социјалистичке Републике Црне Горе, издаје

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЦРНОГОРСКОЈ АКАДЕМИЈИ НАУКА И УМЈЕТНОСТИ

Проглашава се Закон о Црногорској академији наука и умјетности који је усвојила Скупштина Социјалистичке Републике Црне Горе, на сједници Вијећа удруженог рада од 10. марта 1976. године и Скупштина Самоуправне интересне заједнице за научне дјелатности Социјалистичке Републике Црне Горе, на сједници од 10. марта 1976. године.

Број 5188
Титоград, 10. март 1976. године

Предсједник Скупштине
Социјалистичке Републике
Црне Горе
Будислав Шошкић, с. р.

Предсједник Предсједништва
Социјалистичке Републике
Црне Горе
Вељко Милатовић, с. р.

Академик Момир Ђуровић,
предсједник ЦАНУ

ПОВОДОМ 40 ГОДИНА РАДА
ЦРНОГОРСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА
И УМЈЕТНОСТИ И 61 ГОДИНЕ
ОД ФОРМИРАЊА НАУЧНОГ
ДРУШТВА ЦРНЕ ГОРЕ

Прошло је више од 61 године откако је Влада Народне Републике Црне Горе донијела одлуку о формирању Научног друштва Црне Горе, а 40 година откако је Законом установљена Црногорска академија наука и умјетности. Не тако дугачак период за овакву институцију када се пореди са дужином постојања Црне Горе или сличним институцијама у европским земљама. Но, не и кратак када се пореди са многим другим земљама. Од тренутака када су у прошлости групе учених људи организовале друштва која ће, последице, прерасти у академије наука па до данас, много тога се промијенило, па и сам појам академије наука. Иако, првенствено, институције које окупљају елиту научну и умјетничку, оне данас имају и неке друге значајне задатке а нарочито да својим ставовима утичу на оне који политички одлучују. Временом, прерасле су у један од стубова државности земаља којима припадају.

Од формирања Научног друштва Црне Горе, из којег Црногорска академија наука вуче своје коријене, а које је на необјашњив начин било укинато, што ни у ком случају не служи на част тадашњим моћницима, научна и умјетничка елита се окупљала око Црногорске академије наука и умјетности као њено изабрано чланство или као сараднички тимови. Ријетко је име које је заслуживало или заслужује да буде препознато и чланством у Академији било заобиђено. Но, треба знати да у животу сви не добију оно што заслужују те да се то десило и са неким личностима из наше прошлости. Није то умањило нити њихов углед, а нити карактер и углед Академије. Уосталом, по правилу, ријетко ко у животу добије оно што заслужује.

Дуги период, у доба бивше Југославије, Црногорска академија наука и умјетности је, у оквиру Савјета југословенских академија, играла значајну улогу, организујући многе своје активности у оквиру те заједнице. Послије распада Југославије, и нестанка Савјета академија, она се значајно другојачије организује. У посљедњих десетак година она постаје, као национални члан, члан свих значајних институција науке у свијету: ISCU, ALEE, IAP, IUA, IACSEE, CEEN, Асоцијације дунавских академија, ЕМАНА и сарађује на основу билатералних споразума са више од 26 националних академија. Као мала академија она не може да се такмичи са великим у генерисању нових знања, али препозната је као веома активна, нарочито међу европским академијама, по својим активностима које окупљају научнике и умјетнике из цијелога свијета и који се враћају поново да учествују у догађајима које она организује. Хиљаде угледних научника, од нобеловаца и носилаца Филдсове награде па до младих, по правило је различитим поведима у Црногорској академији наука и умјетности.

Ништа мања активност није и на националном нивоу. Објављених, до сада, више од 500 посебних издања сврставају Црногорску академију наука и умјетности међу најзначајније издаваче у Црној Гори, а по карактеру својих издања међу најзначајније посвећене црногорској тематици и проблемима.

Тешко је, у овако кратком времену, говорити о свим тим вриједним дјелима, али нека се за овај догађај помене само дванаестотомно издање *Црна Гора у XXI стољењу*, које је у изради окупило више од 150 научника и стручњака из Црне Горе и ино-

странства, и које је веома позитивно оцијењено од научне и друге јавности, како интернационалне тако и националне, којим смо исказали, поред стања, проблема са којима се суочава Црна Гора, и наша виђења којим путем треба да се она развија. Предвиђати је веома незахвално, али указивати на оно што се може десити је обавеза националних академија. Убијеђени смо да смо исправно претпоставили да Црну Гору треба градити као:

- друштво знања уз очување црногорског културног простора;
- живљење уз унапређивање еколошког баланса;
- кохерентно друштво толеранције;
- друштво на филозофији развоја и
- богато и срећно друштво.

Са задовољством смо констатовали да је заједница европских, а и свјетских националних академија, веома похвално говорила о овом документу и о таквој активности наше академије.

О бројним скуповима који су окупљали угледне ствараоце најбоље говоре штампани зборници. Њих преко 108, од којих су многи привукли учеснике из читавог свијета. Декларације са неких од ових скупова привукле су пажњу и Европског парламента, биле су уручене непосредно предсједнику Европског парламента и генералном директору Европске комисије, као и произвеле одговарајуће активности комесара за науку Европске комисије.

Округли столови, научне трибине, промоције наших издања које су привукле пажњу и пуниле наше сале учесницима сталне су активности Црногорске академије наука и умјетности.

Посебно бих се осврнуо на улогу Академије у односу на оне који политички одлучују, а нарочито поједина министарства Владе Црне Горе. Да ли на иницијативу из Академије или на захтјев оних који политички одлучују, Академија је урадила много извјештаја о значајним активностима или догађајима. Било је ту и онаких који нијесу у датом тренутку прихваћени са одушевљењем, али било је више оних који су прихваћени као основа за политичко одлучивање. Треба се само присјетити неких од харанги које су организоване против Академије поводом неких активности, да би резултати, по објављивању документа-зборника радова, били свестрано прихваћени. Тај облик активности желимо да гајимо и више него што је то наша пракса. Морам нагласити да је у овим случајевима Академија радила практикујући пуни научни интегритет, што, треба признати, није баш једноставно у малој земљи, а нарочито ако је она на Балкану.

Црногорска академија наука и умјетности је међу првима у Европи организовала активности младих научника организујући *Центар младих научника* као саставни дио Академије, и та идеја је са симпатијама прихваћена у односу на ону која сугерише организовање академија младих, као што је урадило пар великих националних академија у Европи. На овај начин омогућило се младим научницима, прије свега, да мултидисциплинарно „мисле”, да расправљају и организују дио свог научног рада ван својих уских научних интереса. И не дуго постојање овога Центра показало је сву своју оправданост. Више научних скупова, расправа, пројеката, међународних комуникација, заједничких активности са сличним институцијама других академија, најбољи је примјер успјешности овога Центра.

Црногорска академија наука и умјетности значајно трпи у свом раду због непостојања у њеном саставу научних института. Покушаји које смо имали прије неко-

лико година са Универзитетом Црне Горе да одређене њихове институције прихватимо у наш састав пропали су због веома приземних политичких интереса. Стварност је, нарочито у малим земљама, често далеко од рационалности, што је показао и овај случај. У неким активностима овај недостатак је донекле компензован постојањем одговарајућих центара.

Академија има неколико центара: *Институт за језик и књижевност*, имена *Петар II Петровић Његош*, *Центар за енергију и екологију – ЕНЕКО*, као и *Лексикографски центар*. *Институт Петар II Петровић Његош* је остварио значајну активност, а нарочито издавачку. Поред више томова критичког издања дјела Петра II Петровића Његоша, више научних скупова, активност на изучавању језика је у ствари сва она која се доскоро, у овој области, дешавала у Црној Гори. Десет рјечника појединих крајева у Црној Гори је створило могућност да се почне радити на *Рјечнику црногорској народној и књижевној језика*. *ЕНЕКО* је, последице амбициозних планова, чак и инфраструктурних, заустављен у својој изградњи од стране једног бившег министра и једног још увијек важног политичког лидера којима је био ближи породични и локални интерес од интереса Црногорске академије наука и умјетности и Црне Горе. Но, у оквиру овога центра успјешно се организују многе активности иако не онакве и онолико колико смо планирали.

Посебна је прича о лексикографској активности, уопште, у Црној Гори. Иако су енциклопедије као едиције, па и оне најзначајније, много изгубиле од свога значаја и вриједности појавом интернета и савремених информационих алатки, ипак, оне се још увијек штампају. Дугачка је прича, и врло искривљена у јавности, о покушају објављивања Енциклопедије Црне Горе. Више због јавности, пошто се истините информације још увијек „цензуришу”, дужан сам да кажем нешто више о овоме. Послије 11 неуспјешних и непродуктивних година рада Лексикографског завода Црне Горе, Црногорској академији наука и умјетности, која се иначе званично успротивила укидању Лексикографског завода, повјерена је израда ове публикације. Она је на овом пројекту окупила више од 600 стваралаца. Послије три непуне године рада, када је било на помолу објављивање првога од предвиђена три тома, из мистериозних разлога обустављено је финансирање и замрзнут даље рад на том пројекту, што траје и данас. Наши покушаји да окончамо рад на овом дјелу у „приватној” режији били су оспорени од најодговорнијих часника који политички одлучују. Вријеме пролази, а помака нема, сем што поједине групе, а нарочито неки који за 11 година нијесу ништа урадили, агитују на различите, али некоректне начине, пласирајући у јавност многе неистине. У таквој ситуацији, ми смо формирали Лексикографски центар, који је до сада објавио пар лексикографских издања везаних за Црну Гору. Очекујемо да нам се тај пројекат поново активира, као што су обећали најодговорнији, но он ће у садашњим, новим, условима захтијевати да се много тога ради од почетка.

Црногорска академија наука и умјетности окупља више од 250 научника, стручњака и умјетника као своје сараднике у одборима Академије или другим повременим и сталним тијелима. Рад одбора није баш најидеалнији те се морају тражити нови стимуланси за њихово веће ангажовање. Нови мега и други пројекти су најбољи мотив за окупљање око Академије.

Црногорска академија наука и умјетности је смјештена у једном од најљепших амбијената у Подгорици, али у неадекватним просторијама. Послије дуго година преговора пристали смо да уступимо тај специфични и највреднији простор у Подгорици да би се на њему изградиле резиденцијални објекти за највише државне функционе-

~ TIME IS UP ~

Universal Declaration

Role of National Science Academies in the 21st Century

11th October 2008, Podgorica, Montenegro

*T*he human race is facing unprecedented global challenges and transformations. Climatic changes, energy shortages, food scarcity, new diseases and emerging social unrest are major warning signs that humankind might be on the verge of irreversible decline. This development has potentially dramatic consequences for the future of humanity not only in the long-term, but also for the immediate future of our own generation.

Against this background, on the 11th of October 2008 in Podgorica, Montenegro, the participants of the international conference "Role of National Science Academies in the 21st Century" adopted and proclaimed this *Universal Declaration*.

Following this act, the conference calls upon all National Science Academies to publicize the *Universal Declaration* to political leaders, scientific organizations, civil society organizations and educational institutions.

1. Human activities play important role in many global changes, including the declining state of the environment and related global consequences. We must stop this trend immediately. The contemporary philosophy of development, and even our way of life, has to be re-examined. There is no more time to lose by arguing and developing grandiose out-of-reach plans.

There is no more time to waste time.

2. The unprecedented challenges to sustainable development necessitate more understanding, greater tolerance and solidarity, as well as urgent action on the part of political leaders, scientists and members of civil society.

This situation has never been faced before, nor required action on such a scale. Such challenges require new ground in human creativity: holistic ideas, interdisciplinary and novel scientific approaches, development of new technologies, and innovative solutions in order to assure the well-being of humans. No single country, nor single group of politicians or scientists is able to address this complex issue in isolation.

3. Political leaders must accept that National Science Academies are a necessary part of the global solution. Full use must be made of the Academies' potential in producing new knowledge and building efficient non-political communications and networks beyond national borders.

In particular, National Science Academies have to play a crucial role in formulating policy advice for solving these issues. Political leaders, National Science Academies and civil society must act together. If not, we will all lose. Humankind will lose: not only coming generations, but also our own.

We must act:

Think Locally - Act Globally.

*N*othing in this *Universal Declaration* may be interpreted as anything but a call for immediate action. We all survive or we fade away—TOGETHER. Humankind lives in, or vanishes from, the same fragile, global village.

** Organized by the:*

Inter Academy Panel, European Academy of Sciences and Arts, Network of Central and Eastern European Academies, South East Europe Division of World Academy of Art and Science, InterAcademy Council for South East Europe and Montenegrin Academy of Sciences and Arts

ре да бисмо за узврат добили нову зграду чије контуре се већ називају у сусједству. Иако дајемо више него што добијамо, сматрали смо да је и то наша обавеза и дуг у грађеву савремене и модерне Црне Горе. Нови простори су и нови изазов. Како је једном приликом, поводом реконструкције британског парламента, и Черчил рекао: *Нова зграда парламента је нови парламент*. Неће Црногорска академија бити нова академија у новој згради. Тешко је измислити ново када су академије у питању. Оне су једне од свега три институције човјечанства које су преживјеле многа времена, многе системе, многе политичке моћнике и политичка опредјељења. Ту се не може измислити ништа ново. Може се једино проширивати активност али радити, не заборављајући, увијек поштујући научни интегритет. Тако, у Црногорској академији радимо на проширивању наших активности, првенствено желећи да окупимо у новим просторијама више сарадника који би активније него до сада радили на проблемима ове цивилизације, а нарочито оним који су везани за Црну Гору. Нова зграда ће омогућити, поред осталог, и активности као што је отварање Галерије Црногорске академије наука и умјетности, што ће нам дати прилику не само да омогућимо јавности да има увид у нашу имјетничку колекцију већ и да организујемо умјетничке поставке значајних аутора или о значајним догађајима.

О међународним активностима Црногорске академије наука и умјетности много тога би се могло рећи. Вријеме ми дозвољава да само констатујем да је она веома плодна, како у раду на заједничким пројектима са другим националним академијама тако и у организовању многих међународних активности, као и подједнака у активностима у међународним институцијама које обједињују националне академије и научне активности уопште. Нови квалитет у међународној сарадњи је и рад на пројектима финансираним из иностраних научних фондова. И поред тога што ми вријеме не дозвољава да поменем све оно што се у овој активности ради, дужан сам рећи да је сарадња на научним пројектима нарочито богата са Руском академијом наука, Краљевском академијом економије и финансија Шпаније, Глобалним округлим столом, као и са академијама у сусједним земљама.

До сада је у Црногорску академију наука и умјетности изабрано 86 чланова у радном саставу и 68 дописних, иностраних. Академија тренутно броји 41 члана. Углавном сви они ствараоци који су то и заслуживали, а били држављани Црне Горе, бирани су у радни састав. Од поновног успостављања независности Црне Горе бирамо за чланове у радном саставу само оне држављане Црне Горе који су резидентни у Црној Гори. Процес избора, као и у другим националним академијама, огледало је научног интегритета Академије. Академија је увијек била отворена за све изузетне ствараоце и свако ко би прошао изборну процедуру добро би дошао у њено чланство. То је било, и остаће, главно и једино начело постајања чланом Црногорске академије наука и умјетности. Никакво именовање – било политичко, административно или било како друго. Уосталом, то и јесте главно начело и моћ академија: да су њихови чланови изабрани од својих колега и то доживотно, што им обезбјеђује да буду независни, а професионални у својем раду. Они раде индивидуално или заједно, интердисциплинарно и трансдисциплинарно са главним циљем промовисања изврсноности у науци и трајности у умјетности, нудећи независне, на чињеницама засноване, погледе за добробит Црне Горе и човјечанства уопште. Успјех Академије зависи од снаге и експертиза њених чланова и њихове способности да мобилишу научне експерте да са њима у континуитету дају савјете онима који политички одлучују, влади и осталим учесницима у друштвеним процесима. Црногорска академија наука и умјетности је

Universal Declaration

The Value of Science for Society

20th November 2009, Podgorica, Montenegro

*T*he potentiality of science has to be better understood and accepted. Society's trust in science and scientists must be encouraged and safeguarded.

Many fear the possible negative impact of science on humanity and the environment. They feel that science has been disregarding the concerns and traditional values of society.

Against this background, the international conference „Values and 21st Century” adopted this Declaration. The conference calls upon all National Science Academies to publicize it to the scientific – and educational community, as well as to the press.

- 1.* For science to be accepted as truly universal:
- society's trust in science and scientists must be promoted. The most significant factor in achieving this must be the ethical and moral responsibility of the individual scientist and the scientific community;
 - scientists should serve as ethical role models for society;
 - scientists need to approach their own work with modesty and respect the dignity of the individual;
 - science needs to work with society when it comes to addressing social and environmental problems – such as poverty, shortage of resources, climate change...;
 - science should be transparent and know no borders.

- 2.* Values for science:
- science should be honest and open;
 - ethics must be made part of science training;
 - social sciences and humanities should work together with natural sciences and technology;
 - scientists should make every effort to protect the integrity of science.

- 3.* Science for values:
- the benefits of scientific discoveries should belong to all humanity;
 - science must be sensitive to universal and human values;
 - science has the potential of affecting traditional values and even creating new values;
 - scientific activities should be distributed to benefit all societies.

Organized by the:

Montenegrin Academy of Sciences and Arts, Network of Central- and Eastern European Academies (CEEN), European Academy of Sciences and Arts, World Academy of Art & Science Division for SEE and Inter Academy Council for South East Europe

много пута показала, па и скорашњим мегапројектом *Црна Гора у XXI стољећу*, да је способна да ангажује, не само кроз своје чланство већ и из цијеле Црне Горе, најбоље научнике у јединственом напору како би дошла до цјеловитих, на знању и чињеницама базираним, погледа на проблеме са којима се суочава Црна Гора и шире, при томе ослобођена националног или уско дисциплинарног приступа.

Дописни/инострани чланови Академије су веома значајни ствараоци из свијета, они који су својим дјелом били или јесу у комуникацији са Црном Гором, а који су, по правилу, већ чланови неке националне академије.

Не би било коректно да не примијетим и да није све баш идеално. Но, ово није прилика да говорим и о неким проблемима са којима се Црногорска академија наука и умјетности и научници у Црној Гори сусрећу, као што су финансијски, институционална преорганизованост, али не и организованост, научних активности у Црној Гори, притисци појединаца да буду политички именовани/изабрани у чланство Академије, о односу појединих извршилаца власти према Академији, кризи у високом образовању, стварању, намјерно или не, многих конфузија у јавности, о односу медија према науци, а наравно и Црногорској академији наука и умјетности и друго. Многи од њих нијесу специфични за ЦАНУ и Црну Гору, док су неки типични за мале земље, гдје се дозвољава квазиумјетницима и квазинаучницима да играју значајнију улогу од оне која им припада, вршећи велики притисак на оне који политички одлучују.

*

Ова цивилизација се сусрела са проблемима које никада у историји није познавала или који никада нијесу били таквога интензитета. Глобално загријавање и раст популације сигурно су највећи изазови пред данашњицом. У том контексту много проблема је пред свјетском заједницом које је потребно ријешити. Енергија је есенцијална за даљи наш развој, али са данашњом ефикасношћу у њеном коришћењу тешко да је могуће обезбиједити чисту енергију и довољно енергије. Сигурно да је нуклеарна енергија круцијална за обезбјеђивање масовне енергије, и да је важна са аспекта одрживости, што захтијева нека друга рјешења у сигурности и процедурама њене примјене, како би се обезбиједила њена мирољубива употреба. Са скоро половином данашње свјетске популације у градовима нови изазови као што су транспорт, санитарје, смјештај и други, постали су витални за опстанак ове цивилизације. Потребно је супротставити се таквим изазовима промовишући ефикасније и хуманије градове користећи науку, технологију и урбано планирање. Повећане потребе за храном како би се задовољиле потребе растуће популације, као и елиминисало сиромаштво, захтијевају нова истраживања и развој у пољопривреди, нове односе према генетски модификованим организмима. Глобални здравствени проблеми остају једно од најважнијих проблема човјечанства. Технологије као што су геномска и регенеративна медицина морају бити много више развијене како би се креирао нови здравствени систем. Много тога још би се могло набрајати.

У 21. стољећу капацитет планете Земље да подржи људске активности примиче се својој коначности, подсјећајући нас да смо ми дио природе и да треба да живимо у хармонији са њом док се боримо са растом популације и смањењем неједнакости између народа. Одрживост, мада умногоме истрошена фраза, постала је од круцијалне важности. Због тога потребно је да имамо адекватне националне политике као и да

ојачамо међународну научну заједницу како би се успјешно супротстављала глобалним изазовима. Нова знања су оно што очекујемо да ће највише допринијети рјешавању проблема са којима се суочава ова цивилизација. У том процесу веома је важна улога коју имају националне академије.

Били смо се навикли на живот у којем смо радили и планирали на дужи рок, задуживали се цио живот да бисмо створили услове за живот, радећи и по 100 сати недељно и стално јурећи нове идеје. Тај начин живљења био је основ успјеха, нарочито најразвијенијих земаља свијета. Но, у неколико посљедњих година изгледа да смо се занијели неким другим начином живљења: планирајући на кратки рок и стварајући нове вриједности на спекулацијама. Тешко да се може дозволити више да се неколико одабраних енормно богате док се остали излажу опасностима и гурају у изолацију. Не може се више живјети са верзијом „Wall Street иновација”, названом „финансијским иновацијама” да би се развијао овај свијет. Сазнали смо посљедњих година како се та прича завршава. У посљедње вријеме свјedoци смо многих застоја, а нарочито стагнирања личних примања, док издаци за живот, нарочито за здравствене услуге и школовање, расту вртоглавом брзином. И то је случај како у развијеним тако и у земљама у развоју, па наравно и у Црној Гори.

Умјесто „финансијског иновирања” потребно је охрабривати ризике који омогућавају успјешно предузетништво како би се градиле нове компаније и стварале нове технологије које би омогућиле људима широм свијета да стварајући нове вриједности буду запослени, да живе богатије, здравије и много продуктивније. То, у принципу, значи много више науке и технолошких паркова, лабораторија, бизнис-инкубатора – мјеста гдје су предузетници и научници, они који развијају производе, удружени, мјеста гдје иновације не само да се развијају већ и доносе на тржиште. Нови производи постају најважнији мотор развоја. Зато природне науке и технологија, а нарочито националне академије наука, имају посебну важност и одговорност у стварању нових вриједности и креирању наше будућности. Наравно, без друштвених наука тешко да бисмо могли постићи нужно потребан консензус о примјени нових знања и вриједности.

Данас су критична времена за науку и научну сарадњу. Са једне стране, притисак на науку да да рјешења за изазове са којима се сусреће човјечанство никада није био већи, док, са друге стране, жеља оних који одлучују да слушају савјете научника у многим земљама никада није била мања. Без изузетка ово се манифестује на свим нивоима уважавања науке: национално, у оквиру влада, али и у приватном сектору, интернационално, у оквиру ЕУ и УН фамилије интернационалних организација, али такође и међу невладиним тијелима. Онима који политички одлучују постало је веома, да не кажем једино, важно да добију „научну” подршку за оно што намјеравају, нарочито од неке научне институције. У томе смислу необично је присутна, у многим случајевима, видна, а опасна, интересна сарадња влада са научницима, а нарочито оним из друштвених и хуманистичких наука. Они, често, пуно не маре шта то наука може, а шта не може, као што ни они који праве такве компромисе не разумију да је најважнији задатак науке и научних савјета да бескомпромисно граде добро живљење како у читавом свијету тако и локално, а не политичке и друге каријере. Оваквих случајева се, наравно, може наћи и у Црној Гори.

Данас, морамо бити свјесни чињенице да би људско друштво постигло продуктивну, здраву и одрживу релацију са природним свијетом, јавни и приватни сектор морају приликом одлучивања узимати у обзир енвайронментални као и интеграл-

ни приступ и то без обзира на то да ли се ради о локалним или глобалним приликама. Због тога је потребно боље разумијевање науке и технологије од стране оних који одлучују. Много више него што то захтијевају „политичке” ситуације или политичке припадности. Често, под изговором практиковања демократије, ове чињенице се пренебрегавају без обзира на то што природни капацитет Планете и научна сазнања, нарочито она у природним и техничким наукама, не маре пуно за политичка прокламовања „демократије и људских права”. Брзина свјетлости је без обзира на политичко опредјељење, владаре или политички систем, дан или ноћ, или земљу, увијек 299.792.5 km/h. Сигурно, било би неисправно занемаривати нека од највећих достигнућа данашње цивилизације, као што су на примјер људска права, али исто тако сигурно је да је развој науке, а посебно технологије, освојио многе просторе, а и отворио многа нова питања нарочито када су друштвени односи у питању. Често, ова чињеница се не разумије исправно.

Да би наука играла у нашим животима улогу коју бисмо жељели, потребно је да њена перцепција буде подједнака и код широке популације. Јавна перцепција улоге науке значајно се мијењала током времена. У току 17. и 18. стољећа наука је била у центру друштвених интересовања у свакој породици у Европи, а тема дебатних критика у вишој класи. Послије Индустијске револуције ово се развило у слијепо вјеровање да наука и технологија могу обезбиједити средства да ријеше све проблеме друштва. Често, наука је имала нејасан пријем код широке популације. Њена потенцијална примјена за побољшање услова живљења увијек је била препозната, нарочито у скорашњем времену у медицини и технолошким апликацијама. Али, народ је доживио науку и у облику оружја за ратове, као и машинерију која екстракује више рада из мушкараца, жена и дјеце, ријетко уважавајући многа знања која су се у међувремену акумулисала. Не треба се изненадити ако обични људи виде науку као нешто што им може донијети најбоље у свакодневном животу, али и потенцијалну опасност за рат. За вријеме друге половине 20. стољећа глорификовани поглед на науку постепено је уступио мјесто растућем скептицизму и код многих негативном приступу ономе што наука може доприносити развоју друштва.

Деградација екосистема, загађење на глобалној сцени, пријетња загријавању Планете због људских активности, конфузија око енергетске ситуације, као и финансија и економије, уколико је све то почивало и почива на научним достигнућима, како се онда може правдати вјеровање у њену корисност? Све то је, између осталог, резултирало тиме да при крају прошлога и почетком овог стољећа многи факултети универзитета у Европи бију битку да привуку студенте за области академских студија које многи препознају као узроке свјетских проблема, док неки филозофи и постмодернисти заузимају јасан ненаклон приступ према науци данас. Атрактивност природних наука и технологије губи битку полако код младе популације развијених земаља, па и у Црној Гори, што ће се, у сваком случају, негативно одразити на даљи развој ове цивилизације, као и рјешавање многих глобалних проблема. Сигурно, за то нијесу криве само горепоменуће чињенице, али и оне значајно доприносе томе феномену. Да ли је добра илустрација ове појаве и оно што се дешава у посљедње вријеме у најразвијенијој земљи свијета гдје је, између 1980. и 2000. године, број оних са докторатом наука и инжењера упослених, а који су рођени у иностранству, порастао са 24% на 37%, а број странаца који су на докторским студијама је чак 60%. Тај тренд се наставио и у овом стољећу.

Како би наука својим резултатима значајније доприносила рјешавању нагомила-них, а глобалних и пријетећих проблема, потребно је и животно да се ургентно ус-поставе ефикасни национални, а нарочито међународни оквири како би се заједнич-ки рјешавали изазови овог човјечанства, а нарочито ословиле климатске промјене и енергетска криза у свим земљама свијета. Посебно, потребна је боља и напредни-ја научна и технолошка дипломатија, укључујући при томе повећану употребу на-учних и технолошких ресурса уз финансијске интервенције, што се поред политич-ких опредјељења значајно може постићи сарадњом националних академија наука. Њихова „научна дипломатија” била је увијек најбоља претходница у договорима око рјешавања многих заједничких проблема. Улога националних академија наука, због својег карактера, постаје у овим процесима необично важна, а нарочито у малим зе-мљама чије политичке елите, често, радије теже ка стварању земаља „научне потро-шње” умјесто земаља „научне креативности”. Нарочито, она је важна у земаљама у којима је партитократија најважнији квалитет. Нашао бих, да ми вријеме дозвољава, примјера за ове тврдње и у Црној Гори. Црногорска академија наука и умјетности ће чинити све да допринесе рјешавању ових проблема у Црној Гори, а наравно кроз ме-ђународну сарадњу, а у оквиру својих капацитета и мађународних научних институ-ција, и у свјетској заједници. Чинићемо све како би грађани Црне Горе на путу европ-ских и других интеграција стварали нове вриједности које би им омогућиле равно-праван живот у свјетској заједници.

Дозволите ми да ово бесједовање завршим ријечима државника чије многе рије-чи и данас, много година послје његове смрти, са уважавањем понављамо: „Наши проблеми су посљедица човјекових активности, те они могу бити ријешени од стра-не човјека. Човјек може бити велики колико жели. Ниједан проблем људске судбине није изван људског бића. Човјеково резонување и дух су до сада често ријешили, на-изглед, нерјешиве проблеме, и мислим да он то може урадити поново”.

ЧЛАНОВИ ДРУШТВА ЗА НАУКУ
И УМЈЕТНОСТ ЦРНЕ ГОРЕ

ЧЛАНОВИ ЦРНОГОРСКЕ АКАДЕМИЈЕ
НАУКА И УМЈЕТНОСТИ

ЧЛАНОВИ ДРУШТВА ЗА НАУКУ И УМЈЕТНОСТ ЦРНЕ ГОРЕ

ОДЈЕЉЕЊЕ ПРИРОДНИХ НАУКА

Редовни чланови

- ♦ Радослав Анђус, Зарија Бешић, Вилотије Блечић, Бранимир Гушић, Милутин Ђуришић, Драгиша Ивановић, Иво Поповић Ђани, Љубомир Рашовић, Тонко Шољан

Дойисни чланови

- ♦ Владислав Влаховић, Драгутин Вукотић, Божина Ивановић, Владимир Лепетић, Милорад Мијушковић, Љубо Павићевић, Љубиша Ракић, Марко Улићевић

ОДЈЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

23

Редовни чланови

- ♦ Иван Божић, Владислав Брајковић, Бранислав Ђурђевић, Бранко Павићевић, Петар Поповић, Владо Стругар, Васо Чубриловић, Бранислав Шошкић

Дойисни чланови

- ♦ Димитрије Димо Вујовић, Мирчета Ђуровић, Славко Мијушковић, Ђоко Пејовић

ОДЈЕЉЕЊЕ УМЈЕТНОСТИ

Редовни чланови

- ♦ Милош Вушковић, Јанко Ђоновић, Радован Зоговић, Душан Костић, Михаило Лалић, Ђуза Радовић, Ђамил Сијарић

Дойисни чланови

- ♦ Радоња Вешовић, Цвјетко Ивановић, Есад Мекули, Душан Сковран

ПРЕДСЈЕДНИШТВО (10. јул 1973 – 7. мај 1976)

Предсједник

- ◆ редовни члан Бранко Павићевић, изабран 10. јула 1973.

Пошћредсједници

- ◆ редовни члан Михаило Лалић, изабран 10. јула 1973.
- ◆ редовни члан Радослав Анђус, изабран 10. јула 1973.

Секретар

- ◆ дописни члан Драгутин Вукотић, изабран 10. јула 1973.

Чланови

- ◆ дописни члан Марко Улићевић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ дописни члан Димитрије Димо Вујовић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ дописни члан Чедо Вуковић, секретар Одјељења умјетности
- ◆ редовни члан Драгиша Ивановић
- ◆ редовни члан Љубомир Рашовић

ЧЛАНОВИ ЦРНОГОРСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЈЕТНОСТИ (постојећи састав)

ОДЈЕЉЕЊЕ ПРИРОДНИХ НАУКА

Редовни чланови

- ♦ Ранислав Булатовић, Петар Вукославчевић, Драгутин Вукотић, Перко Вукотић, Момир Ђуровић, Светомир Ивановић, Милојица Јаћимовић, Гордан Караман, Владо Лубарда, Љубиша Станковић, Милинко Шарановић, Вучина Шћекић

Ванредни чланови

- ♦ Слободан Бацковић, Предраг Мирановић, Горан Николић

Дойисни чланови

- ♦ Љубомир Берберовић, Борис Гусев, Георге Дука, Душан Косовић, Љубиша Ракић, Виктор Антонович Адовничј, Феликс Унгер, Фарудин Хоџа, Иво Шлаус, Мирко Булајић, Божидар Матић, Ионел Хајдук

25

ОДЈЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

Редовни чланови

- ♦ Петар Влаховић, Драган К. Вукчевић, Миомир Дашић, Момчило Зечевић, Милица Костић, Зоран Лакић, Мирчета Ђуровић, Драгутин Лековић, Бранко Павићевић, Владо Стругар, Драган Радоњић, Бранислав Шошкић, Мијат Шуковић

Ванредни чланови

- ♦ Ђорђе Борозан

Дойисни чланови

- ♦ Љубиша Адамовић, Питер Дрент, Милорад Екмечић, Андреј Митровић, Евангелос Муцопулос, Џангир Абасович Керимов, Евгениј Љвович Немировски, Слободан Перовић, Анатолиј Пантелејевич Деревјанко, Радован Вукадиновић, Хајме Хил Алуха

ОДЈЕЉЕЊЕ УМЈЕТНОСТИ

Редовни чланови

- ◆ Анка Бурић, Радоња Вешовић, Рајко Вујичић, Чедо Вуковић, Жарко Ђуровић, Драган Караџић, Бранислав Остојић, Олга Перовић, Бранко Поповић, Војислав Станић

Ванредни чланови

- ◆ Ненад Вуковић, Павле Пејовић

Дойисни чланови

- ◆ Цветан Грозданов, Радомир Ивановић, Петар Омчикус

ПРЕМИНУЛИ ЧЛАНОВИ

Почасни члан

- ◆ Јосип Броз Тито

ОДЈЕЉЕЊЕ ПРИРОДНИХ НАУКА

Редовни чланови

- ◆ Зарија Бешић, Вилотије Блечић, Владислав Влаховић, Владимир Војводић, Бранимир Гушић, Војин Дајовић, Звонимир Дамјановић, Милутин Ђуришић, Божица Ивановић, Драгиша Ивановић, Владимир Лепетић, Милорад Мијушковић, Љубо Павићевић, Иво Ђани Поповић, Љубомир Рашовић, Миомир Савићевић, Марко Улићевић, Тонко Шољан

Ванредни чланови

- ◆ Бранко Зоговић, Ернест Стипанић

Дойисни чланови

- ◆ Борислав Божовић, Милан Драговић, Милован Јовановић, Јанез Милчински, Веселин Перић, Јован Петрић, Павле Савић

ОДЈЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

Редовни чланови

- ◆ Иван Божовић, Влајко Брајић, Димитрије Димо Вујовић, Нико С. Мартиновић, Славко Мијушковић, Милан Милутиновић

Ванредни чланови

- ◆ Божидар Глушчевић, Душан Мартиновић, Вуко Павићевић, Ђорђије Пејовић

Дойисни чланови

- ◆ Татјана Ивановна Алексева, Алојз Бенац, Обрен Благојевић, Владислав Брајковић, Милан Васић, Радован Вукановић, Пеко Дапчевић, Бранислав Ђурђевић, Радомир Лукић, Јуриј Алексејевич Писаров, Петар Поповић, Еуген Пусић, Сима Ђирковић

ОДЈЕЉЕЊЕ УМЈЕТНОСТИ

Редовни чланови

- ◆ Милосав Бабовић, Ново Вуковић, Здравко Велимировић, Душан Вукотић, Милош Вушковић, Јанко Ђоновић, Радован Зоговић, Слободан Калезић, Душан Костић, Павле Мијовић, Јевто Миловић, Вуко Радовић, Ђуза Радовић, Лука Томановић, Бранко Филиповић Фило

Ванредни чланови

- ◆ Цвјетко Ивановић, Александар Пријић, Јелена Мања Радуловић-Вулић, Душан Сковран

Дойисни чланови

- ◆ Јосип Видмар, Миодраг Дадо Ђурић, Вељко Ковачевић, Блаже Конески, Мирослав Крлежа, Михаило Лалић, Есад Мекули, Мишел Обен, Асим Пецо, Митар Пешикан, Бамил Сијарић, Никита Иљич Толстој

ПРЕДСЈЕДНИШТВА ЦРНОГОРСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЈЕТНОСТИ

7. мај 1976 – 23. октобар 1981.

Предсједник

- ◆ академик Бранко Павићевић

Потпредсједници

- ◆ академик Михаило Лалић
- ◆ дописни члан Милорад Мијушковић

Секретар

- ◆ дописни члан Драгутин Вукотић

Чланови

- ◆ дописни члан Марко Улићевић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ дописни члан Димитрије Димо Вујовић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ академик Јанко Ђоновић, секретар Одјељења умјетности
- ◆ дописни члан Чедо Вуковић, од 24. јуна 1977.
- ◆ академик Драгиша Ивановић
- ◆ академик Љубомир Рашовић

28

23. октобар 1981 – 21. октобар 1983.

Предсједник

- ◆ академик Бранислав Шошкић

Потпредсједник

- ◆ академик Чедо Вуковић

Секретар

- ◆ ванредни члан Божина Ивановић

Чланови

- ◆ ванредни члан Љубо Павићевић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Мирчета Ђуровић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ ванредни члан Јевто Миловић, секретар Одјељења умјетности
- ◆ академик Милорад Мијушковић
- ◆ академик Димитрије Димо Вујовић
- ◆ ванредни члан Радоња Вешовић

21. октобар 1983 – 29. октобар 1985.

Предсједник

- ◆ академик Бранислав Шошкић

Повијредсједник

- ◆ академик Чедо Вуковић

Секретар

- ◆ ванредни члан Марко Улићевић

Чланови

- ◆ ванредни члан Љубо Павићевић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Мирчета Ђуровић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ ванредни члан Јевто Миловић, секретар Одјељења умјетности
- ◆ академик Милорад Мијушковић
- ◆ академик Владо Стругар
- ◆ ванредни члан Миомир Савићевић

29. октобар 1985 – 27. октобар 1989.

Предсједник

- ◆ академик Мирчета Ђуровић

Повијредсједник

- ◆ академик Чедо Вуковић

Генерални секретар

- ◆ академик Марко Улићевић

Чланови

- ◆ ванредни члан Милинко Шарановић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Божидар Глушчевић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ ванредни члан Јевто Миловић, секретар Одјељења умјетности
- ◆ академик Драгутин Вукотић
- ◆ академик Душан Костић
- ◆ академик Бранислав Шошкић

27. октобар 1989 – 19. новембар 1993.

Предсједник

- ◆ академик Драгутин Вукотић

Повијредсједник

- ◆ академик Милорад Мијушковић

Генерални секретар

- ◆ ванредни члан Бошко Глушчевић
- ◆ академик Марко Улићевић, од 27. новембра 1992.

Чланови

- ◆ ванредни члан Милинко Шарановић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ ванредни члан Мијат Шуковић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ ванредни члан Милосав Бабовић, секретар Одјељења умјетности

19. новембар 1993 – 28. новембар 1997.

Предсједник

- ◆ академик Драгутин Вукотић

Потпредсједник

- ◆ академик Милорад Мијушковић

Генерални секретар

- ◆ академик Мијат Шуковић
- ◆ академик Милинко Шарановић, од 5. децембра 1995.

Чланови

- ◆ академик Милинко Шарановић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Гордан Караман, секретар Одјељења природних наука од 5. децембра 1995.
- ◆ ванредни члан Миомир Дашић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ академик Милосав Бабовић, секретар Одјељења умјетности

30

28. новембар 1997 – 7. децембар 2001.

Предсједник

- ◆ академик Драгутин Вукотић

Потпредсједник

- ◆ академик Миомир Дашић

Генерални секретар

- ◆ академик Милинко Шарановић

Чланови

- ◆ ванредни члан Милојица Јаћимовић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ ванредни члан Зоран Лакић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ академик Ново Вуковић, секретар Одјељења умјетности

7. децембар 2001 – 8. март 2002.

Предсједник

- ◆ академик Драгутин Вукотић

Потпредсједник

- ◆ академик Милинко Шарановић

Генерални секретар

- ◆ академик Момир Ђуровић

Чланови

- ◆ ванредни члан Милојица Јаћимовић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Зоран Лакић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ академик Ново Вуковић, секретар Одјељења умјетности (до 25. фебруара 2002).

8. март 2002 – 26. децембар 2002.

В. г. њресједника

- ◆ академик Милинко Шарановић

Генерални секретар

- ◆ академик Момир Ђуровић

Чланови

- ◆ ванредни члан Милојица Јаћимовић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Зоран Лакић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ академик Бранислав Остојић, секретар Одјељења умјетности

26. децембар 2002 – 15. децембар 2006.

Предсједник

- ◆ академик Момир Ђуровић

Поћћресједник

- ◆ академик Мијат Шуковић

Генерални секретар

- ◆ академик Ранислав Булатовић

Чланови

- ◆ академик Милојица Јаћимовић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Зоран Лакић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ академик Драган К. Вукчевић, секретар Одјељења друштвених наука (од 15. децембра 2005).
- ◆ академик Бранислав Остојић, секретар Одјељења умјетности

15. децембар 2006 – 17. децембар 2010.

Предсједник

- ◆ академик Момир Ђуровић

Поћћресједник

- ◆ академик Мијат Шуковић

Генерални секретар

- ◆ академик Ранислав Булатовић

Чланови

- ◆ академик Милојица Јаћимовић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Драган К. Вукчевић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ академик Бранислав Остојић, секретар Одјељења умјетности

17. децембар 2010 –

Предсједник

- ◆ академик Момир Ђуровић

Пошћредсједник

- ◆ академик Мијат Шуковић

Генерални секретар

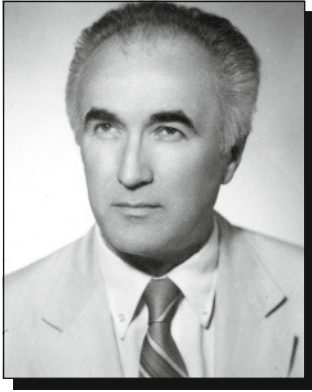
- ◆ академик Ранислав Булатовић

Чланови

- ◆ академик Милојица Јаћимовић, секретар Одјељења природних наука
- ◆ академик Драган К. Вукчевић, секретар Одјељења друштвених наука
- ◆ академик Бранислав Остојић, секретар Одјељења умјетности

БИОГРАФИЈЕ ЧЛАНОВА

Рођен је 7. децембра 1928. године у Земуну. Основну школу и гимназију похађао је у Београду и Кикинди гдје је и матурирао (1947). Студирао је на Универзитету у Београду и дипломирао на Новинарској и дипломатској високој школи (1952). Магистрирао је студије економских наука на Охајо универзитету (САД) 1958. године, а докторирао на Економском факултету у Београду 1961. године.

За асистента у Институту за међународну политику и привреду у Београду изабран је 1957, а за предавача на Високој школи политичких наука 1960. године. Школске 1961/62. држао је предавања на Државном универзитету Флориде (САД). За доцента на Економском факултету у Београду, за предмет Међународни економски односи, изабран је 1963, а за редовног професора 1972. године. Био је руководилац последиједипломских студија из области међународне економије. Држао је наставу на Економском факултету у Титограду (Подгорица) на редовним и последиједипломским студијама. Године 1990. изабран је за професора Европског центра за мир и развој при Универзитету Уједињених нација.

По позиву је држао предавања на низу универзитета у Југославији и иностранству

(Оксфорд, Кембриџ, Ломоносов, Лондонска школа за економске и политичке науке, Харвард, Беркли, Колумбија, Краљевски институт за међународне односе у Лондону, Национални универзитет Мексика, Дипломатска академија у Бечу и др.).

Учествовао је на бројним међународним научним конгресима, симпозијумима и колоквијумима.

Активно је учествовао у раду низа међудржавних организација као експерт УН, експерт, члан или шеф делегација СФРЈ у сарадњи са међународним економским институцијама (UNCTAD, EEZ, SEV).

Био је члан или уредник више научних и стручних публикација (*Економској лексикона, Економске енциклопедије, часописа Култура*).

За свој научни и педагошки рад добио је различита признања, плакете и захвалнице, као и више одликовања. Носилац је, између осталог, Медаље Охајо универзитета, Октобарске награде Београда (1988).

Објавио је преко 200 научних и стручних радова из области међународне трговине и један је од заговорника институционализације међународних економских односа. Најважније објављене књиге: *Промене у светској производњи у међународној трговини* (коауторство) (1960); *Савремени међународни односи* (1970); *Теорија међународне трговине* (1973).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 26. новембра 1991. године.

Живи у Београду.

ТАТЈАНА ИВАНОВНА АЛЕКСЕЈЕВА

(1928–2007)

Рођена је 7. децембра 1928. године у Канзану, у породици угледних интелектуалаца (отац професор ветерине, а мајка љекар микробиолог) што је пресудно утицало на њено интересовање за науку. По завршеној средњој школи (1946) студирала је антропологију на Биолошком факултету Московског државног универзитета. По дипломирању (1951) на Катедри за антропологију, завршила је на Московском државном универзитету и одбранила под руководством познатог у свијету антрополога Ј. Ј. Рогинског (1954) магистарски рад (аспирантуру) о антрополошким одликама и словенско-финским узајамностима у Поволжју. Докторску дисертацију *Етногенеза источних Словена по подацима антропологије* одбранила је 1969. године, такође на Московском државном универзитету.

Стручно-научна и истраживачка дјелатност Татјане Ивановне Алексејеве одвијала се у Институту и Музеју за антропологију Московског државног универзитета и у Институту за археологију у Руској академији наука чији је угледни и редовни члан (РАН).

Научноистраживачки рад академика Татјане Алексејеве заснован је на њеним непосредним теренским проучавањима која врши на територији Источне Европе, Кавказа, Средње, Централне и Сјевероисточне Азије.

Основна антрополошка проблематика којој је Татјана Алексејева дала запажен до-

принос на међународном научном нивоу су проблеми словенске етногенезе и прилагођавање словенских популација предјелима које су Словени током историје населили. Такође, дала је и у бројним својим студијама драгоцен допринос обиљежјима савремених црногорских популација.

Татјана Алексејева је ушла у врхове свјетске антрополошке науке и по проучавањима екологије и њеном утицају на човјека.

Објавила је преко 200 научних радова. Међу њима су 11 монографија, два каталога краниолошког и остеоолошког материјала Института и Музеја за антропологију Московског државног универзитета и универзитетски уџбеник *Антропологија*, том I и том II. Многи њени радови штампани су на енглеском, њемачком, српском, кинеском и монголском језику. Неки од њених научних резултата ушли су у свјетску антрополошку литературу као *Законитости Т. И. Алексејеве*.

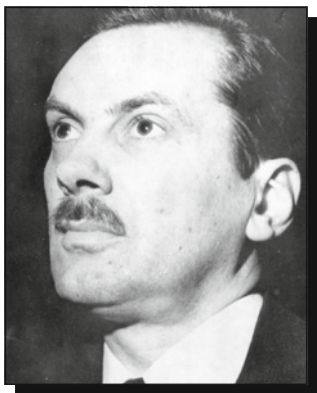
Татјана Алексејева је била врстан универзитетски наставник на Катедри за антропологију Московског државног универзитета и у другим високошколским установама у Русији. Била је гостујући професор на многим најугледнијим универзитетима у свијету.

Председавала је Музејском савјету Руске академије наука који се стара о дјелатности 56 научних и меморијалних музеја и издаје Алманах музеја Руске академије наука.

Међу бројним јавним признањима добила је Орден пријатељства који јој је руска влада додијелила поводом 850 година Москве.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабрана је 12. децембра 2003. године.

Умрла је 22. јуна 2007. године.

РАДОСЛАВ К. АНЂУС

(1926–2003)

Рођен је 13. октобра 1926. године у Београду. Студије биологије завршио је на Универзитету у Београду 1950. године, гдје је докторирао из области физиологије, 1953. године. На Природно-математичком факултету Универзитета у Београду најприје је бирао за асистента за предмете Физиологија и Физиолошка хемија (1951–1954), потом за доцента за предмет Физиолошка хемија (1954–1960), ванредног професора за предмете Физиологија и Биохемија (1960–1970) и редовног професора за предмете Општа физиологија и Биофизика (1970).

Био је управник Физиолошког завода Природно-математичког факултета Универзитета у Београду (1956–1979), продекан Природно-математичког факултета (1960–1964), директор Института за биолошка истраживања (1967–1977) и директор Центра за мултидисциплинарне студије Универзитета у Београду (1984–1989).

Као истраживачки стипендиста College de France боравио је у Паризу (1951–1952). Био је привремени члан научног колектива National Institute for Medical Research у Лондону (1954–1955), гостујући професор Department of Surgical Research, School of Medicine, University of Pennsylvania, USA (1964–1965) и Department of Physiology, University of Colorado, USA (1965).

Био је редовни члан Међународне астронаутичке академије (од 1960) и Српске академије наука и уметности (изабран 1970. године, дописни члан од 1959. године). Био је

члан консултант Комитета за адаптабилност човека, Међународног биолошког програма; председник Комитета за криобиологију, Међународног института за рефригерацију (1967); председник Комисије за природне и егзактне науке, Југословенске националне комисије за Унеско; председник Комитета за биологију, Савезног савета за научни рад Југославије, као и друштава: American Society of Contemporary Medicine and Surgery, Society for Criobiology, Society for Advanced Medicine, Society for Neurosciences (USA), Marine Biology Association (UK), Association des Physiologistes (Paris), Societe de Biologie (France), Југословенског физиолошког друштва, Југословенског биофизичког друштва, Југословенског имунолошког друштва, Српског биолошког друштва.

Добитник је више награда: Годишње награде Француске академије наука, 1958. године; Републичке награде СР Србије, 1957. године, Тринаестојулске награде, 1973. године и Награде АВНОЈ-а, 1979. године.

Био је члан редакција научних часописа: *Astronautica Acta* (IAA), *Criobiology* (USA), *Resuscitation* (UK), *Arch. Biol. Sci.* (Belgrade), *Yugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta* (Belgrade).

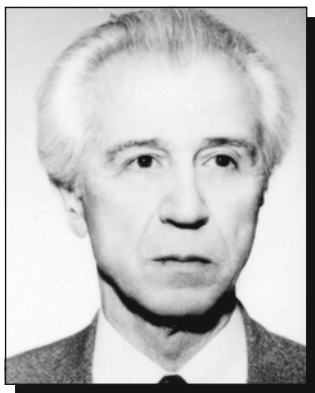
Важнији радови које је објавио са сарадницима су: *Electroretinographic Evaluation of Spectral Sensitivity in Yellow and Silver Eels (Anguilla anguilla)* (1998); *Characteristics of Eel Populations in Southadriatic Running Waters* (1998); *Burbots (Lota lota) from Lake Plavsko (Montenegro): Feeding Habits During Summer* (1999); *Thermal Acclimation Capacity of the Burbot (Lota lota L.)* (2000); *Effects of Xanthine Derivatives on Electroretinographic Responsiveness* (2000); *Hyperthermic Stress Affects the Thermal Modulation of Glucocorticoid-Receptor Affinity* (2001); *Kinetic Properties of the Enzyme-*

Substrate System: A Basis for Immediate Temperature Compensation (2002).

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе изабран је 6. марта 1973.

године, а за дописног члана Црногорске академије наука и умјетности 7. маја 1976. године.

Умро је 10. јула 2003. године.

МИЛОСАВ БАБОВИЋ

(1921–1997)

Рођен је 14. децембра 1921. у Будимљу, код Берана. Основну школу учио је у Будимљу, а гимназију у Беранама. У годинама рата учествовао је у НОР-у, и био у њемачком заробљеничком логору Павло Мелас код Солуна. Био је борац Четврте црногорске пролетерске бригаде, Друге пролетерске дивизије. Септембра 1946. преведен је у резерву са чином капетана. Тада се уписује на Филозофски факултет у Београду. Дипломирао је 1950. године. Докторску дисертацију одбранио је 1958. године. Јануара 1960. године изабран је за доцента на Катедри за источне и западне словенске језике и књижевности. На Московском универзитету Ломоносов био је на специјализацији 1965. године, као стипендиста Секретаријата за научни рад СФРЈ. Године 1968. изабран је за ванредног, а 1972. за редовног професора руске књижевности на Одсјеку за славистику.

Од избора за доцента Милосав Бабовић стално држи курс *Руска књижевност 19. вијека – њериод кријичкој реализма*; а од избора за редовног професора и специјалистички курс *Развој руској романа 19. вијека*. Неколико година предавао је руску књижевност на Филозофском факултету у Скопљу и Филозофском факултету у Новом Саду.

Учествовао је са рефератима на многим међународним конгресима слависта. Као гост Варшавског универзитета 1977. и 1980. држао је предавања на Институту за руску књижевност. По позиву Московског универзитета Ломоносов 1979. и 1980. одржао је ци-

клус предавања на Катедри за руску класичну књижевност. Године 1980. био је гост Универзитета Етвеш у Будимпешти и држао предавања. Организовао је пет међународних научних симпозијума одржаних у Београду.

На Првом конгресу преводилаца руске књижевности, одржаном 1967. у Москви, Савез писаца СССР наградио је професора Бабовића почасном дипломом за преводилачки рад. Савјет Коларчевог народног универзитета додијелио му је 1972. диплому и сребрну плакету за дугогодишњу преводилачку дјелатност. Матица српска изабрала га је за члана-сарадника 1965, а поводом стопедесетогодишњице оснивања, 1976, додијелила му је диплому и сребрну плакету. На Трећој олимпијади изучавања руског језика, у Москви 1978, додијељена му је диплома и златна медаља, као члану Међународног жирија. Московски универзитет Ломоносов (СССР) додијелио му је титулу *doctor honoris causae*. Свесловенска академија га је изабрала 1992. године за редовног члана и потпредседника свог Јужнословенског одјељења. Савез удружења бораца НОР-а, Секција бивших логораша у Грчкој, учесника НОР-а, додијелио му је плакету – признање за активан рад за Народноослободилачки покрет у логорима Грчке.

Професор Бабовић биран је више пута у Управу савеза друштава за стране језике и књижевности СФРЈ; два пута за председника Славистичког друштва СР Србије, у три мандата биран је за потпредседника Међународне асоцијације професора руског језика и литературе МАПРЈАЛ. Био је члан Управе удружења књижевних преводилаца Србије, члан Вијећа и Савјета Филолошког факултета. Био је члан уредништва Зборника за славистику од његова оснивања и стручног часописа *Руски језик за рубезом*.

Објавио је 13 књига и преко 300 есеја, студија и чланака у часописима и зборницима. Најзначајније књиге су му: *Досјојевски код Срба* (1961); *Лойов Леонида Леонова* (1967); *Песници и револуција* (1968); *Руска књижевност XIX века: реализам* (1971), у 2 књиге; *Сиваралашиво Досјојевској* (1981); *Руски реалистички XIX века* (1983), у 2 књиге; 2 изд. (1986); *Песници и револуција* (1990); *Ње-*

їш и сљедбеници (1993); *Поејика Горској вијенца* (1997).

Превео је низ великих дјела руске књижевности – Достојевског, Толстоја, Чехова, Леонова, Шолохова, Писарева и Еренбурга.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 28. октобра 1988, а за редовног члана 26. новембра 1991. године.

Умро је 5. новембра 1997. године.

Рођен је 3. септембра 1946. године у Никшићу гдје је завршио основну школу и гимназију. Природно-математички факултет, Одсјек за физику, завршио је у Београду. Од 1969. до 1972. године радио је у гимназији у Никшићу као професор физике. На постдипломске студије, на ПМФ-у у Београду (Одсјек за физику – смјер Експериментална нуклеарна физика), уписао се 1973. године, када је почео и да ради у Институту за физику Универзитета у Београду (Лабораторија за физику високих енергија). У то вријеме радио је хонорарно као асистент-приправник Одсјека за физику ПМФ-а и Фармацеутског факултета. Магистарски рад *Мультиплицирани наелектрисаних честица насталих у интеракцији протона од 200 GeV са језгрима нуклеарне емулзије* одбранио је у јануару 1976. године, послје чега одлази на научну специјализацију у Уједињени институт за нуклеарна истраживања (Лабораторија за физику високих енергија), у Дубну (Русија).

На специјализацији је радио у међународној групи физичара у области високоенергетске физике (високоенергетске интеракције честица и језгара са језгрима). У Дубни остаје до августа 1978. године. Докторску дисертацију *Интеракција p -мезона импулса 40 GeV/c са језгром уљеника* одбранио је 1979. године на ПМФ-у у Београду. У Титоград прелази 1. октобра 1979. године гдје почиње да ради у Институту за математику и физику. Исте године је изабран у звање доцента. У

звање ванредног професора изабран је 1985. године, а редовног 1991. године.

У Институту за математику и физику више година био је шеф Одсјека за физику (1980–1986. и 1994–1996), а од 1986. до 1990. и од 1998. до 2002. године директор Института, односно декан Природно-математичког факултета. Од 1990. до 1994. године био је проректор за наставу Универзитета Црне Горе. Од 2003. до 2008. године био је министар просвјете и науке у Влади РЦГ, а од јуна 2008. је амбасадор Црне Горе у Руској Федерацији.

Научноистраживачки рад посвећен је високоенергетским интеракцијама честица и језгара са језгрима и одвија се у оквиру међународне колаборације која ради на вишегодишњем пројекту *Изучавање кварк-хадронске структуре нуклеарне материје, налажење и изучавање својства еizoичних јојава у сударима релативистичких језгара*. Био је руководилац вишегодишњег научног пројекта *Нуклеарна физика са примјенама* (1987–1990. и 1991–1995), а тема на којој је радио била је укључена у југословенски пројекат *Експериментална физика елементарних честица, средњих енергија и тешких јона у међународним центрима*. Руководио је пројектом *Високоенергетске интеракције језгара* (1997–1998) као и међународним пројектима које су финасирани Унеско *High energy nucleus-nucleus interactions* (1998–1999) и WUS *High energy nucleus-nucleus and hadron-hadron interactions* (1999). Сада ради у европској колаборацији H1 (DESY Hamburg). На овим пројектима урађене су четири докторске дисертације и четири магистарска рада, чији је ментор.

Аутор и коаутор је 141 научног рада. На научним конференцијама и конгресима је имао 19 саопштења.

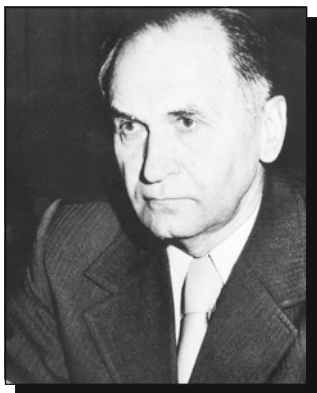
Коаутор је збирке задатака и једног уџбеника за средње школе, коаутор је превода факултетске збирке задатака из физике *Задаци из опште физике* (И. Е. Иродов) и аутор универзитетског уџбеника *Физичка механика*.

Од 1980. до 1985. године је, као секретар Националног одбора за физику, био члан Предсједништва Савеза друштава математичара и физичара Југославије. Био је: предсједник Друштва математичара и физичара Црне Горе (1986–1998), предсједник Просветног савјета Црне Горе, члан Савјета за науку Црне Горе, члан Извршног одбора РСИЗ-а за научне дјелатности Црне Горе. Био је члан Савезне комисије за сигурност

нуклеарних објеката. Учествовао је у организацији републичких и савезних такмичења из физике за ученике средњих и основних школа (Друштво математичара и физичара и покрет „Наука младима“). Члан је ДАНУ, био је експерт Савезног министарства за развој, науку и животну средину у области физике. Добитник је републичке награде „Октоих“ за 1999. годину. У току 2002. године координирао је пословима на реформи образовања у Црној Гори и био предсједник Комисије за реформу осмогодишње школе.

За ванредног члана ЦАНУ изабран је 12. децембра 2003. године.

Од јуна 2008. године је амбасадор Црне Горе у Руској Федерацији.

АЛОЈЗ БЕНАЦ

(1914–1992)

Рођен је 20. октобра 1914. године у Плехану код Дервенте. По завршетку гимназијског школовања у Винковцима, Дервенти, Високом и Загребу, студирао је класичну филологију, археологију и историју старог вијека на Филозофском факултету у Београду, гдје је дипломирао 1937. године. Докторску дисертацију под насловом *Прехисторијско насеље Небо и проблем буймирске културе* одбранио је 1951. на Филозофском факултету у Љубљани.

Био је наставник гимназије у Врању и Мостару, кустос, научни сарадник и научни савјетник у Земаљском музеју у Сарајеву, директор Земаљског музеја, професор Филозофског факултета у Сарајеву и руководилац Центра за балканолошка испитивања АНУБиХ.

Бавио се претежно проучавањем неолитског и енеолитског доба у Босни и Херцеговини и Западном Балкану, а радио је и на изучавању стећака у Југославији. Веома је заслужан за изучавање трагова илирске културе и на тлу Црне Горе. Важније књиге су му: *Будимља* (1950); *Студије о бакарном и каменом добу у сјеверозападном Балкану* (1964); *Културна историја Босне и Херцеговине од најстаријих времена до турске владавине* (1966); *Обре I*, *Обре II* (1973, 1974). Био је главни уредник и коаутор четвортомне *Праисторије југословенских земаља* (1979–1983).

Добитник је Награде АВНОЈ-а.

Био је редовни члан Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине и њен предсједник од 1977. до 1981. године, дописни члан Српске академије наука и уметности и Југословенске академије знаности и умјетности.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 23. октобра 1981. године.

Умро је 8. марта 1992. године.

Рођен је 10. јула 1933. године у Сарајеву. Дипломирао је биологију на Филозофском факултету у Сарајеву, Природно-математички одсјек, 1958. године. Завршио је постдипломске студије и докторат биолошких наука 1964. године, када је изабран за доцента на Филозофском факултету у Сарајеву.

Специјализирао је квантитативну генетику и цитогенетику UNESCO Fellow, на University of Birmingham, Велика Британија.

Специјализирао је цитотаксономију у Зоолошком институту АН СССР у Лењинграду.

За ванредног професора генетике, еволуције и хумане генетике на Природно-математичком факултету у Сарајеву изабран је 1970. године, а за редовног 1972. године.

Био је потпредсједник а затим предсједник Савеза генетичких друштава Југославије, директор Завода за уџбенике у Сарајеву.

Дописни члан Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине постао је 1978. године, а редовни 1983.

У периоду 1985–1988. године био је ректор Универзитета у Сарајеву.

Оснивач је *Центра за генетичко инжењерство и биотехнологију* у Сарајеву.

У периоду 1990–1995. године био је секретар Одјељења природних и математичких наука АНУБиХ.

Почасни је члан ПЕН центра, Сарајево. Од 1999. године потпредсједник је АНУБиХ.

У 2000. години добио је звање професора емеритуса Универзитета у Сарајеву.

Академик Берберовић је написао велики број оригиналних научних чланака на босанском и енглеском језику из области: *Биологија (микроеволуција) коинених њулмонаџа* (6), *Генетика људских њоулација* (40), *Кариологија и цитотаксономија риба* (23).

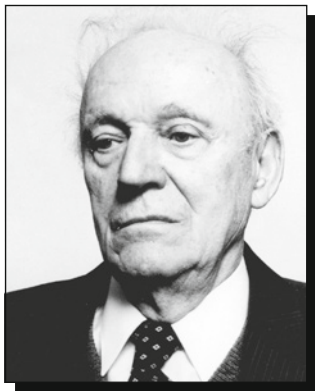
Аутор је неколико књига из области генетике, као што су: *Познавање и њосмајрање хромозома*, *Увод у џеоријску џенетичку њоулацију*, *Рјечник џенетике* и др.

Написао је више општих и прегледних чланака објављених у домаћим и иностраним часописима: *Генетика њоулације*, *Биомедицински асјектџи хуманизације односа међу њоловима*, *Биоанџројологија*, *Наука и свијетџи*, *Theoretic foundation of DNA Fingerprinting identification method* и други.

Учествовао је на многим научним скуповима у Москви, Варшави, Будимпешти, Хамбургу, Лиону, Београду, Загребу, Котору, Крањској Гори.

Добитник је више награда и признања, међу којима: Шестоаприлску награду Града Сарајева за научне и друштвене заслуге (1978), *Medaille d Honeur der Universitat Mannheim* (1988), Велика плакета са повељом Универзитета у Сарајеву (1989), Почасни докторат књижевности *Grand Valley State University* (Allendale, USA, 1989), Златна повеља мира, *International League of Humanists, Zagreb* (1994), Награда Сорос фондације БиХ за књигу есеја *Наука и свијетџи* (1996), Почасне повеље поводом 50-годишњице Универзитета у Сарајеву (2003), Плакете признања члану – оснивачу Хелсиншког комитета БиХ (2005).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године

ЗАРИЈА БЕШИЋ

(1905–1989)

Рођен је 15. марта 1905. године у Мартињићима (Даниловград). Основну школу је завршио у мјесту рођења, а гимназију у Подгорици. Дипломирао је на Геолошко-палеонтолошкој групи на Филозофском факултету у Београду.

Радио је као професор гимназије у Киинди и Београду, асистент на Универзитету у Београду, кустос музеја у Геолошко-палеонтолошком заводу Филозофског факултета у Београду, а затим у Природњачком музеју српске земље, Заводу за геолошка и геофизичка истраживања у Београду и Секретаријату за привреду Црне Горе. Више година био је самостални савјетник Комбината алуминијума у Титограду и савјетник за хидроенергетска рјешења изграђених и пројектованих хидроенергетских објеката у Црној Гори.

Геолошким проучавањем терена динарског планинског простора, нарочито Црне Горе и сусједних крајева, почео је да се бави још као студент.

Бешић је значајно утицао на развој и унапређење других дјелатности и сродних области науке: природњачких збирки, туризма, заштите човјекове околине, спелеологије, археологије.

Иницијатор је покретања часописа *Геолошки гласник Црне Горе*, чији је био главни и одговорни уредник више година. Неколико деценија је сарадник бројних домаћих и

иностраних научних и стручних часописа и других публикација.

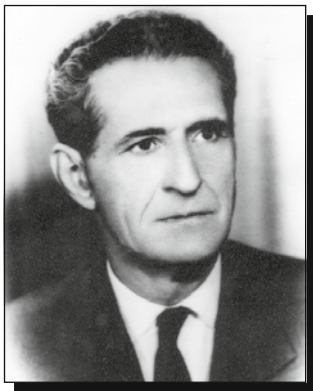
Учествовао је са запаженим рефератима на конгресима југословенских геолога у Љубљани, Загребу, Сарајеву, Будви и Београду, на Међународном конгресу спелеолога у Љубљани, Конгресу Карпатске асоцијације геолога у Београду и међународним геолошким конгресима у Алжиру и Мексику.

Носилац је Ордена рада I реда и Ордена заслуга за народ са златним вијенцем. Добитник је Тринаестојулске награде, Повеље Удружења инжењера и техничара Југославије, Повеље за рад на хидрогеологији Југословенског комитета за хидрогеологију и инжењерску геологију и Дипломе Удружења спелеолога Југославије.

Објавио је у нашим и страним публикацијама 70 научних радова и монографских публикација (значајније: *Геологија Црне Горе, књ. II, Карсти Црне Горе* (1969); *Геологија Црне Горе. Стратиграфија и фацијални састав Црне Горе, књ. I, св. 1* (1975); *Геологија Црне Горе. Стратиграфија и фацијални састав Црне Горе, књ. I, св. 2* (1980); *Геологија Црне Горе. Геотектоника и палеогеографија Црне Горе, књ. III* (1983)). Његови радови третирају проблеме претежно из примијењене геологије и тектонике Динарида. Обрадио је велики број геолошких проблема привредног значаја. Значајано је допринио упознавању природних минералних богатстава Црне Горе, посебно боксита.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 30. јула 1989. године.

Рођен је 14. новембра 1912. године у Дулуту (Минесота, САД). Основну школу завршио је у Пиви, гимназију у Никшићу, а Правни факултет у Београду 1935. године. По завршеним студијама специјализује економско-финансијску групу предмета на Правном факултету у Београду. Школске 1939/ 40. године борави у Паризу као стипендиста француске владе, гдје завршава докторску дисертацију.

Учесник је НОБ-а од 1941. до 1945. године и за то вријеме обављао је важне дужности. У новембру 1943. изабран је за члана Извршног одбора ЗАВНО Црне Горе и Боке, потом за министра у првој црногорској ратној влади, за помоћника повјереника за финансије Националног комитета ослобођења Југославије. Био је помоћник министра финансија у новој влади ДФЈ до пред крај 1948. и истовремено гувернер Народне банке Југославије. Од краја 1948. па до 1956. провео је у неколико затвора у земљи и на Голем отоку.

У Институту за економику пољопривреде од 1956. године ради, прво као научни саветник, затим начелник Одјељења за аграр-

не односе и економску политику у пољопривреди.

Године 1969. изабран је за редовног професора на Правно-економском факултету у Нишу, а потом на Економском факултету у Нишу. Био је шеф Катедре за општу економију и директор Института за економска истраживања, који је основао при Економском факултету у Нишу.

За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 21. марта 1974. године, а за редовног 7. марта 1981. Добитник је више награда и јавних признања.

Написао је 20 књига у којима је обрадио пет великих научних области: економско-финансијска, пољопривреда и село, економска мисао и економске доктрине, етнографско-социолошка област и развој народноослободилачке власти. *Изабрана дјела Обрена Благојевића* (1996), публикована су у 12 књига: *Економске доктрине, Пива, Економска мисао у Србији, Економска мисао у Црној Гори, Економска мисао у Босни и Херцеговини, Финансије, Ојорезивање земљорадника, Шарл Фурије, Проблеми сељаштва, Дурмитор, Мој животи и О научном дјелу Обрена Благојевића.*

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 26. новембра 1991. године.

Умро је 1. децембра 2001. године.

ВИЛОТИЈЕ БЛЕЧИЋ

(1911–1981)

Рођен је 17. јула 1911. године у Сељанима у Пиви. Основну школу је учио у Гацку и Пљевљима. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду (биолошка група) 1940. године. Тада је изабран за асистента на Филозофском факултету у Београду.

Крајем августа 1943. године ступио је у НОВ у којој је остао све до 15. маја 1945. године. До децембра 1945. био је начелник у Министарству просвете Црне Горе.

Докторску дисертацију одбранио је априла 1955. године. У мају 1956. изабран је за доцента, а октобра 1961. за ванредног професора и јуна 1970. године за редовног професора ботанике Универзитета у Београду.

У свом научноистраживачком раду оријентисан је на изучавање проблема из фитоценологије, таксономије виших биљака и флористике. Учествовао је на неколико научних конгреса у земљи и на симпозијуму Интернационалног друштва за проучавање вегетације који је одржан у Трсту. Био је члан неколико међународних научних друштава.

Објавио је око 50 научних и стручних радова и уџбеника и већи број других публикација о флори и вегетацији, а посебно о биљним ендемитима Црне Горе и Србије.

Добитник је Тринаестојулске награде Црне Горе и Октобарске награде Града Београда. Носилац је Ордена братства и јединства другог реда, Ордена рада са златним вијенцем и других одликовања.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 7. октобра 1981. године.

ИВАН БОЖИЋ

(1915–1977)

Рођен је 23. априла 1915. године у Макарској. Класичну гимназију завршио је у Дубровнику, а Филозофски факултет у Београду. Докторирао је 1952. године. Био је редовни професор Филозофског факултета у Београду за предмет Историја средњег вијека.

Ради усавршавања, боравио је по двије године у Паризу и Венецији. Током 1953. и 1954. године држао је предавања на Сорбони у Паризу.

Учествовао је на научним скуповима у Познању, Варшави, Београду, Риму, Љубљани, Сарајеву, Новом Саду и Крушевцу. У неколико наврата држао је предавања на Уни-

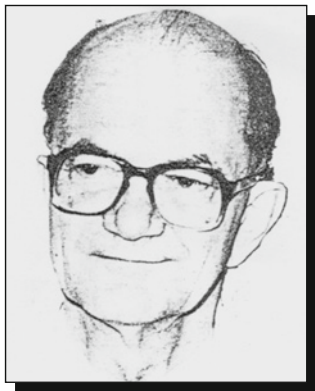
верзитету у Ексан Провансу и у Институту словенских наука у Паризу.

Добитник је Седмојулске награде Србије 1972. године. Одликован је Орденом рада са црвеном заставом. За дописног члана САНУ изабран је 1976. године.

Објавио је велики број истраживачких студија, неколико књига од којих су најзначајније: *Дубровник и Турска у XIV и XV веку* (1952); *Доходак царски. Поводом 198. члана Душановој законика* (1956). Написао је и прилоге у неколико колективних дјела синтетичког карактера: *Историја народа Јуџославије*, 1 (1953); *Историја Јуџославије* (1972); док његов дио текста у књизи *Историја Црне Горе*, књ. II, том 2 (1970), представља књигу за себе

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 20. августа 1977. године.

БОРИСЛАВ БОЖОВИЋ

(1913–1987)

Рођен је 9. априла 1913. године у Стијени Пиперској. Основну школу и гимназију завршио је у Подгорици, а Медицински факултет у Београду. Послије завршетка студија радио је као клинички лекар на III интерној клиници Медицинског факултета у Београду, а затим и као универзитетски асистент све до априла 1941. године.

Био је активан учесник НОБ-а од 13. јула 1941. године и налазио се на разним, врло одговорним дужностима у санитетској служби, да би након рата, на лични захтјев, био преведен у резерву као генерал-мајор санитетске службе.

Радио је на III интерној клиници Медицинског факултета у Београду, прво као асистент, затим доцент (од 1948), ванредни професор интерне медицине (од 1954) и редовни професор (од 1962. године). Налазио се и

на дужности директора Интерне Б клинике Медицинског факултета у Београду.

Био је потпредседник Српског лекарског друштва, секретар Савеза љекарских друштава Југославије, председник Савјета за медицинске науке у Савезном савјету за координацију научне дјелатности, председник Заједнице медицинских факултета Југославије и члан многих научних институција. Три пута узастопно биран је за декана Медицинског факултета у Београду.

Носилац је Споменице 1941, Ордена за храброст, Ордена заслуга за народ. Добитник је Тринаестојулске награде и Награде АВНОЈ-а. За редовног члана Српске академије наука и уметности изабран је 1974. године.

Објавио је велики број радова из области ендокринологије, алергологије и онкологије. Најважније су му књиге: *Примарни рак њлућа* (1951); *Клиничка ендокринологија* (коауторство) (1962); *Алергија и малигни раст* (1964); *Ендокринологија* (1974).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 24. јуна 1977. године.

Умро је 12. децембра 1987. године.

Рођен је 20. априла 1947. године на Бокову – Цетиње. Осмогодишњу школу и гимназију завршио је на Цетињу, Филозофски факултет у Београду – Група за општу и националну историју. Дипломирао је 1972. године. Магистрирао је на теми *Црна Гора и Дубровник у вријеме Шћепана Малоја*, а докторирао на Филозофском факултету у Београду на теми *Велика Албанија – њоријекло – идеје – њракса*. У Београду је радио у Савезном секретаријату за иностране послове (Дипломатски архив), Институту за новинарство, научни сарадник и одговорни уредник часописа *Новинарство*; у *Комунистичу*, редакција за иностранство, уредник часописа *Questions actuelles du socialisme*; у Институту за савремену историју виши научни сарадник и главни и одговорни уредник часописа *Историја 20. века*.

Од 2001. до 2008. године на Филозофском факултету у Никшићу ванредни је и редовни професор на Катедри за историју јужнословенских народа од XVI вијека до 1918, од 2002. до 2007. године директор је Историјског института Црне Горе. У то вријеме као научни савјетник, главни и одговорни уредник часописа *Историјски записи* и издања Института био је председник Научног вијећа Института; руководио је пројекатом: *Историја Црне Горе од 1878. године до савремености*; *Црна Гора и Албанци у XIX и XX вијеку*; био је члан Сената Универзитета Црне Горе; председник Комисије за историју Савјета Министарства

просвјете и науке Црне Горе; уредник издања Универзитета Црне Горе за друштвене науке; председник Савјета Центра за историју Југоисточне Европе – Београд и Cold war studies centre LSE – London; члан савјета и редакције за приређивање грађе књига: *Југословенско-совјетски односи 1945–1956. и Црна Гора у дипломатским списима руског Министарства иностраних дјела*. Био је професор на постдипломским студијама на Филозофском факултету у Никшићу на предмету Источно питање и Правном факултету у Подгорици на предмету Дипломатија Црне Горе. Од 2007. редовни је професор на Универзитету „Доња Горица”.

Предмети његовог научног интересовања су: политичка и дипломатска историја Црне Горе; историја Европе у XIX и XX вијеку; југословенско-албански и црногорско-албански односи од краја XV до деведесетих година XX вијека; историја и историографија; едукативна функција историје у наставно-образовним програмима; питања историјског, етничког и духовног идентитета и проблеми савремене историје.

На научним скуповима у земљи и иностранству подносио је саопштења која су публикована у часописима, зборницима и књигама. Објавио је преко 200 чланака, студија, расправа, осврта и прилога у преко 30 посебних издања у Црној Гори, Југославији и иностранству.

Најважније објављене књиге: *Велика Албанија – њоријекло – идеје – њракса* (1995); *125 година Друге београдске гимназије* (1995); *Југословенска држава и Албанци*, том I (коауторство) (1998); *Југословенска држава и Албанци*, том II (коауторство) (1999); *Косово и Мејхохија у великоалбанским њлановима 1878–2000* (2001); *Косово и Мејхохија – жи-*

вои̑ живих (коауторство) (2005); *Уџбеник за т̑рећи разред гимназије* (коауторство) (2003. и 2008); *Историјски атлас* (коауторство) (2009); *Југословенско-совјетски односи 1945–1956* (коауторство) (2010).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године. Од 2007. године председник је Одбора за историју ЦАНУ.

Живи и ради у Подгорици.

Рођен је 10. маја 1939. године у Липову, код Колашина. Вишу реалну гимназију завршио је у Бијелом Пољу 1958. године. Дипломирао је на Правном факултету у Београду 1962. године, гдје је и докторирао 1971. године.

На Правном факултету у Београду биран је за асистента (1965), потом за доцента (1973), ванредног (1978) и редовног професора (1983) за предмет Радно право. Држао је наставу на Правном факултету у Подгорици у периоду 1974–2002. године, са мањим прекидима, као и на правним факултетима у Новом Саду и Крагујевцу.

До сецесије Југославије учествовао је у последидипломској настави или одбрани магистарских и докторских теза, на скоро свим правним факултетима бивших југословенских република. Такође је држао предавања на Међународним постдипломским студијама (љетња школа) радног права у Сегедину.

Био је шеф Катедре за јавно право и политичке науке Правног факултета у Београду, продекан Правног факултета и председник Наставно-научног вијећа; председник Управног одбора и замјеник председника Савјета Универзитета у Београду; директор Међународног универзитетског центра за друштвене науке Београдског универзитета; председник Комисије за међународно радно право у ССИП-у. Био је председник социјалног савјета Владе СРЈ.

Учествовао је са рефератима на више међународних конгреса и скупова: Мексико,

Минхен, Атина, Медина, Хамбург, Вашингтон, Брисел, Братислава, Београд.

На студијским боравцима у иностранству био је у: САД (1970), Пољској (1967), Норвешкој, Финској, Данској (1976) и Великој Британији (1988).

Предмет његовог научног интересовања, поред радног права, јесте и социјално осигурање, социологија рада, међународно и упоредно право, судско организационо право и теорија права, утицај технолошких промјена на радне односе и запошљавање.

Био је члан Савеза удружења правника Југославије и Удружења правника Србије и председник Југословенског удружења за радно право и социјално осигурање.

Био је члан Редакције *Архива за љравне и друштвене науке* и одговорни уредник часописа *Радно и социјално љраво*. Члан је International Advisory Board, часописа *The International Journal of Comparative Labour and Industrial relations*. Од 1990. године је члан уређивачког одбора *International Encyclopedia of Laws*.

Биран је за редовног члана Академије наука Југословенског удружења за теорију и праксу привредног и међународног права и Научног друштва Србије од 1996. године.

Добитник је више друштвених признања (Плакета студената Београдског универзитета, Плакета Града Београда, Плакета судава удруженог рада СФРЈ) и одликовања (Орден рада за златним вијенцем).

Објавио је 250 радова од којих неколико монографских публикација, више издања уџбеника, а значајан број радова штампан му је у иностраним часописима.

Најважније објављене књиге: *Проблеми запошљавања у условима технолошкој пројреса* (1972); *Радно љраво у љракси* (1974); *Радно љраво* (допуне књиге др Р. Пешића) (1980, 1983, 1985, 1987, 1991, 2001) и *Ново законодав-*

сiivo (2002); Зборник конвенција и iрејору-
ка МОР-а (1996); *Labour Law and Labour Rela-
tions*, IELL (Kluwer-Netherland) (1992); *Зайо-
шљавање и социјални iроблеми* (1996) (I из-
даће 1993).

За ванредног члана Црногорске акаде-
мија наука и умјетности изабран је 19. но-
вембра 1993, а за редовног 8. децембра 2000.
године.

Умро је 1. октобра 2004. године.

ВЛАДИСЛАВ БРАЈКОВИЋ

(1905–1989)

Рођен је 24. јануара 1905. године у Книну. Гимназију је завршио у Котору, а Правни факултет у Београду 1927. године. У Марсељу је специјализовао поморско право и докторирао 1933. године. Изабран је за доцента на Правном факултету у Суботици 1937. За ванредног професора Правног факултета у Загребу изабран је 1941, а за редовног 1945. године.

Као експерт, заступао је нашу земљу на Мировној конференцији у Паризу 1946, на Конференцији за кодификацију поморског права у Бриселу и у International Law Association. Био је предсједник делегације Југословенског удружења за поморско право на конференцијама Међународног поморског комитета (СМИ) у Напуљу (1951), Рије-

ци (1959), Атини (1962), Штокхолму (1963), Њујорку (1965) и Токију (1969).

Био је редовни члан Југословенске академије знаности и умјетности, Academie de Marine у Паризу, Academie des Sciences, Arts et Belles Lettres d'Aix и других наших истражних научних и стручних установа и удружења. Био је члан Сталног арбитражног суда у Хагу, члан Савезног правног савјета. Био је главни уредник „Поморске енциклопедије”. Био је адмирал Бокељске морнарице.

Публиковао је 173 научна и стручна рада из поморског и саобраћајног права, која су објављена као монографске студије, универзитетски уџбеници (познато *Поморско право*), расправе, студије и чланци у домаћим и страним часописима и зборницима.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године, а члан ван радног састава постао је 7. маја 1976. године.

Умро је 9. септембра 1989. године.

Рођен је 30. марта 1947. године на Цетињу. Дипломирао је на Медицинском факултету у Београду 1971. Магистарску тезу из гастроентерологије одбранио је 1976. Специјалистички испит из интерне медицине положио је 1978. Докторску дисертацију под насловом *Прилої кознавању наспиајања хроничної айрофичної таспирийиса* одбранио је 1981. године на Медицинском факултету у Београду. Ужа област рада у интерној медицини је гастроентерологија и ендоскопија. Од 1990. године директор је Клинике за гастроентерологију и хепатологију Универзитетског клиничког центра. Редовни је професор Медицинског факултета Универзитета у Београду од 1996. године.

Аутор је и коаутор 10 уџбеника или монографија, као и 87 радова штампаних у цјелини у међународним и домаћим стручно-научним часописима.

Од 1993. до 1996. био је предсједник Југословенске гастроентеролошке ендоскопске асоцијације. 1994. године постао је међународни члан American College of Gastroenterology. Дописни је члан Италијанског гастроентеролошког друштва (SIGE) и почасни члан Словачког гастроентеролошког удружења. Предсједник је Удружења гастроентеролога Југославије од 1996. године. Дописни је члан Медицинске академије Српског лекарског друштва од 1996. године. Члан је Европског удружења за дигестивну ендоскопију (ESGE) од 1998. године. Од 2001. године члан је Уредништва (Editorial Board) интернационалног часописа World Journal of Gastroenterology.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. децембра 2008. године.

Рођен је 23. марта 1956. године у Бијељини, Босна и Херцеговина. Гимназију је завршио у Титограду, а студије машинске технике на Техничком факултету у Титограду 1978. године. Магистрирао је 1981, а докторирао 19. јануара 1984. у областима теоријске механике на Природно-математичком факултету у Београду.

Од дипломирања, 1978. године, ради на Машинском факултету Универзитета Црне Горе. У звање доцента изабран је 1984, ванредног професора 1989, а од 1994. године налази се у звању редовног професора за предмете Динамика и Теорија осцилација. Осим на матичном, предавао је или предаје и на другим факултетима (Природно-математички факултет УЦГ, Машински факултет у Крагујевцу, Факултет за производњу у Требињу), а на Математичком институту САНУ био је ангажован као спољни сарадник (1995–2000). Поред редовног наставно-научног рада учествовао је и у осталим облицима рада на Универзитету и ван њега. Био је шеф Катедре за механику, члан Сената Универзитета Црне Горе, Савјета за науку РЦГ, Савјета за високо образовање Црне Горе, а од 2003. године је генерални секретар Црногорске академије наука и умјетности.

Научно се усавршавао на Катедри теоријске механике Механичко-математичког факултета Универзитета Ломоносов у Москви (1981–1982), гдје је касније, у више наврата, студијски боравио (1986, 1988, 1995).

Дуго година је био члан Предсједништва Југословенског друштва за теоријску и примијењену механику. Сада је члан више професионалних удружења: Европског друштва за механику (ESM), Њемачког друштва за примијењену математику и механику (GAMM), Интернационалне академије нелинеарних наука у Москви, Академије инжењерских наука Црне Горе, Друштва за механику Србије (ССМ), као и редакција неколико научних часописа.

Учествовао је на многим домаћим и међународним научним конференцијама и скуповима и координирао радом неколико научних пројеката који су окупљали значајан број стваралаца у областима механике и примијењене математике.

Булатовићево основно научно интересовање је у областима механике: аналитичке динамике, теорије стабилности кретања и теорије осцилација. Његова научна библиографија садржи више од 110 једница, од којих су око 40 радови објављени у научним часописима међународног карактера.

Објављивао је, углавном самостално, у престижним руским часописима: *Прикладная математика и механика*; *Вестник Московской универсиитета*, као и у западним: *C. R. Acad. Sci. Paris*; *ASME Journal of Applied Mechanics*; *Acta Mechanica*; *Z. angew. Math. Phys. (ZAMP)*; *Z. angew. Math. Mech (ZAMM)*; *Mechanics Research Communications*.

Његов главни допринос аналитичкој динамици су резултати проучавања Хамилтон-Јакобијеве једначине у околини равнотежних положаја, у цијелим областима могућих кретања и у близини границе ових области. У области стабилности кретања формулисао је неколико десетина теорема о стабилности равнотеже и кретања различитих класа механичких система, а у домену

теорије осцилација проучавао је динамику дисипативних система. Бавио се и питањима примјене метода аналитичке механике у моделирању и анализи динамике техничких објеката и у овој области рада, у својству коаутора, објавио више радова.

Добитник је више признања и награда: Студентске награде „19. децембар” (1975), Плакете Универзитета „Вељко Влаховић” као најбољи дипломирани студент Универ-

зитета (1978), награде „Др Растко Стојановић” Југословенског друштва за механику (1984), Тринаестојулске награде (1990), Повеље Универзитета Црне Горе (1994) и Повеље Машинског факултета УЦГ (2010).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године, а за редовног 7. децембра 2000. године.

Живи и ради у Подгорици.

Рођена је 30. априла 1956. године у Никшићу. 1981. године дипломирала је графику на АЛУ Сарајево у класи проф. Хозо Џевада. 1982–83. године специјализирала је на Академији Výtvarných Umění, у Прагу, у класи проф. Ладислава Чепелака. 1983. године магистрала је на ФЛУ, Београд, у класи проф. Бранка Миљуша. 1984. године боравила је у Cité Internationale des Arts у Паризу. Редовни је професор на ФЛУ, Цетиње.

Од 1981. године је члан УЛУЦГ-а. Од 1985. године почиње да ради у настави на Вишој педагошкој школи у Никшићу, да би наставила на Факултету ликовних умјетности на Цетињу као асистент, доцент, затим као ванредни па редовни професор Универзитета Црне Горе.

Самостално је излагала на преко 40 изложби у Лубљани, Београду, Новом Саду, Херцег Новом, Сарајеву, Чачку, Апатину, Подго-

рици, Никшићу, Будви, Тивту, Скопљу, Сеулу, Паризу, Њујорку. Колективно је излагала на више од 250 изложби у земљи и иностранству попут: Париза, Беча, Брисела, Никозије, Будимпеште, Каира, Токија, Хамбурга, Рима, Барија, Вашингтона, Москве, Келна, Инсбрука, Љубљане, Прага, Фредрихштада, Хајделберга, Загреба, Ријеке, Biella-e, Gyog-a, Ибице, Солуна, Александрије, Асуана, Одесе, Кјота.

Добитник је 26 награда за графику, цртеж и слику. Тринаестојулску награду добила је 2001. године, а награду „Милуновић, Стијовић, Лубарда” на традиционалној изложби УЛЦГ, 1997. године. Награду Центра савремене умјетности Црне Горе добила је 2000. године, а награду „Браћа Карић” 2007.

Радови јој се налазе у значајним музејима, галеријама и институцијама, међу којима су Национална библиотека у Паризу и Александријска библиотека, као и у приватним колекцијама у земљи и иностранству.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабрана је 12. децембра 2003. године, а за редовног 19. децембра 2008. године.

Живи и ради у Подгорици.

МИЛАН ВАСИЋ

(1928–2003)

Рођен је 19. децембра 1928. године у Пецкој код Мркоњић Града. Основно и ниже гимназијско образовање завршио је у мјесту рођења, Учитељску школу у Бањалуци (1950), а историјске науке са турским језиком на Филозофском факултету у Сарајеву (1954). Двије године након дипломирања (1955–1957) био је професор историје у Другој мушкој гимназији у Сарајеву, а потом је изабран за асистента на тамношњем Филозофском факултету (1957) на коме је докторирао (1963) и радио, напредујући од асистента до редовног професора (1975). Као универзитетски наставник усавршавао се код познатих историчара оријенталиста проф. др Недима Филиповића и гласовитог академика Бранислава Ђурђева.

Свој критички приступ изворима турске провенијенције Васић је испољио већ у својој докторској дисертацији *Маршолоси у југословенским земљама под турском владавином*. Боравио је као стипендиста Хумболтове фондације на Универзитету у Минхену од 1963. до 1965, гдје се усавршавао у области историје Турског царства и оријенталне културе. На Филозофском факултету на Одсеку за историју предавао је Историју југословенских народа – период турске владавине и Историју Турског царства. Истраживао је у библиотекама и архивима Истанбула, Анкаре, Минхена, Беча, Граца, као и у Хиландару.

Био је предсједник Друштва историчара БиХ, одговорни уредник Годишњака тог Друштва, члан редакције Прилога за историју; декан Филозофског факултета у Сарајеву (1987–1989). Редовни је члан Академије наука и умјетности БиХ и члан Академије наука и умјетности Републике Српске. Од 1992. године живи и ради у Бањалуци. Један је од оснивача бањалучког Филозофског факултета и његов декан у три мандатна периода.

Објавио је више од 60 научних радова, студија, чланака и других прилога, од којих многе на њемачком, турском, енглеском, руском, француском и чешком језику. Обрађивао је теме из политичке, друштвене, привредне и културне историје од XV до XIX вијека; проучавао је становништво, демографско-етнографска кретања, миграције, вјерске промјене, занимао се за процесе исламизације, разматрао питања влашке кнежевске организације, турског војног уређења, посебно у крајиштима Турског царства; успјешно је расправљао о проблемима хришћанских војних редова у систему турске војне организације, аутономија на Балкану, историје градова, ширења оријенталне културе на југословенским просторима и друге појаве и догађаје током турске владавине. Посебан је допринос академика Милана Васића у проучавању историје Црне Горе, а нарочито у радовима: *Југословенске земље под турском владавином* (1962), *Маршелоси у југословенским земљама под турском владавином* (1967), *Историја Црне Горе – иолавање о турским изворима* (коауторство) (1975).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 12. децембра 2003. године.

Умро је 26. децембра 2003. године.

ЗДРАВКО ВЕЛИМИРОВИЋ

(1930–2005)

Рођен је 11. октобра 1930. године на Цетињу. Гимназију је завршио у Котору, а филмску и позоришну режију дипломирао на Академији за позориште и филм у Београду и на Високој филмској школи у Паризу – ШНЕС 1954. године.

Био је редовни професор филмске режије, дугогодишњи шеф катедре и декан на Факултету драмских умјетности у Београду (1985–1986) и професор по позиву на Универзитету у Монреалу 1990. године.

Режирао је девет играних филмова. Аутор је 40 кратких и дугометражних – документарних филмова, неколико документарних ТВ серија. Приредио је десет изложби својих умјетничких фотографија.

Његови филмови представљали су југословенску кинематографију на интернационалним филмским фестивалима А категорије у званичној конкуренцији: у Кану, Лајпцигу, Чикагу, Москви, Каиру, Сан Себастијану, Рио де Жанеиру, Авеиру, Пнон Пену, Рагузи, Варезеу итд.

За умјетнички рад добио је више значајних домаћих и интернационалних награда и признања међу којима су: двије Златне арене

за режију у Пули, Златни трофеј – Grand Prix у Португалу; Југословенска кандидатура за награду Оскар 1973. и 1985; двије интернационалне награде CIDALC за допринос култури путем филма; Специјална награда за режију у Лајпцигу; Награда свјетске омладинске федерације – Лајпциг; Златна медаља (1971) и двије сребрне медаље (1967, 1970) на Фестивалу документарног филма у Београду; Октобарска награда Београда (1974); двије Тринаестојулске награде Црне Горе (1959. и 1969); Златна повеља Универзитета умјетности и Факултета драмских умјетности у Београду; Златни беочуг; Почасна повеља Савеза филмских стваралаца Руске Федерације.

Најзначајнија дјела су: (ауторов избор) играни филмови: *Дан четрнаести*, *Лелејска јора*, *Дервиш и смрт*, *Дорошеј*; документарни: *Зубља праховачка*, *Четвртина сирана*, *Екселенције*, *Кад ти*, *као личности*, *неслајем*, *Каја ловћенска*, *Сан о љејоши*; дугометражни документарни филмови: *Шћанија наше младосћи*, *Умир крви*, *Синови*, *Узвишење*, *Наши грађи јосћи*, *Дарови дому светињ рајника*; документарне ТВ серије: *Ријека Зејта*, *Зејта земља*, *Пућ за Пиву*, *Врела живојта*, *Ловћен видокруј* и др.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године, а за редовног члана 12. децембра 2003. године.

Умро је 12. децембра 2005. године.

Рођен је 8. децембра 1924. године у селу Ријека Марсенића код Андријевице. Школовао се у свом родном мјесту, Трепчи, Пећи, Беранама и у Београду. Учествовао је у НОБ-у од 1941. до 1945. године. Учесник је у Пљеваљској бици и у Строју у Рудом, гдје је рањаван. Живи у Београду од 1944. године, а затим од 1949. до 1956. у Цетињу и Титограду, када се враћа у Београд.

Био је 1944. године сарадник у листу *Омладина* Београд, затим редактор у Унутрашњој служби Танјуга и помоћник уредника. Од 1949. године уредник је у цетињској *Побједи*, управник Цетињског народног позоришта, владин службеник информација, уредник есејистике у београдској *Култури*, савјетник у Савјету федерације.

Члан је Савеза књижевника Југославије од 1951. године; члан уредништва *Сиварања*, уредник *Народне културе* и *Сусрећа*, предсједник Клуба културних радника – Цетиње, редактор и уредник разних књижевних издања, секретар Удружења књижевника Србије и секретар Актива писаца комуниста при град-

ском комитету СКЈ Београд. Био је члан Савјета Републике Црне Горе, на шта је јавно дао оставку, као и на чланство СКЈ, 1985. године.

Носилац је Споменице 1941. године, Ордена за храброст, Ордена братства и јединства са златним вијенцем, Ордена Републике са златним вијенцем, Ордена заслуга за народ и многих плакета.

За свој умјетнички рад добио је сљедећа признања: Награда Удружења књижевника Црне Горе, награда „Четврти јул” СУБНОР-а Југославије, Тринаестојулска награда Црне Горе, Награда ослобођења Иванграда.

Боравио је у Паризу, СССР, Пољској, Словачкој, Италији, Вијетнаму, Кини, Албанији итд.

Објавио: поезија – *Вијорења*, *Гајтан воде у долини*, *Крчај на вјетру*, *Иза ријечи*, *Рађање свјећила* (избор), *Доба жељно себе* (ауторски избор) и *Кад вријеме сјане* (избор); проза – *Колона и видици*, *Рајини њуј Прве пролетерске бригаде*, *Мач шћо мачеве сијече* (путопис из Вијетнама), *Вријеме шћо чека вријеме* (избор из есеја и чланака). Књиге су му превођене на више страних језика.

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године, а за редовног члана ЦАНУ 1. марта 1985. године.

Живи у Београду.

ЈОСИП ВИДМАР

(1895–1992)

Рођен је 14. октобра 1895. године у Љубљани. Гимназију је завршио у Љубљани, потом је студирао у Прагу на Техничкој високој школи. За вријеме Првог свјетског рата био је на руском фронту, а одатле је пребјегао Русима. Послије рата се вратио у Љубљану и након студија у иностранству (Беч, Праг, Краков, Бон, Париз), дипломирао је на Филозофском факултету у Љубљани 1929. године. Послије тога радио је као драматург Словенског народног гледалишта (1934–1942). Године 1941. постао је предсједник фронта Словеније, затим предсједник Словеначког народнослободилачког савјета, предсједник Президијума НР Словеније и Дома народа ФНРЈ.

Од 1946. године редовни је професор Академије за позоришну умјетност у Љу-

бљани, а од 1952. до 1976. године предсједник Словенске академије знаности и уметности.

Видмар је био један од најистакнутијих словеначких и југословенских књижевних критичара. Веома је плодан његов рад на пољу есејистике и публицистике. Значајни су његови есеји о Толстоју, Горком, Достојевском, Пушкину, Чехову, Гогољу, Грибајдову, Тутчеву, затим Шекспиру, Скоту, Гетеу, Молијеру, Стендалу, Голсфорду, Ману.

Био је почасни доктор Универзитета у Љубљани, дописни члан САНУ, ЈАЗУ, АНУ-БиХ, МАНУ, Румунске академије наука, Академије умјетности НДР.

Носилац је Споменице 1941, Ордена заслуга за народ I реда, француског Ордена Легије части. Добитник је Стеријине награде, Прешернове награде, Награде АВНОЈ-а и Његошеве награде за књижевност (1982).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 23. октобра 1981. године.

Умро је 11. априла 1992. године.

ВЛАДИСЛАВ ВЛАХОВИЋ

(1921–1994)

Рођен је 10. августа 1921. године у селу Изласцима – Речинама, код Колашина. Основну школу завршио је у родном мјесту, нижу гимназију у Колашину, а вишу у Беранама. Дипломирао је на Техничкој великој школи – Геолошком факултету у Београду, 1951. године. Докторирао је на Љубљанском универзитету 1965. године. Припадник је Народно-ослободилачког покрета (са статусом борца од 1941), члан СКОЈ-а од 1943, СКЈ од 1949. године.

Од дипломирања до одласка у пензију, 1986. године, радио је у Електропривреди Црне Горе у Никшићу.

Изучавао је геологију, инжењерску геологију, крас и хидрогеологију Црне Горе и Југославије. Радио је на пројектовању подземних инјекционих завјеса. Учествовао је на 37 домаћих и иностраних конгреса и научних скупова.

Пројектовао је велике и сложене инјекционе завјесе у потпуном красу по којима су успјешно затворени понори и еставеле у акумулацијама Ливеровићи, Крупац и Слано, чије се воде чувају за најсушније доба године ради производње електричне енергије.

Његове концепције о подизању сигурних језера у љутом красу Никшићког поља помоћу вјештачког издизања крашке издани су успјешно реализоване.

На бази великог броја података, израдио је карту палеорељефа Никшићког поља, прву карту такве врсте код нас, помоћу које се може дочарати његов постанак.

Предложио је нову концепцију изградње каскадних електрана на водотоцима Црне Горе, а нарочито на ријеци Морачи.

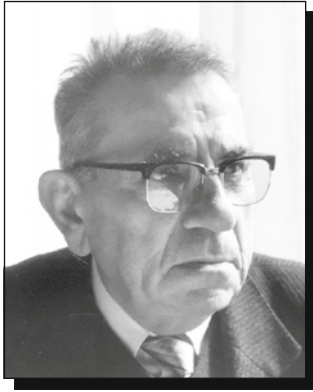
Успио је да, по први пут, у монотonoј кречњачкој серији Никшићког поља и околине, издвоји на геолошкој карти доњу креду и два нова страстиграфска хоризонта боксита.

За резултате у раду добио је неколико друштвених признања. Године 1960. одликован је Орденом рада и добио награду од ХЕ Горња Зета, 1961. године добио је Тринаестојулску награду за научни рад, 1982. године одликован је Орденом Републике са сребрним вијенцем, а 1985. добио је плакету „Никола Тесла”.

Урадио је 154 студије и пројекта и публиковао двије монографске студије (*Крас Никшићког поља и његова хидрогеологија* (1975); *Крашка акумулација Слано* (1981)) и 70 других радова.

За ванредног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973, а за редовног члана Академије 1. марта 1985. године.

Умро је 27. новембра 1994. године.

Рођен је 28. јуна 1927. године у селу Слатини (код Бродарева). Основну школу завршио је у Слатини а гимназију је похађао у Колашину, Београду и Вршцу. Студирао је етнологију (1948–1952) на Филозофском факултету у Београду, где је и докторирао (1958). Факултет кинеског језика за странце и специјализацију из антропологије завршио је на Пекиншком универзитету (1955–1957) код професора Пеј Вен Џуна, а потом наставио код проф. Н. Н. Чебоксарова из Москве, код проф. др Божа Шкерља у Љубљани, у Пољској (Познањ, Вроцлав, Краков) и Италији.

Службовао је на Филозофском факултету у Београду (1950–1992) гдје је прошао кроз сва универзитетска звања, од асистента до редовног професора. Гостовао је као професор на универзитетима у Југославији, Пољској, Кини, СССР, односно Русији. Био је професор по позиву и на Културолошком факултету на Цетињу. Утемељио је етничку и историјску антропологију на Филозофском факултету у Београду. Обављао је дужност шефа Катедре за етнологију народа Југославије и управника Одељења за етнологију, продекана Филозофског факултета (1975–1977), директора Етнографског института Српске академије наука и уметности (1977–1982) и био уредник институтских издања. Активно сарађује са Етнографским музејем у Београду (од 1950) и био је уредник Гласника Етнографског музеја у Београду.

Учествовао је у оснивању Антрополошког друштва Југославије (1959), чији је био

дугогодишњи председник (од 1969. до 2007). Основао је (1963) и уређује издања Антрополошког друштва Југославије.

Члан је Антрополошког друштва Југославије од његовог оснивања (1959), Антрополошког друштва Европе (чијем је оснивању председавао 1977), почасни члан Сената Универзитета *Адам Мицкијевич* у Познању (Пољска, 1980), затим Етнолошког друштва Пољске (од 1989) и почасни члан Пољског антрополошког друштва (од 1996). Члан је Белоруске антрополошке академије наука (од 1996).

Добитник је разних домаћих и међународних признања. Међу њима су: Вукова награда Културно-просветне заједнице Србије, Плакета Града Београда, Повеља Филозофског факултета у Београду, Повеља Етнографског института Српске академије наука и уметности, Повеља Етнографског музеја у Београду, Повеља Антрополошког друштва Југославије, затим Повеља Хрватског антрополошког друштва, Повеља Антрополошког друштва Македоније. Уз многа стручно-научна признања у земљи и иностранству одликован је Орденом рада са златним венцем (1980) и Орденом заслуга за пољску културу (1985) у Пољској. Био је председник Комисије за научне и умјетничке дјелатности Црногорске академије наука и умјетности (16. децембар 2004–20. јануар 2011).

У Црногорској академији наука и умјетности руководи Одбором за етнологију и Одбором за демографију Црногорске академије наука и умјетности. Организовао је више научних скупова у ЦАНУ и уредник је више зборника радова у ЦАНУ, као и руководилац пројекта *Појулациони аспекти* капиталног пројекта Црногорске академије наука и умјетности *Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјетинивности*.

Руководилац је научног пројекта *Етнoлoшкe oдликe Црнe Гoрe* (2007–2010) и нaучнoг прoјектa *Дeмoгрaфски и пoпулaциoни прoблeми у Црнoј Гoри* (2007–2010) и зaвршaвa њихoву рeaлизaцију.

Урeдиo је и припрeмиo зa штaмпу прeкo 150 свeзaкa чaсoписa, збoрникa и пoсeбних издaњa из eтнoлoгијe и aнтрoпoлoгијe. Oбјaвиo је прeкo 360 прилoгa, члaнaкa и рaспрaвa и прeкo 20 књигa у зeмљи и инострaнству. Мeђу књигaмa су: *Сaнцaчкa вoјскa и биткa нa Мoјкoвцу 1915* (1953); *Брoдaрeвo и њeгoвa oкoлинa* (1968); *Oбичaји, вeрoвaњa и*

прaзнoвeрицe нaрoдa Југoслaвијe (1972); *Живoт и oбичaји нaрoдa Кинe* (1973); *У вршлoбe живoтa* (1978); *Нaрoди и eтнoчкe зaјeдницe свeтa* (1984); *Нa живoтним рaскрcницaмa* (1987); *Kultura ludowa w Serbii* (Крaкoв 1991); *Чoвeк у врeмeну и прoстoру* (1996); *Црнa Гoрa нa стaрим рaзлeдницaмa* (кoaутoрствo) (2007) и другe.

Зa вaнрeднoг члaнa Црнoгoрскe aкaдeмијe нaукa и умјeтнoсти изaбрaн је 28. oктoбрa 1988. a зa рeдoвнoг члaнa 19. нoвeмбрa 1993. гoдинe.

Живи у Бeогрaду.

Рођен је 27. фебруара 1930. године на Цетињу. Гимназију је завршио на Цетињу 1948. године. Дипломирао је на Медицинском факултету у Београду 1956. године, гдје је и докторирао 1964. године.

На Војномедицинској академији у Београду биран је за доцента (1964), потом за ванредног (1970) и редовног професора (1975) за предмет Фармакологија и Токсикологија. Учествовао је у извођењу последиједипломске наставе на ВМА и медицинским факултетима (Београд, Сарајево, Љубљана, Загреб) и Технолошком факултету у Београду.

Обављао је различите командне и руководеће функције у Санитетској служби ЈНА. Као пуковник био је замјеник начелника Војномедицинске академије, као генерал-мајор био је начелник Војномедицинске академије (1983), а унапређењем у чин генерал-потпуковника постао је начелник Санитетске службе ЈНА (1988). Посљедња функција у војсци била је замјеник начелника Генералштаба југословенске армије, задужен за науку и истраживање.

Био је предсједник Удружења токсиколога Југославије, руководиоца Комисије за отрове Савезног комитета за здравље и социјалну политику СИВ-а, члан издавачких и уређивачких савјета: *Војно дело*, *Phartaca*, *NBC Chemical Defence and Tehology*, *Medical Corps International*. Као експерт за медицин-

ски проблем хемијског оружја, од 1972. до 1982. године био је представник Југославије у Уједињеним нацијама, Комитету за разоружање у Женеви. Свјетска здравствена организација (WHO) изабрала га је за консултанта у токсикологији 1975. године.

Учествовао је са рефератима на више међународних конгреса и симпозијума: Солт Лејк Сити, Сан Дијего, Канзас Сити, Торонто, Стокхолм, Умеа, Хелсинки, Москва, Париз, Лион, Брисел, Лондон, Лидс, Единбург, Варшава, Праг, Женева и други.

Његов радни опус покривао је област војне фармакологије и токсикологије. Његова посебна област и интерес укључује проблеме медицинске заштите од нуклеарно-биолошко-хемијског оружја.

Аутор је више од 150 научних и стручних радова, публикованих у домаћим и страним часописима. Најважнији објављени радови: *Токсикологија бојних отрова* (1981); *Токсикологија* (коауторство) (1981); *Отрови за њивремено онесјособљавање* (коауторство) (1981); *Акујна њровања – њрва њомоћ и лечење* (1992).

Редовни је члан Медицинске академије Српског лекарског друштва, почасни члан Удружења љекара Црне Горе, редовни члан Британског фармаколошког удружења.

Добитник је награде „22. децембар” (1973), која му је поново додијељена (1981) за књигу *Токсикологија бојних отрова*, Повеље Српског лекарског друштва (1984).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године, а за редовног 6. децембра 1996. године.

Умро је 7. децембра 2008. године.

Рођен је 18. маја 1940. године у Горњем пољу код Никшића. Основно образовање завршио је у Видровану, гимназију и Филозофски факултет у Скопљу. Магистрирао је 1979. у Задру на Филозофском факултету, гдје је 1983. године и докторирао.

Од 1966. до 1985. године ради на Туристичком одсјеку Више поморске школе у Котору као сарадник, предавач и професор. Од 1985. до 1988. године је доцент на Културолошком факултету на Цетињу, а од 1988. до 1998. године на Факултету ликовних умјетности предаје на Цетињу, гдје је био редовни професор.

Предавао је на постдипломским студијама Факултета за поморство у Котору и на Филозофском факултету у Приштини.

Бави се педагошким, научноистраживачким, публицистичким и медијским радом.

Члан је црногорског ПЕН центра, предсједник Друштва историчара умјетности Црне Горе, члан неколико редакција струч-

них часописа као и стручних комисија из домена заштите културне баштине. Боравио је у свим европским земљама (изузев скандинавских), Египту, Палестини, Кападокији и афричким земљама МАГРЕБА. Објавио је два посебна издања и тридесетак научних чланака и расправа.

Најзначајнија посебна издања су: *Сјоменици културе Црне Горе* (1997); *Студије из црнојорске историје умјетности* (1999); *Црна Гора кроз културну баштину* (коауторство) (2006); *Средњовјековна архитектура и сликарство Црне Горе* (2007), а научни радови: *Свети Тријун – освјет на култи, иконографију и неке народне обичаје* (2002); *Неки облици одбране и заштите у традицији селоских средина*, радови са научног скупа *Село у Црној Гори* (2004); *Кивот Светиої Владимира Дукљанскої* (2005); *Ловро Добричевић као минијатурист и илустраиор* (2006); *О цркви Св. Михаила у Сјону* (2009); *Дојринос Павла Мијовића црнојорској историји умјетности* (2010); *Биљешке из манастира Мораче* (2010).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 8. децембра 2000. године, а за редовног 15. децембра 2006. године.

Живи у Котору.

ДИМИТРИЈЕ ДИМО ВУЈОВИЋ

(1922–1995)

Рођен је 7. новембра 1922. године у Добрској жупи, Цетиње. Основну школу, гимназију и Вишу педагошку школу завршио је на Цетињу, а Филозофски факултет у Београду. Докторат историјских наука стекао је 1961. године на Филозофском факултету у Београду.

Био је учесник Народнослободилачке борбе од јулског устанка 1941. године. Пошлије Другог свјетског рата обављао је више функција: политичких (предсједник Среског народног одбора, секретар Среског комитета КПЈ, посланик Републичке и Савезне скупштине и др.), културних (директор и одговорни уредник Издавачког предузећа „Народна књига”, уредник листа Савеза бораца НОР-а Црне Горе „13. јул”); наставно-педагошких (предавач и директор Средње политичке школе, професор Филозофског факултета), научних (члан Предсједништва и секретар Одјељења друштвених наука ЦАНУ, као и предсједник и члан више њених одбора и комисија). Био је директор Историјског института СРЦГ. Осим тога, био је члан многих републичких и савезних форума из области науке, културе и просвјете (Републички и Савезни савјет за научни рад, Комитет за историјске науке СФРЈ, Југословенски одбор Унеска, предсједник Жирја за Тринаестојулску награду, члан Жирја за Награду АВНОЈ-а, члан Савјета Музеја Цетиње, итд.).

Био је и предсједник Савеза друштава историчара Југославије, предсједник мје-

шовитих комисија историчара Југославије и СССР и Југославије и Француске, као и члан Мјешовите комисије историчара Југославије и Италије.

Био је члан Југословенског научног друштва за историју здравствене културе, као и члан више међународних стручних удружења историчара (за историју историографије, за историју међународних односа).

Радио је у значајним архивима и библиотекама СФРЈ, као и онима у Паризу и Риму, гдје је на научноистраживачком раду провео више од три године.

Обрађивао је: проблеме настанка модерне црногорске државе, међународне односе Црне Горе, уједињење Црне Горе и Србије и стварање југословенске државе, црногорско национално питање, историју КПЈ и грађанских политичких партија, Народнослободилачку борбу Црне Горе, теоријско-методолошке проблеме историјске науке.

На многим домаћим и међународним скуповима и конгресима поднио је више научних саопштења.

Био је одговорни уредник или члан редакција посебних и периодичних публикација (вишетома *Историја Црне Горе*, *Историјски записи*, *Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ*), уредио је и припремио за штампу више од 20 посебних публикација и зборника радова.

Бавио се и организационо-педагошким радом у области науке. Реорганизовао је Историјски институт СРЦГ у модерну научну институцију са професионалним научним кадром.

За свој рад добио је више ратних и мирнодопских одликовања: (Орден Републике са златним вијенцем, Орден заслуга за народ са златном звијездом, Орден за храброст и др., а за научни рад награђен је Тринаесто-

јулском наградом (1962) и Наградом Антифашистичког вијећа народног ослобођења Југославије (1987).

Објавио је 9 монографских издања (најзначајнија: *Уједињење Црне Горе и Србије* (1962); *Црна Гора и Француска 1860–1914* (1971); *Црногорски федералистички 1919–1929* (1981); *Подјоричка скупштина 1918* (1989); *Француски масони и југословенско питање*

1914–1918 (1994); *Рајна сарадња Црне Горе и Француске 1914–1916* (1994)), преко 220 чланака, прилога, студија, расправа и реферата.

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973, за редовног 22. октобра 1981. године.

Умро је 27. маја 1995. године.

Рођен је 18. марта 1938. године у Битољу. Дипломирао је на Правном факултету Свеучилишта у Загребу 1962. године. На истом факултету је магистрирао 1965. и докторирао 1967. године. Редовни је професор међународних политичких односа на Факултету политичких знаности у Загребу. Предавања је држао на универзитетима и институтима за међународне односе у 17 европских држава, у 16 центара америчких универзитета, у 11 држава Азије, 5 држава Африке, 4 државе Латинске Америке, на Зеланду.

Тежиште његовог истраживачког рада је: теорија међународних односа, теорија спољне политике, међународни односи, европска сигурност, америчка спољна политика. Члан је бројних међународних организација, редакција иностраних часописа и учесник многих међународних конференција. Члан је лондонског Међународног института за стратегијске студије (ISA), Међународног института за мир у Бечу, председник је Центра за међународне студије и Атлантског вијећа

Хрватске, главни уредник часописа Међународне студије, Загреб; директор Међународне љетње школе Шипан од 2001. године.

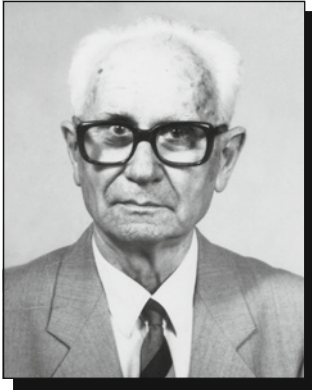
Аутор је бројних књига објављених у земљи и иностранству, као и низа научних и стручних радова. Међу осталим, објавио је следећа дјела: *Међународни политички односи* (2000); *Основе теорије ванске политике*, *Нуклеарне стратегије супер сила* (1986); *Хладни рат и Европа*, *Посткомунистички изазови европској сигурности*, *Дипломација и политика* (1999); *Сигурност на југоистоку Европе* (1999).

Дугогодишњи је руководилац постдипломског студија *Међународни односи* на Факултету политичких знаности у Загребу. Добитник је бројних међународних и домаћих признања: Награде Града Загреба као и награде „Божидара Аџија”.

Био је руководилац и сарадник на бројним међународним научноистраживачким пројектима. Предаје на редовним постдипломским студијама на Правном факултету, Факултету политичких наука Универзитета Црне Горе, Факултету правних наука (УДГ) и Факултету хуманистичких наука (УДГ) у Подгорици.

За дописног члана ЦАНУ изабран је 19. децембра 2008. године.

Живи у Загребу.

РАДОВАН ВУКАНОВИЋ

(1906–1987)

Рођен је 1. јуна 1906. године у Пиперима. Завршио је гимназију у Подгорици, а потом студирао право на Универзитету у Београду.

Ступио је у револуционарни покрет и већ 1924. постао члан Савеза комунистичке омладине Југославије, а 1926. године члан Комунистичке партије. Исте године постао је секретар Покрајинског комитета Савеза комунистичке омладине за Црну Гору и на тој дужности остао до 1929. када је ухапшен и осуђен на робију. Године 1936. био је члан, а једно вријеме и организациони секретар, Покрајинског комитета Комунистичке партије Југославије за Црну Гору, Боку, Санцак, Косово и Метохију. Као искусан револуционар, учествовао је у припреми Тринаестојулског устанка (1941) и

учесник НОР-а гдје је заузимао значајне политичке и командне функције.

По завршетку рата био је на разним дужностима у Југословенској армији и пензионисан у чину генерал-пуковника.

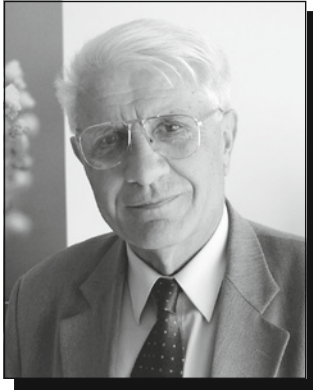
Био је председник Савезног одбора Савеза удружења бораца Југославије и члан Савјета Федерације.

Као писац посветио се војним аспектима ослободилачког рата и револуције у Југославији. Објавио је књиге: *На рајној стрази* (1966); *Рајни њуџ Треће дивизије* (1970); *Дрући ударни корџус* (1982) и више прилога у разним часописима и зборницима радова.

Године 1951. проглашен је за народног хероја. Носилац је Ордена југословенске звијезде с лентом и других одликовања. За остварење у историографији добио је Тринаестојулску награду.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985. године.

Умро је 26. августа 1987. године.

Рођен је 15. фебруара 1939. године на Пишчу (Плужине) испод Дурмитора. Основну школу је завршио на Пишчу, гимназију и Филозофски факултет у Сарајеву. Студирао је и докторирао полонистику на Јагелонском универзитету у Кракову. Звање редовног професора стекао је на Универзитету у Сарајеву. Изабран је и у звање ванредног професора и на Универзитету у Вроцлаву. На Универзитету Црне Горе изабран је у звање редовног професора. Радио је: у Сарајеву на Академији сценских умјетности, на Филозофском факултету и на Педагошкој академији; на славистици Јагелонског универзитета у Кракову (Пољска); на славистици универзитета у Упсали и Лунду (Шведска); на славистици Универзитета у Гетингену (Њемачка); на славистици Универзитета у Вроцлаву (Пољска); на Факултету драмских умјетности на Цетињу. Предавао је српскохрватски језик (фонетику и морфологију), упоредну граматику словенских језика, пољски језик, сценски говор и културу језика. Био је декан Педагошке академије у Сарајеву, декан Академије сценских умјетности у Сарајеву. Један је од оснивача и дугогодишњи декан Факултета драмских умјетности на Цетињу; био је члан Наставно-научног вијећа Универзитета Црне Горе; сада је декан Факултета визуелних умјетности Универзитета Медијеран и члан Сената. Био је председник Републичке комисије БиХ за изучавање југословенских језика и књижевности на страним универзитетима и члан истои-

мене Савезне комисије; на свјетском сајму књига у Варшави 1982. године био је комесар југословенске изложбе; био је председник Удружења наставника српскохрватског језика и југословенских књижевности БиХ и члан Председништва Слависта Југославије; председник Сарајевског лингвистичког круга; члан савјета Универзитета у Сарајеву; члан Жирија за Стеријину награду; председник Управног одбора Центра савремене умјетности Црне Горе. У ЦАНУ: члан је Одбора за језик, Одбора за књижевност, Одбора за позоришну и филмску умјетност, члан је Института за језик и књижевност „Петар II Петровић Његош”, председник је Редакционог одбора за критичко издање Сабраних дјела Петра II Петровића Његоша. Био је члан Жирија за Његошеву награду. Члан је Савјета за научноистраживачку дјелатност Министарства за науку Владе Црне Горе. Учествовао је на многим научним међународним конференцијама и свјетским конгресима.

Добитник је низа признања и одликовања, истиче се Плакета Универзитета у Сарајеву и Награда Цетиња.

Аутор је око триста радова. Разнородне су лингвистичке, књижевно-историјске и културолошке области којима се бави у својим радовима.

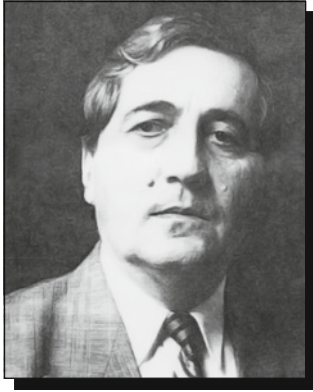
Радови и књиге: *Stan zachowania serbsko-chorwackiej pieśni epickiej w dobie dzisiejszej* (1966); *Nikola Petrović – król-poeta w Polsce* (1967); *Nazwy plemion czarnogórskich* (1967); *Називи неких црногорских њлемена у народном њумачењу* (1969); *Превођење стираних назива, ѡранскрипција и ѡранслиѡерација* (1976); *Иѡра „Север – Кобиле”* (1977); *Семантичке вриједности ријечи ѡлеме у словенским језицима* (1978); *Андрићев Бонвалѡаша* (1980); *Transkription und Adaption Frem-*

der Namen im Serbokroatischen (1981); *Семантичка класификација и творба назива црнојорских њлемена* (1983); *Вук Стефановић Караџић и Самуел Бојумил Линде* (1987); *Српскохрватско Њеџуши, Њеџош, Њеџуш, њољско Niegysz* (1986); *Њеџошево дјело код Пољака* (2002); *Тојоними у Пиви Обрена Блајојевића – знаци слојевитије њрошлосџи* (2003); *Шведска (не)далека* (2004); *Ријечи с њоводом* (2005); *Иво Андрић и Пољаци* (2006); *Семантика њре и ријечи у њри Прсџена у дурмиторском крају* (2009); *Меџафизичко њоимање зла* (2010).

Преводи: Артур Лундквист: *Ваџра и лед* (избор из поезије) (1978); Пер Лагерквист: *Мариамне* (роман) (1984); Пер Лагерквист: *Целаџи* (роман) (1996); Хаљина Посвјатовска: *И нико не зна како умиру њџице* (1996); Славомир Мрожек: *Емиџранџи* (1999); Gunnar Ekelef: *Заџџо њјеваџ моја њџицо* (2001); Трајан Петровски: *Вријеме* (2006).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. децембра 2008. године.

Живи на Цетињу.

Рођен је 3. јуна 1937. године у селу Меруљи, општина Жабљак. Основну школу завршио је у Новаковићима, а нижу и вишу реалну гимназију у Пљевљима. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду (југословенску и општу књижевност) 1960. године. Магистрирао је на Филолошком факултету у Београду 1967. године, а докторирао 1975. године.

Радио је као професор Учитељске школе у Никшићу, Педагошке академије у Никшићу, на Faculte des lettres Универзитета у Нансију (Француска), на Наставничком и Филозофском факултету у Никшићу. Редовни је професор универзитета од 1983. године. Предавао је књижевност реализма, књижевност за дјецу и омладину, културу говора, стилистику.

Боравио је више пута у иностранству и учествовао на више међународних научних скупова.

Уређивао је књижевне часописе (главни и одговорни уредник часописа *Ријеч*) и публикације из науке о књижевности.

За свој научни, књижевни и педагошки рад добио је низ признања, међу којима су: Награда Удружења књижевника, награда „Октоих”, Септембарска награда ослобођења Никшића, Повеља Универзитета Црне Горе, Плакета Змајевих игара.

Био је члан Жирија за додјелу Његошеве награде (три пута), Ратковићеве награде (два пута), Југословенске награде за дјечју књижевност (шест пута).

Објавио је више књига од којих су најзначајније: *Иза јраница мојуће* (1979); *Пријовиједање као ојсесија* (1980); *Ојледи из књижевности* (1984); *Пријовијејке Стефана Мићрова Љубише* (1985); *Увод у књижевност за дјецу и омладину* (1989); *Пућевима стилистичке идеје* (2000) и *Девећа соба* (2001) и преко 200 огледа, студија, чланака и расправа. У едицији *Критичка издања Црногорске академије наука и умјетности* приредио је критичко издање *Причања Вука Дојчевића* С. М. Љубише (1988).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године, а за редовног 6. децембра 1996. године.

Умро је 26. фебруара 2002. године.

Рођен је 28. септембра 1920. године у Ђулићима (Андријевица). Гимназију је завршио у Пећи, књижевност студирао у Београду. Учесник је Народнослободилачке борбе.

Од 1945. године живи и ради у Београду, а од 1953. у Црној Гори. Уређивао је часопис *Сиварање* до пензионисања, 1972. године. Био је члан Савјета Црне Горе, више пута је биран за председника Удружења књижевника Црне Горе, у два наврата је био потпредседник ЦАНУ и носилац је повеље – Истакнути културни стваралац Министарства културе Црне Горе. Добитник је Награде АВНОЈ-а за књижевност, двоструки је добитник Тринаестојулске награде Црне Горе, Змајево награде (Нови Сад), Награде Удружења књижевника Црне Горе, Награде Града театра „Стефан Митров Љубиша” (2008), као о других награда и признања. Има више домаћих одликовања и Орден Републике Француске.

Књижевни рад: приповједач, романијер, драмски писац и есејист.

Дјела су му превођена на више страних језика. Најзначајнија дјела су: *Вийороі* (1948); *Пријовијејике* (1949); *Висине* (1952); *Свемоћно око* (1953, 2005); *Без реденика* (1955); *Тим Лавље*

срце (1956); *Мртво дубоко* (1959); *Лейлилица њрофесора Бисџроума* (1961); *Хало небо* (1963); *Поруке* (1963); *Развође* (1968); *Судилишће* (1971); *Синовии синова* (1979); *На бјелинама времена* (1986); *Ријека* (1988); *Мийски декамерон* (1989); *Девейта зора* (1990); *Хармонија* (1992); *Снови микрокозма* (1993); *Макарије* (1994); *Изабрана дјела за дјецу I–II* (1994); *Сабрана дјела I–II* (2000); *Црнојорско њрољеће* (2006).

Приредио је више издања: *Пеџар I Пеџровић: Фреске на камену* (1966); *Надвременски џласови* (1971); *Извиријеч* (1973); *Пеџар I Пеџровић: Посланице* (1993).

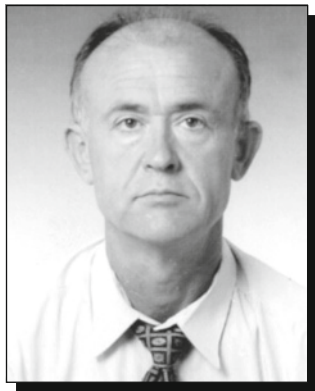
Посвећена су му два округла стола: „Књижевно дјело Чеда Вуковића”, ЦАНУ, 1992, „Књижевно дјело Чеда Вуковића”, Спомен-дом Режевићи, 1998, а докторска дисертација Зорице Радуловић: *Језик и сџил Чеда Вуковића* објављана је у издању Унирекса из Никшића 1994. године. Књигу интервјуа Будислава Краља, *Између ријечи и дјела*, објавило је Ободско слово, Подгорица 2000.

Књижевна дјела Чеда Вуковића изузетно су присутна у школским програмима у земљи и у региону.

Тим Лавље срце штампан је у Београду, Новом Саду и Чачку, гдје је штампан и роман *Лейлилица њрофесора Бисџроума*, а на италијанском језику је објављен роман *Тим Лавље срце*.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 24. јуна 1977, а за редовног 22. октобра 1981. године.

Живи у Будви.

Рођен је 18. маја 1949. године на Цетињу. Дипломирао је на Машинском факултету Универзитета у Београду 1972. године, гдје је и магистрирао 1976. године. Докторирао је на Машинском факултету Универзитета Црне Горе у Подгорици 1981. године.

На Машинском факултету у Подгорици биран је за доцента (1983), ванредног (1988) и редовног професора (1993) за предмет Механика флуида, који и данас предаје.

Боравио је као Фулбрајтов стипендиста на Универзитету у Мериленду, САД (1979/80). На истом Универзитету је провео око пет година у периоду од 1980. до 2005. год. као гостујући професор и истраживач. Такође се усавршавао на студијским боравцима на Универзитету у Манчестеру и Центру за нуклеарна истраживања, ЦЕА, у Греноблу.

Члан је ГАММ-а, Њемачког друштва за примијењену механику и математику, APS-а, Америчког друштва за физику и Академије инжењерских наука Црне Горе.

Бави се истраживањем у области термалне анемометрије радећи на развоју метода и инструмената за мјерење карактеристи-

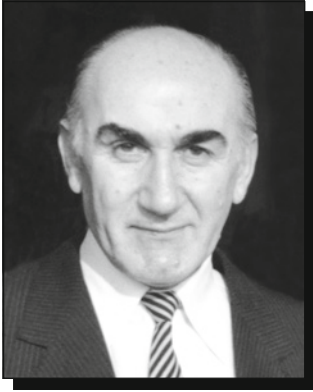
ка турбулентних струјања. Најпозантије резултате је остварио у развоју специјалне сонде и одговарајућих метода којима је по први пут измјерено тродимензионо брзинско и вртложно поље. Такође ради и на развоју сонди и метода за симултано мјерење брзинског и температурског поља у нормалним и суперкритичним условима које карактеришу високи притисци и температуре. Извео је прво успјешно тестирање сонди за симултано мјерење брзине и температуре у суперкритичном угљен-диоксиду.

Објавио је више радова који су публиковани у најпознатијим научним часописима: *Annual Review of fluid mechanics*, *Journal of fluid mechanics*, *Experiments in fluids*, *Measurement science and technology*, и цитиран више од 200 пута. Такође је објавио и монографију *Multiple Hot Wire Probes*, у издању ЦАНУ. Аутор је и поглавља о мјерењу вртложности у књизи *Handbook of Experimental Fluid Mechanics*, Springer, Berlin-Heidelberg (2007).

За достигнућа у науци добитник је Тринаестојулске награде (1993), а за достигнућа у науци и настави Плакете Универзитета Црне Горе (1994).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године, а за редовног члана 12. децембра 2003. године.

Живи и ради у Подгорици.

Рођен је 15. октобра 1924. године у Подгорици. Дипломирао је на Медицинском факултету у Београду 1952. године, специјализирао на Уролошкој клиници у Београду 1957, докторирао на Медицинском факултету у Београду 1976. године.

За редовног професора универзитета изабран је 1986. године. Основао је прво Уролошко одјељење у Црној Гори (1957) у Никшићу, а затим у Титограду (1968).

Учествовао је на националним и интернационалним уролошким конгресима у Кракову, Лењинграду, Солуну, Кијеву, Паризу, Пекингу, Сан Франциску, као и на свим конгресима Удружења уролога Југославије.

Члан је ван радног састава САНУ (1990), те члан Медицинске академије Српског лекарског друштва (1998) и Академије социјалних наука Руске Федерације (1995).

Био је члан редакција часописа *Acta chirurgica iugoslavica*, *Acta medica iugoslavica* и *Медицински записи*. Члан је Интернационалног удружења уролога (1973), Удружења уролога Француске (1977) и Европског уролошког друштва (1975). Био је делегат Удружења уролога Југославије у Интернационалној уролошкој асоцијацији (1979), као и председник Удружења уролога Југославије (1981–1982). Интернационални биографски центар у Кембриџу именовао га је за научника године, 2001. године.

Биран је (1961) за председника Друштва љекара Црне Горе. За допринос развоју струке и науке добио је многа признања и награде: плакету „Др Петар Миљанић” Друштва љекара Црне Горе (1979), Повељу Савеза љекарских друштава Југославије (1986), Плакету Универзитета Црне Горе (1994), Септембарску награду Никшића (1964), Тринаестојулску награду Црне Горе (1967), Награду ослобођења Титограда (1981) и Награду АВНОЈ-а (1983).

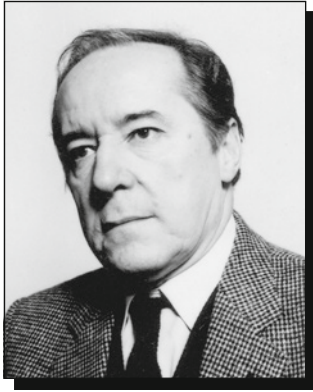
Објавио је више књига: *Етиологија уролиџијазе* (1977); *Клиничке физичко-хемијске карактеристике уролиџијазе у Црној Гори* (1993); *Бесједе и ојлеги I* (1994); *Одбрани радови из урологије* (1996); *Бесједе и ојлеги II* (1997); *Етичке контроверзе у медицини* (2000); *Бесједе и ојлеги III* (2001); *Бесједе и ојлеги IV* (2004); *Асоцијалност у медицинској науци и љракси – Јајројене љрешке и љревиди* (2007) и *Временска нејодударност биолошкој и хронолошкој сџарења у Црној Гори* (2009). Објавио је и бројне стручне и научне радове, посебно из урологије и етике у медицини, затим бесједе, огледе и приказе у домаћим и страним серијским и монографским публикацијама. Библиографија радова Д. Вукотића и литературе о његовом стваралаштву садржи 465 јединица.

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године, а за редовног члана ЦАНУ 22. октобра 1981. године. Био је председник Црногорске академије наука и умјетности од 1989. до 2001. године.

Живи у Подгорици.

ДУШАН ВУКОТИЋ

(1927–1998)

Рођен је 7. фебруара 1927. године у Билећи. Средњу школу завршио је у Титограду, а у Загребу је студирао архитектуру. Био је редовни професор на Академији за казалиште, филм и ТВ у Загребу. Један је од оснивача, у свијету познате, загребачке школе анимираног филма. Као комплетан аутор, реализовао је 35 анимираних филмова у техници класичне анимације и комбинованој техници анимираног и сниманог филма. Реализовао је три цјеловечерња играна филма: *Седми континент*, *Акција студио* и *Госћи из Галаксије*, наш први играни филм из области научне фантастике.

Филмови Душана Вукотића добили су низ високих међународних и домаћих при-

знања. Године 1962. добио је највећу свјетску филмску награду Оскар за филм *Сураиј*, а то је био први Оскар за анимирани филм који је Америчка филмска академија додијелила једном аутору изван САД. Додијељена му је и Награда АВНОЈ-а, Тринаестојулска награда, Награда ослобођења Титограда и друге.

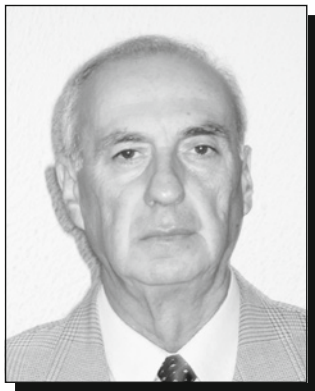
Био је члан међународних филмских жирија у Оберхаузену, Москви, Кану, Лајпцигу, Техерану, Рио де Жанеиру, Кракову, Карловим Варима, Пули и Београду.

Поред практичног рада на филму, бавио се и теоретским радом из области ликовне културе и филмског стваралаштва.

Године 1971. изабран је за редовног члана Америчке филмске академије.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 24. јуна 1977, а за редовног 1. марта 1985. године.

Умро је 8. јула 1998. године.

Рођен је 27. фебруара 1945. године на Цетињу. Основну школу учио је на Цетињу и у Котору, а гимназију у Титограду. Дипломирао је на Електротехничком факултету у Титограду (1968). На Електротехничком факултету у Београду, смјер Примјена изотопа и зрачења, магистрирао је (1974) и докторирао (1982).

На Универзитету Црне Горе – на Техничком факултету и на Институту за математику и физику, садашњем Природно-математичком факултету (ПМФ), у радном односу је од 1968. до 2004. године (када одлази на дужност амбасадора Србије и Црне Горе у Канади) и поново од 2006. до 2010. године. Као асистент и наставник физике прошао је сва звања до избора за редовног професора 1992. године. Предавао је физику и атомску физику на техничким факултетима и електромагнетизам и оптику и нуклеарну физику на ПМФ-у.

Усавршавао се у Институту за нуклеарне науке у Винчи (1974), у Њемачкој на Техничком универзитету у Дрездену (1974, у Белгији на Универзитету у Генту (1979–1980) као стипендиста Међународне агенције за атомску енергију, у САД на Универзитету Вирџиније (1990–1991) као истраживач по Фулбрајтовом програму. Краће је боравио у Руском научном центру „Курчатовски институт” у Москви, Институту за физику Бјелоруске академије наука у Минску и у више наврата у Институту за нуклеарне науке у Генту и Институту „Јожеф Стефан” у Љубљани.

Области његовог научног и стручног ангажовања су гама-спектрометрија, неутронска активациона анализа и радиоекологија. Аутор је или коаутор 117 радова објављених у цјелини у научним часописима, зборницима научних скупова и монографијама, 37 саопштења на научним конференцијама објављених у виду резимеа, 59 стручних радова и 19 научноистраживачких пројеката. Руководилац је значајних радиоеколошких пројеката у Црној Гори: истраживања природног фона гама-зрачења терестријалног поријекла, деконтаминације рта Арза од пројектила од осиромашеног уранијума и истраживања радона у стамбеним објектима у Црној Гори. Формирао је Лабораторију за гама-спектрометрију на ПМФ-у и дао значајан допринос формирању и угледу Лабораторије за радиоекологију Центра за екотоксиколошка испитивања Црне Горе.

Добитник је Награде ослобођења Титограда (1982) и Тринаестојулске награде (2003) за остварења у науци, као и награде „Октоих” (2010) за резултате у области образовања.

Предсједник је Комисије за међународну и међуакадемијску сарадњу ЦАНУ и предсједник Одбора за образовање ЦАНУ, и члан Радне групе за образовање у природним наукама Европске федерације националних академија наука (ALLEA). Био је члан Друштва за заштиту од зрачења Србије и Црне Горе и члан Британског друштва за радиолошку заштиту и носилац његове Повеље професионалца радијационе заштите. Био је члан Друштва физичара Југославије, Извршног одбора Југословенског друштва за заштиту од зрачења, Југословенске комисије за метрологију јонизујућег зрачења, Југословенске комисије за заштиту од зрачења и Југословенског експертског тима за заштиту од зрачења у биотехнологији.

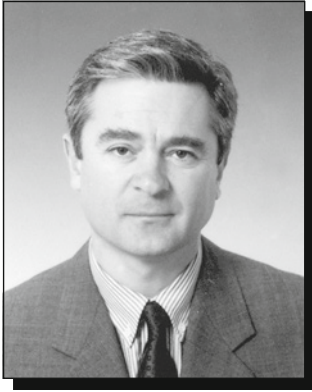
Обављао је дужност помоћника директора (1980–1982) и директора Института за математику и физику (1982–1984) и шефа Одсјека за физику ПМФ-а (1986–1988). Био је члан Научно-наставног вијећа Универзитета Црне Горе (1993–1999), члан Сената Универзитета (1993–1999) и његов председник (1996–1999). Носилац је Повеље Универзитета Црне Горе.

Био је члан Извршног одбора СИЗ за научне дјелатности Црне Горе, Педагошког савјета Црне Горе, Савјета за промјене у обра-

зовању Црне Горе, председник Савјета за наставне планове и програме Црне Горе, члан Социјалног и економског савјета Црне Горе, Савјета Црне Горе за заштиту животне средине и Научног савјета националних паркова Црне Горе. Сем тога био је и делегат у Скупштини СФРЈ и члан највиших органа Савеза комуниста Црне Горе и СФР Југославије.

За ванредног члана ЦАНУ изабран је 12. децембра 2003. године, а за редовног 19. децембра 2008. године.

Живи у Подгорици.

Рођен је 8. јануара 1958. године у Титограду. Дипломирао ја на Правном факултету Универзитета Црне Горе (1980). У току студија 1979/80. обављао је дужност студента-проректора.

Магистрирао је (1983) и докторирао (1993) на Правном факултету у Београду (Правно-социолошки смјер).

У мандату 1986–1988. године обављао је дужност предсједника Републичке конференције Савеза социјалистичке омладине Црне Горе. Године 1989–1991. обављао је дужност Републичког секретара за односе са иностранством у Влади Републике Црне Горе.

На Правном факултету Универзитета Црне Горе биран је за асистента, доцента, ванредног професора и редовног професора. Изводио је наставу на предметима: Социологија, Социологија права, Филозофија права. Био је руководилац последиипломских студија на истом факултету. Дужност декана обављао је 2001–2003. године.

Главни и удговорни уредник је у Издавачкој кући ЦИД, од њеног оснивања (1994). Оснивач је НВО Социолошки центар Црне Горе (СОЦЕН), у оквиру којег је организовано више емпиријских истраживања о трансформацији друштва, религиозности, националној и државотворној свијести, политичкој култури, парламентаризму итд. Резултати тих истраживања објављени су као посебне социолошке студије. Један је од оснивача приватног Универзитета „Доња Горица“. На истом Универзитету обавља дужност декана Факултета правних наука.

Био је уредник Групације друштвених наука у пројекту ЦАНУ – *Енциклопедије Црне Горе*.

Предмет његовог научног истраживања су социологија, теорије глобализације, социологија права и правна култура.

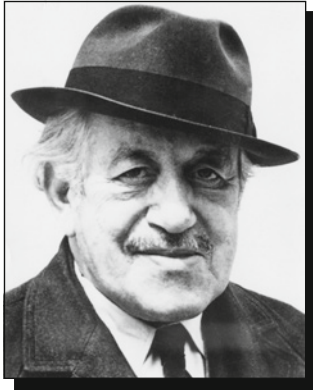
Објављене књиге: *Социолошка мисао у Русији (искусства XX вијека)* (1994); *Економија и право (однос основних појмова)* (1996); *Иза норми* (социолошки и правни есеји) (2003).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године, а за редовног 12. децембра 2003. године. Секретар је Одјељења друштвених наука ЦАНУ.

Живи и ради у Подгорици.

МИЛОШ ВУШКОВИЋ

(1900–1975)

Рођен је 17. августа 1900. године на Цетињу, гдје је завршио основну школу. Први свјетски рат је провео у интернацији. По завршетку рата уписује се у Умјетничку школу у Београду, а 1921. године одлази у Беч на студије ликовних умјетности. По повратку у Београд (1924. године), посвећује се сликарству, а уједно, се интензивно бави и карикатуром и новинарством. Од 1926. до 1933. године ради као професор цртања у Реалној гимназији у Панчеву, а од 1933. у Првој мушкој гимназији у Београду.

Вушковић је био члан ликовне групе „Облик”, која је одиграла значајну улогу у ликовном животу Београда.

Године 1936 (са Пјером Крижанићем и другим познатим карикатуристима) оснива хумористичко-сатирични лист *Ошишани јеж*, на чијим страницама се јавља као дугогодишњи и веома запажен сарадник.

У току Другог свјетског рата Вушковић живи у Београду и посвећује се сликарству. Послије ослобођења Београда радио је у разним редакцијама као карикатуриста (за *Глас* и друге листове).

Постаје члан Удружења ликовних умјетника Србије. Излаже самостално и са другим члановима УЛУС-а.

Дошао је у Црну Гору 1948. године, гдје је постављен за директора Умјетничке школе у Херцег Новом. Од 1952. године Вушковић живи и ради на Цетињу – постављен је за ди-

ректора Умјетничке галерије; на тој дужности проводи више од једне деценије. Пензионисан је 1965. године.

Вушковић је први умјетник-карикуриста из Црне Горе (у *Ошишаном јежу* и другим листовима објавио је око 6000 карикатура). Напоредо с тиме, он ствара знатан број сликарских дјела – пејзажа, портрета и др., која се налазе у нашим и страним галеријама и збиркама.

За своју умјетничку дјелатност добио је више друштвених признања и награда: Награду *Полићике*, на Јесењој изложби у Београду (1933), Награду Удружења ликовних уметника Југославије за портрет (1935), Награду Општине Београда за плакат (1938), Награду Предсједништва владе НР Црне Горе (1949), Награду Извршног вијећа СР Црне Горе (1957), Тринаестојулску награду СР Црне Горе (1963), Награду Ликовног салона Тринаести новембар на Цетињу (1966), итд. Године 1971. добио је Награду АВНОЈ-а за сликарство. Добитник је Похвалнице Савеза удружења новинара Југославије и Сребрне плакете за 25-годишњицу рада у новинарству и посебан допринос развоју новинарства и новинарске организације. Одликован је Орденом заслуга за народ са сребрним зрацима и Орденом рада са златним вијенцем.

У току свог педесетогодишњег умјетничког рада имао је петнаестак самосталних изложби. Његови радови излагани су на великом броју групних изложби у нашој земљи и иностранству (Беч, Рим, Софија, Фиренца, Атина, Париз, Брисел, Минхен). Био је редовни члан Друштва за науку и умјетност Црне Горе од 6. марта 1973. године.

Умро је 5. септембра 1975. године.

БОЖИДАР ГЛУШЧЕВИЋ

(1928–1992)

Рођен је 19. септембра 1928. године у Никшићу. Основну школу и гимназију завршио је у мјесту рођења, након чега је упућен на студије у СССР и школске 1947/48. године уписан је на Универзитет В. Вахрушева у Свердловску. Студије је наставио у Београду и дипломирао на Економском факултету 1951. године.

У току рата је ухапшен и јуна 1942. године смјештен у логор. По повратку из логора, јула 1943. године, примљен је у СКОЈ, а 1944. за члана КПЈ.

У периоду од 1951. до 1962. године радио је у Привредном савјету Среског народног одбора Никшић, затим у Градском народном одбору Никшић и Жељезари у Никшићу. Крајем 1962. године именован је за државног подсекретара у Извршном вијећу Скупштине СР Црне Горе.

Био је члан Среског комитета КПЈ, посланик Скупштине Црне Горе у два мандатна периода. Бирао је за посланика Културно-просвјетног вијећа Савезне скупштине гдје је био предсједник Одбора за друштвено-економске односе и предсједник Комисије за студентска питања. У периоду од 1969. до 1974. године био је посланик у Вијећу народа Савезне скупштине, члан Савезне уставне комисије, затим члан Уставне комисије Скупштине Црне Горе, члан Одбора за науку и Одбора за друштвено-економске односе Савезне скупштине.

Боравио је на једномјесечној специјализацији у Француској и на последиједипломским студијама у САД.

Крајем 1964. године изабран је за ванредног професора Економског факултета у Титограду. У два мандатна периода (1964–1968) био је декан Факултета. Од 1960. до пензионисања, 1992. године, био је директор Института за друштвено-економска истраживања у Титограду.

Био је предсједник Друштва економиста Никшића (1956), предсједник Друштва економиста Црне Горе (1964), члан Главног одбора Савеза економиста Југославије, члан Научне секције Савеза (1968), а касније и њен предсједник (1972–1974). Учествовао је у раду Међународног удружења „Наука и друштво”, нарочито послје 1974. године, као члан његовог Организационог одбора и Предсједништва. Активно је учествовао у раду Међународног удружења за економику самоуправљања. Био је предсједник Југословенског удружења „Наука и друштво”.

Био је члан Научног вијећа Међународног центра за управљање предузећима у јавном власништву, Научног вијећа Конзорцијума економских института за МП Привредни систем СФРЈ, Научног вијећа Центра за економска истраживања ИДН Београд и Савјета Југословенског центра за самоуправљање Едвард Кардељ. Био је члан редакције часописа: *Економист*, *Економска анализа* и *Пракса*, главни и одговорни уредник *Годишњака Економског факултета* у Титограду, члан Савјета *Економске анализе, Праксе и Привредног ирегледа*.

Упоредо са радом у Институту за економска истраживања и на Економском факултету у Титограду, изводио је редовну наставу и на Наставничком факултету у Никшићу. Предавао је на последиједипломским студијама на Економском факултету у Новом Саду и на Економском факултету у Скопљу.

Објавио је преко 80 научних и стручних радова у зборницима и часописима.

Одликован је Медаљом рада, Орденом заслуга за народ другог реда и Орденом рада са златним вијенцем. Добитник је захвалнице и плакете Савеза економиста Југославије, захвалнице и плакете Међународног удру-

жења Југославије, захвалнице и плакете Међународног удружења „Наука и друштво” и Златне значке Жељезаре Никшић.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985. године.

Умро је 27. октобра 1992. године.

Рођен је 5. марта 1936. године у Охриду. У Охриду је завршио основно и средње образовање. Студије историје умјетности завршио је на Филозофском факултету Универзитета у Београду, гдје је дипломирао 1961. године. Затим је био кустос и директор Народнoг музеја у Охриду. Од 1970. године радио је на Филозофском факултету у Скопљу (Група за историју уметности) гдје је био и декан од 1989. до 1991. године.

Био је министар културе у првој влади Републике Македоније изабраној од плуралистичке скупштине (1991/92).

За књигу *Охридски фрескоживопис из XIV века* добитник је државне награде „11. октомври” (1981), а за књигу *Порџреџи за светишиџеље из Македоније из XI до краја XVIII вијека* примио је највишу награду града Скопља „13. ноември” (1984). За своју научноистраживачку дјелатност и објављене радове први је добитник охридске награде „7. ноември” (1969). Поводом обиљежавања 150 година од формирања Матице српске, 1975. године додијељена му је сребрна медаља, за његову сарадњу у годишњаку – *Зборник за ликовне уметности* (Нови Сад, Војводина). Синод Руске православне цркве 1988. године додијелио му је медаљу „Св. Владимир Велики”.

За монографију *Свети Наум Охридски* Цветан Грозданов је добитник највише награде за науку у Републици Македонији „Гоце Делчев” (1996). Друштво интелектуалаца „Духовни конаци” Македоније у 2005. годи-

ни додијелило му је награду „Велја кутија” за књигу *Уметности Зайадне Македоније у XIX веку* (2005).

За дописног члана МАНУ изабран је 1991, а за редовног 1996. године. За предсједника Македонске академије наука и уметности изабран је 1. јануара 2004. Иностранни је члан Српске академије наука и умјетности. Украјинска академија наука одликовала га је признањем „Златна фортуна”. Бугарска академија наука додијелила му је највише одликовање (медаљу) „Марин Дринов”. На Државном универзитету у Софији, Бугарска, додијељено му је звање *doctor honoris causa*, којим га је одликовао и Државни универзитет „Тарас Шевченко”, Кијев, Украјина. У 2003. години одликован је Медаљом Државног института за стратегијска истраживања у Републици Турској. У 2005. години изабран је за члана Удружења европских интелектуалаца.

Аутор је више од 230 библиографских јединица објављених на македонском и другим језицима у домаћим и страним стручним и научним часописима. Он је открио више средњовјековних ансамбала фрескоживописа Македоније и идентификовао више историјских личности представљених у старој умјетности Балкана. У његовом цјелокупном опусу присутан је интерес за проницање у византијско-словенске културне везе, прије свега у ликовној умјетности, почевши од Св. Кирила и Методија и Св. Климента Охридског па све до XIX вијека. Био је изабран за члана првог Националног комитета за балканолошка истраживања, формираног у Београду (1981).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године.

БОРИС ВЛАДИМИРОВИЧ ГУСЕВ

Рођен је 13. маја 1936. године у Русији. Његова научна активност почиње 1964. године у Дњепропетровском инжењерском институту жељезничког транспорта. На дужност замјеника научног директора Конструкционо-технолошког бироа Морсогстроиматеријалу у Москви, премјештен је 1973. године. У Главном московском систему за индустријске грађевинске материјале исказао је велике организационе склоности, посебно по питању изградње великих олимпијских објеката у Москви. Докторску дисертацију је одбранио 1977. године. Ауторски тим за разраду нових технологија за производњу грађевинских материјала, чији је био члан, добио је 1979. године Државну награду СССР. У току исте године постављен је за руководиоца лабораторије Фабрике за производњу монтажних бетонских елемената. Веома брзо, лабораторија је постала једном од водећих у тој области и окупала је значајне научноистраживачке снаге из свих савезних република бившег СССР.

За директора Државног научног центра „Изградња” именован је 1995. године.

Академик Гусев је 1990. године основао Инжењерску академију СССР, касније Инжењерска академија Русије, која сада има 1200 редовних и дописних чланова, са око 30 секција из свих области инжењерске активности.

Предсједник је Међународне инжењерске академије у коју су укључени научници из преко 40 земаља свијета.

Аутор је 380 књига, брошура и чланака у којима се бави рјешавањем проблема динамике интеракције вибрационог органа и композитне средине. Посједује ауторска права на око 200 патената.

Дописни је члан Руске академије наука и умјетности од 1991. године, а од 1994. године члан је Експертског савјета Владе Руске Федерације. Почасни је доктор универзитета: Украјине, Казахстана и Молдавије. Члан је низа научно-техничких савјета министарстава и државних комитета Руске Федерације. Почасни је или инострани члан низа академија, између којих и Инжењерске академије Југославије. Добитник је више ордена: Орден пријатељства народа, Орден хероја социјалистичког рада СССР и многих других.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 12. децембра 2003. године.

БРАНИМИР ГУШИЋ

(1901–1975)

Рођен је 6. априла 1901. године у Загребу, гдје је завршио основну школу, класичну гимназију, Медицински факултет (1926) и Филозофски факултет – Групу за историју и географију (1928). Докторирао је у области медицинских и антропогеографских наука.

Године 1927. изабран је за асистента, а 1936. за доцента на Катедри оториноларингологије Медицинског факултета у Загребу.

Године 1941. уклоњен је са Медицинског факултета, а 1942. ухапшен и изведен пред усташки пријеки суд. Послије 11 мјесеци тамновања депортован је у Немачку на присилни рад. Затим ради као љекар у градској поликлиници у Бечу, гдје учествује у илегалном раду словеначког Народноослободилачког покрета. Половином 1945. враћа се у земљу.

Након ослобођења, изабран је за редовног професора Медицинског факултета у Загребу и управника Оториноларинголошке клинике. У три наврата био је декан Меди-

цинског факултета. Био је редовни члан ЈАЗУ и њен генерални секретар.

Био је члан Collegium Otolaryngologicum Anicitiae и аустријског и грчког оториноларинтолошког друштва.

Основао је први аудиолошки центар у Југославији и ударио темеље модерној фо-нијатрији; до највиших домета развио је хирургију главе и врата код малигних тумора. Први је у свијету дао детаљну патофизиолошку слику корозије једњака и њених репарација.

Поставио је темеље медицинске географије у Југославији. Добио је епитет „велебитолога” и најбољег познаваоца геоморфологије, глацијације, етнологије и историје планинског масива Проклетија.

Носилац је неколико ордена и добитник Награде Загреба и Награде за животно дјело СР Хрватске.

Објавио је 137 научних и стручних радова из области медицине, 92 рада из антропологије и етнологије и 11 расправа из медицинске географије.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 7. јула 1975. године.

Рођен је 25. септембра 1914. године у Никшићу. Основну школу и гимназију завршио је у Никшићу. Године 1934. уписао се на Филозофски факултет у Београду (Група за теоријску математику). Пошто је на тој групи апсолвирао, наставио је да студира на Групи за физичку хемију на истом факултету. Учествовао у напредном студентском покрету и био председник Удружења студената математике и председник Дебатног клуба студената Филозофског факултета. За вријеме рата био је у Никшићу, гдје је више пута затваран. После ослобођења Никшића радио је као наставник гимназије и био председник Мјесног и Средског синдикалног вијећа и члан Републичке управе синдикалних организација.

Од 1. октобра 1945. године живи у Београду и ради као референт за просвјету у Министарству за Црну Гору Савезне владе. Почетком 1946. дипломирао је на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Од 1. јануара 1947. био је асистент за математику на Природно-математичком факултету у Београду, гдје од 1949. постаје предавач. Докторирао је 1956. године на Природно-математичком факултету у Београду са тезом из теорије аналитичких функција *Еџисџенција љраничних вриједности резултатанаиџ аналитичких функција*. Од 1958. године је доцент, а од 1963. године професор Природно-математичког факултета у Београду. Био је шеф Катедре за математику тог факултета.

Године 1958. упућен је у СССР преко Унеска, са циљем да проучи организаци-

ју аспирантуре (последипломских студија) и научног рада у области математике. Током школовања 1963/64. године провео је десет мјесеци на научном раду на Механичко-математичком факултету Универзитета Ломоносов.

Учествовао је, 1948. и 1949. године, у оснивању Друштва математичара и физичара НР Србије и Савеза друштава математичара и физичара Југославије. Био је више пута секретар и генерални секретар Савеза и председник Друштва математичара СР Србије. Од 1980. до 1985. године био је председник Савеза друштава математичара, физичара и астронома Југославије. Био је председник Одбора Интернационалног симпозијума *Комплексна анализа и љримјене*.

Објављивао је научне радове из области теорије аналитичких функција и простора тих функција, и из тих области руководио радом 13 магистара и 10 доктора математичких наука на Природно-математичком факултету у Београду. Учествовао је, са научним саопштењима, на два свјетска математичка конгреса: 1962. у Штокхолму и 1966. у Москви, и при том, 1966. године, на Генералној асемблеји Интернационалне математичке уније у Дубни. Учествовао је са научним саопштењима на Интернационалном конгресу математичара у Напуљу 1959. године и на шест југословенских конгреса. Учествовао је у стварању пет посебних математичких смјерова на Математичкој групи Природно-математичког факултета у Београду. Формирао је Математичку гимназију у Београду. Написао је више елабората и студија о научном и наставном раду у области математике (Савезном одбору за просвјету Савезне скупштине), препорука о значају математике и подстицању омладине на студије математике.

Одликован је Орденом рада са златним вијенцем и Орденом рада са црвеном заставом, као и бројним повељама и плакетама. Пензионисан је као редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Београду, јануара 1980. године. Објавио је 46 научних радова, 30 студија, стручних радова, чланака, три средњошколска уц-

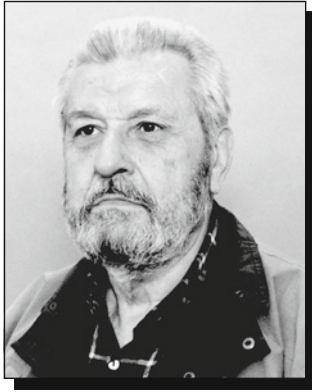
беника и универзитетски уџбеник *Теорија функција комплексне променљиве*.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 22. октобра 1981, а за редовног члана 28. октобра 1989. године.

Умро је 5. јула 1993. године.

ЗВОНИМИР ДАМЈАНОВИЋ

(1929–2004)

Рођен је 16. априла 1929. године у Шавнику. Средњу школу завршио је у Београду 1947. године. Студије биолошких наука почео је на Универзитету у Москви, а завршио на биолошкој групи Природно-математичког факултета Универзитета у Београду, 1951. године. Докторирао је на истој групи 1957. године. Одмах послје дипломирања запослио се у Ботаничком заводу Одсека за биолошке науке у Београду, најприје као професор средње школе, а од 1951. као асистент. Изабран је за доцента у Институту за ботанику Природно-математичког факултета у Београду 1958. године. За ванредног професора Природно-математичког факултета у Београду, за предмет Кибернетика биолошких система, изабран је 1978. године, а за редовног 1983. године.

Биран је за члана Британског друштва за експерименталну биологију и Royal Society of Arts.

У периоду 1969–1971. године налазио се на положају замјеника председника Савезног савјета за координацију научних дјелатности. Био је директор, а затим председник Колегијалног пословодног органа Центра за мултидисциплинарне студије Универзитета у Београду у периоду 1972–1983. године.

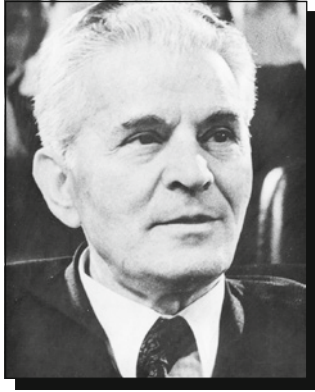
У току свог наставничког рада на Биолошком одсеку и Центру за мултидисциплинарне студије, радио је као сарадник и руководилац у Институту за биолошка истраживања Универзитета у Београду, најприје као руководилац Одсека за фитофизиологију, а затим као шеф Лабораторије за биокибернетiku. Формирао је програм биокибернетике на Универзитету у Београду.

Био је председник Српског биолошког друштва, један од оснивача и први председник Југословенског друштва за биофизику, председник Скупштине Универзитета у Београду и председник Комисије за међународне везе Скупштине Универзитета.

Учествовао је са више реферата на преко 30 конгреса и симпозијума у земљи и иностранству. Вршио је низ оригиналних експерименталних истраживања која се односе на фотосинтезу, физиологију (посебно физиологију биљака итд.). Читав тај ланац појединачних испитивања повезан је развојем и конституисањем оригиналне биокибернетичке и биофизичке теорије, изложене у докторској дисертацији (*Хемостазије код флајелајта*), уџбенику *Основи биокибернетике*, до саопштења у зборницима Академије, која се односе на генетички код и аналогију између чулног и генетичког кода. У основи, и једна и друга варијанта, јављају се као елементи Дамјановићевог концепта теорије мозга.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985, а за редовног 19. новембра 1993. године.

Умро је 31. децембра 2004. године.

ПЕКО ДАПЧЕВИЋ

(1913–1999)

Рођен је 25. јуна 1913. године у Љуботињу (Цетиње). Као ученик Цетињске гимназије хапшен је због активног учешћа у манифестацијама напредне омладине. На Правном факултету у Београду наставља са активним политичким радом, нарочито међу омладином. Године 1933. постаје члан Комунистичке партије Југославије.

У шпанском грађанском рату учествује 1937–1939. године. По повлачењу из Шпаније 1939. године, затворен је у концентрационом логору у Француској. Сљедеће године бјежи у Аустрију, а 1941. пребацује се у Југославију.

У устаничким данима је члан ОК Цетиња и први командант Ловћенског одреда. Од формирања Главног штаба НОП-а одреда за Црну Гору, августа 1941. године, његов је члан, за једно вријеме и замјеник команданта Ловћенског одреда. Дао је велики допринос стварању и учвршћивању партизанских јединица и развоју НОП-а у Црној Гори.

Почетком априла 1942. године постављен је за команданта Главног штаба НОП-а за Црну Гору и Боку, а маја исте године именован је за члана Врховног штаба НОП-а и НОВ-а Југославије.

Био је командант Четврте пролетерске (црногорске) бригаде и Друге пролетерске

дивизије. Септембра 1943. године постаје командант Другог ударног корпуса, а 1. јануара 1945. командант Прве армије. Маја 1945. године именован је за команданта Четврте армије и команданта Војне управе у Истри.

У току рата био је члан АВНОЈ-а и члан Председништва ЦАСНО-а. До 1953. био је замјеник, а 1953. и 1954. године начелник Генералштаба ЈНА.

По изласку из ЈНА био је члан СИБ-а, амбасадор у Грчкој, итд. Био је потпредседник Скупштине СФРЈ.

Послије рата био је посланик Привремене народне скупштине и Уставотворне скупштине ДФЈ, а за посланика Савезне скупштине и Скупштине СР Црне Горе биран је више пута. На VI и VII конгресу СКЈ биран је за члана ЦКСКЈ.

Носио је чин генерал-пуковника.

Почасни је грађанин Београда и Шпанске републике.

Носилац је Партизанске споменице 1941, Ордена слободе и низа високих домаћих и страних одликовања.

За народног хероја проглашен је 22. октобра 1945. године. Од 1946. до 1948. године похађао је и завршио Вишу војну академију Ворошилов.

Написао је књиге: *Значај и снага маневра, Како смо водили рај, Рај у Кореји, Тактика партизанских одреда и бригада, Мале рајне њриче, Казивање о Београдској ојерацији.*

Дописни је члан Црногорске академије наука и умјетности од 23. октобра 1981. године.

Умро је 10. фебруара 1999. године.

Рођен је 12. децембра 1931. године у Ровцима, код Берана. Основну школу је завршио у мјесту рођења, гимназију у Беранама (1949), а историјске науке на Филозофском факултету у Београду (1954), гдје је магистрирао и докторирао (1980).

Од 1954. до 1962. године био је професор гимназије у Беранама, а потом њен директор (1962–1972). Од октобра 1972. године радио је као руководилац сектора за културу и науку у Републичком заводу за међународну научну, културну и техничку сарадњу Црне Горе у Подгорици и истовремено био професор на Педагошкој академији у Никшићу. На Филозофском факултету у Никшићу биран је за ванредног (1981) и редовног професора (1985) за предмете Историја југословенских народа у новом вијеку и Увод у историју са основама помоћних историјских наука. Као универзитетски професор држао је предавања, по позиву, у готово свим већим универзитетским центрима у СФРЈ, а у иностранству на историјским факултетима и катедрама универзитета у Москви, Кијеву, Утрехту, Кракову и др. Боравио је на стручним и научним усавршавањима у СССР, Француској, Пољској, Холандији, Чехословачкој, Украјини. Са научним саопштењима наступао је на међународним научним скуповима у Москви, Бечу, Анкари, Барију, Београду, Љубљани, Марибору, Загребу, Транију, Софији, Прагу, Подгорици, Бањалуци, Скопљу и др.

Предмет његовог научног интересовања креће се од завичајне, националне, до бал-

канске и опште историје, као и методологије историјске науке. Под његовим менторством израђено је више магистарских радова и докторских дисертација.

Одржао је преко 130 јавних предавања на конгресима, симпозијумима, округлим столовима и семинарима за професорије историје.

У току више од педесет пет година стручног и научног рада објавио је десет књига, око 250 студија, расправа, чланака, историјских есеја, око 400 критичких осврта, рецензија, полемика и разних других стручних и публицистичких текстова. Аутор је преко 130 научних и стручних реферата и саопштења. Библиографија његових радова броји преко 800 јединица.

За стручни и педагошки рад одликован је Орденом Републике Југославије, добитник је и више других друштвених признања-награда, диплома, плакета и похвала.

Обављао је дужност предсједника Друштва историчара Црне Горе (1974–1979) и предсједника Савеза историчара Југославије (1985–1989; 1994–1999), члана научних и наставно-научних вијећа факултета и института, члана савјета републичких и савезних институција у области науке и културе; био је посланик у Скупштини Републике Црне Горе (1963–1969), члан Републичке конференције ССРН Југославије (1967–1973) и Савезне конференције СРН (1985–1991), члан Југословенског форума за људска права, члан Савезне комисије за истину и помирење. Био је предсједник Удружења универзитетских наставника и других научних радника Црне Горе (1983–1990) и члан Предсједништва Савеза универзитетских наставника и других научних радника Југославије (1983–1990).

Био је члан редакција или уредник у више часописа (*Токови*, *Историјски записи*, *Ов-*

дје, Јуџословенски истџоријски часопис, *Bulletin scientifique, Насџава истџорије*), уредник посебних едиција, зборника радова и других публикација. Од 1996. године био је предсједник Уређивачког одбора Енциклопедије Црне Горе до престанка рада на овом пројекту. Обављао је дужности уредника у више публикација ЦАНУ – *Гласника Одјељења друштвених наука*, зборника радова, монографија и других посебних издања.

Радове је објављивао и објављује у преко 60 часописа, новина и ревија у земљи и иностранству.

Објављене књиге: *Ослободилачки њоркеи у Доњим Васојевићима 1861. и 1862. и њеџов одјек у Санџаку* (1982); *Васојевићи од њомена до 1860. њодине* (1986); *Увод у истџорију са основама њомоћних истџоријских наука* (1988); *Васојевићи у устџанцима 1860–1878. њодине* (1992); *Карађорђевићи из Васојевића* (1996); *Оїледи из истџорије Црне Горе (Стџудије о доїађајима од XVIII вијека до 1918)* (2000); *Незаобилазно у истџориоїрафији Црне Горе (їрилози науци)* (2003); *Шекулар и Шекуларци од њомена до 1941* (2006); *Ровца код Берана* (2008); *О истџоричарима ЦАНУ* (2011).

О Дашићевом раду објављене су књиге: *Биобиблиоїрафија академика Миомира Дашића* (2007); *Дјело академика Миомира Дашића у оїлегалу стїручне и научне криїиике* (2008) и *Округли сто „Дјело академика Миомира Дашића у огледалу стручне и научне критике”* (2010). Президијум Руске академије природних и друштвених наука изабрао га је за свог иностраног члана 5. јуна 1998. године. За успјешну сарадњу у области историографије и културе између Југославије и Русије Руска академија природних и друштвених наука одликовала га је Медаљом те Академије за развитак културе и умјетности. У знак признања за успјешну сарадњу са Краковским универзитетом и Високом педагошком школом у Кракову, одликован је Медаљом Универзитета у Кракову.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 26. новембра 1991. године, а за редовног 6. децембра 1996. године.

Био је секретар Одјељења друштвених наука и члан Предсједништва ЦАНУ (1993–1997), а у периоду 1997–2001. године био је потпредсједник Академије.

Живи у Подгорици.

АНАТОЛИЈ ПАНТЕЛЕЈЕВИЧ ДЕРЕВЈАНКО

Рођен је 9. јануара 1943. године у Благовешенску (Русија).

Године 1961. је дипломирао на Институту Благовешенск, Одјељење за историју и филологију. Године 1963. студент је на постдипломским студијама Одјељења хуманистичких наука Института за економију и организацију привредне производње Сибирског одјељења Академије наука Совјетског Савеза.

Одбранио је тезу за звање кандидата на тему *Древне културе у средње-амурском басену (камено доба)* 1965. године.

За пет година прешао је са мјеста младог истраживача на мјесто замјеника научног директора Института историје, филологије и филозофије Сибирског одјељења Академије наука Совјетског Савеза. Докторску тезу *Приморје у сџарини* је одбранио у 28. години.

Академик Анатолиј Пантелејевич Деревјанко, истакнути научник у области археологије и древне историје, дао је значајан допринос изучавању каменог доба Азије и Америке; почетном човјековом освајању Евроазије, организацији мултидисциплинарног истраживања праисторијских локалитета на Алтају, у Монголији и западу Централне Азије; разради крностратиграфије и везе између палеолитских култура у евроазијској зони; реконструкцији древне историје Маритимне регије (приморја) и Далеког истока од палеолита до раног средњег вијека. Стотине локалитета првобитног

значаја у Сјеверној и Централној Азији откривено је и проучавано од стране овог научника.

Члан је Председништва Сибирског одјељења Руске академије наука, начелник Уједињеног академијског савјета хуманистичких наука Сибирског одјељења Руске академије наука, замјеник секретара Одјељења историјско-филолошких наука Руске академије наука више од 20 година, а потом секретар и директор Института археологије и етнографије из Новосибирска.

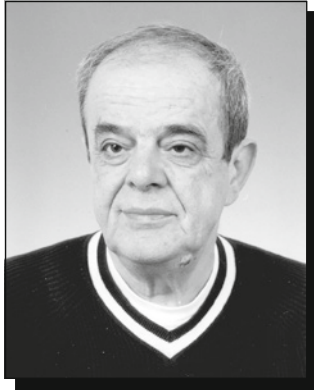
Године 1979. изабран је за дописног члана Академије наука Совјетског Савеза са 36 година. Вративши се у Сибир, именован је за председника Државног универзитета Новосибирска и изабран за члана Председништва Сибирског огранка Академије наука Совјетског Савеза. Директор Института за историју, филологију и филозофију Сибирског одјељења Академије наука Совјетског Савеза постаје 1983. године.

Године 1987. изабран је за сталног члана Академије наука Совјетског Савеза.

Објавио је 76 монографија и преко 650 научних чланака. Преко 100 чланака и 16 монографија објављено је на 14 страних језика. Под његовим водством одбрањене су многе докторске дисертације.

Награђиван је за своје заслуге од стране државне и међународне научне заједнице. Добитник је бројних медаља и плакета Совјетског Савеза и Русије. Члан је Монголске академије наука, придружени члан Њемачког археолошког института, почасни доктор наука неколико руских и страних универзитета, добитник Лењинове Комсомолске награде за науку и технологију.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. децембра 2008. године.

МИЛАН ДРАГОВИЋ

(1933–2009)

Рођен је 5. септембра 1933. године у Андријевици. Вишу реалну гимназију завршио је у Беранама 1953. године. Дипломирао је на Медицинском факултету у Београду 1959. године. Специјализовао је грудну и кардиоваскуларну хирургију на Хируршком одјељењу болнице „Др Драгиша Мишовић” и Војномедицинској академији у Београду 1967. године, а затим двије године радио на Хируршком одјељењу болнице у Беранама. Радио је на Онколошком институту у Београду од 1969. године, на Клиници за хирургију Клиничко-болничког центра „Др Драгиша Мишовић” у Београду у периоду 1973–1999. године, након чега је у Клиничком центру Црне Горе у Подгорици био (три године) директор Хируршке клинике.

На Медицинском факултету у Београду, на Хируршкој катедри, изабран је за асистента (1969), затим за доцента (1976), ванредног (1982) и редовног професора (1988). Његова докторска дисертација *Хемодинамски поремећаји у оклузивном синдрому њериферних артерија* (1972) је прва дисертација на Хируршкој катедри Медицинског факултета у Београду.

На Онколошком институту увео је: операцију малигнома у регионалној исхемији; интраартеријско давање цитостатика уз помоћ васкуларне пумпе; уочио сукциони фе-

номен код сарцома на артериографији. Постао је шеф експерименталне хирургије на Клиници за хирургију „Др Драгиша Мишовић” у Београду, гдје је увео: посебне оперативне поступке при акутном панкреатитису; дезопструкцију билијарних путева и прве описане у медицинској литератури папилотомије у акутном панкреатитису; редован оперативни програм лапароскопске операције; у експерименталном програму радио је ресекције свјежег инфаркта миокарда; први аортокоронарни бајпас код свјежег инфаркта; прве експерименталне операције у Београду.

Био је члан: Српског лекарског друштва, Удружења хирурга Србије и Црне Горе, European Association for Endoscopic Surgery (EAES), European Association of Surgery (EAS), Society of American Gastrointestinal Endoscopic Surgery (SAGES).

На студијским боравцима био је у: Clinique Jeanne D'arc, Lyon; Imperial Colledge School of Medicine, London; Клиничком центру Словеније, Љубљана.

Објавио је 113 радова у стручним часописима и учествовао на конгресима у земљи и иностранству. Најважнији објављени радови: *Мала хирургија* (1980, 1983, 1985); *Урџенна хирургија* (1984); *Ојерајивна хирургија* (1987); *Основи хирургије (ојиши и сјецијални део)* (1993, 1999); *Урџенна и рајна хирургија* (1998); *Савремена клиничка хирургија*, ЦАНУ (2003).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године.

Умро је 3. децембра 2009. године.

Рођен је 8. марта 1935. године у Ooststeltinwerf-у (Холандија). Гимназију је завршио у Leeuwarden-у 1952. а затим дипломирао 1958. године психологију на Vrije Universiteit у Амстердаму. Докторат наука добио је на истом Универзитету 1960. године. Служио је као официр у Royal Netherlands Navy од 1958. до 1959. године.

Као корисник Фулбрајтове стипендије наставио је 1961. и 1962. године стручно усавршавање на New York University (USA). Од 1967. до 2000. професор је психодијагностике и радне и организационе психологије на Vrije Universiteit у Амстердаму, а сада је emeritus professor психологије на истом Универзитету. Био је гостујући професор на Washington University, St. Louis, SAD 1966, на University of Washington, Seattle (SAD), 1977, на Universitas Indonesia, Jakarta, 1986. и на Zhejiang University, Hangzhou, China од 1995. до 2000. године.

Он је (ко)аутор или (ко)едитор 34 монографије, књига и уџбеника, преко 250 чланака у научним часописима и књигама и 14 тестова са приручницима. Главна подручја његовог интересовања и истраживања су методологија, теорија тестирања и мјерења, теорија интелигенције, процјене личности, лидерство и одлучивање, теорија организације и међукултуралне студије. До сада

је био први супервизор промотор 39 доктора наука.

Од 1982. до 1987. године вршио је дужност ректора Vrije Universiteit, од 1987. до 2000. генералног секретара и од 1990. до 1996. године предсједника Netherlands Academy of Arts and Sciences. У 2000. години изабран је за предсједника All European Academies (ALLEA, the European Federation of National Academies of Sciences and Humanities) и 2003. године поново биран за други мандат од три године.

За свој научни рад примио је два почасна доктората: The University of Ghent, Belgium (1981) и The University of Paris, Sorbonne (1996). Године 1980. изабран је за редовног члана The Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, а 1989. за члана Academia Europaea.

Носилац је различитих и високих признања, укључујући Hevmans Award of the Netherlands Institute of Psychologists за изванредан допринос психологији (1986), као и The Aristotle Prize of the European Federation of Psychological Associations за изузетан допринос европској психологији (1995). The International Association of Academies of Sciences у Кијеву (Украјина), додијелила му је 2002. године одликовање за изузетан допринос за интернационалну сарадњу у области науке, а 2003. године примио је The Nummum Academiae Scientiarum Словачке за изузетан допринос промоцији науке. За почасног предсједника ALLEA (All European Academies) именован је 2006.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године.

Рођен је 29. фебруара 1952. године у Републици Молдавији. Дипломирао је на Државном универзитету Молдавије, Факултету за хемију 1974. године, гдје је и завршио постдипломске студије и добио титулу доктора физичко-хемијских наука 1979. године. На постдокторском студију боравио је на Институту за хемијску физику, Руске академије наука 1985–1986. године. На Универзитету La Sapienza, Рим, Италија завршио је школовање из енвайронменталног инжењерства 1990. године. Обавио је студијске боравке из: Еколошког менаџмента на ERRO, Холандија, Environmental impact assessment на Централноевропском универзитету, Будимпешта, Енвайронменталног образовања на Универзитету Калифорније, Riverside, programs CRDF, Вест Вирџинија, као и из Анализа вода и отпада, Америчко хемијско друштво, New Orleans.

Титулу doctor habilitas у науци заштите животне средине и кинетике и катализе добио је на Универзитету Одеса у Украјини.

Професор је на Државном универзитету у Молдавији. Од 2000. године редовни је члан Академије наука Молдавије.

За научни рад награђиван је многим наградама од којих су најзначајније: Државна награда за младе научнике (1983), Државна награда за науку, технологију и производњу Републике Молдавије (1995), Почасна особа у науци (1996).

Носилац је Медаље за проналазаштво Белгије (2003), као и награде Академије на-

ука Молдавије (2005) – Научник године, и „Medaille d’Or pour les eminentes services rendus a la cause du Progres”, ICEPEC Белгија.

Члан је Педагошке академије Русије, Интернационалне академије Информатике, Централноевропске академије наука и умјетности. Члан је Америчког хемијског друштва. Додијељен му је doctor honoris causa Универзитета Gh. Asachi, Iasi Румунија.

Академик Георге Дука има богато искуство и каријеру у организовању научноистраживачког рада. Био је шеф Одсека за физичку хемију Државног универзитета Молдавије, директор Истраживачког центра за екологију и примијењену хемију Државног универзитета у Молдавији, шеф Одсека за индустријску и еколошку хемију Државног универзитета у Молдавији, декан Факултета за екологију, Интернационалног универзитета Молдавије. Предсједник је Научног савјета за номинацију доктора наука у Молдавији, предсједник је Комисије за културу, науку, образовање и мас-медије парламента Републике Молдавије. Почасни је предсједник Асоцијације за науку и развој Молдавије; био је министар екологије, грађевинарства и територијалног развоја Републике Молдавије, министар науке Републике Молдавије. Сада је предсједник Академије наука Молдавије.

Члан је многих издавачких савјета научних часописа како у Молдавији тако и ван ње. Био је организатор многих међународних конференција.

Научни интерес му се огледао у области еколошке хемије, координацији компонента са парцијалним трансфером оптерећења у редокс процесима, трансформацији водоник-пероксида у животној средини (океани-мора-језера-ријеке, атмосфера-хидросфера, тло-хидросфера), оптимизацији хемијских

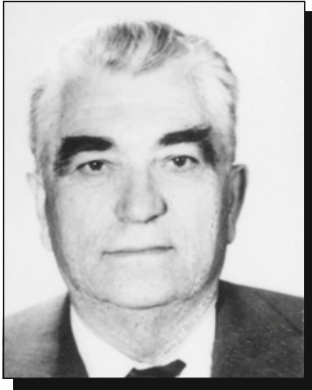
и еколошких технологија, менаџменту отпадом, технологијама пурификације ваздуха, као и еколошком образовању.

Био је експерт и координатор у значајним међународним мисијама и међународним пројектима (INTAS EU програм, REC – Молдавија, World bank, NSF – Молдавија).

Академик Георге Дука је аутор 36 монографија, 82 патента и 350 чланака у области

физичке хемије, еколошке хемије и хемијске технологије. Радове је објављивао у најеминентнијим свјетским часописима и познатим међународним конференцијама.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године.

ЈАНКО БОЖОВИЋ

(1909–1991)

Рођен је 6. октобра 1909. године у селу Томићима у Црмници. Основну школу завршио је у родном мјесту, а гимназију на Цетињу и у Подгорици. Дипломирао је на Правном факултету у Београду 1939. године. Учествовао је у напредном студентском покрету и у илегалном раду на подручју Црмнице, због чега је више пута хапшен и прогањан. Послије цетињских демонстрација, у којима је учествовао као један од организатора (1935), био је приморан да на краће вријеме емигрира у Албанију.

Године 1941. учествује у јулском устанку у свом крају. Потом је интерниран и у логорима Италије био до јесени 1943. године. Тада са групом антифашиста бјежи из логора. Бива ухваћен и поново интерниран у Њемачку, у логор Мозбург.

Послије рата, на Цетињу, Ђоновић је био директор Централне библиотеке, затим главни и одговорни уредник књижевног часописа *Сиварање*, а био је ангажован и као уредник у Издавачком предузећу „Народна књига”.

Ђоновић потом прелази у Београд, гдје је уредник књижевног прилога у дневном листу *Борба*, уредник за савремену домаћу литературу у Издавачком предузећу „Просвета” итд. Од 1956. године био је помоћник управника Народне библиотеке СР Србије и на тој дужности остао до одласка у пензију, 1966. године.

Као књижевник и новинар, Ђоновић је био на студијским путовањима у Француској, Њемачкој, Италији, Чехословачкој и Совјетском Савезу.

У Београду је припадао групи писаца социјалног смјера, окупљених око *Нове литературе*, *Стожера* и других часописа. Сарађивао је и у *Кришници*, *Књижевнику*, загребачком *Савременику*, сарајевском *Прејегу*, цетињским *Зайисима* итд. Учествовао је, повремено, у уређивању предратних напредних часописа *Свожер* и *Развршје*.

Неколико његових пјесама и прозних радова превођено је и на стране језике (руски, енглески, њемачки, француски, чешки).

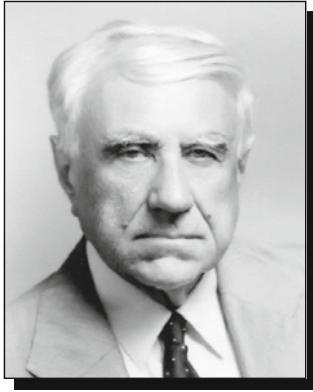
За књижевни рад добио је више друштвених признања и награда: Савезну награду Владе ФНРЈ за дјело *Горски њокови* (1947), Тринаестојулску награду СР Црне Горе за књижевност (1964) и друге.

Био је члан Савјета Републике СР Црне Горе.

Објавио је велики број књижевних радова: пјесама, приповједака, хроника, путописа и чланака са разноврсном тематиком, а огледао се и као драмски писац. Објавио је збирке пјесама: *Живи њорјорети* (1927); *Горски њокови* (1947); *Камена њочивала* (1954); *Жеђ друмова* (1961); књиге путописне прозе (*На Влијави* (1948); *Хронике и њуђојиси* (1950)); књиге приповједачке, мемоарске прозе. Одабране радове под насловом *Сворах од заборава* објавила је ЦАНУ, 1988. године.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 4. јуна 1991. године.

БРАНИСЛАВ ТУРЋЕВ

(1908–1993)

Рођен је 4. августа 1908. године у Сремским Карловцима. Основну школу је завршио у Перлезу (Бана). Гимназију је учио у Карловцима и Врбасу. Историјске науке и оријенталну филологију је дипломирао на Филозофском факултету Универзитета у Београду, 1934. године.

За редовног члана Историјског друштва у Новом Саду изабран је 1936. године. У децембру 1937. добио је стипендију турске владе. Поред студија на Филозофском факултету (Едебиуат факултеси) радио је на проучавању турске архивске грађе у Архиву Предсједништва владе у Цариграду. На интервенцију југословенске владе одузета му је стипендија и априла 1939. године постављен је за кустоса – приправника Земаљског музеја у Сарајеву.

За вријеме рата био је у заробљеништву у Њемачкој. Послије повратка у земљу поново је радио у Земаљском музеју у Сарајеву. Од 1950. године био је ванредни професор на Филозофском факултету у Сарајеву, а од 1957. редовни професор до пензионисања 1974. Био је и декан Филозофског факултета у Сарајеву школске 1964/1965. године.

Добитник је више признања, међу којима су Награда ЗАВНОБиХ-а за књигу *Улоја цркве у старијој историји српског народа* и Награда АВНОЈ-а. Од оснивања Научног друштва Босне и Херцеговине његов је редовни члан, а од 1955. до 1959. предсједник. Редовни је члан АНУБиХ, а од 1968. до 1971. њен предсједник. Био је и редовни члан Војвођанске академије наука и уметности, дописни члан Југославенске академије знаности и умјетности у Загребу, Словенске академије знаности и уметности у Љубљани и Македонске академије на науките и уметностите у Скопљу.

Бавио се историјом југословенских народа под турском владавином, нарочито историјом Црне Горе у XVI и XVII вијеку. Написао је преко 200 историографских радова (књига, студија, расправа, чланака), аутор је и синтезе историје српских и јужнословенских земаља под турском влашћу. Важније књиге су му: *Прва година ратовања Мехмеда Соколовића у Баништу и прва ојсага Темишвара* (1934); *Турска власт у Црној Гори у XVI и XVII веку* (1953); *Улоја цркве у старијој историји српског народа* (1964); *Развићак човечанства и друштво* (1980); *Зајонетке цивилизације у старијој историји човечанства* (1981).

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године, а дописни члан је постао 7. маја 1976. године.

Умро је 26. фебруара 1993. године.

МИОДРАГ ДАДО ЂУРИЋ

(1933–2010)

Рођен је 4. октобра 1933. на Цетињу. Завршио је Умјетничку школу у Херцег Новом 1952. године и Академију ликовних умјетности у Београду 1956. године у класи професора Марка Челебоновића.

У Париз одлази 1956. године гдје има своју прву самосталну изложбу у галерији Daniel Cordier 1958. У Њујорку кратко борави 1962. године, а затим 1974. године одлази у Централну Африку гдје настаје серија цртежа под називом *Пијмеји*. Поред уља на платну и цртежа, од 1967. почиње да ради графику, да би у

периоду од 1978. до 1980. динамизирао рад на цртежу, графици и колажу, а од 1986. и скулптури, односно асамблажу. У новије вријеме радио је и сценографију на Вагнерову музику.

За свој умјетнички рад добио је: Тринаестојулску награду СР Црне Горе, 1971; награду „Петар Лубарда”, 1985. и 2000. године; Награду за умјетност Министарства културе Републике Француске и др. Члан је УЛУЦГ од 1975. године.

Имао је преко 60 самосталних изложби (Париз, Њујорк, Брисел, Франкфурт, Ротердам) и преко двадесетак колективних изложби по свим значајнијим ликовним центрима свијета.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 23. октобра 1981. године.

Умро је 27. новембра 2010. године.

МИЛУТИН ЂУРИШИЋ

(1905–1982)

Рођен је 5. маја 1905. године у селу Краље код Андријевице. Основну школу је завршио у мјесту рођења, гимназију у Беранама, а Медицински факултет 1931. године у Београду. По завршеном љекарском стажу, годину је провео на раду у Пастеровом институту у Паризу и Серолошком одсјеку овог института у Гаршу као стипендиста француске владе. Године 1933. изабран је за асистента, 1939. за доцента, 1947. за ванредног професора, а 1954. за редовног професора Медицинског факултета у Београду и управника Института за микробиологију.

Један је од оснивача микробиолошке науке у Југославији. Нарочито су му значајни радови из домена туберкулозатске терапије, који су имали посебан значај за практичну примјену у лијечењу туберкулозе.

За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 1961, а за редовног 1972. године. Био је доживотни почасни члан Пастерова института у Паризу.

Добитник је Седмојулске награде Србије 1960. и Октобарске награде Београда 1969. године.

Објавио је преко 200 научних радова, два универзитетска уџбеника: *Основи имунологије* (1950) и *Микробиологија* (1951).

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе изабран је 6. марта 1973, а од 7. маја 1976. је дописни члан Црногорске академије наука и умјетности.

Умро је 16. јула 1982. године.

Рођен је 24. новембра 1928. године у Богмиловићима (Даниловград). Основну школу учио у Новом Пазару и Требињу, а гимназију у Требињу, Даниловграду, Никшићу и Београду, гдје је матурирао 1948. године. Студирао је југословенску књижевност на Филозофском факултету у Београду.

Учесник је Народноослободилачког рата. Године 1949. и 1950. провео је на Голом отоку.

Кратко вријеме радио је као новинар у листу *Омладински њокрећ* (1954). Послије тога се запошљава као новинар листа *Јединствено* у Приштини, а потом као цариник у Београду, 1955–1958. године, када прелази на рад у Централно веће – Савеза слепих Југославије, на мјесто уредника издавачке дјелатности и уредника листа *Наш гласник*. У овој установи основао је Звучну библиотеку за слијепе у којој су заступљена најзначајнија дјела свјетске и југословенске књижевности.

Послије рада у тој установи запошљава се као сарадник, а послије као уредник листа *Железничке новине* у Београду, гдје је радио од 1959. до 1980. године, када је пензионисан.

Објавио је преко шездесет књига поезије за одрасле и дјецу, прозе, књижевне критике и есејистике и хроника са историјском тематиком. Аутор је бројних путописа из земље и иностранства и више сценарија за документарне филмове. Објавио је преко 3000 јединица – критика, огледа, есеја, рецензија, полемичких текстова, путописа и слично. Своје текстове објављивао је у најпознатијим књижевним и другим гласилима у земљи:

Књижевности, Делу, Савременику, Летопису Мајнице српске, Сиварању, Животу, Огјеку, Телеграму, Оку, Овдје, Полицици, Борби, Ослобођењу, Побједи, НИН-у, Дуји, Просвјетном раду.

Објавио је више избора поезије, сатире и књижевне критике. Приредио је и написао предговоре за зборнике: *Поезија Сушјеске* (1983) и *Црногорски њјесници о железници* (1987).

Најзначајнија издања: *Пролећмена за ноћ, Пшнице и несанице, Хийношички јоні, Чувар мајновења, Пчелињаци машше, Ивицом несна* (поезија), *Мјере и шумачења, Визуре свјетшова, Грлом у сновиће, Вриједности и мјере* (критика).

Учествовао је на многим међународним скуповима и фестивалима у својству писца и књижевног критичара. Заступљен је поезијом у многим свјетским и другим антологијама. Превођен на више страних језика, у књигама или прилозима.

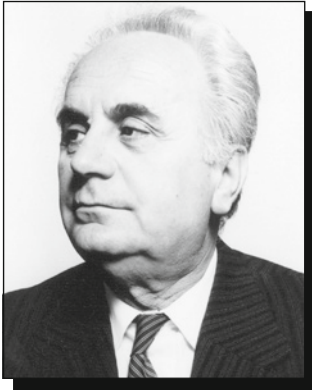
За књижевни рад добио је бројне награде и признања. Међу њима су: Тринаестојулска награда, Награда за животно дјело намијењено дјецу, награда „Марко Миљанов” за најбољу књигу године у Црној Гори, Награда за најбољу сатиричну књигу године на југословенском простору, награда „Стара маслина” за укупно дјечје стваралаштво, награда УКЦГ „Макаријево слово” за укупно књижевно стваралаштво. Влада Црне Горе додијелила му је статус истакнутог културног ствараоца.

О његовом књижевном стваралаштву одржан је симпозијум 1998. године у Плужини, у оквиру фестивала „Пјесничка ријеч на извору Пиве” на коме је узело учешћа 16 познатих књижевних критичара. О Ђуровићевом дјелу говорено је на многим међународним научним скуповима и другим књижевним трибинама у земљи и иностранству.

Члан је Удружења књижевника Црне Горе и Црногорског удружења писаца за дјецу и младе. Предсједник је Одбора за књижевност Црногорске академије наука и умјетности у више мандата.

За ванредног члана ЦАНУ изабран је 6. децембра 1996. године, а за редовног члана 12. децембра 2003. године.

Живи у Подгорици.

Рођен је 25. августа 1924. године у Даниловграду. Средњу школу је завршио на Цетињу 1945. године, а Економски факултет у Београду 1949. Постдипломске студије на Институту друштвених наука завршио је 1951. године, а докторирао је на Економском факултету у Београду 1956. године.

Од 1951. до 1960. године радио је у Научном друштву и Историјском институту Црне Горе, као руководилац одјељења и уредник часописа. За ванредног професора на Економском факултету за предмет Политичка економија изабран је 1960. године. Од (оснивања) 1960. до 1964. године био је декан Економског факултета, а затим шеф Катедре за економску теорију.

За редовног професора универзитета изабран је 1971. године. Академске 1970/71. године боравио је на научном усавршавању у САД. Био је први ректор Универзитета „Вељко Влаховић” у Титограду (1974–1978) и потпредседник Председништва Заједнице универзитета Југославије.

Био је секретар Одјељења друштвених наука (1981–1985) и члан Председништва ЦАНУ. Истовремено је био и члан Савјета академија наука и умјетности Југославије и председник Комисије за међународну сарадњу (1981–1985).

Председник Црногорске академије наука и умјетности био је од 1985. до 1989. године.

Објавио је већи број научних радова, студија и прилога из разних области економије. Обрађивао је проблеме привредне исто-

рије и економског развоја Црне Горе, социоекономских структура, појединих макроекономских проблема, затим процесе и појаве савременог капитализма и питања економске теорије везане за наставу политичке економије и упоредних привредних система.

Био је уредник више периодичних публикација (*Историјски записи*, *Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ*, *Универзитет данас*, *Годишњак Економског факултета* у Титограду), као и члан издавачких савјета и других тијела. Био је члан редакција зборника радова неколико научних скупова које је организовала ЦАНУ и Савјет академија наука и умјетности СФРЈ. Био је председник Савјета часописа *Пракса*. Руководио је макропројектом *Развој њроизводних снага Црне Горе*, који је реализован у оквиру програма ЦАНУ.

Обављао је и бројне друштвене функције: народни посланик Скупштине СР Црне Горе (1967–1971), члан ЦК СК Црне Горе (1974–1978) и члан ЦК СК Југославије (1979–1982), члан Одбора за награду АВНОЈ-а и председник Жирија за додјелу Тринаестојулске награде, председник Економског савјета Црне Горе, члан Економског савјета Југославије, председник Друштвеног савјета за питање друштвеног уређења Црне Горе, председник СИЗ-а за научне дјелатности Црне Горе, председник Савјета Економског факултета у Титограду и др. Редовни је члан Југословенске академије економских наука. За научни и стручни рад добио је више друштвених признања (Тринаестојулску награду, награду „Октоих”), одликовања и плакета.

Најважније објављене књиге: *Тривачки календар у Црној Гори у другој њоловини XIX и њочетком XX вијека* (1958); *Новчани заводи у Црној Гори* (1959); *О акционарским друштвима у Црној Гори* (1959); *Црногорске*

финансије 1860–1915 (1960); *Промјене у друштвено-економској структури Црне Горе* (1964); *Функционална способност средстава за рад радних организација у Црној Гори* (1967); *Политичка економија дио I–III* (1975); *Савремени капитализам* (1978); *Изабрана дјела*, том I–III (2008).

Приликом оснивања Друштва за науку и умјетност Црне Горе (6. марта 1973) изабран је за дописног члана, а за редовног члана Црногорске академије наука и умјетности 22. октобра 1981. године.

Живи у Подгорици.

Рођен је 7. маја 1941. године у Грлићу, Даниловград. Гимназију је завршио у Сарајеву 1959. године, а студије на Електротехничком факултету у Београду 1964. године. Магистрирао је и докторирао на Imperial College of Science and Technology у Лондону 1970, односно 1973. године.

Радио је као инжењер пројектант у Електропривреди Црне Горе, у Титограду, од 1965. до 1969. године. На Imperial College у Лондону боравио је од 1969. до 1973. године. За асистента на Електротехничком факултету у Титограду изабран је 1972. године, а за редовног професора 1985. године. 2006. године изабран је за професора емеритуса на Универзитету Црне Горе.

Био је шеф Одсека за електротехнику на Техничком факултету у Титограду (1973–1978), а након формирања Електротехничког факултета његов први декан. Од оснивања Универзитета „Вељко Влаховић” био је ангажован у раду многих његових органа. У СФРЈ и СРЈ био је члан многих институција, од Комисије за сарадњу са Унеском, Савјета за информисање, СМЕИТЈ и многих других. Члан је многих научних организација, домаћих и међународних, уредник или члан редакција научних часописа за област електротехничких наука. Био је главни уредник „Електротехнике” (Београд, 1988. до 2005. године). Покренуо је издавање *The journal of electrical engineering* (Подгорица). Поред стипендије *The British council-a* (1969/70) и *Фулбрајтовој програма* (1981/1982) користио је

и више краткотрајних грантова. Сарађивао је, по позиву, у многим истраживачким центрима. Радио је као консултант за Феранти – Велика Британија, Westinghouse – САД, General Electric – САД, Crompton Grieves LTD – Индија, Раде Кончар – Загреб, Ges Alshon – Француска, Минел – Београд, Кинеско министарство енергије и вода, Министарство енергије Републике Молдавије, ISCU Азија и многе друге.

Заслужни је члан неколико струковних удружења и добитник је више професионалних признања, плакета и награда, међу којима и Децембарске награде за науку града Титограда (1985), Плакете Универзитета Црне Горе, Златне значке Интернационалне инжењерске академије. Заслужни је члан СМЕИТЈ и СИТЈ, Дипломе AFES, Full colour IC и других.

Момир Ђуровић је објавио преко 250 научних и стручних радова, од чега већину у међународним публикацијама, као и велики број текстова из области популаризације науке. Објавио је 12 посебних издања. Објављивао је у часописима: *Proc. IEE*, *IEE Trans on Magnetism*, *Energy International*, *PAS IEEE*, *EMDIEE*, *IEEE Transactions on Energy conversion*, *IEE Power review*, *Renewable energy*, *Елекџроџехника* (Загреб), *Елекџроџехника* (Београд) и другим. По позиву или као уводничар одржао је преко 50 предавања на међународним конференцијама, у академијама наука и универзитетима широм свијета.

У области електротехничких наука дао је значајан допринос бољем разумијевању физичких феномена везаних за расподјелу електричних и магнетских поља у области електричних машина. Радио је на новим типовима електричних машина (индукциони генератори), мониторингу и управља-

њу електричним моторима, као и у области алтернативних извора енергије (вјетрогенератори - индукциони генератор). Уредио је многе монографије и зборнике радова. Руководио је или учествовао у значајном броју међународних пројеката.

Био је или је и сада члан: Савеза електро и машинских инжењера Југославије (СМЕИТЈ председник 1979–2003), Меморијалног друштва „Никола Тесла” (Lackawanna), Свјетске мреже обновљиве енергије (WREN), IEE, AMSE. Оснивач је и редовни члан Југословенске академије техничких наука (потпредседник 1999–2006), Европске академије наука и умјетности – Салцбург (Европска генерација, активни члан, декан Одјељења техничких наука и животна средина), Свјетске академије умјетности и наука – САД, почасни члан Академије наука Албаније, ино-

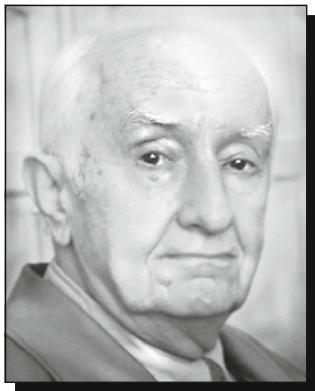
страни члан Академије наука Молдавије, иностранни члан Академије наука Босне и Херцеговине, почасни члан Румунске академије, Краљевске академије доктора (национална академија Каталоније), Међународне академије електротехничких наука (Москва), члан Академије инжењерских наука Црне Горе, лауреат Златне медаље Међународне академије инжењерства – Москва (сребрна и златна, 17. у свијету).

Doctor honoris causae добио је од Универзитета примијењених наука у Молдавији.

Члан је Римског клуба.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године, а за редовног 7. децембра 2000. године (генерални секретар 2001/2002, председник од 2002. године).

Живи у Подгорици.

Рођен је 4. октобра 1928. године у Прибиловцима, општина Чапљина. Основну школу завршио је у Чапљини, а гимназију у Мостару 1947. године. Од октобра 1944. до јула 1945. године био је у НОВ-у. На Свеучилишту у Загребу је дипломирао 1952, а докторирао 1958. године (*Устџанак у Босни 1875–1878*). Исте године изабран за асистента на новоотвореном Филозофском факултету у Сарајеву.

Доцент је постао 1959, а редовни професор 1967. године на Филозофском факултету у Сарајеву за предмет Општа историја новог века, а од 1984. године и за предмет Увод у историјске науке.

Од септембра 1992. до октобра 1995. године, био је редовни професор Филозофског факултета у Београду.

У школској години 1971/72. и 1982/83. био је гостујући професор на универзитетима у Ани Арбору (Мичиген) и Лорансу (Канзас). Гостовао је и на универзитетима у Њујорку, Лос Анђелесу, Станфорду и у Варшави.

За дописног члана Академије наука и умјетности БиХ изабран је 1973, а за редовног 1981. године. Члан Српске академије наука и уметности је од 16. новембра 1978; члан је ван радног састава Академије наука и умјетности Републике Српске.

Био је члан Комисије за социјалне покрете Свјетског конгреса историчара. Био је и члан Славистичке комисије са сличним обавезама. Године 1992. изабран је за члана Словенске академије у Москви. Био је и члан По-

литичког савјета Српске демократске странке у Сарајеву 1991. године.

Уређивао је *Годишњак Друштва историчара БиХ*; био је члан редакције *Југословенској историјској часописа*.

Активно је учествовао на четири свјетска конгреса историчара и на више међународних научних скупова. Архивска истраживања обављао је готово у свим југословенским архивима, као и у Бечу, Торину, Москви, Атини, Паризу, Лондону, Вашингтону, Будимпешти.

У САНУ је обављао функцију председника Одбора за историју Босне и Херцеговине (основаног 1993) и уредника *Зборника за историју Босне и Херцеговине*.

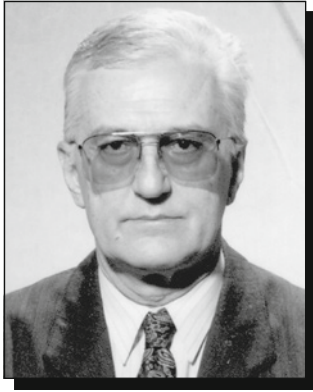
Године 1963. додијељена му је 27-јулска награда БиХ за науку. Награда Издавачког предузећа „Просвета“ за 1972. годину, НИН-ова награда 1990, а Специјална Вукова награда 1991. године. Исте године, пред распад СР БиХ, добио је и Награду ЗАВНО-а БиХ, а награду за животно дјело „Владимир Торовић“, Гацко, 2001. године.

Бави се проблемима националне и опште историје новог вијека – од краја XVIII вијека до 1918. године.

Најзначајанија објављена дјела: *Устџанак у Босни 1875–1878* (1961); преведено на њемачки; *Рајини циљеви Србије 1914* (1973); два издања; у: *Историја српског народа (томови 5–6) – Историја српског народа у Босни и Херцеговини у XIX и XX вијеку (до 1918)*; *Стиварање Југославије 1790–1918*, у два тома (1989); *Срби на историјском раскршћу*, зборник студија (1999); *Опједи из историје*, зборник студија (1999); *Дијалоги прошлости и садашњости* (2002).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године.

Живи у Београду.

Рођен је 21. јануара 1935. године, у Билећи. Гимназију је учио у Крагујевцу, Билећи и Беранама гдје је матурирао 1953. године. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду, Група историја, 1959. године, гдје је и магистрирао (1962). Докторирао је 1972. године на Филозофском факултету у Љубљани на теми о односу Словенаца према стварању заједничке југословенске државе 1918. године.

Од 1959. године радио је у Институту за изучавање радничког покрета, а од 1964. године у Одјељењу за историјске науке Института друштвених наука у Београду. У Институту за савремену историју у Београду ради од 1969. године, гдје је за научног савјетника изабран 1985. године. За редовног професора на Филозофском факултету у Новом Саду изабран је 1989. године.

Више пута је боравио у иностранству (САД, Канада, Француска, Енглеска, Аустрија, Чешка, Словачка, Русија и др.) ради научних истраживања и као предавач по позиву. Радио је у најважнијим европским и америчким архивима који посједују грађу о југословенској држави.

Велики дио свог стручног ангажовања посветио је раду на више енциклопедијских и лексикографских пројеката (Друго издање *Енциклопедије Јуџославије*, секретар-уредник Редакције за Србију од 1978. до 1991; науч-

ни секретар Уређивачког одбора *Српске енциклопедије* Матице српске и САНУ од 1996. до 2009; савјетник или консултант на пројектима *Мале српске енциклопедије*, *Лексикона Србије* и др.).

Главни је и одговорни уредник *Јуџословенској историјској часописа* од 1996. до 2002. године.

Добитник је словеначке националне награде „Склада Бориса Кидрича“ за 1988. годину.

Објавио је око 200 чланака, студија и прилога, као и следећа посебна издања: *Словенска људска странка и јуџословенско уједињење 1918–1921* (1973); *Slovenska ljudska stranka in jugoslovansko zedinjenje 1918–1921* (1977); *На историјској њрекрејници, Словенци у њолијици јуџословенске државе 1918–1929* (1985); *Na zgodovinski prelomnici, Slovenci v politiki jugoslovanske države 1918–1921* (1987); *Јуџославија 1918–1984*, Тематска збирка докумената (коауторство) (1984); *Јуџословенски федерализам, Идеје и стварности*, Тематска збирка докумената (коауторство) (1987), у два тома; *Јуџославија 1918–1988*, Тематска збирка докумената, друго измијењено и допуњено издање (1988); *Аџонија две Јуџославије* (коауторство) (1991); *Прошлости и време, Из историје Јуџославије* (2003).

У својству представника ЦАНУ учествовао је у раду Интернационалне уније академија (International Union of Academies) од 2005. до 2010. године.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године, а за редовног 12. децембра 2003. године.

Живи у Београду.

БРАНКО ЗОГОВИЋ

(1911–1979)

Рођен је 7. септембра 1911. године у селу Пепићи – Мурино (Полимље). Гимназију је учио у Пећи, Беранама и Скопљу, гдје је матурирао. Студије медицине завршио је на Медицинском факултету у Београду 1935. године, гдје је специјализовао хирургију.

У окупираном Београду, пружао је помоћ рањеним припадницима НОП-а. Хапшен је од специјалне полиције.

Од маја 1944. године радио је у разним мјестима као војни лекар, а крајем 1946. године прекомандован је у Београд. Послије оснивања Војно-медицинске академије радио је на њеној Хируршкој клиници.

На тражење Владе НР Црне Горе демобилисан је из Југословенске армије као мајор санитетске службе, 1952. године. Затим је радио у Цетињу, Титограду, Приштини и Иванграду.

Бавио се општом хирургијом, грудном и васкуларном хирургијом. Радио је прве гастректомије и Вертхајмове операције у Цр-

ној Гори. Први је радио и артериографије у Главној војној болници у Београду, Црној Гори и на Косову. Значајан је његов допринос организацији здравствене службе.

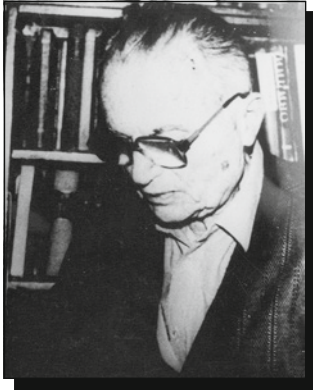
Биран је на врло одговорне стручне и друштвене функције: за члана Медицинске академије Српског лекарског друштва, за предсједника Друштва љекара Црне Горе (шест пута), за предсједника Савеза љекарских друштава Југославије (два пута), за члана Удружења хирурга Француске, за члана Интернационалног хируршког друштва. Био је посланик Скупштине СФРЈ и Скупштине СР Црне Горе.

Добитник је Награде АВНОЈ-а и Тринаестојулске награде, као и многих других. Носилац је бројних одликовања: Ордена за војне заслуге са златним мачевима, Ордена братства и јединства са златним вијенцем, Ордена рада са црвеном заставом, Ордена Републике са сребрним вијенцем, Медаље француско-југословенског пријатељства.

Са својим сарадницима саопштио је преко 100 стручних радова, од чега је већи број публикован.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 24. јуна 1977. године.

Умро је 31. јула 1979. године.

Рођен је 19. августа 1907. године у селу Машници, у Горњем Полимљу. Основну школу завршио је у родном крају. Школовање је наставио у Беранама, Пећи, Тетову и Скопљу, гдје је студирао књижевност на Филозофском факултету. Дипломирао је у јулу 1933. године.

У току 1934. и 1935. године радио је као професор гимназије у Скопљу и Зајечару.

Предратних година, као млад револуционар и писац, активно је учествовао у напредом покрету у Скопљу, Зајечару, Загребу, Пећи и Београду и сарађивао у многим напредним гласилима (објављивао је пјесме, приповијетке и чланке, прожете револуционарним идејама), па је од тадашњих власти био у више махова хапшен и прогањан.

Од 1937. до 1939. године био је члан редакционог одбора часописа *Наша стварност*, а 1939. године покреће и уређује (са Велибором Глигорићем) часопис *Умјетности и кришика*.

Зоговић је учесник Народноослободилачког рата и револуције од 1941. године, када судјелује у припремању народног устанка и оружаних акција у Горњем Полимљу. Потом, код Берана, уређује партизански лист *Слободу*, па у селу Гостиљу ради као члан Агитпропа Покрајинског комитета и члан Пропагандног одјељења Главног штаба. Ради у редакцији *Борбе* до јесени 1943. године, када бива премјештен у Пропагандно одјељење Врховног штаба.

У Дрвару је 1943. био члан уредништва, сарадник и редактор часописа *Нова Југославија*.

Тих ратних година доспијевао је да пише и стихове и да преводи за потребе партизанских гласила. Објавио је и више репортажа и чланака о Народноослободилачкој борби и културним акцијама у ратним условима.

Послије ослобођења обављао је низ веома значајних функција партијских и културних. Био је члан Комисије за агитацију и пропаганду при ЦК КПШ, учествовао је у покретању поратне серије листа *Борба* и оснивању издавачких предузећа. Био је главни референт на оснивачком конгресу Савеза књижевника Југославије и на прослави стогодишњице Његошевог *Горског вијенца*, 1947. године, на Цетињу; биран је за посланика Скупштине ФНРЈ итд.

Од краја четрдесетих година посветио се преваходно књижевном раду. Зоговић је свестран књижевни стваралац – пјесник, приповједач, есејист, хроничар, преводилац.

Пјесме су му превођене на руски, пољски, бугарски, чешки, албански, мађарски, енглески, француски и италијански језик.

Преводио је са руског дјела Горког, Леонова, Чехова и других прозаиста, а остварио је и недостижне препјеве стихова Мајаковског.

Зоговић је добитник прве награде Владе ФНРЈ за поезију 1947. године, затим низа високих одликовања и других друштвених признања.

Објавио је 8 збирки пјесама: *Пламени Голубови* (1937); *Пркосне стјорофе* (1947); *Аршикулисана ријеч* (1965); *Жилама за камен* (1969); *Лично, сасвим лично* (1971); *Књажевска канцеларија* (1976); *Повремено заувјек* (1985); *Сусрећ за сјуштра* (1985); књиге припо-

вијетки: *Пејзажи и нешто се дешава* (1968), *Ноћ и јола вијека* (1978); роман *Кожух с јола рукава* (1985) и велики број полемика, расправа, записа и репортажа у листовима и часописима.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 5. јануара 1986. године.

Рођен је 31. децембра 1931. у Подгорици. Основну школу, нижу и вишу гимназију завршио је у Титограду, Вишу педагошку школу (Група биологија и хемија) на Цетињу 1952, Филозофски факултет (Природно-математички одсек, Група биологија) у Сарајеву 1958. Докторат биолошких наука стекао је на Природно-математичком факултету у Сарајеву 1964, а докторат филозофских наука (из физичке антропологије) на Карловом универзитету у Прагу 1974.

Радио је као наставник осмогодишње школе, професор и директор Средње техничке школе у Титограду, научни радник у Републичком заводу за заштиту природе у Титограду, директор Биолошког завода у Титограду, члан Извршног вијећа СРЦГ и секретар (министар) за образовање, науку и културу; генерални директор Радио-телевизије Титоград; члан Председништва ССРН, члан Председништва и председник Председништва СР Црне Горе; научни сарадник Института за медицинска истраживања и медицину рада у Загребу, Института за биолошка и медицинска истраживања у Титограду; редовни професор на Природно-математичком факултету у Подгорици.

Основна научна дјелатност је из физичке антропологије.

Боравио је на научном усавршавању у Академији наука СССР (Москва и Лењинград, 1969), Академији наука Пољске (Институт за екологију човјека, 1971), Карловом универзитету у Прагу (Педагошки факултет,

1972), Smithsonian Institution у Вашингтону (1973).

Био је генерални секретар ЦАНУ, члан Председништва Савјета академија наука и умјетности СФРЈ, секретар Савјета академија наука и умјетности СФРЈ и председник његовог Одбора за међуакадемијску сарадњу; председник Савеза самоуправних интересних заједница наука Југославије; председник Скупштине СИЗ-а за научне дјелатности Црне Горе. Био је један од оснивача и први председник Матице црногорске.

Учествовао је на бројним међународним симпозијумима и конгресима.

Добитник је Награде ослобођења Титограда 1970, признања и плакете Smithsonian Institution-а из Вашингтона 1973, признања Индијског антрополошког друштва, Плакете Југословенског одбора „Наука младима“ 1979, награде „Октоих“ 1982, Тринаестојулске награде 1985.

Објавио је неколико књига и велики број чланака и студија. Најважније књиге: *Слајководне рибе Југославије* (коауторство) (1971); *Ихтиофауна Скадарског језера* (1973); *Општенейски развој и антрополошке карактеристике омладине Црне Горе* (1985); *Дурмићорци – антропоеколошке особине* (1987); *Морфолошке особине југословенских народа* (1990); *Династии Пејровић Њеиш: антрополошко-културолошки оквир* (1992); *Антропоморфолошке особине Пејра II Пејровића Њеиша* (1994); *Антропологија I* (1996); *Гийур: цетињска некролола и скелетна йоулација* (1998); *Њеиш – антрополошки ајлас* (2002).

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973, а за редовног члана ЦАНУ 1. марта 1985. године.

Умро је 10. октобра 2002. године.

ДРАГИША ИВАНОВИЋ

(1914–2001)

Рођен је 9. октобра 1914. године у Сјеницама код Подгорице. Гимназију је завршио у Подгорици, а Електромашински одсјек Техничког факултета у Београду 1939. године.

Од почетка студија припадао је лијево оријентисаној студентској организацији, па је 1935. године због политичке активности био у концентрационом логору у Вишеграду. Неколико година је био предсједник Удружења студената машинства и електротехнике (УСМЕТ).

Учесник је НОБ-а од почетка устанка, као политички комесар батаљона, одреда, бригаде, дивизије и Југословенске ратне морнарице. Маја 1946. године, послије избора за доцента на Техничком факултету у Београду, по својој молби је демобилисан. Поред осталих дужности, у два мандатна периода био је декан Електротехничког факултета у Београду и, такође у два мандата, ректор Универзитета у Београду (1967–1971).

На специјалистичким студијама из теоријске физике био је у Институту за проблеме физике АН СССР у Москви (школску годину 1946/47) а из теоријске физике и нуклеарне инжењерије на Универзитету у Чикагу (1950/54) и на Универзитету Сјеверне Ка-

ролине у Ролију (по једну школску годину 1951/52). Докторирао је 1955. године из теорије неутрона. Био је члан Научног друштва Србије и члан Њујоршке академије наука.

Године 1962. добио је за научни рад Октобарску награду Београда, а 1975. Награду АВНОЈ-а.

Био је дугогодишњи предсједник Шаховског савеза Југославије. Носилац је Споменнице 1941. године, Ордена народног хероја, Ордена Републике са златним вијенцем и више других одликовања и признања.

Пензионисан је као редовни професор Електротехничког факултета 1983. године.

Аутор је многих научних и стручних радова, уџбеника и монографија посвећених филозофско-историјским проблемима физике и науке уопште.

Неки од десетак универзитетских уџбеника физике чији је аутор или коаутор академик Ивановић доживјели су више од десет издања. Био је један од аутора средњошколских уџбеника из физике за све разреде гимназије, превео је и редиговао неколико значајних књига из савремене физике.

Значајне су му монографије: *О теорији релативности* (1962) и *Квантна механика*, (1974).

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 27. новембра 2001. године.

Рођен је 28. августа 1936. године у селу Смоница (Ђаковица). Основну школу завршио је у Подгорици, гимназију у Новом Саду, Филозофски факултет такође у Новом Саду (1960), а докторирао је на Филолошком факултету у Београду (1965). Радио је као асистент, доцент и ванредни професор на Филозофском факултету у Приштини (1961–1971), потом као савјетник у Републичком секретаријату за образовање и науку Србије (1971–1975). Од почетка 1976. до краја 2003. године радио је као редовни професор на Филозофском факултету у Новом Саду, када је пензионисан. Члан је Македонске академије наука и умјетности, Удружења књижевника Србије, Удружења фолклориста Србије, почасни члан Друштва писаца Македоније и члан-сарадник Матице српске у Новом Саду. Почасни је доктор наука (*doctor honoris causae*) Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу. Научно сазнање проширивао је студијским боравцима и као гостујући професор у: Совјетском Савезу, Демократској Републици Њемачкој, Пољској, Чехословачкој, Мађарској, Румунији, Бугарској, Италији, Шпанији и Грчкој.

За свој културни, просвјетни, научни и стручни рад добио је низ признања и награда, међу којима су: Награда Града Приштине (1967), Децембарска награда САП Косово (1970), Тринаестојулска награда СР Црне Горе (1974), Златна значка Културно-просветне заједнице Србије (1977), Повеља Међурепубличке културно-просвјетне заједни-

це Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине (1983), Награда Покрајинског синдиката Војводине (1992), Награда ослобођења Подгорице (1995), Балканска награда „Кочо Рацин“ (1997), Косовска награда „Вук Филиповић“ (1998) и Награда за животно дјело „Паја Марковић Адамов“ (1999–2000).

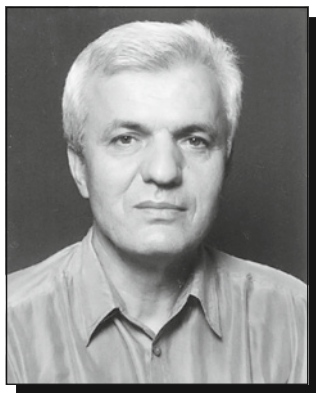
Најзначајнији му је допринос у области књижевне историје, теорије и критике, као и у области позоришне историје и критике. До данас је објавио 26 естетичких и поетолошких монографија, као и 33 књиге студија и огледа посвећених јужнословенским књижевницима XVIII, XIX, XX и XXI вијека. У науци о књижевности су познате и признате његове монографије: *Поетика и естетика Владана Деснице* (2001); *Андријева мудроносна ѝроза* (2006); *Мишеме и ѝоетеме Томаса Мана* (2007); *Анајрами и кријштојрами у романима Умберта Ека* (2009); *Лавиринтски чаробној реализма Габријела Гарсије Маркеса* (2011). Најзначајније књиге студија и огледа су: *Тумачења савременој романа* (1976); *Македонски ѝисци и дела* (1979); *Поетика и кријтика* (1988); *Књижевно обликовање стварности* (2003); *Писци и ѝосредници* (2011).

Ивановићеве књиге и поједини радови превођени су на: албански, словеначки, македонски, бугарски, руски, русински, шпански, француски, енглески, словачки, румунски, турски, италијански, њемачки, јерменски и јапански језик.

Протеклих година, а поводом Ивановићевих јубилеја посвећених његовом педагошком, научном и стручном раду, објављена су два зборника радова и једна био-библиографија.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 7. децембра 2000. године.

Живи у Београду.

Рођен је 15. јуна 1943. године у Пећи. Основну школу и гимназију је завршио у Пећи. Дипломирао је на Медицинском факултету у Београду (1966) у рекордном року.

Радио је као лекар опште праксе двије године у родном граду, након чега је добио специјализацију из неурохирургије. Послије прве године специјализације примљен је у стални радни однос у Неурохируршкој клиници Медицинског факултета у Београду.

Изабран је за шефа трауматолошког одјељења Неурохируршке клинике у Београду, 1975. године.

У току 1976. године био је на усавршавању у САД (Harvard Medical School – Massachusetts General Hospital), у Бостону.

Магистарску тезу је одбранио 1976. године, а докторску дисертацију 1978. године. За начелника одјељења Неурохируршке клинике у Београду постављен је 1992. године. У звање доцента изабран је 1994. године, а за професора Медицинског факултета 1999. године.

У међувремену борао је више од годину дана на стручном усавршавању и студијским путовањима у разним земљама свијета

(САД, Русија, Њемачка, Канада, Норвешка, Јапан и друге).

Изабран је за првог замјеника (2001) директора Института за неурохирургију Клиничког центра Србије.

Педагошким радом бави се више од 20 година. Био је консултант Клиничког центра Црне Горе у Подгорици. Почасни је члан Удружења неурохирурга Латинске Америке. Члан је Извршног одбора Удружења неурохирурга Србије и Црне Горе. Секретар је подружнице неурохирурга Српског лекарског друштва.

У професионалном погледу остварио је рекордан број неурохируршких операција (преко 20.000 операција).

Учествовао је у раду скоро свих свјетских и европских симпозијума и конгреса у посљедњих 20 година.

Објавио је преко 100 научних радова у страним и домаћим часописима.

Коаутор је три универзитетска уџбеника.

Објавио је три посебна издања: *Тумори хијофизе и краниофарингиоми*, *Синални тумори* и *Цереброваскуларне болести* које су на Научном вијећу Медицинског факултета у Београду добиле лиценцу као базични уџбеници за последиједипломску наставу.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 12. децембра 2003. године, а за редовног 19. децембра 2008. године.

Живи и ради у Београду.

ЦВЈЕТКО ИВАНОВИЋ

(1929–1994)

Рођен је 18. априла 1929. године у Титограду, гдје је завршио гимназију. Средњу музичку школу завршио је у Цетињу, а Музичку академију у Београду. Послије завршених студија усавршавао се у Моцартовој академији у Салцбургу и „Santa Cecilia” у Риму.

Диригент је радио-хора, главни музички уредник програма Радио-телевизије Титоград, оснивач и диригент Симфонијског оркестра Радио-телевизије Титоград. Био је професор Педагошке академије у Никши-

ћу а средње музичке школе „Његош” у Титограду.

Чланцима о музичкој традицији и о питањима савремене музике сарађује у више листова и часописа (*Звук, Про музика, Сиварање, Музичка енциклопедија* и др.).

Као композитор користио је мотиве црногорског фолклора. Са хором „Станко Драгојевић” освојио је више међународних награда. За музичко стваралаштво добио је Награду ослобођења Титограда (1964) и Тринаестојулску награду (1959. и 1963). Одликован је Орденом заслуга за народ са сребрним зрацима.

Дописни члан Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) био је од 6. марта 1973. до 27. фебруара 1978. године.

Умро је 11. априла 1994. године.

Рођен је 1. марта 1950. године у Костеници код Бијелог Поља. Основну школу је завршио у Бистрици код Бијелог Поља, а Математичку гимназију у Београду. На Природно-математичком факултету у Београду завршио је (1973) студије математике, затим (1978) последиипломске студије из области теорије и метода оптимизације и (1980) одбранио докторат из области нумеричких метода рјешавања екстремалних задатака. Од новембра 1973. године ради на Универзитету Црне Горе, прво као асистент на Економском факултету, затим као доцент (1980), ванредни професор (1986) и редовни професор (1991) на Одсјеку за математику и рачунарске науке Природно-математичког факултета.

Од 1976. године у више наврата боравио је на Факултету за нумеричку математику и кибернетику Московског државног универзитета гдје је учествовао у раду семинара *Методје рјешавања екстремалних задатака*. Боравио је на краћој специјализацији на Институту за практичну математику Универзитета у Карлсруеу.

Члан је редакција часописа *YUJOR* и *Mathematica Montisnigri*, уредник *Гласника Одјељења природних наука ЦАНУ*. Предсједник је Друштва математичара и физичара Црне Горе од 2004. године, био је представник Србије и Црне Горе у Интернационалној математичкој унији, потпредсједник ЈУПИМ (Југословенског друштва за примјењену и индустријску математику), члан

Предсједништва Савеза друштва Србије и Црне Горе. Члан је неколико програмских (научних) одбора међународних научних конференција из области метода оптимизације. Био је декан Природно-математичког факултета за период 2002–2007. Секретар је Одјељења природних наука ЦАНУ од 1997. године.

Учествовао је у дефинисању програма из области метода оптимизације за студенте последиипломских студија на Математичком факултету у Београду. Био је ментор или коментор за три магистарске и двије докторске тезе одбрањене на том факултету и члан комисија за преглед и одбрану више магистарских и докторских дисертација.

Област његовог научног интересовања су методе оптимизације. Објавио је сам или у коауторству више од 65 научних и стручних радова, једну монографију, један универзитетски уџбеник и скрипте за предмете које је предавао у дужем периоду. Значајнији објављени радови и књиге: Ф. П. Василеев, М. Јаћимовић: *Об итеративной регуляризации метода условного градиента и метода Ньютона при неточно заданных данных*, ДАН СС-СР (1980); М. Јаћимовић: *Регуляризация некоторых вариантов метода условного градиента*, Весник МГУ, Вычисл. матем. и киберн. (1994); М. Јаћимовић, И. Крњић: *On some classes of regularization methods for minimization problem of quadratic functional on a half-space*, Hokkaido Math. Journal (1998); М. Јаћимовић, А. Гејри: *A conditional gradient method*, YUJOR (1999); М. Јаћимовић, П. Обрадовић: *Реални бројеви*, ЦИД (2001).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године, а за редовног 12. децембра 2003. године.

Живи и ради у Подгорици.

МИЛОВАН ЈОВАНОВИЋ

(1917–1992)

Рођен је 22. децембра 1917. године у Даниловграду. Основну школу завршио је у Прешеву, гимназију у Врању. Дипломирао је на Ветеринарском факултету у Београду 1942. године. Научни степен доктора ветеринарских наука стекао је 1949. године. Од 1944. до 1949. године налазио се на разним дужностима у јединицама Југословенске народне армије. Био је управник Главне ветеринарске болнице ЈНА.

На Физиолошком институту Ветеринарског факултета радио је од 1938. као демонстратор-волонтер. Од 1947. поново је сарадник Физиолошког института у својству асистента. Изабран је 1949. године за доцента физиологије. Од 1956. је ванредни професор, а од 1962. године редовни професор Ветеринарског факултета у Београду.

За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 1965. а за редовног члана 1983. године.

Изабран је 1956. године за председника Југословенског центра за примјену нуклеарне енергије у пољопривреди. Послије специјализације и студијских боравака у Пастеровој лабораторији Института за радијум у Паризу и на Тимирјазевској пољопривредној академији у Москви, изабран је 1959. го-

дине за директора новооснованог Института за примјену нуклеарне енергије у пољопривреди, ветеринарству и шумарству (ИНЕП).

Организација Уједињених нација именовала га је 1976. године за експерта одговорног за програм помоћи које су Уједињене нације одобриле Етиопији. По повратку у земљу, изабран је 1979. године за шефа Катедре за физиологију и биохемију на Ветеринарском факултету у Београду и на тој дужности је био до одласка у пензију 1983. године.

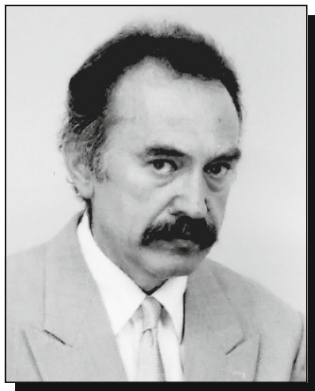
Добитник је Седмојулске награде. Био је почасни члан Српског лекарског друштва. Президијум Пољске академије наука одликовао га је Медаљом Коперника. Добитник је Награде Британског друштва за изучавање гушавости. Одликован је Орденом заслуга за народ, Орденом рада са сребрним вијенцем, Орденом рада са златним вијенцем и Орденом рада са црвеном заставом.

Објавио је 296 научних радова у домаћим и страним часописима. Поред тога, написао је бројне стручне расправе, аутор је једног универзитетског уџбеника, а у два је коаутор. Био је главни и одговорни уредник реномираног научног часописа на енглеском језику *Acta Veterinaria*.

Објавио је знатан број радова посвећених изучавању теоријских и практичних проблема исхране домаћих животиња.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 28. октобра 1988. године.

Умро је 27. маја 1992. године.

СЛОБОДАН КАЛЕЗИЋ

(1944–2007)

Рођен је 13. децембра 1944. године у Кликовачама код Спужа. Основно образовање завршио је у Спужу 1959, гимназију у Титограду 1963, Филолошки факултет у Београду 1968. године. Магистрирао је 1973. на Филолошком факултету у Београду, а докторирао на истом 1982. године.

Од 1968. године радио је као професор српскохрватског језика и књижевности у I земунској гимназији. Од 1974. био је уредник културне рубрике у листу *Побједа* у Титограду. Исте године биран је у звање професора више школе на Педагошкој академији у Никшићу. Године 1982. биран је у звање ванредног професора на Наставничком факултету, а 1987. за редовног професора универзитета на Филозофском факултету у Никшићу. На овој установи био је руководилац Вијећа Одсјека за српски језик и књижевност и продекан 1992–1994. године. Његовом иницијативом и ангажовањем на истој установи, на Одсјеку за српски језик и књижевност, формиран је 1995. године постдипломски студиј, а од 1996. године је руководилац постдипломског студија, смјер – Наука о књижевности.

Био је уредник листа *Побједа*, ревије *Овдје* и *Зборника радова Наставничког факултета*, а уређивао је и едиције *Роман у Црној Гори* (20 томова) и *Књижевности Црне Горе од XII до XIX вијека* (20 томова). Са научним ра-

довима – рефератима учествовао је на великом броју симпозијума у земљи и иностранству: Подгорици, Никшићу, Велесу, Лошињу, Задру, Дубровнику, Новом Саду, Београду, Загребу, Братислави, Москви, Кракову итд.

Од 1966. године објављује поезију, есејистику, публицистику, позоришну критику, књижевну критику и књижевну историју. Сарађивао је са великим бројем књижевних часописа (*Сиварање*, *Савременик*, *Сјоне*, *Израз*, *Летопис Мајнице српске*, *Мостови*, *Форум*, *Задарска ревија*, *Зборник Мајнице српске*, *Србистика* и др.) и књижевних новина (*Овдје*, *Одјек*, *Књижевна реч*, *Поља*, *Књижевне новине*, *Видици*, *Око*).

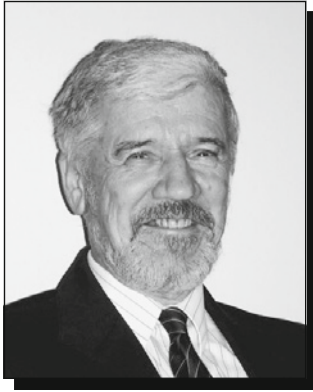
За стручни и научни рад добио је више признања, међу којима се издвајају: Специјална награда за допринос развоју позоришне умјетности и републичка награда „Октоих“ за допринос у развоју образовања.

Објавио је преко 60 књига (студија, огледа, тематских антологија, панорама, уџбеника, хрестоматија, приређених издања и поезије) и око 500 стручних, научних и умјетничких радова у периодици.

Најзначајнија дјела су: студије *Сјенке и сивари* (1978); *Дани читања* (1985); *Романи Аугуста Цесарца* (1985); *Синкретизам и значења – црногорске књижевне теме* (1998); *Андрићев Његош* (1995); поезија *Свјетлила* (1998); и хрестоматија *Црногорска књижевност у књижевној кризи* (у пет томова 1990–2002).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 8. децембра 2000. године, а за редовног 15. децембра 2006. године.

Умро је 28. октобра 2007. године.

Рођен је 1. октобра 1938. године у Скопљу, Македонија. Основну школу је завршио у Сплиту, гимназију у Дубровнику и Скопљу. Дипломирао је 1961. године на Природно-математичком факултету у Скопљу, Одсјек биологија. Докторирао је 1964. године на Природно-математичком факултету у Београду на Одсјеку за биологију.

Кретање у служби: од 1963. до 1966. године асистент у Заводу за биологију мора у Котору; 1966. године научни сарадник у Биолошком институту у Подгорици; 1971. године виши научни сарадник у истом институту; 1976. године научни савјетник у истом институту; од 1980. до 1982. године генерални директор Института за биолошка и медицинска истраживања у Подгорици; од 1982. до 1990. године руководилац Хидробиолошког одјељења Биолошког института у Подгорици; од 1987. до 1989. професор на Наставничком факултету, Одсјек за биологију, у Никшићу; од 1990. до 2004. године редовни професор на Природно-математичком факултету у Подгорици, Одсјек за биологију, на предметима Инвертебрата и Екологија животиња са зоогеографијом. У периодима од 1996. до 1997. и 2002. до 2004. године је шеф Одсјека за биологију Природно-математичког факултета у Подгорици.

Изабран је за предавача на Природно-математичком факултету у Крагујевцу.

Изабран је за предавача на Универзитету „Доња Горица” у Подгорици на предмету Филозофија биологије.

У пензији је од октобра 2004. године.

За професора емеритуса Универзитета Црне Горе изабран је 2005. године.

За иностраног члана Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине изабран је 2009. године.

Одржао је многобројна предавања по универзитетима и институтима широм свијета.

Био је члан многобројних међународних удружења као и редакција научних часописа у земљи и иностранству. Сада је члан редакције међународног научног часописа *Zootaxa*, уредник је едиције *Каталоги* Одјељења природних наука Црногорске академије наука и умјетности, итд.

Подручје истраживања је фауна, екологија и зоогеографија Amphipoda (Crustacea) морских, слатководних и подземних екосистема широм свијета, те фауна Formicida (Hymenoptera). Објавио је преко 260 научних радова у земљи и иностранству, описао низ нових родова и врста за науку широм свијета (преко 200).

Низ новооткривених родова и врста од стране других истраживача је посвећено њему (*Autonoe karamani*, *Megacyclops gordani*, итд.). Најпознатије књиге су: *Фауна Amphipoda Италије* (1993), *Фауна Amphipoda Медитерана* (заједничка монографија неколико аутора у 4 волумена) (1982–1998), *Barnard, J. L. & Karaman, G., The Families and Genera of Marine Gammaridean Amphipoda (Except Marine Gammaroids). Part 1 and 2. – Records of the Australian Museum, Supplement 13 (parts 1 and 2): 1–866* (1991), итд.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 28. октобра 1988. године, а за редовног 19. новембра 1993. године.

Живи у Подгорици.

Рођен је 9. априла 1950. године у Петњици код Шавника.

Дипломирао на Педагошкој академији (ликовни смјер) у Никшићу, 1974. године.

Факултет ликовних умјетности (сликарски одсјек) завршио у Београду у класи професора Раденка Мишевића 1978. године, код кога је и магистрирао 1980. године. Као стипендиста Француске, завршио специјализацију на Academie des Beaux-Arts у Паризу код професора Жака Јанкела, 1981–1982. године.

Био је на студијским боравцима у: Италији, Њемачкој, Француској, Белгији, Холандији, Шпанији, Грчкој и САД.

При Републичком заводу за заштиту споменика културе Србије радио је на конзервацији фресака у Старој Павлици, Карану и Ариљу од 1977. до 1981. године. Од 1977. године је члан УЛУЦГ-а, а 1983–1987. године радио је као секретар УЛУЦГ-а. Од 1986. до 1990. године радио је као предавач на Филозофском факултету у Никшићу (Одсјек за ликовно васпитање, предмет Сликаство), а од 1990. године ради на Факултету ликовних умјетности на Цетињу као доцент, затим као ванредни професор, а од 2002. године редовни је професор Универзитета. Од 1990. до 1994. године био је продекан, а од 1994. до 1996. године декан Факултета ликовних умјетности на Цетињу.

2002. године постаје редовни професор (сликарска класа) на Факултету ликовних умјетности на Цетињу.

Самостално је излагао на 53 изложбе у Београду, Новом Саду, Сомбору, Зрењанину, Сарајеву, Новој Горици, Крагујевцу, Чачку, Подгорици, Никшићу, Будви, Скопљу, Паризу и Хамилтону.

Колективно је излагао на више од 300 изложби у већини југословенских центара, као и на изложбама савезног и републичког карактера, или селектираним изложбама у Паризу, Бечу, Бриселу, Штутгарту, Манхајму, Ослу, Никозији, Букурешту, Кошицама, Малти, Гитерслоу, Каиру, Токију, Хамбургу, Риму, Барију, Софији, Пекингу, Вашингтону, Москви, Келну, Бечу, Грацу, Линцу, Одеси, Лавову, Инсбруку...

Добитник је 22 награде за сликарство на салонима и репрезентативним изложбама у Југославији и Црној Гори.

Слике, цртежи и акварели налазе се у више музеја, галерија и институција у екс-Југославији, као и у приватним колекцијама у земљи и иностранству.

За умјетнички рад добио је моногбројне награде и признања: Тринаестојулска награда (1995), награда „Милуновић, Стијовић, Лубарда” на традиционалној изложби УЛУЦГ-а (1997. и 1999), Повеља истакнутим културним ствараоцима (2010).

За ванредног члан Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године, а за редовног 12. децембра 2003. године.

Живи у Подгорици.

ЏАНГИР АБАСОВИЧ КЕРИМОВ

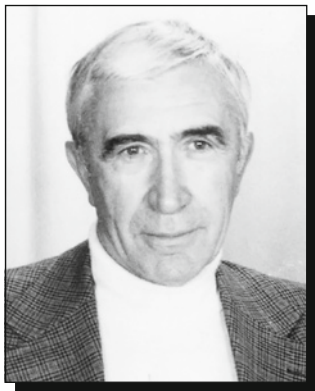
Рођен је 1923. године. Доктор је правних наука и редовни професор неколико универзитета у Руској Федерацији. Члан је Руске академије наука (раније Академије наука СССР) од 1966. године.

Редовни је члан Академије наука Азербејџана од 1967. године. Од 1981. године инострани је члан Српске академије наука и уметности, а од 1985. инострани члан Финске академије наука.

Аутор је више од 450 научних радова, од којих су најзначајније књиге: *Законодавна дјелатност совјетске државе* (1955); *Слобода, право и законитост* (1962); *Питања законодавне технике* (1958); *Кодификација и законодавна техника* (1962); *Филозофски проблеми права* (1972); *Општа теорија права: предмет, структура, функција* (1977); *Устав ССР и развој правно-политичке теорије* (1979); *Филозофске основе политичкоправних израживања* (1986); *Методологија права* (1989); *Култура и техника законодавства* (1991); за југословенског издавача написао је студију *Основне црте филозофије права*.

За дописног члана Црногорске академије наука и уметности изабран је 19. новембра 1993. године.

Живи у Москви.

ВЕЉКО КОВАЧЕВИЋ

(1912–1994)

Рођен је 19. децембра 1912. године у Грахову (Никшић). Основну школу завршио је у родном мјесту, гимназију у Ђаковици и Никшићу. По завршетку Учитељске школе на Цетињу 1937. године, уписао се на Групу за чисту филозофију на Филозофском факултету у Загребу. Студије је убрзо прекинуо и као добровољац отишао у Шпанију гдје се борио против фашистичких снага и био тешко рањен. На шпанском фронту остао је до завршетка рата 1939. године, а онда је прешао у Француску гдје је затворен у концентрационом логору Сан Сипријен, а затим премјештан из логора у логор. Послије бјекства из логора, крајем јула 1941. године, стигао је у Загреб.

Учесник је Народноослободилачког рата. Један је од организатора устанка у Хрватском приморју и Горском Котару. Био је командант Првог приморско-горанског одреда, затим Пете оперативне зоне Хрватске за При-

морје, Горски котар и Истру, а у љето 1944. године унапријеђен је у чин генерал-мајора и постављен за команданта Шестог ударног корпуса Славоније. Крај рата дочекао је као замјеник команданта Прве тенковске армије.

У послератним годинама обављао је разне војне и политичке функције.

За народног хероја проглашен је 1951. године.

Писањем се почео бавити средином педесетих година када је настала и његова прва књига *Нека искуства из борби у Хрватском приморју и Горском котару 1941–1943* (касније објављена под насловом *Ужаришћу устјанка*). Слједи романсирана хроника *У ратновима Шпаније*, те романи: *Кайелски кресови*, *Млада шума*, збирке приповједака и кратких прича: *Врјило*, *Гавријада*, *Дани који не залазе*, *Хумка*, итд. Неки његови романи објављени су на више страних језика.

Сарађивао је и на изради сценарија за филмове: *Неретва*, *Сушјеска*, *Ужичка Република*. Био је један од уредника зборника *Шпанија*.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985. године.

Умро је 24. маја 1994. године.

Рођен је 19. децембра 1921. године у Небрецову код Прилепа. Гимназију је учио у Прилепу и Крагујевцу, а лингвистику и књижевност студирао у Београду и Софији. Од 1946. предавач је, а од 1957. године редовни професор Филозофског факултета у Скопљу. Био је декан Факултета и ректор Универзитета у Скопљу, председник Удружења књижевника Македоније и председник Савеза књижевника Југославије.

Био је редовни члан Македонске академије наука и умјетности (био је и њен председник), дописни члан ЈАЗУ, САНУ, САЗУ, АНУБиХ и ВАНУ. Био је члан Аустријске, Пољске и Руске академије наука, те почасни доктор Чикашког универзитета, Универзитета у Вроцлаву и Кракову.

Добитник је: Награде АВНОЈ-а, Хердорове награде, Октобарске награде Скупшти-

не Републике Македоније, Његошеве награде за књижевност. Бавио се лингвистиком. Аутор је нормативне *Грамаџике на македонској литеаратурен језик I-II* (1952, 1954) и прве *Историје македонској језика* (1965). Био је главни редактор дјела *Речник на македонској језик I-III*, Скопље (1961, 1965, 1966) и уредник лингвистичког часописа *Македонски језик*. Бавио се и историјом књижевности. Објавио је: *Македонски уџбеници од XIX века* (I – 1949, II – 1959) и *Македонската литеаратура во XIX век* (I – 1950, II – 1952). Бавио се и превођењем. Превео је Хајнеов *Инџермецо* (1952) Шекспирову трагедију *Оџело* (1953) и Његошев *Горски вијенац* (1947, 1959).

Конески је познат и као пјесник и приповедач. Најистакнутије збирке поезије су му: *Мосџој* (1945), *Теџкојо*, *Средба са Жинсифов*, *Рокување*, *Везилка*.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 23. октобра 1981. године.

Умро је 7. децембра 1993. године.

Рођен је 23. децембра 1926. године у Трепчи, Црна Гора. Гимназију је завршио у Никшићу 1947. године. Медицински факултет је уписао у Сарајеву, а завршио у Београду 1954. године. На Универзитетској клиници у Београду специјализовао је неуропсихијатрију. Боравио је у Њујорку и Монреалу на усавршавању психијатрије 1965–67. године. У Центру за постдипломске студије за ментално здравље у Њујорку, 1967–1972. године, обавио је суперспецијализацију из психоаналитичке медицине.

У оквиру Опште болнице у Титограду основао је Неуропсихијатријско одјељење којим је руководио у периоду 1960–1965. године. Има велики углед у Црној Гори и уважавање у југословенским психијатријским круговима.

Напустио је Црну Гору и наставио са психијатријском дјелатношћу у Њујорку.

Радио је као предавач и ментор, од 1967. до 1973. године, у Bellevue болници у Њујорку. Дужност директора Одјељења за психијатрију Методистичке болнице у Бруклину обављао је од 1978. до 1984. године.

У Комитет Америчке академије за психоанализу примљен је 1975. године. Члан је Америчког медицинског удружења, Америчког психијатријског удружења, Интернационалног удружења за социјалну психијатрију, Њујоршке академије наука, Америчке академије за психијатрију, Свјетског психијатријског удружења, као и других научних асоцијација.

Душан Косовић је објавио монографије *Stress* и *Optimistic Psychoanalysis*. Публиковао је велики број научних студија и радова из области неуропсихијатрије, маладаптације, акултурације и миграционих популација, превенције у психијатрији, као и других психичких алтернација и поремећаја савременог човјека. Иступао је на свјетским конгресима.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године.

Живи у Њујорку.

Рођен је 23. јануара 1917. године у Пећи. Основну школу учио је у Плаву, Подбишћу, Колашину, Подгорици и Гусињу, а гимназију у Берамама. Студирао је књижевност на Београдском универзитету. Учествовао је у Народноослободилачкој борби од Тринаестојулског устанка 1941. године. Послије рата радио је у *Борби*, Радио Београду, *Књижевним новинама* и *Полицици*.

Почео је да објављује стихове још као ђак трећег разреда гимназије, у подгоричкој *Земљи* (1931), потом у загребачкој *Младосци*, у сарајевском *Преледу*, *Живоју* и *раду*, *Студенту* и *Млагој култури*. Био је и одговорни уредник *Нашеј студентиа*. За вријеме рата активно је учествовао у приређивању *Партизанске ријечи*, часописа Пете црногорске бригаде, затим *Плошун* Осме банијске и дивизијских новина *Седма дивизија*. Послије рата уређивао је омладински часопис *Младоси*, први књижевни часопис у ослобођеној земљи. Био је у редакцији ревије *Југославија – СССР*, затим у редакцијама *Нове мисли* и *Књижевности*. Са Велибором Глигоровићем покренуо је часопис *Савременик*. Стихове и чланке, приказе и репортаже објављивао је у многим листовима и часописима, понајвише у *Полицици*.

Неколико година је био секретар књижевног савјета *Просвјете*, и по оснивању београдског Хумористичког позоришта његов управник. Више пута био је биран у управу Савеза књижевника Југославије.

Поезија, проза и путописи су му превођени на руски, албански, бугарски, чешки, мађарски, македонски, пољски, румунски, русински, словачки, словеначки, италијански, њемачки и турски језик.

За свој књижевни рад добио је: Награду АВНОЈ-а, награду „Тринаести јул”, Змајеву награду, Горанов вијенац, Курирчек, награду „Ристо Ратковић”, Награду Удружења књижевника Србије и награде градова Иванграда, Плава, Гусиња и Херцег Новог. Одликован је низом ратних и мирнодопских одликовања.

Објавио је тридесетак књига поезије: *Пјесме* (1947); *Земљи вољеној* (1948); *Прољеће над ровом* (1951); *Дневи између нас* (1962); *Шлеју-морне воде* (1968); *Лирика Јуја* (1911); *Посијобина маслине* (1979); *Трисија* (1985); шест књига путописне прозе: *Крајеви и људи* (1954); *Градови у иролазу* (1957); *Зайиси о људима* (1976) и четири романа: *Глава њећина* (1956); *Суйјеска* (1958); *Модро блајо* (1963) и *Гора кошћанова* (1967).

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 19. октобра 1997. године.

Рођена је 14. марта 1940. године у Његушима, Цетиње. Дипломирала је 1963, магистрала 1976, докторирала 1981; све на Економском факултету у Београду. Завршила је специјалистичку обуку код П. А. Центра у Лондону из консултантске дјелатности 1974. године. Студијски боравак у Институту мировој економији Академији наука СССР и другим научним и високошколским институцијама у Москви обавила је 1986. године.

Радила је као наставник у Трговинској школи, секретар ОК НО у Подгорици, шеф Одсека за рад и радне односе и замјеник начелника за привреду СО Подгорица. Од 1965. радила је на Економском факултету – у Институту за друштвено-економска истраживања у Подгорици. У звање научног саветника изабрана је 1988. Пензионисана је 2001. године.

Учествовала је на бројним научним скуповима у земљи и у иностранству (Багдад, 1981, Берлин, 1983, Скадар, 2010). Радила је на макропројектима Конзорцијума економских института СФРЈ и Конзорцијума института друштвених наука СФРЈ. Била је члан научних вијећа међурепубличких – Р/П пројеката. Радила је као члан редакција више часописа (*Пракса, Продуктивност, Развој, Faits et tendances, Development, Годишњак Економског факултета, Зборник Правног факултета, Економска историја, Економист*), уређивачких одбора зборника радова ОДН, бројних издања-публикација Економског факултета - IDEI, СИЗ-а за на-

учне дјелатности ЦГ, Друштва економиста Подгорице. Била је члан Редакције за историју Црне Горе, Савјета и Редакције *Црногорске библиографије 1494–1994.* и уредник за економске науке, Савјета *Просвјетног рада.*

У научноистраживачком раду усмјерена је на истраживања из области: привредни развој, привредни систем и економска политика. Објавила је преко 640 библиографских јединица, 13 књига (у четири је коаутор), 19 монографија, 133 чланка, 97 реферата, од чега 10 на међународним конференцијама, 176 студија и пројеката (као аутор и коаутор), већег броја енциклопедијских одредница, експертских оцјена, рецензија, приказа и др. Учествовала је у изради 73 научне публикације и зборника радова (од којих 23 у издању ЦАНУ). Цитирана је од већег броја аутора и представљена у више споменица и монографија.

Обављала је значајне функције на Економском факултету (предсједник Савјета), у IDEI-у (предсједник Научног вијећа), у СИЗ-у за научне дјелатности ЦГ (предсједник Извршног одбора), Савјету заједница за научни рад Југославије, струковним организацијама и асоцијацијама у Црној Гори и Југославији.

Уз редовни научноистраживачки рад била је активни друштвено-политички радник до 1990. године. Обављала је низ значајних функција у друштвено-политичким организацијама и скупштинама у Општини Подгорица, Републици Црној Гори и СФРЈ. Била је, поред осталог, члан: Централног комитета НО ЦГ, Централног вијећа Савеза синдиката Југославије, делегат-посланик и предсједник Одбора за друштвено-економске односе и политички систем Скупштине СРЦГ, члан Предсједништва СС РН Југославије и др.

Замјеник је секретара Одјељења друштвених наука ЦАНУ, члан (раније секре-

тар) Одбора ЦАНУ за економске науке, члан Одбора за демографска истраживања, била је уредник струке три области за Енциклопедију Црне Горе, члан Редакције *Економике*, сарадник више часописа.

Редовни је члан Научног друштва економиста, Академије економских наука и Европске академије економских наука.

Добитник је бројних друштвених признања, међу којима су најважнија: Тринаестојулска награда (1984), Награда ослобођења Титограда (1977), Орден рада са златним вијенцем (1986), Признање Научног друштва економиста Југославије (2002) и др.

Најважније књиге: *Расходјела националној дохођка и њен уђицај на развој јуосло-*

венске йривреде (1976); *Сисћем и йолийика расйодјеле йослије реформе* (1983); *Промјене у развоју друшйвених гјелайносйи* (1988); *Основна обиљежја нейроизводне йойрошње у Црној Гори* (1990); *Дујорочне йенденције у развоју Црне Горе и Јуославије* (1992); *Нейроизводна йойрошња и йромјене у йривредном сисћему* (1999); *Монографйа: Инсйийуи за друшйвено-економска исйраживања - IDEI 1965–2000* (2001); *Наука и развој науке у Црној Гори кроз вријеме* (2011).

За ванредног члана ЦАНУ изабрана је 12. децембра 2003, а за редовног 19. децембра 2008. године.

Живи у Подгорици.

МИРОСЛАВ КРЛЕЖА

(1893–1981)

Рођен је 7. јула 1893. године у Загребу, гдје је завршио основну школу и прве разреде гимназије. Године 1908. отишао је у војну школу у Печуј, а затим у Војну академију Лудовицеум у Будимпешти. У току Првог свјетског рата био је војник у Галицији и на Карпатима. Између два рата живио је у Загребу, а повремено и у Београду, као књижевник. Издавао је часописе: *Пламен* (1919), *Књижевну републику* (1923–1927), *Данас* (1934), *Печат* (1939–1941). Његови часописи били су често цензурисани и забрањивани, а он хапшен за вријеме НДХ. Године 1945. био је члан редакције часописа *Република*, а од 1962. члан редакције часописа *Форум*. Од 1950. године био је директор Југословенског лексикографског завода у Загребу и главни уредник Енциклопедије Југославије. Био је редовни члан Југославенске академије знаности и умјетности, дописни члан САЗУ.

Започео је своју књижевну каријеру поезијом. Прве радове је објавио уочи Првог свјетског рата. Пјесме из његове прве фазе

објављене су у књизи *Симфоније*. Најважнија Крлежина књига пјесама је *Баладе Петрице Керемухе* (1936) на кајкавском дијалекту.

Своје драмско дјело започео је симболистичким и експресионистичким драмама. Ту спадају: *Микеланђело* (1919), *Црстиовал Цолон* и *Краљево* (1918). Најпознатији је циклус о Глембајевима који је посвећен паду и пропадању једне патрицијске загребачке породице. Обухвата једанаест прозних фрагмената и три драме: *Госиода Глембајеви* (1928), *У ајонији* (1928) и *Леда* (1931).

Познат је и у области новелистике. Хрватски бој *Марс* и *Хрватска райсогија* су најбоље странице хрватске антиратне литературе.

Значајан је и као романописац. Објавио је четири романа: *Повраћак Филија Латинковића* (1932); *Банкеи у Блишви* (1938–1939); *Нарубу њамети* (1938) и *Заставе* (1967).

Међу његовим путописима издваја се *Излеи у Русију 1925* (1926).

Крлежа је за своје обимно и изузетно значајно дјело добио више југословенских и страних признања, међу којима су и Награда АВНОЈ-а и Његошева награда за књижевност.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 23. октобра 1981. године.

Умро је 30. децембра 1981. године.

Рођен је 31. октобра 1933. године, у селу Доња Бијела код Шавника. Основну школу завршио је у Даниловграду, а гимназију у Никшићу 1952. године. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду – Група историја, гдје је и докторирао 1974. године.

Радио је у Архиву Централног комитета СКЈ Црне Горе до његовог припајања Историјском институту Црне Горе 1959. године. Једно вријеме је провео на раду у тадашњем Секретаријату за образовање, науку и културу Црне Горе, тада је био у једном мандату и члан вјерске комисије Владе Црне Горе а потом је био биран за редовног професора на Филозофском факултету у Никшићу, гдје је предавао историју Југославије, до пензионисања 2000. године. У два мандатна периода био је шеф Одсека за историју и географију.

За професора емеритуса на Универзитету Црне Горе изабран је 2005. године.

Предавао је на последиипломским студијама Универзитета у Приштини.

Боравио је по позиву у универзитетским центрима у иностранству (Торонто, Москва, Париз, Берлин, Атина, Праг, Софија, Букурешт, Јерусалим, Анкара) и свим универзитетским центрима претходне Југославије. Као експерт Унеска за питања културе, вршио је вишемјесечна истраживања у скандинавским земљама 1976. године.

Био је уредник Округлог стола Историјског института Црне Горе, у периоду 1983–1991. године.

Уређивао је *Историјске записе* – у периоду од 1994. до 1998. године. Био је члан редакције престижних часописа – *Југословенски историјски часопис* (ЈИЧ), *Настава историје* – и бројних зборника радова. Од 1998. до 2005. године уредник је *Гласника Одјељења друштвених наука* ЦАНУ.

Био је члан и предсједник комисија за одбрану магистарских и докторских радова. Био је члан Републичке конференције ССРН Црне Горе, потпредсједник Републичког СИЗ-а за науку, члан Жирија за Тринаестојулску награду, предсједник Друштва историчара Црне Горе и Савјета Филозофског факултета у Никшићу, члан Сената Универзитета Црне Горе у два мандата и предсједник Југословенске лиге за мир, независност и равноправност народа. Из СКЈ искључен је 1985. године.

Био је секретар Одјељења друштвених наука у два мандата, члан Предсједништва ЦАНУ и уредник Групе за историју Енциклопедије Црне Горе.

Написао је преко 1000 библиографских јединица, међу којима је и преко 20 посебних издања на које је објављено преко 150 приказа и осврта. Превођен је на свјетске језике.

Добитник је Награде младих Подгорице, престижне Четвртојулске награде и награде „Октоих”, као и међународних признања за науку. По предлогу Библиографског института у Њујорку, изабран је за личност године 1998. Слично признање добио је и Међународног библиографског центра у Кембриџу 2000. године.

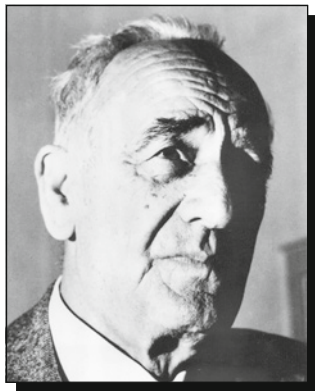
Одликован је Медаљом младих Алжира (1965), Орденом рада са сребрним и златним вијенцем, Златном плакетом Црвеног крста и Сребрном плакетом ЈНА. Уврштен је у *Енциклопедију српске историографије* и у публикацију *Ко је ко у Црној Гори*.

Најважније објављене књиге: *Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945* (коауторство) (1963); *Земаљско антифашистичко вијеће народној ослобођења (ЗАВНО) Црне Горе и Боке* (1963); *Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945* (коауторство) (1969); *Записи о револуцији* (1971); *Црногорска антифашистичка скупштина народној ослобођења (ЦАСНО)* (1975); *Црвени крсти Црне Горе 1875–1975* (коауторство) (1980); *Партизанска аутономија Санџака 1943–1945* (1992); *Историја и историографија* (1992. и 1997); *Бишка за Црну Гору*

– *Бој на Марџинићима 1796* (коауторство) (1996); *Историјска чипанка* (коауторство) (1996); *Опелди из историје Југославије* (1999); *Црногорске историјске теме* (2001); *Вријеме, наука, историја* (2005); *Дијалоги у историографији* (2008); *Даниловићеве крстарења* (2011).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године, а за редовног члана 8. децембра 2000. године.

Живи у Подгорици.

Рођен је 7. октобра 1914. године у селу Трепча (код Андријевице), гдје је завршио основну школу. Гимназију је завршио у Бранама (Иванград), а затим, од 1933. године, студирао је на Правном факултету у Београду. Као студент припадао је револуционарном покрету, те је и своје прве књижевне радове објављивао у напредним студентским и другим гласилима (*Млада култура*, *Животи и рад*, *Наша стварност*, *Студент* и др.); уједно је био члан редакције *Младе културе*, а после њене забране члан редакције *Младе литературе*.

Године 1941. учествовао је у устаничким припремама и борбама као борац Комског одреда. Од септембра 1942. године налазио се у четничком затвору у Колашину до маја 1943. године, када је транспортован у њемачки заробљенички логор у Солуну. Крајем августа 1944. године побјегао је из логора и придружио се грчким партизанима. Почетком децембра исте године вратио се у Црну Гору.

Послије ослобођења радио је као новинар и уредник на Цетињу и у Београду у *Побједи*, *Танјугу* и *Борби*, а затим као уредник едиције *Пориретни* у *Нолију*, све до пензионисања 1965. године.

Један је од покретача часописа *Стваранье*, 1946. године. Касније, у Београду, био је један од покретача часописа *Савременик*. У Лалићев богати књижевни опус сврставају се pjesме, приповијетке, репортаже, путописи, хронике, есеји, а прије свега бројни романи, с тематиком из црногорске рево-

луционарне и нешто даље прошлости. Готово сва његова дјела доживјела су по неколико издања. По романима снимани су филмови (*Лелејска јора*, *Хајка* и *Свадба*) или извођене адаптације за позориште (*Рајна срећа*, *Свадба*, *Зайочници*). Неке од његових књига превођене су на француски, њемачки, енглески, дански, чешки, мађарски, словачки, румунски, руски, пољски, албански, бугарски језик итд. Објавио је више збирки приповједака и романа: *Свадба* (1950); *Зло јрољеће* (1953); *Раскид* (1955); *Лелејска јора* (1957, 1962); *Хајка* (1965); *Прамен шаме* (1970); *Рајна срећа* (1973); *Докле Гора зазелени* (1982); *Гледајући гоље низ друмове* (1985); *Тамара* (1992); *Пруиом ѿ води* (1992).

О његовим дјелима настала је обимна књижевно-есејистичка литература: књиге, посебне студије и огледи и многобројни осврти, објављиване у земљи и иностранству. За књижевни рад добио је више награда: Награду Удружења књижевника Србије, Савеза књижевника Југославије, Октобарску награду Београда, Тринаестојулску награду СР Црне Горе (три пута), Награду Иванграда, *Нолића*, Његошеву награду, Награду АВНОЈ-а, Награду критике (НИН-а) итд.

Добитник је и значајних друштвених признања: поред осталог, одликован је Орденом јунака социјалистичког рада. Носилац је Партизанске споменице 1941.

Био је члан Савјета Федерације. Био је редовни члан Српске академије наука и уметности. Био је члан Матичарске комисије за оснивање Друштва за науку и умјетност Црне Горе.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године. Обављао је дужност потпредседника Академије од 1973. до 1981. године.

Умро је 30. децембра 1992. године.

Рођен је 27. јануара 1919. године, у селу Годиње, општина Бар. Дјетињство је провео у свом родном мјесту. Учитељску школу похађао је у Цетињу, а завршио је у Сарајеву, јуна 1940. године. Октобра 1940. године започео је студије педагогије и филозофије на Филозофском факултету у Скопљу, које је избијањем Априлског рата 1941. године, прекинуо. У току рата био је активни учесник НОБ-а.

Фебруара 1946. године, наставио је студије педагогије и филозофије на Београдском универзитету, које је завршио јуна 1947. Исте године постављен је за професора филозофије на првој вишој школи у Црној Гори – Вишој педагошкој школи на Цетињу.

У јесен 1949. године постаје слушалац Института друштвених наука у Београду, који је основан ради формирања врхунских стручњака из области друштвених наука. На Институту је посебно проучавао филозофију, социологију и политичку економију. По завршетку Института, 1951. године, именован је за професора филозофије на Институту, а по његовом престанку, предаје историју филозофије на Високој новинарско-дипломатској школи и филозофију на Вишој партијској школи при ЦК КПЈ у Београду.

Као стипендиста француске владе, октобра 1954. године, одлази у Париз, на специјализацију и припрему државног доктората на Сорбони, да би, по истеку француске стипендије, специјализацију наставио као стипендиста југословенске владе.

Упоредо са припремом доктората, похађао је наставу на Практичној школи високих студија (Ecole Pratique Des Hautes Etudes), на којој је јуна 1962. године дипломирао економско-социјалне науке, а јануара 1965. године одбранио државни докторат на Сорбони с одличним успјехом (mention tres honorable). У периоду од 1958. до 1963. године био је сарадник француског Националног центра научног истраживања (Centre National De La Recherche Scientifique) – сектор социологије. Године 1963. запошљава се у Институту за раднички покрет у Београду, и, у својству научног савјетника, руководи Центром марксистичких студија и као члан Југословенске редакције за издавање Маркс-Енгелсових дјела, ангажује се на њиховом публикавању.

Приликом оснивања Наставничког факултета у Никшићу, матична комисија овог факултета бира га, новембра 1977. године, за редовног професора по позиву и на овом факултету предаје историју филозофије и историју марксизма. Убрзо затим Филозофски факултет у Новом Саду бира га за редовног професора по позиву и на овом факултету предаје историју филозофије, историју марксизма, етику и социјалну историју. На том факултету ради до пензионисања 1987. године.

Из научних области којима се бави (историје филозофије, историје марксизма, етике и социјалне историје) објавио је око 50 радова. Био је или је члан више међународних научних асоцијација: Internationale Gesellschaft fur Dialektische Philosophie, Societas Hegeliana, Association méditerranéenne de philosophie, Société des Amis de Raymond Aron, Association internationale des sociologues de Langue Francaise.

Најважније објављене књиге: *La théorie marxiste de l'aliénation* (1964); *Марксизам и*

филозофија (1967); *Марксистичка теорија ошудења* (1968); *Историјски и актуелни значај Марксове критике Гојској драми* (1976); *Узроци драме и историјске перспективе социјализма* (1995); *Милован Ђилас и социјализам* (2011).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985, а за редовног члана 26. новембра 1991. године.

Живи у Београду.

ВЛАДИМИР ЛЕПЕТИЋ

(1920–1995)

Рођен је 14. јула 1920. године у Херцег Новом. Основно и средње образовање стицао је у Херцег Новом, Никшићу и Скопљу, високо образовање и докторат у Загребу и Сарајеву (1965). Од 1950. до 1960. године био је асистент у Оцеанографској станици у Дубровнику Института за океанографију у Сплиту. Године 1961. основао је Завод за биологију мора у Котору, и његов директор био до пензионисања. Боравио је дуже вријеме на усавршавањима у иностранству (Холандија, Норвешка, Француска, Италија, Њемачка).

Владимир Лепетић је конструисао посебну направу за узорковање и улов и до највећих дубина, за коју се заинтересовала и њену израду материјално помогла ФАО – Организација УН.

Основна преокупација у дугогодишњем научном раду односи се претежно и првен-

ствено на биоколошко проучавање стања батиметријске дистрибуције и валоризације бентоске ихтиофауне у Јужнојадранској котлини (до дубине од 1.200 m).

Објавио је двије књиге: *Recherches sur l'ichtyobenthos dans les profondeurs de l'Adriatique meridionale et possibilite d'exploitation au moyeu des palangres* (1955) (коауторство) и *Састав и сезонска дистрибуција бентоске ихтиофауне у Бокоњорском заливу и могућности њихове експлоатације* (1965) и око 30 научних радова, студија и чланака.

Уврштен је у међународну едицију *Men of Achievement* (1981), International Biograph. Centre, Camhridge, England, *Who's who in the world*, Chicago (1980–1981). Добитник је плакете Consiglio nazionale delle Richarche (1981), CNG, Rim (1981) и др.

За дописног члана Друштва за науку и умјетност (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године, а за редовног члана Академије 1. марта 1985. године.

Умро је 14. новембра 1995. године.

Рођен је 29. јула 1952. године у Никшићу. Основну школу учио је у Чапљини, а гимназију у Пожеги, гдје је матурирао 1970. године. Дипломирао је на Машинском факултету у Подгорици 1975. године, као први дипломирани инжењер тог факултета. Добитник је свих студентских награда које су се у то вријеме додјеливале најуспјешнијим студентима Универзитета Црне Горе. Као Фулбрајтов стипендиста боравио је на Станфорд универзитету у Калифорнији од 1976. до 1979. године, гдје је магистрирао 1977, а докторирао 1979. године. За асистента приправника на Машинском факултету у Подгорици биран је 1975, за асистента 1980, доцента 1982, а ванредног професора 1987. године. Том приликом је био најмлађи изабрани професор Универзитета Црне Горе. Додијељена му је „Децембарска награда ослобођења Подгорице” 1988. године. Претходно је био добитник награде „Растко Стојановић” Југословенског друштва за механику за научни рад. Прво издање његовог уџбеника *Опћорност майеријала* из 1985. године је први уџбеник са Грађевинског факултета у Подгорици објављен на Универзитету Црне Горе. У току двије године држао је наставу на послједипломским студијама Универзитета у Сарајеву и Универзитета у Крагујевцу.

Као добитник Фулбрајтове постдокторске стипендије школску 1989/90. годину провео је на Браун универзитету у САД. У звању гостујућег ванредног професора бо-

равио је 1990/91. на Браун универзитету, а 1992–1997. на државном универзитету Аризоне. Звање редовног професора додијељено му је на државном универзитету Калифорније у Сан Дијегу 1998. године. За истакнуте наставне и педагошке резултате на том универзитету додијељене су му најпрестижније награде тог универзитета у периоду 2004–2010. године. Уџбеници професора Лубарде *Elastoplasticity Theory* (CRC Press, 2002) и *Mechanics of Solids and Materials* (Cambridge University Press, 2006) користе се као уџбеници за послједипломске студије на најугледнијим свјетским универзитетима, као што су Harvard, Berkeley, Cambridge, Caltech и MIT. Добитник је награде за најбољи научни рад објављен са групом сарадника у научном часопису *Journal of Materials* 2009. године. Рецензент је свих најугледнијих међународних часописа механике.

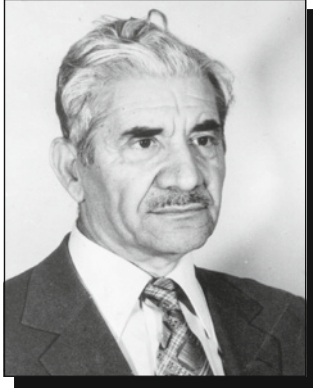
У свом научном раду у протеклих 30 година, Лубарда се бавио широким спектром проблема механике деформабилних тијела и науке о материјалима, који укључују проблеме еластичности, пластичности, биомеханике, микро и наномеханике. Резултати ових истраживања, објављени у најпознатијим свјетским часописима из тих области и у *Гласнику Одјељења природних наука ЦАНУ*, до сада су цитирани више од хиљаду пута у међународним часописима. Као истакнути научни радник приказан је у публикацијама *Who is Who in Science and Engineering* за године 2005–2010.

Од 2003. до 2009. године Лубарда је руководио научном темом *Нелинеарни проблеми механике деформабилних тијела* у Одјељењу природних наука ЦАНУ, а од 2010. роководи темом *Савремени проблеми наномеханике деформабилних тијела*. У оквиру рада на теми *Образовање* пројекта Црногорске ака-

демије наука и умјетности Црна Гора у XXI
столјећу – у ери компјутеризације, дао је
допринос 2010. године прилогом Амерички
систем образовања и карактеристике његовог
развоја, са препорукама за образовање у
Црној Гори до 2030. године.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 7. децембра 2000. године, а за редовног члана 15. децембра 2006. године.

Живи и ради у САД.

Рођен је 31. августа 1914. године у селу Милошевци код Смедерева. Гимназију је завршио у Пожаревцу 1933. године, а Правни факултету Београду 1937. године. Докторску тезу одбранио је на Правном факултету у Паризу 1939. године. За доцента на Правном факултету у Београду изабран је 1940, за ванредног професора 1950. а за редовног професора 1956. Биран је и за продекана и декана Правног факултета у Београду. За вријеме свог дугогодишњег професорског рада предавао је следеће предмете: Социологију права, Теорију државе и права, Филозофију права, Социологију, Методологију права, Историју политичких и правних теорија и Политичку теорију државе.

За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 1961, а за редовног

члана 1970. Био је члан Југославенске академије знаности и умјетности, Мађарске академије наука и Пољске академија наука, као и више међународних научних друштава.

Научна активност професора Лукића испољавала се и кроз обимну уређивачку, редакторску и издавачку активност, прије свега у домаћим и иностраним часописима, затим кроз његово учешће на многобројним домаћим и иностраним научним скуповима и конгресима и кроз честа предавања која је одржао у многим, како источним тако и западним земљама.

Признања за свој педагошки и научни рад Лукић је добио и у виду више угледних награда и одликовања.

Сабрана дјела Радомира Д. Лукића (1995), публикована су у 11 књига (*Теорија државе, Теорија њрава, Систем филозофије њрава, Методологија њрава, Основи социологије, Социологија морала*, итд.).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 26. новембра 1991. године.

Умро је 4. јуна 1999. године.

ДУШАН Ј. МАРТИНОВИЋ

(1933–2010)

Рођен је 1. марта 1933. године у Бајицама, надомак Цетиња. Завршио је Цетињску гимназију 1952. године. Дипломирао је 1956. године на Природно-математичком факултету (Група географија) у Београду. На истом факултету је магистрирао (1971) и докторирао (1974).

Био је професор (1957–1963), а затим директор Цетињске гимназије (1963–1973), члан Извршног одбора Скупштине општине Цетиње (1973–1976) и директор Централне народне библиотеке Републике Црне Горе „Бурђе Црнојевић” на Цетињу (1976–1991). Обављао је дужност главног и одговорног уредника пројекта *Црногорска библиографија 1494–1994. године*.

Његов научноистраживачки рад и стручна дјелатност су разноврсни и опсежни. Осим географијом, успјешно се бавио проучавањем културне историје, историје просвјете и образовања, библиологијом, историјом библиотекарства, библиографијом, проблеми-ма библиотекарске струке и информатике.

Студијски се усвршавао у земљи (Београд, Љубљана) и иностранству (Праг, Мартин, Брисел, Копенхаген, Источни Берлин, Варшава, Софија, Коматини, Лењинград, Тбилиси, Москва).

Био је главни и одговорни уредник више периодичних издања (пет *Годишњака Цетињске гимназије 1969–1973*; 60 свезака *Библиографској вјесника 1976–1990*), зборника и посебних издања, затим приређивач фототипских и посебних издања.

Добитник је бројних друштвених признања: Награде Цетиња „13. новембар” (1992), Тринаестојулске награде (1994); Повеље Туристичког савеза Црне Горе (1974), Плакете Туристичког савеза Црне Горе (1977), повеље „Др Нико С. Мартиновић” Друштва библиотечких радника РЦГ, Плакете Народне и универзитетске библиотеке – Приштина, Признања Историјског института Црне Горе (1987), Дипломе The American Bibliographical Institute (2001), Митровданске повеље Савеза библиографа Југославије (2002) и других. Носилац је Ордена рада са златним вијенцем (1971).

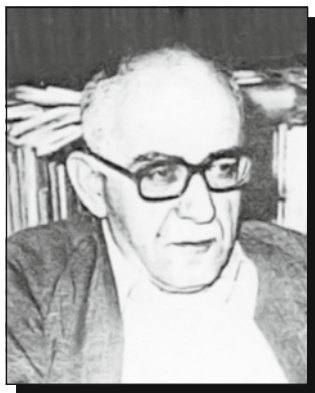
У енциклопедијску едицију *Who's Who in the World* ушао је 1995. године, затим у *Енциклопедију књије* (Москва, 1999) и у публикацију *Outstanding people in the 20 century* (Cambridge, 2000).

Аутор је 47 монографских публикација и око 800 расправа, чланака и прилога у серијским публикацијама на нашем и страним језицима (руском, пољском, чешком, македонском, њемачком, француском, енглеском).

Најважније објављене књиге: *Будванска ривијера* (1973); *Цетиње – њостанак, функције и туристичке моћности* (1977); *Портрети I–X* (1983–2009); *Цетињска четионаница (1868–1915; 1928–1940) – Градска библиотека Њејош (1945–1998)* (1998); *Дивизијар Мишар Бошков Мартиновић (1870–1954)* (1998); *160 Година Државне (националне) библиотеке на Цетињу* (2002); *30 генерала из Црне Горе у Руској војсци* (2002), *Наука о књизи* (2006); *Тештамени знаменитих личности и црквених великодостојника Црне Горе* (2009).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 8. децембра 2000. године.

Умро је 20. јуна 2010. године.

Рођен је 23. маја 1914. године на Цетињу. Основну школу завршио је у Бајицама (Цетиње) 1924, гимназију на Цетињу 1933, Правни факултет у Београду 1938. године. Након апсолвирања права 1937–1938. студирао је југословенску књижевност и српски језик па Филозофском факултету Београдског универзитета. Докторску дисертацију одбранио је на Правном факултету у Београду 1958. године.

Активно је учествовао у Народноослободилачкој борби 1941–1945. године. Био је на илегалном раду (у Југославији и Италији на окупираној територији на сектору Рима) и у затворима (Цетињу, Драчу, на острву Понца у Тиренском мору, итд.). У поратном периоду био је директор и главни и одговорни уредник дневника *Побједа* на Цетињу. Од јуна 1948. до септембра 1957. године радио је у Историјском институту Црне Горе, а потом је до пензионисања био директор Централне народне библиотеке СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” на Цетињу.

Веома се активно бавио и друштвено-политичким радом. Организацији Савеза комунистичке омладине Југославије приступио је 1931. а од 1941. године је организовани члан НОПЈ и НОВЈ. Био је председник Удружења студената у Београду, један од оснивача Сељачког братства и Сељачке самопомоћи, за Црну Гору, Боку, Санџак и Косово и Метохију, организатор илегалне штампе и разних одбора, иницијатор организовања партизанских оружаних је-

диница међу бившим југословенским заробљеницима и робијашима, итд. Од краја 1945. године био је члан разних комисија и одбора, члан Пленума Централног одбора синдиката друштвених дјелатности Југославије, те народни посланик Скупштине СР Црне Горе и председник Одбора за науку Скупштине СР Црне Горе.

Бавио се правнодржавном, културно-просвјетном и политичком историјом; историјом књижевности, журналистике и публицистике; етнографијом и фолклористиком; социологијом и политикологијом; етиком и марксистичком филозофијом; енциклопедистиком и библиотекарством.

Објавио је седам књига: *Из борбе за слободу, Валтиазар Бојишић, Историја кодификације црногорској имовинској права, Раднички покрет у Црној Гори под руководством Јована Томашевића (1918–1924), Јанко Вукотић и књижевност Црне Горе 1916. године, Развитак шtamпе и штампарства у Црној Гори 1494–1945, Издавачка дјелатност у Црној Гори 1945–1958, књига I и Еванђеље по народу*, и око 460 научних и стручних радова (студија, расправа, чланака, прилога и приказа) у преко 60 периодичних публикација.

За дописног члана САНУ изабран је 27. априла 1972. године.

Био је члан Матичарске комисије за избор чланова Друштва за науку и умјетност Црне Горе, члан сарадник Матице српске, старији научни сарадник АНСССР; председник или члан управе многих струковних удружења у Црној Гори и Југославији.

Учествовао је на више домаћих и међународних научних скупова (у Москви, Софији, Лењинграду итд.).

Одликован је Орденом за храброст, Орденом братства и јединства I реда, Орденом

рада III степена, Орденом рада са златним вијенцем.

Добитник је Тринаестојулске награде за науку, Повеље Савеза библиотекара Југославије и плакете „600 година Крушевца”.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 10. јануара 1975. године.

Рођен је 8. септембра 1937. године у Богаћићу, Република Србија. Стално је настањен у Босни и Херцеговини од 1941. године. Дипломирао је на Електротехничком факултету Универзитета у Загребу 1960. године. Послиједипломске студије завршио је 1963. године на Електротехничком факултету Универзитета у Београду. Као гостујући истраживач боравио је на Институту аутоматики и телемеханици Академији баук УССР, Москва, 1966. године. Докторирао је 1971. године на Универзитету у Сарајеву.

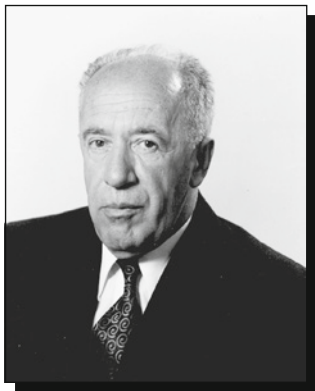
Аутор је 84 научна рада и двије књиге из области процесне технологије. Био је директор Института за аутоматику и рачунарске науке, „Енергоинвест” (1970–1981). Био је редовни професор Електротехничког факултета Универзитета у Сарајеву (1976–2005). У периоду 1981–1985. године био је ректор Универзитета у Сарајеву.

Био је на челу привредног гиганта „Енергоинвест” из Сарајева: потпредседник за истраживање и развој предузећа „Енергоинвест” (1985–1986), председник и главни директор предузећа „Енергоинвест” (1989–

1993), члан Управе предузећа „Енергоинвест” (1993–1999). Обављао је функцију савезног министра за науку и технологију у бившој Југославији у периоду 1986–1989. године. Од 1996. године председник је Националног комитета Међународне електротехничке комисије (IEC). Од 1999. године председник је Босанске академије наука и умјетности. Председавајући је Вијећа министара Босне и Херцеговине од 2001. године. У периоду од 2002. до 2005. године председник је Управног одбора Агенције за приватизацију у ФБиХ. Председник је Економско-социјалног вијећа Босне и Херцеговине, председник Савјета Привредне коморе Кантона Сарајево, као и председник Савјета за науку Кантона Сарајево.

Добитник је бројних награда и признања. За свој научни допринос у процесној технологији добио је 1973. године награду „27. јули”, што се сматра највећим државним признањем у Босни и Херцеговини за истраживачко-развојна достигнућа. Универзитет Grand Valley, САД додијелио му је 1986. године почасни докторат (*honoris causae*). Почасни је члан Свјетске фондације за иновације (од 2002) и члан Свјетске академије наука и умјетности (од 2005). Добитник је „Шестоаприлске награде Града Сарајева” за 2007. годину.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. децембра 2008. године.

ЕСАД МЕКУЛИ

(1916–1993)

Рођен је 17. децембра 1916. године у Плаву. Гимназију је завршио у Пећи 1936. године. На Ветеринарском факултету у Београду дипломирао је 1947. године. Специјализирао је паразитологију у Загребу. Докторирао је 1959. године на Ветеринарском факултету у Београду.

Био је редовни професор Универзитета у Приштини. Био је први секретар и председник Удружења студената ветерине и учествовао је у свим студентским акцијама и демонстрацијама, због чега је 1940. године затворен у београдској Главњачи. Учесник

је НОБ-а. Послије ослобођења био је први уредник првог листа на албанском језику *Рилиндија*.

За преводилачки рад добио је више признања и награда. 1971. године добио је Награду АВНОЈ-а за књижевност, а 1974. године Тринаестојулску награду.

Објавио је десетак научно-стручних радова у нашим и страним часописима, двије научне књиге и брошуре из ветеринарске науке.

Објавио је осам збирки пјесама, а превео је преко 70 књига.

Дописни је члан Словенске академије знаности ин уметности од 1979. године.

За дописног члана Друштва за науку и умјетност изабран је 6. марта 1973. године; у чланству ван радног састава је од 7. маја 1976. године.

Умро је 6. августа 1993. године.

Рођен је 21. јуна 1914. у селу Бријеге, Црмница. Гимназију је похађао у Старом Бару, Подгорици, Сарајеву и Цетињу, гдје је матурирао. У периоду 1935–1941. године био је студент Медицинског факултета у Београду. Историју умјетности завршио је 1955. године на Филозофском факултету у Београду. Титулу доктора историјских наука стекао је 1958. године у Паризу. Од 1960. до 1982. године радио је у Археолошком институту у Београду као асистент, научни сарадник, виши научни сарадник и научни савјетник за средњовјековну археологију. Био је редовни професор историје умјетности и први декан Културолошког факултета у Цетињу 1980/81. године.

Од 1933. године активно је учествовао у револуционарном покрету. Учесник је Тринаестојулског устанка, у току НОР-а био је санитарски референт, комесар Опште партизанске болнице у Грмечу, секретар Агитпропа и члан окружних комитета КПЈ за Централну Босну и Дрвар, дописник *Борбе* из IV крајишке дивизије, секретар партијске ћелије КПЈ у Интендатури Врховног штаба НОБ-а и ПОЈ у Барију, сарадник *Борбе*, уредник у Радио Београду и *Танјују*, дописник *Танјуја* и *Борбе*, аташе за штампу и савјетник Амбасаде у Штокхолму, помоћник за информације шефа Комитета за људска права на V генералној скупштини УН у Паризу 1948. го-

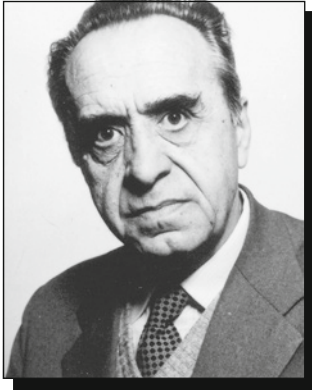
дине, помоћник начелника Одјељења за Југоисточну Европу МИП Југославије, привремено руководиоц Словенског комитета.

За свој рад и учешће у рату одликован је Партизанском споменицом 1941, Орденом заслуга за народ II реда (два пута) и Орденом народног ослобођења. Добитник је Тринаестојулске награде.

Претежан дио научног рада посветио је проучавању средњовјековне умјетности, посебно менолошких циклуса у византијској умјетности које је систематизовао и за монографију *Менолої* добио престижну награду за византологију „Gustave Schlumberger” француске Academie des Inscriptions et Belles-Lettres. Од 1951. до 1984. године вршио је археолошка истраживања у Старом Бару, Улцињу, Котору, Подгорици, Будви, Крушевцу. Истовремено се бавио заштитом и проучавањем споменика културе, основао је Музеј у Улцињу и пројекат *Историја ликовних умјетности Црне Горе* у ЦАНУ. Из наука којима се бавио, историје умјетности, археологије, урбанистике и руралистике, историје, енциклопедистике и научне есејистике, написао је 22 књиге и преко 200 чланака и расправа. Најзначајнија монографска издања су му: *Пећка палеолитска сликарство* (1960); *Дечани* (1963) и још четири издања, *Менолої: историјскоумјетничка истраживања* (1973); *Умјетничко блајо Црне Горе* (1989); *Прадавне и давне културе Црне Горе* (1987) и *Типологија црквених споменика Црне Горе* (1996).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985, а за редовног 19. новембра 1993. године.

Умро је 6. фебруара 1996. године.

МИЛОРАД МИЈУШКОВИЋ

(1922–2011)

Рођен је 6. децембра 1922. године у Никшићу. Основну школу и гимназију завршио је у Никшићу, а агрономске студије на Високој пољопривредној школи Ecole Nationale d'Agriculture у Грињону, Француска. Докторирао је на Пољопривредном факултету у Загребу 1965. године.

Професионалну каријеру почео је као асистент у Заводу за пољопривредна истраживања – Пољопривредни институт (1949), гдје је прошао кроз сва научна звања до научног савјетника. Пензионисан је крајем 1987. године. Свој радни вијек посветио је проучавању заштите биља од биљних болести, штеточина и корова. Био је члан више научних и стручних удружења, републичких и југословенских (Савези друштава инжењера и техничара, Фитопатолошко друштво Југославије, Ентомолошко друштво Југославије, Друштво за проучавање корова), као и неколико страних удружења (Миколошко друштво Француске, Међународно удружење за проучавање цитруса, Европско друштво за проучавање корова и др.).

Као представник наше земље у разним међународним организацијама, сам или као члан делегације, боравио је више пута у иностранству: САД (1957. и 1968. године), Париз (1963. и 1974. године), Мароко (1959), Фран-

цуска (1966), Сиде – Турска (1977), Стразбург (1978).

Учествовао је на више научних скупова у земљи и иностранству. За достигнућа у науци добио је Тринаестојулску награду (1969), а као признање за допринос развоју науке добио је, од разних научних удружења и институција, велики број повеља, плакета и диплома. Одликован је Орденом Републике са сребрним вијенцем.

Био је члан редакција неколико научних југословенских часописа, члан Редакције *Енциклопедије Црне Горе* и уредник неколико посебних публикација. Објавио је, у нашим и страним часописима, преко 200 радова, од којих су неки монографског карактера. Најважније објављене књиге су: *Прељеве на ајрумима на Југословенском јирморју* (1975) (коауторство); *The study of mites on the citrus trees on the Yugoslav Littoral* (1973); *Болести и штеточине суйтропских воћака* (1999); *Hyperparasitic fungi in muscopolulations of Montenegro* (2001) (коауторство); *Прилој проучавању Caliroa varipes Klug* (1966); *Ђорђе Рагић* (2000); *Прилози проучавању биљних болести у Црној Гори* (2002); *Прилози познавању биљних штеточина у Црној Гори* (2002); *Коровска флора и сузбијање корова* (2005).

За ванредног члана Друштва за науку и умјетност (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973, а за редовног члана Академије 22. октобра 1981. године.

Умро је 28. августа 2011. године.

Рођен је у Котору 28. јуна 1912. године. Школовање је започео у Риму, наставио у родном Котору, а студије романске групе језика завршио је на Филозофском факултету у Београду (1936). Био је професор латинског, француског и италијанског језика у гимназијама и другим средњим школама у Београду, Подгорици, Цетињу и Котору, а 1950. године прешао је на рад у Државни архив у Котору. Од 1953. до пензионисања, јула 1978. године, био је директор Државног, односно Историјског архива у Котору.

Специјализовао је архивистику и палеографију у земљи и иностранству. Имао је звања архивисте (1950), затим научног сарадника (1956), вишег научног сарадника (1960) и научног савјетника (1972).

Докторат историјских наука стекао је 1965. године дисертацијом *Котљорска морнарица* (на Филозофском факултету у Скопљу).

Објавио је монографију *Котљорска морнарица* (1994) и преко 200 монографија, студија, чланака, расправа и других прилога, претежно из поморске, политичке, привредне, културно-просвјетне и здравствене историје Боке Которске и Црне Горе уопште. Његови текстови временски припадају разним раздобљима, а засновани су на богатој домаћој архивској грађи, прије свега оној која се чува у архивима у Котору, Херцег Новом, Перасту, Будви, Задру, Дубровнику и Цетињу. Знатан број његових библиографских јединица настао је проучавањем докумената у иностраним архивима у Венецији, Риму и

Паризу. Осим историографских тема, стваралачки радови из језичке проблематике често су били предмет његовог стручног интересовања.

Његови радови публиковани су у разним часописима у земљи и иностранству.

Био је члан Секције радиофонских писаца Удружења француских књижевника (1961).

На основу запажених стручних и научних радова из историје здравствене културе, 1957. изабран је за редовног, а 1962. године за почасног члана Југословенског научног друштва здравствене културе. Од 1958. године па до смрти био је спољни научни сарадник Института за медицинска истраживања Српске академије наука и уметности.

Од 1962. године био је радни, доживотни члан Друштва за проучавање и унапређивање поморства Југославије. Исте године постао је спољни сарадник Комисије за поморску историју Међународног комитета за историјске науке. Од 1966. године до смрти био је члан *Association historique de l'Océan Indien*.

Био је дугогодишњи сарадник Историјског института Црне Горе. Два пута је биран за предсједника Научног вијећа Института. Једно вријеме је био и члан Редакције часописа *Историјски записи*.

Запажен је и његов рад у више других редакција научних часописа, у Редакцији Енциклопедије Југославије за Црну Гору, као и Редакцији за вишетомну *Историју Црне Горе*. Под његовим уредништвом Историјски архив у Котору је објавио *Водич кроз архивску грађу са сумарним инвентарима музејских и црквених фондова и збирки*, 1977.

На основу својих књижевних радова постао је 1967. године члан Савеза књижевника Југославије, а биран је и за члана Предсједништва Удружења књижевника Црне Горе.

Као ванредни члан Црногорске академије наука и умјетности од 1976. до 1979. године био је директор Југословенског семинара за стране слависте.

Више од четири деценије активно је радио у Секцији Друштва историчара у Котору и дао значајан допринос њеном угледу у земљи. Био је адмирал Бокељске морнарице.

Добитник је Тринаестојулске награде (1968), Новембарске награде града Котора (1982) и носилац Ордена рада са златним вијенцем (1978).

За дописног члана ЦАНУ изабран је 6. марта 1973, а за редовног 1. марта 1985. године.

Умро је 15. децембра 1989. године.

Рођен је 10. новембра 1908. године у селу Подљут, у Бањанима, општина Никшић. Основну школу учио је у Велимљу, а гимназију у Никшићу, Призрену и Котору. Студирао је на Београдском универзитету и дипломирао 1937. године из германистике, југословенске књижевности с теоријом књижевности, из историје Југославије, латинског језика и римске књижевности. Завршио је и Филозофски факултет у Берлину и ту је докторирао из германистике, славистике и историје Русије. Као лектор српскохрватског језика и југословенских књижевности радио је годинама на Филозофском факултету у Берлину. Послије завршетка Другог свјетског рата 1945–1947. године ради као професор у Цетињској гимназији, а затим неко вријеме у Државном музеју на Цетињу, као виши архивист.

Историјски институт Црне Горе шаље га на научноистраживачки рад у Државни архив у Задру са задатком да проучава историјску грађу која се односи на Његоша и Црну Гору, гдје ради од 1948. до 1950. године. У међувремену је изабран за члана Историјског института и члана Научног друштва Црне Горе. Савјет за просвјету и културу Црне Горе поставља га за начелника Архивног одјељења и Библиотеке Државног музеја на Цетињу. На тој дужности ради од 1951. до 1952. године. Године 1953. Академијски савјет ФНРЈ, у споразуму са Историјским институтом Црне Горе, шаље га у Беч да проучава историјску грађу о Црној Гори. Послије тога

наставља архивска истраживања у Архиву Југославенске академије знаности и умјетности у Загребу, у Архиву Српске академије наука и уметности и Државном архиву у Београду. За ванредног професора њемачког језика и књижевности Филозофског факултета у Задру Свеучилишта у Загребу изабран је 1956. године, а за редовног 1962. на којој дужности је остао све до пензионисања. Био је читаво вријеме шеф Катедре за њемачки језик и књижевност. У периоду 1957. и 1958. године био је продекан Филозофског факултета у Задру и предсједник Синдиката подружнице наставника и сарадника Факултета. Неколико година био је члан Савјета Хисторијског института Југославенске академије знаности и умјетности у Задру.

Добитник је Тринаестојулске награде СР Црне Горе (1971), Његошеве медаље (1974), признања од стране Филозофског факултета у Задру (1976) и других разних одликовања.

Објавио је на српскохрватском, њемачком и словеначком језику преко 200 научних радова и 18 посебно штампаних публикација. У средишту његових научних истраживања деценијама стоје живот и дјело Петра II Петровића Његоша. Готово све своје радове о Његошу базира на историјској грађи из Цетиња, Задра, Београда, Загреба, бечких, италијанских и других наших и страних архива и библиотека, као и из приватних архива. Миловић је проучавао и процес умјетничког стварања код наших и њемачких књижевника, сликара, вајара и музичара и о тој теми водио с њима исцрпне разговоре.

Најзначајније књиге су му: *Велики уџицај Гейшеов на Њејоша* (1934); *Њејош у слици и ријечи* (1974); *Рукопис Горској вијенца Петра II Петровића Њејоша* (1982); *Сјазе ка Њејошу* (1983); *Петар II Петровић Њејош у*

свом времену (1985); *Петар II Петровић Њеїош: Грађа 1830–1851*, књига 4 (1845–1848) (1986); књига 5 (1848–1849) (1987); књига 6 (1850–1851) (1990); *Петар I Петровић Њеїош: Писма и друїи документи*, књ. 1 (1780–1830) (1987); књ. 2 (1821–1830) (1988).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 22. октобра 1981, а за редовног 28. октобра 1988. године.

Умро је 15. јануара 1991. године.

Рођен је 21. октобра 1916. године у Пиперима, срез подгорички. Гимназију је завршио у Подгорици, а Правни факултет у Београду 1940. године, гдје је и докторирао 1956. године. У току 1949–1951. године похађао је и завршио Институт друштвених наука (Група за социологију и филозофију) у Београду.

За вријеме рата налазио се у заробљеничким и касније у кажњеничким логорима у Њемачкој.

Непосредно после рата радио је у Федералној комисији за утврђивање ратних злочина окупатора и његових сарадника, а затим прелази у Министарство унутрашњих послова ФНРЈ, гдје је до 1959. године вршио дужност директора Више школе за унутрашњу управу. По оснивању Института за криминолошка и криминалистичка, 1960. године, изабран је за директора овог Института, а ту функцију је вршио до 1985. године.

За доцента на Правном факултету у Београду изабран је 1957. године, за ванредног професора 1962. године, а за редовног професора опште социологије изабран је 24. септембра 1965. године.

Био је председник Југословенског удружења за кривично право и криминологију, члан Извршног одбора Савеза удружења правника Југославије, члан СИВ-а за унутрашњу политику, председник Научног вијећа Института друштвених наука у Београду, члан Жирија за додјелу Октобарске награде Града Београда и Награде АВНОЈ-а (област друштвених наука).

У току школске 1969/70. и 1970/71. био је декан Правног факултета у Београду, а једно вријеме вршио је дужност шефа Катедре за социологију.

Био је експерт Уједињених нација за проблеме друштвене одбране (криминалитет и делинквенција). Активно је учествовао и на многим међународним и домаћим скуповима из криминологије (Монтреал, Каиро, Стразбур, Брисел, Кјото, Женева, Хаг, Мадрид, Лисабон, Рим, Праг, Москва, Варшава, Београд, Дубровник). Организовао је VII међународни конгрес за криминологију (Београд, 1973), на коме је изабран за председника Конгреса (одржао је генерални реферат).

Дужи низ година био је национални дописник, затим један од секретара, члан директоријума и потпредседник Међународног удружења за криминологију са сједиштем у Паризу.

Био је председник Матичне комисије за оснивање Правног факултета у Подгорици, на коме је у својству редовног професора изводио наставу.

Добио је Октобарску награду Града Београда 1969, а 1988. године добио је награду „Савремена администрација”.

За члана Научног друштва СР Србије изабран је 1983. године. Уврштен је у Малу енциклопедију *Просвета*, 1978.

Објавио је око 100 радова, у нашим и страним публикацијама и часописима и 12 књига. Најпознатије су: *Криминологија* (1969); *Пенологија – наука о извршењу кривичних санкција и ресоцијализација осуђеника* (1977); *Криминална психологија* (1984).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985, а за редовног 26. новембра 1991. године.

Умро је 29. октобра 1996. године.

ЈАНЕЗ МИЛЧИНСКИ

(1913–1993)

Рођен је 3. маја 1913. године у Љубљани. Правни факултет је завршио 1936, а Медицински 1940. године. Стекао је докторате из области правних и из области медицинских наука.

Био је дугогодишњи директор Института за судску медицину у Љубљани, затим декан Медицинског факултета у Љубљани, про ректор и ректор Универзитета у Љубљани.

Био је редовни члан Словенске академије знаности и уметности и њен председник од 1976. до 1992. године. Био је дописни члан ЈАЗУ, САНУ, МАНУ, АНУБиХ и Ака-

демије наука и уметности Косова и почасни члан академија наука Пољске, Чехословачке, Њемачке Демократске Републике. Заслужни је професор Универзитета у Љубљани и почасни доктор медицинских наука Универзитета у Лајпцигу.

Као истакнути научник у области судске медицине активно је учествовао на великом броју конгреса, симпозијума широм свијета.

Објавио је пет монографских публикација и више од 150 научних радова у земљи и иностранству.

Добитник је Награде АВНОЈ-а и носилац седам југословенских и пет иностраних одликовања.

За дописног члана Црногорске академије наука и уметности изабран је 1. марта 1985. године.

Умро је 28. јула 1993. године.

Рођен је 12. децембра 1966. године у Подгорици. Дипломирао је на Природно-математичком факултету у Подгорици 1990. године. Магистрирао је 1993. године на Физичком факултету у Београду, гдје је и докторирао 1996. године. У звање доцента на Универзитету Црне Горе биран је 1996. године, а у звање ванредног професора 2001. године. Редовни је професор Универзитета Црне Горе од 2006. године.

Добитник је Плакете Универзитета Црне Горе као најбољи дипломирани студент (1990), награде ЦАНУ из фонда Петра Вукчевића за успјех у истраживачком раду (1995), стипендије Јапанског друштва за промоцију науке (2001). Имао је више краћих студијских боравака у САД (Ames National Laboratory и Oak Ridge National Labora-

tory) и Јапану (Универзитет у Окајами). Боравио је као предавач на Универзитету у Токију (1997–1998), и на постдокторској специјализацији на Универзитету у Окајами, Јапан (2001–2003), а једно вријеме је радио као научни сарадник на Институту за физику у Земуну (1998–1999).

Најважнији радови: *Vortex lattice transitions in borocarbides* (1997); *Elastic moduli of vortex lattices within nonlocal London model* (2001); *Anisotropy of the upper critical field in superconductors with anisotropic gaps: Anisotropy parameters of MgB₂* (2003); *Orientational field dependence of low-lying excitations in the mixed state of unconventional superconductors* (2003).

Био је предсједник Друштва математичара и физичара Југославије (2004–2006), обављао је функцију проректора (2007–2008), а од 2009. године је ректор Универзитета Црне Горе. Члан је Националног савјета за научноистраживачку дјелатност.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности је изабран 19. децембра 2008. године.

Живи и ради у Подгорици.

Рођен је 17. априла 1937. године у Крагујевцу. Филозофски факултет (Група за историју) завршио је 1965. године. На истом факултету је магистрирао (1964) и докторирао (1967) године.

На Филозофском факултету ради од 1961. године, као асистент, затим као доцент (1969–1973), ванредни (1973–1980) и редовни професор (1980–2004). На истом Факултету је оснивач и шеф Катедре за савремену општу историју. За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 1988. године.

Андреј Митровић је био главни уредник *Историјског гласника* (1971/72). Уредник је VI књиге *Историја српског народа*, члан Редакције *Oesterreichische Osthefte* у Бечу, члан Редакције *Jahrbuch fur Sudosteuroopa* у Минхену, уредник је Библиотеке „Историјска истраживања” Издавачке куће ЦИД из Подгорице.

Професор Митровић је боравио на бројним стручним усавршавањима у архивима и библиотекама код нас и у иностранству: Рим (1967), Немачка (најприје стипендиста Института за европску историју из Мајнца, потом стипендиста Фондације Aleksandar von Humboldt, више пута 1967, 1970, 1971, 1974), Центра за упоредну историју друштва Берлин (1994, 1996), Берлинског колеџа за упоредну историју Европе (2006), Беч – стипен-

дија К. Јиречек (1993), САД – Фулбрајтов једномјесечни студијски програм (1984).

Као предавач по позиву посетио је: Беч, Берлин, Мајнц, Лајпциг, Дрезден, Минхен, Бремен, Бон, Грац, Клагенфурт, Рим, Трст, Анкона, Цирих, Атину, Волос, Мадисон, Кремс, Познањ, Софију, Благоевград, Варну и др.

Његова истраживачка област је општа историја Европе у XX вијеку, Балкан и Европа од половине XIX вијека и у XX вијеку, методологија и теорија историјске науке, као и однос умјетности и историје. Из тих области он је објавио 17 посебних монографија и више од 500 библиографских јединица у коју спадају чланци, студије и прикази. Превео је књигу Фрица Фишера *Савез елиџа*.

Добитник је више престижних награда: Награда Града Београда 1985. за књигу *Време нејирјељивих*; Плакета Коларчевог народног универзитета (1974); Сребрна медаља „Стојан Новаковић” за 100-годишњицу СКЗ (1992); ХердEROVA награда за цјелокупан научни рад, Универзитет у Бечу и Фондација А. Теерфер (2001); Медаља „Константин Јиречек” (2004); Плакета почасног председника Научног савета Фондације за немачко-српску сарадњу М. Жикић (2005).

Његов стваралачки опус сврстава га у ред најугледнијих историчара који се баве савременом историјом. Књиге су му превођене и представљају незаобилазну литературу за бројне генерације студената, не само са јужнословенског простора.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године.

Рођен је 1930. године у Атини. Послије завршетка средње школе и универзитетских студија у Атини, отишао је на специјализацију античке филозофије и припрему државног доктората из те области на Сорбони.

Послије успјешно завршене специјализације, 1953. године положио је државни докторат са темом *Платон о музици*.

По повратку у Атину изабран је за професора античке филозофије, а 1977. године изабран је за ректора Атинског универзитета. Касније, 1977. године, изабран је за члана Француског института који обједињава академије наука, а 1983. године за члана Атинске академије.

Почасни је доктор многих универзитета и носилац многих међународних награда и признања.

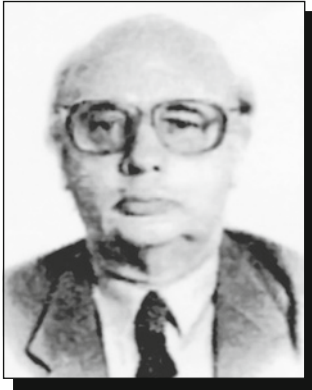
Спада у ред најплоднијих и најугледнијих филозофских стваралаца савременог свијета. Муцопулос се огледа у свим областима како из историје филозофије тако и филозофске теорије. Један је од ријетких филозофа који подједнако добро познаје како класичну историју филозофије тако и западноевропску филозофију.

Обиљежио је нову етапу у четири битна филозофска домена: у историји грчке културе, посебно старе грчке филозофије, неохеленске филозофије, филозофије умјетности и филозофије вриједности и хуманизма.

Први је систематски обрадио старогрчки појам „Каирос” – у право вријеме и оправдано је назван оснивачем кајросологије.

Институција коју је основао „Космос и филозофија” дјелује врло успјешно већ неколико година.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године.

ЕВГЕНИЈЕ ЉВОВИЧ НЕМИРОВСКИ

Рођен је 21. априла 1925. године у Зиновјервску (данас Кировград) у Украјини. Завршио је Московски полиграфски институт на којем је упоредо студирао и завршио два факултета: Редакторско-издавачки и Механичко-машински. Радио је 25 година у Институту полиграфског машинства у Москви, на пројекту *Историја руске њолитрафске шехнике*, посвећујући своје слободно вријеме истраживању историје књиге и повијести словенског ћириличног штампарства. Посебно га је интересовао велики руски просветитељ Иван Фјодоров, који је 1564. године издао прву прецизно датiranу руску штапану књигу *Ајосџол* (Поводом 400-годишњице тог знаменитог догађаја у историји Русије, који је прослављен 1964, Немировски је припремио опсежну монографију *Појава шџамџарсџива у Москви*. Иван Фјодоров.).

Руско штампарство је била његова стална научна преокупација. Тој теми посветио је низ својих радова: *Почетџак шџамџарсџива у Украјини*. Иван Фјодоров (1974), *Иван Фјодоров у Бјелорусији* (1979), *Осџрошка азбука Ивана Фјодорова* (1983), *Иван Фјодоров* (1985). Сем ових монографских публикација, истој теми је посветио бројне библиографске прегледе, научно-умјетничке попу-

ларне публикације, многе чланке у часописима, зборницима и ревијама.

Друга фаза његових истраживања и научне библиографије везана је за изучавање Швајполта Фиола, који је 1491. године основао у Кракову прву у свијету ћириличку штампарију. Том научном питању посветио је своју докторску тезу, коју је одбранио 1971. године на Институту славистике и балканистике Академије наука СССР. Исте године резултате тих својих истраживања објавио је у књизи *Почетџак словенској шџамџарсџива*.

Од 1973. године руководио је Одјељења ријетких књига. Ради на капиталном пројекту *Сводни катџалој сџтарошџамџаних ћириличких и џлајолџичких издања*. Био је то, без сумње, велики подухват, из којег је, поред осталог, резултатирало и више његових значајних књига: *Ојис издања Швајџолџа Фиола* (1979); *Издања Франциска Скорине*. *Сводни катџалој и ојис* (1988) и друге из домена издавачко-штампарске дјелатности Јужних Словена.

У издању Централне народне библиотеке „Ђурђе Црнојевић“ објављене су књиге: *Окџоих џрвојласник Ђурђа Црнојевића из 1494* (1987); *Црнојорска библиоџрафија, џом I-књ. I* (1989); *Црнојорска библиоџрафија, џом I-књ. 2* (1993) и свеобухватна монографија *Почетџи шџамџарсџива у Црној Гори 1492-1496* (1996).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године.

Живи у Москви (Русија).

Рођен је 21. септембра 1951. године у Нишу. Основну школу и гимназију завршио је у Београду. Дипломирао је 1976. године на Медицинском факултету у Београду. Специјалистички испит положио је 1981. године.

Магистрирао је јуна 1985. године, а докторску дисертацију *Лечење валуларне сџенозе артерије љулмоналис метћодом балон комисиуроћћомије* одбранио је априла 1989. године.

У звање асистента на предмету Радиологија биран је 1982–1990. У звање доцента за предмет Радиологија биран је јуна 1990. године, у ванредног професора новембра 1995. године и редовног професора 2000. године. На Универзитету Црне Горе изабран је за редовног професора септембра 2001. године. За ванредног члана ЦАНУ биран је 2008. године.

На специјализацији је боравио у Америци, Холандији, Њемачкој и Италији. Уже поље професионалне активности је инвазивна дијагностика кардиоваскуларних обољења и перкутане интервенције на срцу и крвним судовима. Међу првима је почео увођење ове алтернативе хируршким захватима на срцу и крвним судовима на Балкану. Био је организатор последиједипломске наставе радиологије на ВМА. У Црној Гори учествује у редовној настави радиологије на Медицинском факултету, гдје је и руководиолац докторских студија. Од 2004. до 2007. године био је продекан за науку на Медицинском факултету.

Објавио је 167 радова у земљи и иностранству, од тога 11 монографија и уџбеника. Уџбеник *Радиолоћија срца* објавио је 1994, који се и данас користи као специјалистички уџбеник радиологије у западнобалканским земљама. Најзначајнији радови су: *Embolisation of the iliac artery by gunshot bullet*, *Uncommon complication of translumbar aortography*, *Percutaneous transluminal pulmonary valvuloplasty*, *IVUS in estimation of coronary stenosis*, *Modern concepts in radiology examination of ischemic heart disease*, *Spleen embolization for the treatment of variceal bleeding and splenomegaly in patients with portal hypertension*.

Био је ментор у девет магистарских радова и четири докторске дисертације.

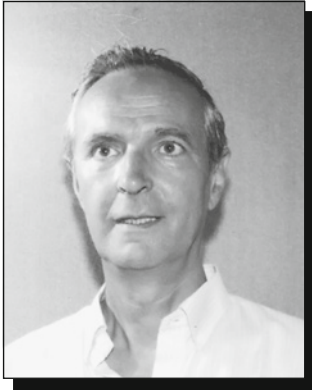
Био је члан уређивачког одбора часописа *Војносанићейћски йрећлед* и Радиолошког архива Србије. Предсједник је уређивачког одбора часописа *Медићински зайиси*. Члан је Љекарске коморе Црне Горе и предсједник Стручне комисије Љекарске коморе Црне Горе.

Редовни је члан, од 1985, Европског удружења за интервентну радиологију (Cardiovascular and Interventional Radiology Society of the Europe – CIRSE). 1990. године примљен је за дописног члана Удружења кардиоваскуларних и интервентних радиолога Сјеверне Америке (Society of Cardiovascular and Interventional Radiology of North America).

Медицински је директор Клиничког центра Црне Горе.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. децембра 2008. године.

Живи и ради у Подгорици.

МИШЕЛ ОБЕН

(1923–1996)

Рођен је 15. априла 1923. године у Руану. Основну и средњу школу завршио је у родном граду, а универзитетске студије на Универзитету у Тулузу 1943. године. Током рата био је учесник у француском покрету отпора, а доцније се борио у редовима Прве француске армије. Послије рата завршио је економске студије на Институту политичких наука (1947) и неколико година водио једно привредно предузеће. Од 1953. до 1959. године радио је као професор средње школе, послије чега је у Ecole des langues orientales завршио студије српскохрватског језика. Након тога је провео више година у нашој земљи, радећи прво као професор у Француском институту у Загребу (1958–1962), а затим у Београду као лектор на Филолошком факултету (1962–1972). Маја 1971. године на Сорбони је одбранио тезу за тзв. државни

докторат, под насловом *Visions historiques et politiques dans Voeuvre poétique de P. P. Njegoš (Историјске и политичке визије у његовом гјелу П. П. Његоша)*, који је касније преведен и објављен (1972) на нашем језику. Професор Обен је на Сорбони основао Одсек за српскохрватски језик, гдје је прво био изабран за ванредног, а затим, од 1976. године, за редовног професора.

Носилац је ратног одликовања Ратни крст (Croix de guerre). Био је инострани члан Српске академије наука и уметности.

Објавио је више студија о Његошу у часописима, међу којима: *Leïenga o Bagњem večeru i evroјska књижевност* (1971); *Stanislas Belanger (1814–1859), destinataire d'un abregе d'histoire du Montenegro decite par Njegoš* (1976); *Gorski vijenac et le culte de Zrinski dans la litterature ecrite dans la litterature croate* (1977); *Litterature orale et itterature ecrite dans les premiers poemes de Njegoš* (1978).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985. године.

Умро је 7. септембра 1996. године.

Рођен је 6. октобра 1926. године у Сушаку (Ријека). Школовао се, студирао и живио у Београду до 1947. године. Од 1952. године живи и ствара у Паризу, са повременим доласцима у Београд и Вела Луку (Корчула). Припада малом броју истакнутих умјетничких фигура што су југословенску умјетност усмјеравали путањом стваралачке слободe, сликарског језика и сопственог поимања стварности.

У Паризу 1953. године од чувеног критичара Мишела Сефора бива значајно примијеђен и уврштен у капиталну књигу *Ајсџрактивно сликарство*. Од тада стваралаштво Петра Омчикуса има узлазну међународну репутацију.

У дугом периоду од 60 година бави се сликарством, скулптуром, цртежом, мозаиком... Тематски распон је велики: од фигу-

ративног и портрета, предјела лирски интонираних, архитектонике у градњи слике до полуапстрактних или апстрактних слика. Створио је препознатљиву аутентичну пиктуралну структуру као мало ко у савременој умјетности Париза и Европе. Учествовао је на значајним изложбама у Паризу, Швајцарској, Југославији и др.

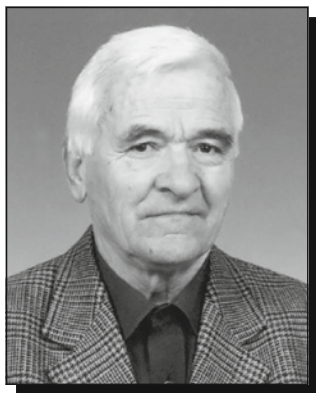
Члан је САНУ. Присутан је у Црној Гори у дугом периоду и ту је стварао своја значајна дјела, запажене самосталне и групне изложбе, такође и колоније.

Живио је и стварао у Бару и Црмници 1949/50. са Задарском групом. Из овог периода у многим монографијама обрађене су већ антологијске слике *Сџари Бар* 1950 (уље 67 x 100 cm) и *Црмница* 1949 (уље 98 x 175 cm) и десетине других слика.

– Боравио је и радио у Ликовној колонији у Игалу 1980. године. У Колонији је настало више од десет слика које су остале у збиркама Херцег Новог, Никшића и Титограда.

– Излагао је самостално у Титограду 1983. и Никшићу 2002. године.

За дописног члана ЦАНУ изабран је 15. децембра 2006. године.

Рођен је 2. новембра 1940. године у Врелима – Жабљак. Основну и средњу школу завршио је у Жабљаку и Никшићу. На Филолошком факултету у Београду дипломирао је српскохрватски језик са општом лингвистиком и старословенским језиком 1966. године. Магистрирао је (1970) и докторирао (1975) на истом Факултету.

Биран је за асистента на Филолошком факултету у Београду. Школске 1967/68. почео је да ради као професор више школе у Никшићу. Исте године, на предлог Филолошког факултета у Београду, одлази у СССР на Универзитет у Лењинграду гдје на Филозофском факултету ради у звању предавача једну школску годину. Предавао је Савремени српскохрватски језик и Историјску граматику са акцентологијом. При оснивању Филозофског факултета у Никшићу биран је за ванредног (1979) па потом за редовног професора (1983). Предавао је Савремени српскохрватски језик и Методологију лингвистичких истраживања. За професора емеритуса на Универзитету Црне Горе изабран је 2005. године.

По позиву држао је предавања на Филозофском факултету у Загребу, Дубровнику и Сарајеву. Држао је предавања на Југословенском међународном славистичком семинару у Задру и Сарајеву, а био је гост предавач на Хрватској међународној љетњој славистичкој школи у Дубровнику. Као гост држао је предавања на Колумбија универзитету у Њујорку, на Харварду и на Универзитету у Ен Арбору (Мичиген) у САД.

Био је предсједник Вијећа Одсјека за српскохрватски језик и књижевност, продекан за наставу на Филозофском факултету у Никшићу, а шеф Катедре за српскохрватски (српски) језик од њеног оснивања. Од оснивања Друштва за науку и умјетност Црне Горе 1974. године радио је у Подгорици као руководиоца Одбора за језик и књижевност. У ЦАНУ је био иницијатор лингвистичких истраживања. Три године био је помоћник директора Југословенског међународног семинара за стране слависте у Задру, више пута је био члан стручне Комисије за награду АВНОЈ-а, члан Југословенског славистичког комитета, члан Комисије МКО за изучавање и наставу језика и југословенских књижевности на страним универзитетима, члан Комисије у Скупштини СФРЈ за утврђивање истовјетности текстова на језицима народа и народности Југославије, а једно вријеме и њен предсједник. Био је члан: Међуакадемијског одбора за изучавање словенских језика (ЈАЗУ – Загреб), Међуакадемијског одбора за дијалектолошке атласе (САНУ – Београд), Међуакадемијског одбора за проучавање ортографске и ортоепске проблематике (АНУБиХ – Сарајево), а био је једно вријеме и члан Међуакадемијског одбора за ономастику (ЈАЗУ – Загреб), Одбора за стандардизацију српског језика при САНУ у Београду, потпредсједник Друштва за неговање и проучавање српског језика у Београду. Био је (а неких је и сада) члан редакција: *Ономасијика Југославије* – Загреб, *Књижевности и језик* – Београд, *Сувремена лингвистика* – Загреб, *Ријеч* – Никшић, *Српски језик* – Београд. Уредник струке – Лингвистика, филологија – *Енциклопедија Југославије за Црну Гору* (друго издање) – Загреб, уредник лингвистичких публикација у Унирексу и др.

Његова библиографија броји преко 350 студија и расправа, прилога и чланака у нашим и страним часописима. Написао је 19 књига од којих су најзначајније: *Језик Пејтра I Пејтровића* (1976); *О црнојорском књижев-нојезичком изразу I – III* (1985, 1999. и 2003); *Вук Караџић и књижевни језик у Црној Гори* (1989); *Језик Мемоара војводе Анђија Даковића* (1989); *Из црнојорске лексикологије и лексико-графије* (1992); *Колебања у норми српској јези-ка* (1996); *Прилози о Његишеву језику* (1997); *Речник (и)јекавизама српској језика* (2000);

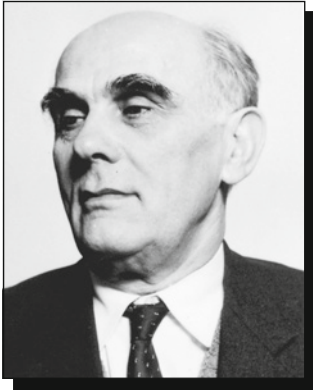
Историја црнојорској књижевнојезичкој из-раза (2006).

Учествовао је са рефератима на преко 80 научних скупова у Лењинграду, Њујорку, Љубљани, Скопљу, Сарајеву, Загребу, Дубровнику, Београду, Новом Саду, Подгорици.

Добитник је Тринаестојулске награде и Ордена рада са сребреним вијенцем.

За ванредног члана Црногорске академи-је наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993, а за редовног 8. децембра 2000. године.

Живи у Никшићу.

Рођен је 2. марта 1922. године у Никшићу. Основну школу учио је у Богмиливићима, у Пјешивцима, а наставио и окончао у Никшићу. Гимназијско школовање започео је у Никшићу, наставио у Новом Саду, завршио у Никшићу. У току гимназијског школовања (1938) примљен је у Савез комунистичке омладине Југославије, у марту 1941. и у састав КПЈ. Крајем седамдесетих и почетком осамдесетих година два пута је биран за члана ЦК КПЈ и за члана Предсједништва ЦК КПЈ Црне Горе.

У јулу 1941. учествовао је у припреми устанка у Пјешивцима. Учесник је II свјетског рата од 1941. године у оквиру Другог ловћенског батаљона, Првог батаљона Пете црногорске пролетерске бригаде у којима је обављао значајне политичке функције. У току рата био је рањаван.

На Правни факултет Универзитета у Београду уписан је 1945. године, а по његовом окончању наставио је школовање на Институту друштвених наука (Група за историју), да би по завршетку Института био именован за асистента Историјског института Српске академије наука и уметности. По одбрани

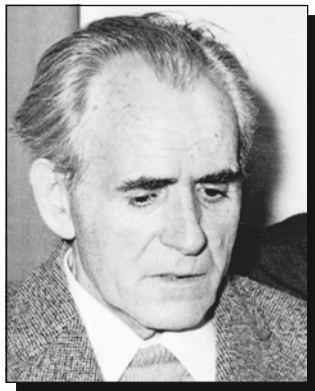
докторске дисертације (1954) изабран је за научног сарадника, а затим и за вишег научног сарадника и научног савјетника у истом институту. Једно вријеме обављао је дужност хонорарног наставника на Правном факултету као и на Групи за општу историју Филозофског факултета у Београду. Обављао је дужност замјеника директора Историјског САНУ. Биран је за професора по позиву Универзитета у Подгорици.

Вршио је архивска истраживања по европским архивским средиштима.

Објавио је четири студије из историје Црне Горе: *Сиварање црногорске државе* (1955); *Црна Гора у рају 1862* (1957); *Данило I Пејровић Њеиш, књаз црногорски и брдски* (1990); *Петар I Пејровић Њеиш* (1997). Осим тога објавио је више од стотинак научних расправа и посебних студија, као и више десетина чланака, огледа, приказа и јавних иступа, у којима су изложена гледишта из историје црногорске историографије. Дуго је радио на припремама појединих збирки историјских извора из руских архива: *Русија и Босанко-херцеговачки устанак 1875–1878* (1985–1987); као и *Русија и анексиона криза 1908–1909* (1984).

Јула 1973. године изабран је за председника Друштва за науку и умјетност Црне Горе, а био је и први председник ЦАНУ у периоду 1976–1981. године.

Живи у Подгорици.

Рођен је 13. јуна 1914. године у Рсојевићима, код Даниловграда. Основну школу је завршио у свом селу, нижу гимназију у Даниловграду, Учитељску школу у Сарајеву и Филозофски факултет у Скопљу. Послије завршетка студија изабран је за асистента на Катедри за филозофију на истом факултету, гдје је радио од 1938. до 1941. године.

За вријеме Другог свјетског рата налазио се у заробљеништву у Њемачкој. По завршетку рата био је на дужности начелника у Министарству просвјете на Цетињу. Затим је био асистент и предавач на Вишој политичкој школи „Ђуро Ђаковић” и на Институту друштвених наука у Београду. Од 1953. године предавао је етику, социологију и филозофију религије на Филозофском факултету у Београду као доцент, ванредни професор (1959) и редовни професор (1963).

Докторирао је у Загребу у марту 1957. године, одбраном дисертације под насловом *Однос вриједности и стварности у модерној њемачкој идеалистичкој аксиологији*.

Познати су његови радови из области етике, аксиологије, социологије и филозофије религије.

Објавио је око двије стотине и педесет запажених књига, чланака, студија, осврта, приказа, интервјуа, коментара, предговора и поговора уз разна издања о многим питањима филозофије и морала савременог друштва.

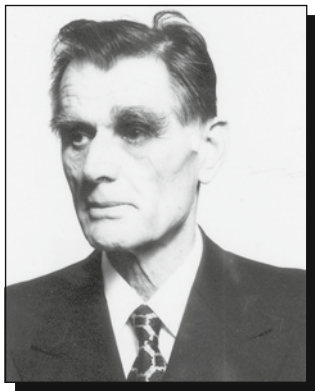
Као марксист-стваралац професор подвргавао је критици схватања грађанске етике. Својим *Основима етике*, изложеним аналитичко-синтетичким методом, он је допринио схватању етике као посебне научне и филозофске дисциплине. Засновао је и обогатио и студије из области социологије и филозофије религије. Његове књиге су годинама биле уџбеници за студенте.

Био је оснивач и дугогодишњи уредник „Филозофске библиотеке” у Београду. Развитку прогресивне мисли у нас допринио је својим учешћем у превођењу више од десет познатијих дјела марксистичке литературе, највише са њемачког језика.

Важан дио својих интересовања посветио је тумачењу мисаоних одлика Његошеве поезије. Носилац је више високих друштвених признања.

За дописног (ванредног) члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 24. јуна 1977. године.

Умро је 8. октобра 1978. године.

ЉУБО ПАВИЋЕВИЋ

(1911–2000)

Рођен је 8. септембра 1911. године у До-лу Пјешивачком. Гимназију је завршио у Никшићу 1933. а Пољопривредни факултет у Загребу 1938, гдје је обавио и једногодишњу специјализацију из генетике и оплемењивања биља. Након тога је дошао у Црну Гору гдје је од почетка Другог свјетског рата радио у Одјељењу за пољопривреду Банске управе на Цетињу. Учесник је рата. Након ослобођења радио је као привредни референт Општине Даниловград и у Министарству пољопривреде на Цетињу, а од 1946. године у тек основаном Пољопривредном институту у Подгорици, у којем је провео читав свој радни вијек. Пензионисан је 1981. године.

Скренуо је пажњу научне и стручне јавности на обиље типова жита у Црној Гори и њеним сусједним областима. Посебни значај имају проучавања диплоидних и тетраплоидних врста рода *Triticum L.* која се односе на њихову генезу, диференцијацију облика, еволуције, долазак на Балкан и увођење у културу, као и њихове биолошке, морфолошке и продуктивне особине, које су регистроване у одговарајућим референтним едисијама (*Plant Breeding Abstracts* и др.). Од скупљених облика формирао је колекцију коју је учинио доступном одговарајућим институцијама у земљи и свијету. Проучавао је и особине ријетких врста пшенице којих више нема и обиље типова кукуруза Црне Горе и сусједних области.

Проучавао је педогенезу, стање и проблематику земљишта у Црној Гори и с тим у вези одговарајуће мјере заштите, поправке и одржавања. Интересовао се за археолошка проучавања настанка почетних фаза развоја и еволуције првобитне неолитске земљорадње на територији Југославије, за оснивање и значај првих пољопривредних школа и научних установа у Црној Гори и Југославији, а освијетлио је живот и дјело неких пионира и великана домаће пољопривредне науке.

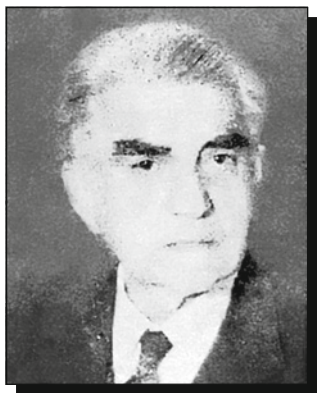
Ради усавршавања у струци, боравио је дуже у Француској, Њемачкој, Италији, Пољској, Грчкој, Бугарској, Аустрији, Мађарској и СССР, а учествовао је и на бројним савјетовањима из генетике и оплемењивања биља, посебно жита.

Добио је више друштвених признања и одликовања: два Ордена за храброст, два Ордена рада, Орден заслуга за народ са сребрним зрацима, Тринаестојулску награду Црне Горе (1967), Награду ослобођења Града Подгорице (1971) и Златну плакету Биотехничког института (1997). Био је заслужни члан Друштва инжењера и техничара Црне Горе и Југославије, почасни члан Института за ратарство Пољопривредног факултета у Новом Саду и Института за кукуруз Земун Поље (од 1981), стални члан сарадник Матице српске у Новом Саду (од 1984) и почасни члан Инжењерске академије Југославије (од 1999. године).

Објавио је више од 200 научних и стручних радова.

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973, а за редовног члана Академије 1. марта 1985. године.

Умро је 23. марта 2000. године.

Рођен је 29. октобра 1914. године у Горњем Цеклину (Цетиње). Основну школу завршио је у мјесту рођења, нижу гимназију у Подгорици, а шесторазредну богословију на Цетињу. На Теолошком факултету у Београду дипломирао је у јулу 1940. године. Професорски испит (историја) положио је 1952. године, а титулу доктора историјских наука стекао је у Београду 1961. године.

Још као студент у Београду припадао је напредно оријентисаној групи студената Теолошког факултета. Од првих дана устанка 1941. у окупираној Подгорици активно и организовано је радио за Народноослободилачки покрет. Септембра 1943. године одлази у партизане, гдје до краја рата руководи разним пословима у домену просвјете и културе.

Од завршетка рата до маја 1947. године радио је као наставник гимназије у Беранамма и директор гимназије у Даниловграду, а од тада до краја 1951. као секретар и председник Земаљског одбора Синдиката просвјетних радника и као начелник Министарства просвјете, односно Савјета за просвјету и културу НР Црне Горе. Од 1952. до 1964. године био је директор Државног архива, односно Архива СР Црне Горе на Цетињу, а од тада до краја 1980 (када је пензионисан) секретар је I одјељења у Историјском институту СР Црне Горе у Титограду.

У друштвима архивиста и историчара радио је као члан и председник републичких скупова и конгреса ових удружења, као и два свјетска конгреса историчара. Био је

члан многих одбора, савјета и комисија који су се старали о пословима науке, просвјете и културе.

Више година је био члан Председништва Републичког одбора СУБНОР-а и председник његове Комисије за његовање традиција НОР-а.

Тринаестојулску награду добио је 1963. године. Одликован је Орденом заслуга за народ III реда (1955), Орденом заслуга за народ са сребрном звијездом (1962), Орденом братства и јединства са сребрним вијенцем (1966) и Орденом рада са златним вијенцем (1973).

Био је члан редакције више монографских издања, затим часописа и зборника: *Архивист*, *Југословенски историјски часопис*, *Зборник за историју радничкој окреша Црне Горе* и листа *Просвјетни рад*. Био је одговорни уредник *Историјских записи* и монографија: *Предмет и метод изучавања историјархалних заједница у Југославији*, *Доња Морача, 500 година Цетиња*, итд.

Од 1966. до 1976. године био је члан Редакције за вишетомну *Историју Црне Горе*.

Сарађивао је у часописима: *Архивист*, *Архивски вјесник*, *Васпитање и образовање*, *Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ*, *Годишњак ЦАНУ*, *Годишњак Цетињске гимназије*, *Историјски записи*, *Југословенски историјски часопис*, *Звук*, *Зборник Кошорске секције Друштва историчара Црне Горе*, *Пракса*, *Прилози насљави историје*, *Пољопривреда и шумарство*, *Сиварање* и *Токови*, затим у листовима *Побједа* и *Просвјетни рад* у којима је објавио око 120 прилога.

Објавио је седам књига: *Исељавање Црнојораца у XIX вијеку* (1962); *Сто ђедесет година развоја просвјете и културе у Црној Гори* (1963); *Развитак просвјете и културе у Црној Гори 1852–1916* (1971); *Полијтика Црне Горе у Зајарју и Горњем Полимљу 1878–1912*

(1973); Друштвено-филозофски погледи у Црној Гори од почетка XIX до средине XX вијека (1980); Црна Гора у доба Петра I и Петра II. Оснивање државе и услови њеног развоја (1981); Просвјетни и културни рад у Црној Гори 1918–1941 (1982).

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе, касније ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности, изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 28. децембра 1983. године.

Рођен је 13. јула 1950. године у Орасима. Дипломирао је на Вајарском одсеку факултета Ликовних уметности у Београду 1980. године у класи професора Мише Поповића, код којег је магистрирао 1982. године. Био је стипендиста Фонда „Моше Пијаде” 1980–1982. године. Редовни је професор Универзитета Црне Горе на Факултету ликовних уметности на Цетињу. Члан је Интернационалног вајарског центра у Вашингтону од 1990. године. У два пута по два мандата (1990–1994. године и 2000–2004. године) био је декан Факултета ликовних уметности. У периоду 2004–2009. године био је председник УЛУЦГ-а. Директор је Народног музеја Црне Горе на Цетињу. Године 2000. изабран је за члана Дукљанске академије наука и уметности.

Самостално је излагао у Титограду 1981. године, у Подгорици 1994. и 2007. године, Врњачкој бањи, Сремској Митровици, Нишкићу, Будви, Београду (1986, 1990. и 2001. године), Скопљу 2007. године.

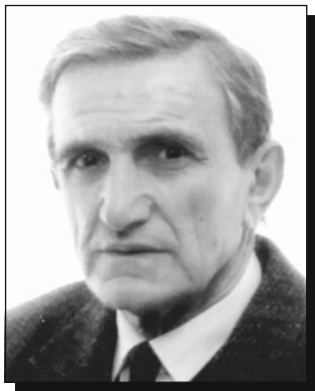
Излагао је на великом броју групних изложби у оквиру бивше Југославије, као и на

најпрестижнијим изложбама југословенске умјетности у иностранству (Београд, Сплит, Тузла, Ријека, Љубљана, Панчево, Скопље, Суботица, Нови Сад, Сарајево итд.), као и у Паризу, Будимпешти, Москви, Каиру, Букурешту, Никозији, Толеду, Риму итд. Учествовао је на великом броју међународних вајарских симпозијума у земљи и иностранству.

Добитник је 29 награда и признања од којих су најважније: Премија за скулптуру на V изложби југословенског портрета (1983); Откупина награда Љубљанске банке на VI–II југословенском бијеналу мале пластике; Мурска Собота; I награда III бијенала „Милена Павловић Барили”, Пожаревац (1987); Тринаестојулска награда; Награда ослобођења Цетиња; Плакета Универзитета Црне Горе (1994); I награда југословенског позивног конкурса за споменик Петру II Петровићу Његошу, Подгорица (1996); награда „Милуновић, Стијовић, Лубарда” на Традиционалној изложби УЛУЦГ-а (2000); Годишња награда Центра савремене умјетности, за најбољу изложбу у 2007. години; Годишња награда УЛУЦГ-а за најбољу изложбу у 2007. години, Подгорица (2008); државна награда „Петар Лубарда” (2009).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. децембра 2008. године.

Живи у Подгорици.

ВЕСЕЛИН ПЕРИЋ

(1930–2009)

Рођен је 20. јануара 1930. године у Подгорици. Основну школу је завршио 1940, а гимназију 1948. године у Подгорици. Дипломирао је на Природно-математичком факултету у Загребу 1954. године, гдје је и магистрирао 1965. године, а затим докторирао 1966. године.

Као асистент на Катедри за математику Филозофског факултета у Сарајеву, запослио се 1955. године. На истом факултету бирао је за предавача (1961), затим за доцента (1966) и редовног професора (1978). Предавао је и на Машинском факултету у Сарајеву. За дописног члана Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине изабран је 1987, а за редовног члана Академије наука и умјетности Републике Српске изабран је 1997. године гдје је био предсједник (2000–2003).

Обављао је дужност декана Природно-математичког факултета у Сарајеву и члана Предсједништва АНУБиХ. Због ратних догађаја, напустио је Сарајево 1992. године и десет мјесеци боравио у Хамбургу. Од почетка 1993. године ради као редовни професор Природно-математичког факултета у Подгорици.

Био је на дужим студијским боравцима на Математичком институту у Гетингену, подржан прво од фондације DAAD, а затим

од фондације Alexander von Humboldt-Stiftung, која му је и за вријеме боравка у Хамбургу додијелила шестомјесечну истраживачку стипендију. Имао је више других краћих студијских боравака у разним центрима у иностранству. Учествовао је на више конгреса и других научних скупова у земљи и иностранству. Био је предсједник Друштва математичара и физичара Босне и Херцеговине (у два мандата) и предсједник Националног комитета за математику Савеза друштава математичара Југославије.

Објавио је 37 научних радова у најзначајнијим југословенским и угледним иностраним научним часописима, који се односе на разне области алгебре. Међу њима посебно мјесто заузима универзитетски уџбеник *Алибра* (у три издања); *Галоаова теорија* (1997); *Коначно димензионалне реалне дивизионе алибре*.

Публиковао је више чланака стручно-научног, односно стручно-методичког карактера. Био је научни руководилац неколико докторских дисертација, коментор и члан за одбрану дисертација, као и члан редакција неколико значајних научних часописа (некадашњој) Југославији. Био је члан Редакције научног часописа *Mathematica Montisnigri*.

За своје научне резултате добио је награду „Веселин Маслеша” (1981) и награду „27. јул” (1990).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 8. децембра 2000. године.

Умро је 3. децембра 2009. године.

Рођена је 21. октобра 1932. године у Подгорици. Основну школу и гимназију завршила је у Никшићу, а Филозофски факултет – Група историја умјетности у Београду 1958. године.

До одласка на студије 1953. године била је новинар *Омладинској њокрејџи* и уредник за културу Радио Титограда. По повратку са студија радила је у Уреду за информације Црне Горе, затим је више година била уредник културне рубрике листа *Побједа*, потом уредник листа *Комунист* за Црну Гору. Са те дужности је отишла за члана Извршног вијећа Црне Горе и председника Републичког комитета за информисање. Била је члан Председништва СРЦГ од 1986. до 1990. године када је отишла у пензију.

Била је члан Управног одбора Фонда за унапређење ликовне умјетности „Моше Пијаде“, члан редакције едиције *Умјетности на тилу Југославије*, уредник *Ликовне енциклопедије Црне Горе* итд.

Била је уредник у часописима *Сиварање*, *Сусрећи* и *Пракса* и члан редакције и Савјета ревије *Овдје*.

Члан је Матице црногорске, Црногорског ПЕН центра, Међународног удружења ликовних критичара АИЦА, почасни члан УЛУЦГ-а, Националног савјета за културу основаног 2010. године.

Усавршавала се кроз студијске боравке у иностранству: Италији, Француској, СС-

СР, Њемачкој, Либану, Сирији, Египту, Мароку, Кини, Америци, Куби, Мексику, Мађарској, Румунији, Чехословачкој, Пољској, Аустрији.

За свој рад добитник је: Награде ослобођења Титограда, Медаље рада, Ордена рада са златним вијенцем, Ордена заслуга за народ са сребрним зрацима, Ордена Републике са сребрним зрацима.

Аутор је монографија о Вуку Радовићу, Живку Ђуровићу, Александру Пријићу, Петру Лубарди, каталога *Ликовне умјетности Црне Горе 1946–1968.* и многих монографских каталога о сликарима или тематским и студијским изложбама из црногорске умјетности. Аутор је књига: *Ојледи и крићике* и *Ликовна хроника*.

Сарађује у више домаћих, југословенских и страних ликовних часописа. Уредила је и више телевизијских емисија (ликовни портрети и есеји): Лубарда, Дадо Ђурић, Лука Томановић, Милош Вушковић, Димитрије Поповић, Стеван Лукетић, Фило Филиповић, Цветко Лаиновић и др. Сарађивала је на сталним поставкама Националне галерије на Цетињу и коаутор је низа значајних изложби црногорске и југословенске умјетности. Неке од њих су обишле многе ликовне центре у Југославији и Европи (*Умјетности на тилу Црне Горе од праисторије до данас*, *Пола вијека црногорске умјетности*, *Црногорска умјетности 1945–1970*, *Рецензиона црногорска умјетности*, *Лубарда* и др.)

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабрана је 8. децембра 2000. године, а за редовног члана 19. октобра 2008. године.

Живи у Подгорици.

Рођен је 10. септембра 1932. године у Прокупљу. Дипломирао је на Правном факултету у Београду (1956), гдје је и докторирао 1963. године. На Правном факултету у Београду биран је у сва универзитетска звања од асистента до редовног професора (1977). Матични предмет му је Облигационо право. Дугогодишњи је шеф Катедре за грађанско право и председник бројних факултетских и универзитетских тијела. Професор је по позиву на Правном факултету Универзитета у Подгорици од 1997. године. Велики број докторских и магистарских дисертација рађен је под његовим менторством.

Члан је Словенске академије знаности и уметности (1987), Црногорске академије наука и умјетности (2000), Академије наука и умјетности Републике Српске (2004), Македонске академије наука и умјетности (2009), Међународне академије за компаративно право у Паризу (2006), као и других домаћих и међународних научних и стручних форума. Носилац је бројних повеља и признања додијелиених од стране правничких асоцијација и академија права.

Председник је Научног друштва Србије, председник Савеза Удружења правника Србије и Републике Српске (раније председник Удружења правника Југославије и члан Правног савета Југославије), председник Суда Србије и Црне Горе (2004–2006), председник Комисије за израду Грађанског законика Србије, председник Избраног суда (Арбитраже) Привредне коморе Србије и другог

дишњи арбитар међународних арбитража, оснивач Копаоничке школе природног права – *Universitas iuris naturalis Coponaonica* (од 2005. године под покровитељством Унеска), главни уредник часописа *Правни животи* и часописа *Scientific Review* и члан више уређивачких одбора појединих часописа, главни редактор *Коментара Закона о облигационим односима*, главни редактор *Енциклопедије имовинског права*. Учествовао је на бројним научним симпозијумима, домаћим и иностраним, најчешће са основним рефератом.

Аутор је више књига, уџбеника и монографија, научних студија и великог броја радова публикованих у домаћим и иностраним издањима из области грађанског права, компаративног права и филозофије права. Многа од тих дјела су објављена на француском, њемачком и енглеском језичком подручју, а поједина такође и на шпанском, руском, пољском, мађарском и кинеском језику.

Најважније објављене књиге у области грађанског права су му: *Облигационо право* (7 издања), *Општи теорија уговора*, *Формални уговори у грађанском праву*, *Забрањени уговори*, *Предговор Закону о облигационим односима* (19 издања), *Уговор као акти моралне и правне цивилизације*, *Рејроактивност закона*, *Природно право у Општем имовинском законик у Црну Гору од 1888. године*.

У области филозофије и компаративног права, главна дјела су му: *Правно-филозофске расправе*, *Природно право и суд*, *Људска права као тековина школе природног права*, *Правда и стечена права*, *Култура законитости и природно право*, *Природно право као мера свейског поретка*, *Нејролазност Хексагона природног права*, *Слобода и природно право*, *Природно право и универзалне вредности*, *Природно право и мирољубиве индустријације*, *Временске и*

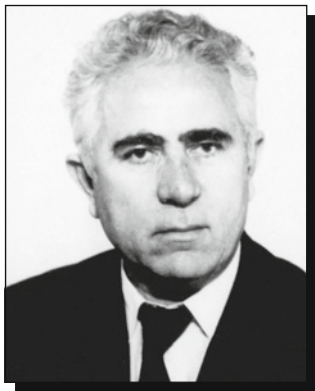
проспирне димензије позитивної и природної права, Декларације Копаоничке школе природної права (објављена на шест свјетских језика), *Беседе са Копаоника* (14 издања).

Укупним дјелом у овим областима права утицао је на развој правне теорије и праксе

и по том основу стекао научни ауторитет и углед у земљи и иностранству.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 8. децембра 2000. године.

Живи у Београду.

ЈОВАН ПЕТРИЋ

(1930–1997)

Рођен је 15. августа 1930. године у селу Готовуши (Пљевља). Гимназију је завршио у Пљевљима. Дипломирао је на Природно-математичком факултету (Група математика) 1957. и на Електротехничком факултету (Одсјек за техничку физику) у Београду 1964. године. Крајем 1957. године запослио се у Институту за примијењену математику ЈНА. Докторску дисертацију је одбранио 1960. године на Природно-математичком факултету у Београду.

До 1971. године радио је у звању научног сарадника и начелника Лабораторије за примијењену математику, у Институту за просторну технику ЈНА. Од школске 1967/68. до 1971. године предавао је, као ванредни професор, теорију аутоматског управљања на Електронском факултету у Нишу. Од 1971. године ради на Факултету организационих наука у Београду, најприје као ванредни, а од 1973. године као редовни професор.

Развио је и примијенио оригиналне математичке моделе и методе за рјешавање низа задатака из области вођења и управљања пројектилом, за анализу и синтезу стабилности и прорачун путања.

У периоду од 1978. до 1985. године руководио је више студија и пројеката који се односе на унапређење управљања функцијама у сложеним организацијама удруженог рада, примјеном операционих истраживања.

У својству руководиоца, радио је на неколико научноистраживачких пројеката из анализе поузданости компоненти, уређаја и система за потребе Електронске индустрије из Ниша и Војнотехничког института из Београда, као и за анализу електромашинских компоненти и система за потребе индустрије.

У раду на реализацији програма *Оптимизација поморској транспортној линији*, који изводи Факултет за поморство у Котору, Петрић је увео савремене методе операционих истраживања у развоју поморске привреде.

Са сарадницима радио је на више од 25 сложених истраживачких пројеката. Резултати тих истраживања објављени су у 160 научних и стручних радова у иностранству, више од 20 књига. Велики број радова објављен је у иностранним часописима и саопштен на свјетским или европским научним конференцијама и симпозијумима.

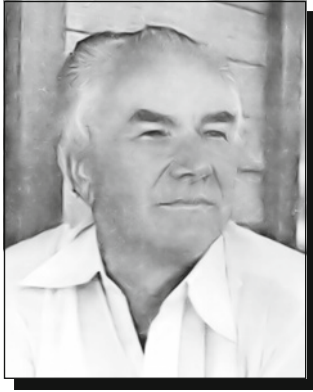
У периоду од 1969. до 1973. године био је одборник Скупштине града Београда. Био је двије године члан првог Савјета за научни рад у оружаним снагама СФРЈ.

Од 1983. године је члан Научног друштва Србије, а од 1994. секретар Одељења природно-математичких наука Друштва.

Добитник је Ордена за војне заслуге и Ордена рада са златним вијенцем, као и Награде 22. децембар за резултате научног рада у ЈНА.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године.

Умро је 4. априла 1997. године.

Рођен је 24. јула 1927. године у Ортијешу код Мостара. Основну школу завршио је на Буни, а средњу у Мостару. Од 1945. до 1947. године био је учитељ у Хутову код Чапљине. У септембру 1948. године уписао се на Вишу педагошку школу у Сарајеву, на Групу за српскохрватски језик и југословенске књижевности. Дипломирао је на тој школи јуна 1950. с одличним успјехом. Студије је продужио на Филозофском факултету (касније Филолошком) у Београду. Дипломирао је на Групи за јужнословенске језике и општу лингвистику у октобру 1952. године, са просјечном оцјеном 9,50.

Послије завршених студија постављен је за професора приправника на Катедри за јужнословенске језике. На тој дужности остао је до 1956. године. Јануара 1957. постављен је за асистента при Катедри за јужнословенске језике и општу лингвистику. Од октобра 1957. до јуна 1960. био је на дужности лектора за српскохрватски језик на Универзитету у Стразбуру. У новембру 1958. одбранио је докторску дисертацију *Говор источне Херцеговине*. Децембра 1960. изабран је за доцента, а октобра 1968. за ванредног професора Филолошког факултета у Београду. За редовног професора Филолошког факултета у Београду изабран је 1927. године.

Школску 1967/68. годину провео је на Универзитету у Лењинграду, гдје је по позиву предавао српскохрватски језик.

Више пута биран је за шефа Катедре за српскохрватски језик и јужнословенске јези-

ке. У току своје научне каријере учествовао је са рефератима на многим домаћим и међународним научним скуповима или је држао предавања по позиву у Манхајму, Берлину, Хамбургу, Минстеру, Констанцу, Лајпцигу, Москви, Лењинграду, Кијеву, Паризу, Кортеу, Прагу, Кракову, Упсали, Букурешту, Гетингену, Болоњи, Фиренци, Братислави, Бечу, Варшави, Лидсу, Софији...

Био је члан Матичне комисије за оснивање Дефектолошког факултета у Београду и члан Матичне комисије за оснивање Наставничког факултета (касније Филозофског) у Никшићу. Као професор по позиву предавао је на Дефектолошком факултету у Београду, Филозофском факултету у Никшићу, Филозофском факултету у Нишу, Филолошком факултету у Приштини и на Академији музичких уметности у Београду. Био је ментор приликом израде великог броја магистарских радова и докторских дисертација. Учествовао је у значајним домаћим и међународним научним пројектима.

Био је секретар и потпредсједник Друштва за српскохрватски језик СР Србије, предсједник Савјета семинара за стране слаviste и члан Савјета МСЦ.

Члан је АНУБиХ и уредник часописа *Босанскохерцеговачки дијалектолошки зборник*. Члан је уредништва научних часописа: *Јужнословенски филолоџ*, *Српски дијалектолошки зборник*, *Наш језик* и *Полоно-славика*.

Награђен је наградом „14. фебруар” (Мостар, 1986), „Веселин Маслеша” (Сарајево, 1986) и Вуковом наградом (Београд, 1990).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 12. децембра 2003. године.

МИТАР ПЕШИКАН

(1927–1996)

Рођен је 8. новембра 1927. године у Трешњеви, општина Цетиње. Од 1930. до 1941. живи у Метохији, од 1941. до 1946. у родном крају, а од 1946. године у Војводини. Од 1950. године настањен је у Београду. Основну школу учио је у Вокши, гимназију у Пећи, Цетињу, Суботици и Врбасу. Филозофски факултет завршио је у Београду 1954. године на Групи за српскохрватски језик и југословенску књижевност. Докторску дисертацију *Староцрнојорски средњокашунски и љешански јовори* одбранио је 1960. године у Београду. Од 1954. стално ради у Институту за српскохрватски језик: од 1960. је асистент, од 1965. научни сарадник, до 1972. виши научни сарадник и од тада научни савјетник у Институту за српскохрватски језик у Београду, гдје је остао до пензионисања 1996. године.

За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 12. децембра 1985. године, а за редовног 1994. године. Био је члан Матице српске.

Посветио је велику пажњу изради великог *Речника српскохрватској књижевној и народној језика* САНУ. Учествовао је у изради свих 12 томова.

Бавио се и проблемима транскрипције арапских имена и оних из далекоисточних језика. Проучавао је и старословенски језик; нарочито се интересовао за класични, канонски старословенски и за српску редакцију црквенословенског језика. Посветио је велику пажњу и русинском књижевном језику, који живи једино на територији Војводине.

Објавио је око 200 научних радова, међу којима десет књига. Најзначајније његово дјело свакако је монографија *Зетско-хумска имена на јочетку јурској доба у Ономатолошким прилозима САНУ*. Књига *Староцрнојорски средњокашунски и љешански јовори* (ГХ + 294 стране) једна је од значајних монографија у дијалектологији српскохрватског језика. Посебно је значајан његов допринос у изради основног текста *Прилога Правойису* (1989) и *Правойиса српској језика Матице српске* (1993, 1995).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 28. октобра 1988. године.

Умро је 8. јула 1996. године

ЈУРИЈ АЛЕКСЕЈЕВИЧ ПИСАРЕВ

(1916–1993)

Рођен је 1916. године у Петрограду. Универзитетске студије завршио је у Лењинграду. Након Другог свјетског рата одабира историју Русије и Европе за подручје власти тог занимања. Ради у Институту славистике и балканистике Академије наука СССР, напредује кроз сва научна звања до доктора историјских наука и руководиоца сектора за историју словенских народа (изван СССР) и балканских земаља у XX вијеку.

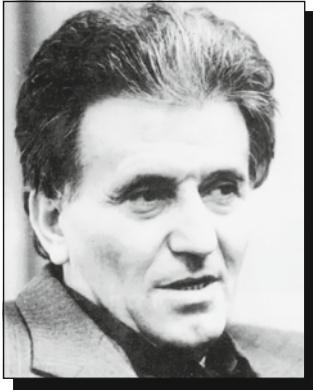
Био је и професор опште историје на Факултету архивистике Московског државног универзитета.

Објавио је преко 100 историографских радова, а посебно се издвајају четири књиге које се односе на борбу Југословена за национални опстанак и државно уједињење: *Ослободилачки њокреїї јуїословенских народа у Аустїроуїарској* (1962); *Србија и Црна Гора у Првом свјетском райу* (1968); *Образовање јуїословенске државе* (1975) и *Велике државе и Балкан уочи Првої свјетскої райа* (1985).

Био је дописни члан Академије наука СССР.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 28. октобра 1988. године.

Умро је 1993. године.

БРАНКО ПОПОВИЋ

Рођен је 20. децембра 1927. године у Цвилину, у Кучима. Основну школу завршио је у родном мјесту, а гимназију у Подгорици. Дипломирао је математику 1949. године на Вишој педагошкој школи на Цетињу, а 1960. године дипломирао је и на Филолошком факултету у Новом Саду југословенску књижевност и српскохрватски језик. Магистрирао је 1968. године у Београду, а докторат из науке о књижевности стекао је на Филолошком факултету у Новом Саду 1974. године.

Од 1967. до 1973. године био је професор књижевности у Математичкој гимназији у Београду, а од 1973. до 1991. године професор књижевности и културе говора на Педагошкој академији у Београду. Био је у два мандата и директор Педагошке академије.

Члан је Удружења књижевника Србије.

Усавршавао се кроз студијске боравке у Лондону (1968. и 1969. године) и Петрограду 1983. године.

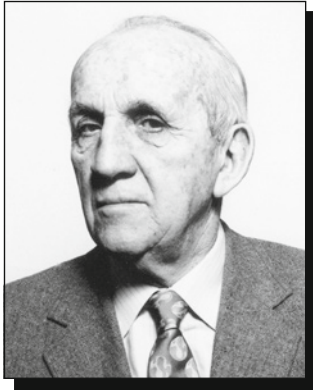
За умјетнички рад добио је награду за најбољу књижевну критику „Милан Богдановић” 1979. године. Награђен је Плакетом за најбољи предавачки рад на Коларчевом народном универзитету у Београду, 2002. године. За књигу *Поштраја за смислом* добио је награду „Ђорђе Јовановић” за 2005. годину.

До сада је објавио десетак посебних књига, 300 критика, есеја и студија, приређивао дјела других писаца (10 књига), коаутор је стручних књига и уџбеника, итд.

Најзначајнија дјела су му: *Романсијерска уметности Михаила Лалића* (1972); *Верзије књижевної дела* (1975); *Самосвесит кријичке* (1987); *Уметности и умеће* (1997); *Говор самоће* (1996); *Лелејска јора Михаила Лалића* (2001); *Кријичка њромишљања* (2002); *Тумачења* (2002); *Поштраја за смислом* (2004).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 8. децембра 2000. године, а за редовног 15. децембра 2006. године.

Живи у Београду.

ИВО ЂАНИ ПОПОВИЋ

(1915–1986)

178

Рођен је 14. октобра 1914. године у Јерома, Аризона, САД. Основну школу завршио је у САД, гимназију у Пећи. Дипломирао је на Медицинском факултету у Београду 1945. године.

Учествовао је у организовању Тринаестојулског устанка 1941. на Цетињу. Исте године је ступио у Ловћенски одред као референт санитета. Од формирања V пролетерске бригаде у Рудом био је референт санитета V батаљона и бригаде, затим референт санитета I пролетерске дивизије, члан хируршке екипе Врховног штаба, референт санитета Тенковске армије. Од 1947. до 1952. године био је на дужности личног лекара маршала Тита. Демобилисан је 1952. као пуковник ЈНА, санитетске струке. Специјализацију опште хирургије и урологије завршио је 1949. године у Београду. Затим је специјализовао грудну и кардиоваскуларну хирургију у Бостону, Балтимору, Минеаполису, Денверу, Хјустону, Сан Франциску, клиници Јауо у Холандији, а хирургију жучних путева у Лиону и протокологију у Лондону. Један је од пионира модерне хирургије грудног коша и кардиоваскуларне хирургије у Југославији.

Основао је хируршко одјељење болнице „Драгиша Мишовић” у Београду и био његов начелник, од 1952. до 1968. године, а затим директор Онколошког института до 1971. године.

На Медицинском факултету у Београду 1949. године постао је асистент, па доцент, ванредни и редовни професор. У Савезном заводу за здравствену заштиту био је савјетник за организацију здравствене службе.

Био је професор по позиву и гост на клиници „Мејо” 1962. и 1963. године.

Радио је цјелокупну хирургију: општу, уролошку, грудну кардиоваскуларну – и увео низ нових дијагностичких и терапеутских метода и хируршких захвата.

Конструисао је, уз помоћ и сарадњу Мејо клинике и Института „Борис Кидрич”, прву савремену машину за вантјелесни крвоток у Југославији.

Учествовао је на бројним научним скуповима и конгресима хирурга Југославије, САД, СССР, Чехословачке, Француске, као и европског Међународног удружења хирурга.

Био је члан Међународног удружења хирурга, Међународног кардиоваскуларног друштва и почасни члан Управе клинике „Мејо”, инострани кореспондент часописа *Surgery* и члан редакцијског одбора часописа *Postgraduated medicine*.

Октобарску награду Града Београда добио је 1962, а Награду АВНОЈ-а 1969. године.

Носилац је Споменице 1941, два ордена за храброст, Партизанске звијезде III реда, Ордена заслуга за народ II реда, Ордена заслуга за народ I реда, Ордена братства и јединства са златним вијенцем, Ордена рада са црвеном заставом, Ордена за ратне заслуге I реда, Ордена југословенске заставе са лентом, Ордена Републике са златним вијенцем, Пољског златног крста за храброст.

Добио је бројна признања, плакете и повеље. Био је члан Савјета Социјалистичке Републике Црне Горе. У домаћим и иностраним медицинским часописима и зборницима објавио је 70 научних и стручних радова.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 23. децембра 1986. године.

ПЕТАР ПОПОВИЋ

(1899–1987)

Рођен је 30. априла 1899. у Његушима. Завршио је Филозофски факултет (1923), а докторирао филозофију (1933). Био је професор гимназије у Београду (1945–1949), ванредни професор Филозофског факултета у Скопљу (1949–1950) и редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду (од 1954. године).

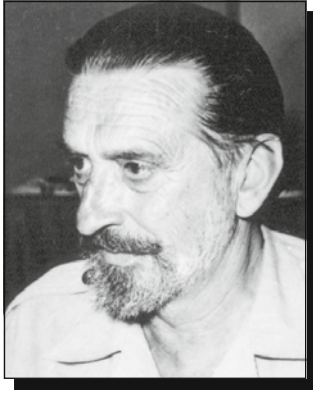
Дуже времена је био секретар Института за изучавање историје Војводине. Године

1964. изабран је за члана сарадника Матице српске. За дописног члана САНУ изабран је 1958, а за редовног 1972. године.

Одликован је Орденом рада са златним вијенцем. Највећи дио свог научног интереса и рада посветио је проучавању културне и политичке историје Црне Горе. Најзначајнији су му радови из те области: књига *Црна Гора у доба Пејра II* и приређена збирка докумената *Односи Србије и Црне Горе у XIX веку*.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године, а за дописног 7. маја 1976. године.

Умро је 5. октобра 1987. године.

АЛЕКСАНДАР ПРИЈИЋ

(1920–1986)

Рођен је 17. децембра 1920. године у Тивту. Школовао се у Херцег Новом, Беранама и Никшићу. Раг је провео у логорима у Бугарској, Румунији и Њемачкој. По повратку из заробљеништва радио је у Умјетничком атељеу Министарства просвјете и културе СР Црне Горе, а затим од 1950. до 1959. године као директор Музеја Народноослободилачке борбе на Цетињу. Потом је прешао у Титоград, гдје је све до пензионисања, 1978. године, био директор Модерне галерије.

Сликарско образовање стицао је самостално и у атељеу Петра Лубарде. Боравио је, ради студијских истраживања, у Италији, Грчкој и Француској. Један је од оснивача Удружења ликовних умјетника Црне Горе.

Дјела Александра Пријића излагана су на многобројним колективним изложбама у земљи и иностранству (Њујорк, Рим, Клуз, Праг, Братислава, Варшава, Бари, Москва, Минск, Париз, Хаселт, Пекинг, Хаварана, Копенхаген, Каиро, Триполис, Алексан-

дрија, Бејрут, Никозија, Клагенфурт). Његови радови налазе се у приватним збиркама и галеријама у земљи и иностранству.

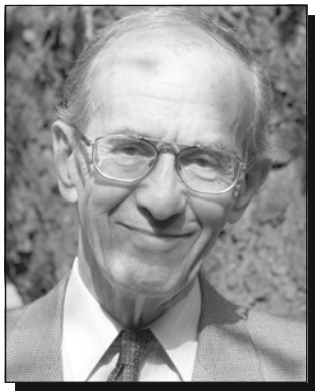
За своја ликовна остварења Пријић је добио многа друштвена и умјетничка признања и награде: Награду за сликарство Владе НР Црне Горе (1948), Тринаестојулску награду за сликарство (1961. и 1965. године), Откупну награду Умјетничке галерије Цетиње (1967), Награду ослобођења Града Титогграда (1968) и Награду АВНОЈ-а (1973). Носилац је Ордена рада са сребрним вијенцем (1957), Ордена рада са златним вијенцем (1968) и Ордена заслуга за народ са сребрним зрацима (1979).

О животу и стваралаштву Александра Пријића објављено је више од 300 прилога у домаћим и иностраним листовима, енциклопедијама и каталозима. Бавио се и ликовном критиком и објавио је двадесетак прилога у црногорској штампи и каталошким монографијама.

Приредио је 24 самосталне изложбе, а излагао на преко 100 колективних изложби.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985. године.

Умро је 5. фебруара 1986. године.

ЕУГЕН ПУСИЋ

(1916–2010)

Рођен је 1. јула 1916. године у Загребу. Дипломирао је, а потом докторирао на Правном факултету у Загребу 1939. године. За предавача је изабран 1955, за доцента 1957, за ванредног професора 1961, а за редовног професора 1965. године, на Правном факултету у Загребу, на предмету Наука о управи. Од 1975. године ванредни је члан Хрватске академије знаности и умјетности, а 1983. године изабран је за њеног редовног члана.

Објавио је 35 књига и око 1.300 научних и стручних чланака, приказа и рецензија. Добитник је награде „Божидар Аџија” (1965. године), Међународне награде „Rene Sand” (1970. године), Награде Службеног ли-

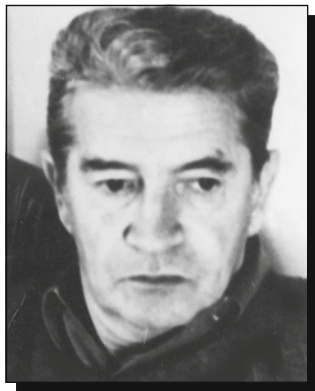
ста СФРЈ (1985), награде „Др Владимир Бакарић”. Године 1985. Република Хрватска му је одала признање посебном наградом за животно дјело.

Као угледан научни радник, проф. Пусић је као позвани наставник (visiting professor) предавао на бројним универзитетима. Гостовао је као предавач на Универзитету у Манчестеру, Универзитету у Калифорнији, Универзитету у Пенсилванији, Универзитету у Чикагу. За изузетне резултате у научном раду биран је за научног члан (fellow) на Институту за социјалне студије у Денхагу, а као научник по позиву (guest scholar) у Центру Вудро Вилсон.

Биран је за експерта Уједињених нација за социјална питања. Био је предсједник Савеза републичких удружења за управну науку и праксу 1986–1980.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године.

Умро је 20. септембра 2010. године.

Рођен је 16. јуна 1910. године у Колашину. Основну школу и нижу гимназију завршио је у родном граду, а Умјетничку школу у Београду. Након завршетка школовања, 1931. године, вратио се у Колашин. Рано је приступио револуционарном покрету и већ 1932. године помагао акције комуниста. Ухапшен је заједно са групом у којој је дјеловао. По изласку из затвора, запослио се у гимназији у Никшићу, коју је напустио 1935. године и вратио се у Колашин, гдје је 1936. године поново ухапшен и одведен у затвор у Дубровнику. Одатле је пребачен у Сарајево, а затим на Аду Циганлију. Учествовао је у Тринаестојулском устанку и убрзо постао члан КПЈ. Најприје у Петој, а затим у Четвртој пролетерској бригади, бавио се културним радом и радио информације за партизанске јединице.

Послије ослобођења обављао је низ руководећих функција у државном, политичком и друштвеном животу. Био је начелник Одјелјења за изградњу народне власти и секретар Републичке контролне комисије, секретар Президијума Народне скупштине Црне Горе и више пута је биран за посланика Савезне и Републичке скупштине. Најдуже је остао на

дужности председника Савјета за културу Црне Горе. Био је члан ЦК СК Црне Горе од оснивачког конгреса до 1965. године и члан Главног одбора и Предсједништва ССРНЈ.

Пензионисан је 1965. године као председник Културно-просвјетног вијећа Скупштине СР Црне Горе.

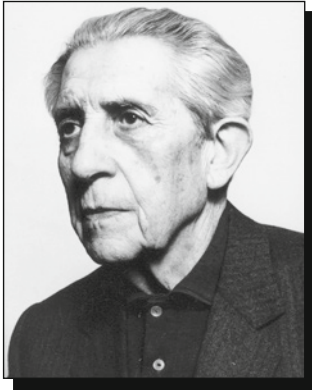
Један је од оснивача Удружења ликовних умјетника Црне Горе, у којем је обављао и дужност председника. Дуже времена радио је у Управном одбору Фонда за унапређење ликовних умјетности Моше Пијаде и био председник, као и потпредседник, Савеза ликовних умјетника Југославије.

Излагао је на 22 самосталне изложбе и на бројним колективним изложбама у земљи и иностранству (Њујорк, Рим, Бари, Хаселт, Турне, Шарлроа, Париз, Копенхаген, Ајзенах, Москва, Кијев, Осло). О његовом животу и стваралаштву објављена је једна монографија и више од 200 прилога у разним листовима и каталозима.

Носилац је Споменице 1941, Ордена заслуга за народ са златном звијездом, Ордена братства и јединства са златним вијенцем, Ордена Републике са златним вијенцем и других одликовања. Добитник је Тринаестојулске награде, Награде ослобођења Титограда и Награде АВНОЈ-а.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985, а за редовног 26. новембра 1991. године.

Умро је 17. августа 1996. године.

ЂУЗА РАДОВИЋ

(1906–1989)

Рођен је 7. децембра 1906. године у селу Липовска Бистрица (Колашин). Основну школу завршио је у родном селу. Гимназију је учио у Колашину, Пећи и Беранама. Студирао је југословенску и свјетску књижевност на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Дипломирао је 1930. године.

Најприје је радио као професор гимназије у Никшићу (1930–1933), потом у Љубљани (1933–1934), Панчеву (1934–1936), а од 1936. године био је професор Прве мушке гимназије у Београду. Послије ослобођења радио је као виши библиотекар у београдској Народној библиотеци, затим као уредник Радио Београда II, а доцније као ванредни и редовни професор Факултета драмских уметности (раније Академије за позориште, филм, радио и телевизију). Био је декан Факултета драмских уметности у Београду. Радио је и као научни савјетник и управник Библиотеке Српске академије наука и уметности. Пензионисан је 1975. године.

Вријеме од 1937. до 1939. године провео је на студијама компаративне књижевности на Сорбони у Паризу, као стипендиста француске владе. Љета 1936. изучавао је француску књижевност и језик на Универзитету у Греноблу.

Два пута је биран за секретара Удружења књижевника Србије (прије и после Другог свјетског рата). Ђуза Радовић је био један од иницијатора за оснивање Друштва за

историју позоришта код нас (био је предсједник Друштва), а у име Савеза књижевника Југославије основао је Југословенску ауторску агенцију и више година био њен предсједник. Такође је био и члан Извршног одбора Међународне организације за заштиту ауторских права (SISAC), предсједник Друштва библиотекара Србије, члан управе Савеза библиотекара Југославије, као и члан управа или савјета више других организација из области науке и културе код нас.

Добитник је већег броја повеља, почасних диплома, награда и плакета. Носилац је Ордена заслуга за народ, Ордена Републике и др.

Као студент, покренуо и уређивао у Београду лист *Књижевне новостии*. У Никшићу је 1932. године учествовао у покретању и уређивању часописа *Развршије*. Послије ослобођења био је главни уредник *Књижевних новина*, главни уредник часописа *Књижевност и језик* и уредник часописа *Библиотекар* у Београду.

Учествовао је на више међународних научних и стручних скупова. Боравио је краће вријеме у више универзитетских и културних установа у иностранству.

У његовом раду била су доминантна два стваралачка тока: поезија и књижевна критика. Објавио је збирке пјесама *На иуиу* (1934) и *Док још има ластиа* (1960), одабране студије *Личности и дела* (1955) и *Студије и ојледи* (1983), преко 250 пјесама, чланака, превода и приказа у часописима, 56 посебних издања превода са словеначког.

За члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 29. априла 1989. године.

Рођен је 15. јула 1955. године у Сарајеву. Дипломирао је 1977. године на Правном факултету у Подгорици, а магистрирао 1981. на Правном факултету у Београду. Докторирао је 1985. године на Правном факултету у Подгорици.

На Правном факултету у Подгорици бирао је у сва универзитетска звања од асистента до редовног професора. Шеф је Катедре за пословно право, а матични предмети су му Компанијско и Трговинско право.

Члан је Сената Универзитета Црне Горе (2010), члан Савјета за високо образовање Црне Горе (2010) и председник Савјета за грађанску контролу рада полиције (2010).

У току свог досадашњег професионалног и друштвеног дјеловања био је ангажован у обављању значајних универзитетских и др-

жавних функција. Између осталих, вршио је функцију председника Скупштине Универзитета Црне Горе (1987/88), председника Скупштине СР Црне Горе (1989/90), функцију декана Правног факултета у Подгорици (1997–2001) и проректора Универзитета Црне Горе у више мандата (2001/03; 2004/05. и 2005/08).

У свом досадашњем научном и стручном раду био је посвећен изучавању својинско-правних и привредноправних односа. Аутор је више књига и значајног броја чланака публикованих у стручним и научним часописима. Најважније објављене књигу су: *Правно располагање стварима у друштвеној својини* (1983); *Право рада друштвеним средствима* (1985); *Орјани друштва квалитета* (1998); *Коментар Закона о привредним друштвима* (2003); *Право привредних друштва* (2008).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 12. децембра 2003, а за редовног члана 19. децембра 2008. године.

Живи и ради у Подгорици.

ЈЕЛЕНА МАЊА РАДУЛОВИЋ-ВУЛИЋ

(1936–2007)

Рођена је 29. априла 1936. године на Цетињу, гдје је завршила основну и нижу музичку школу, као и гимназију. Средњу музичку школу завршила је у Титограду. Дипломирала је на Филолошком факултету у Београду (Катедра за француски језик и књижевност) 1961. године, као и на Музичкој академији, такође у Београду. Као стипендист француске владе усавршавала је клавир у Паризу, а средњовјековну музику на Музиколошком институту при Сорбони. У Паризу је наступала као пијаниста у сали *Cortot*, у Југословенском културном центру и у дворани Алијансе *France – Yougoslavie*.

Била је уредник музичког програма Радио Титограда (1967–1974). Радила је као хонорарни професор у средњој музичкој школи, бавила се музичком критиком и публицистиком, оснивач је Музичке омладине Црне Горе (1972).

Године 1974. оснивач је музичког програма Телевизије Титоград и њен први музички уредник. За емисију *Трајом једне њесникиње* добила је прву награду на такмичењу југословенских ТВ центара на Бледу. Њену емисију са француским виолончелистом Андром Наваром из 1979. године преузела је исте године ОРТФ, као и неколико других европских ТВ кућа. Повремено је наступала као солиста или клавирски сарадник.

Један је од оснивача Музичке академије у Титограду и њен дугогодишњи декан на којој, прво у звању ванредног, а од 1988. у звању редовног професора, води предмете Музички об-

лици и Историја музике. Године 1986. именована је за председника Одбора за музичку умјетност ЦАНУ, а од 1998. шеф је тада основане Катедре за постдипломске студије на Музичкој академији која од 1996. дјелује на Цетињу.

Аутор је око седамдесет јединица у *Лексикону југословенске музике* (ЈЛЗ, 1983), више јединица у *Енциклопедији Југославије* (ЈЛЗ, 1984), као и рецензија и предговора за књиге, уџбенике, лексиконе и фоно едисије. Учествовала је на бројним симпозијима и научним скуповима. У југословенском часопису *Звук*, у *Гласнику Огјељења умјетности* и *Годишњаку ЦАНУ*, зборницима са научних скупова, ревији *Овдје*, часописима *Фрајмент*, *Арс*, *Гес* или у дневној штампи објавила је више од двјеста есеја, приказа, као и критике. Њени најзначајнији радови су: двотомна студија *Древне музичке културе Црне Горе* – издање Универзитета Црне Горе и Музичке академије на Цетињу (Цетиње 2002) и *Музичка култура Црне Горе (XIII–XVIII вијек)*, ЦАНУ (2008).

Добитник је награде „Октоих” (1974), Повеље Савеза удружења музичких педагога Југославије (1984), Плакете Универзитета Црне Горе (1994), Тринаестојулске награде (1981), награде „19. децембар” и др.

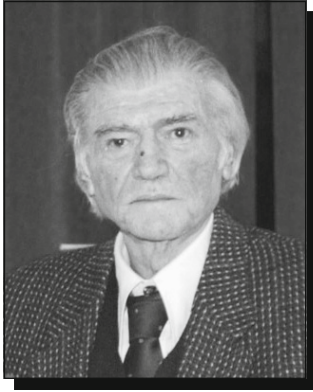
Била је председник Заједнице југословенских музичких академија, Савеза удружења музичких умјетника Југославије, Удружења музичких педагога Црне Горе, Удружења музичких умјетника Црне Горе, члан је Матице црногорске, Црногорског ПЕН центра, као и почасни члан Савеза удружења музичких педагога Југославије, Црногорског народног позоришта и др.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабрана је 12. децембра 2003. године.

Умрла је 18. августа 2007. године.

СТЕВАН РАИЧКОВИЋ

(1928–2007)

Рођен је 5. јула 1928. године у Нересници. Основну школу учио је у Белој Цркви и Сенти, гимназију у Суботици 1947, а Филозофски Факултет у Београду. Прву пјесму објавио је 1945. године, а од 1949. почиње да објављује пјесме по београдским листовима и часописима. Прва збирка пјесама објављена је 1950. године. Прва награда је дошла већ 1956, и то од Удружења књижевника Србије. Радио је у Радио Београду, био уредник у издавачкој кући Просвета.

Члан је САНУ од 27. априла 1972. године, био је члан Управног одбора Задужбине Бранка Топића, члан Управног одбора Задужбине Десанке Максимовић итд.

За умјетнички рад добио је више књижевних признања и награда као што су: Ок-

тобарска, Седмојулска, Змајева, Милош Н. Ђурић, Бранко Миљковић, Десанка Максимовић, Невен, Горанов вијенац, Његошева, Вукова, Дучићева, Душан Васиљев и многе друге. Издата су и два зборника радова у његову част.

Објавио је: *Сабрана дела* (десет књига које је приредио сам аутор), мноштво збирки пјесама, неколико књига есеја о поезији, поетских препјева, књига за дјецу, књиге прозе и мемоарске прозе.

Најзначајнија дјела су: *Сабрана дела* (1998); *Изабране њесме* (1994) (Његошева и Дучићева награда); *Ране и касне њесме* (1996) (награда Десанке Максимовић); *Један мојући животи* (збирка прозних записа) (1996); *Камена усјаванка и друје њесме* (1997); *У друшћиву њесника* (2000); *Монолої о њоезији* (2001) и др.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године.

Умро је 6. маја 2007. године.

Рођен је 11. априла 1931. године у Сарајеву. Гимназију је завршио у Београду, као и студије медицине на Медицинском факултету 1956. године. У току студија био је демонстратор на Институту за физиологију Медицинског факултета.

Запослио се као асистент на Катедри физиологије Медицинског факултета у Београду, затим је постао доцент 1961. године, а 1969. године професор за предмет Физиологија и биохемија. Од 1971. је и професор на послједипломским студијама из области неуробиологије, на Универзитету у Београду.

Током неколико година био је управник Института за биохемију и шеф Катедре физиологије и биохемије Медицинског факултета у Београду. Основао је Лабораторију за неурофизиологију (данас Одељење за неурофизиологију и неурохемију) у Институту за биолошка истраживања „Др Синиша Станковић” Универзитета у Београду, као и Међународну лабораторију за истраживање мозга у Котору под покровитељством Унеска и Националног института за здравље америчке владе.

Научно се усавршавао у Институту академика П. К. Анохина у Москви (1956) и Институту за истраживање мозга Калифорнијског универзитета у Лос Анђелесу (1961–1962). Од краја шездесетих до почетка осам-

десетих више пута је био гостујући професор Универзитета у Калифорнији у Лос Анђелесу, а током осамдесетих, на Baylor колеџу у Хјустону.

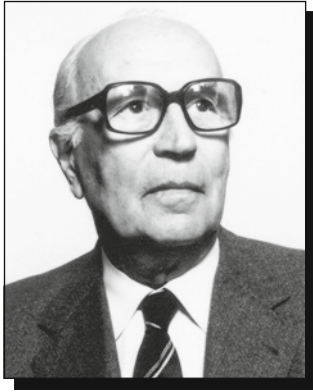
Као предавач по позиву, учествовао је са рефератима на више међународних конгреса физиолога, биохемичара, неурохемичара, неуролога, развојних неуролошких наука. Одржао је бројна предавања по позиву на универзитетима и научним институтима у земљи и у иностранству.

Члан је већег броја научних друштава и академија у бившој Југославији (члан је Српске академије наука и уметности од 1974. године, Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине, Академије наука и уметности Косова) и у иностранству (иностранци је члан Академије наука СССР, сада Руске академије наука, Њујоршке академије наука, Евроазијске академије наука, Међународне организације за истраживање мозга при Унеску, Краљевског друштва за медицину у Лондону, међународних друштава физиолога, биохемичара, неуролошких наука, неурохемичара, биолошке психијатрије, неурофармакологије, развојне неурологије и других).

Објавио је, сам или са сарадницима, преко 400 радова у интегралном облику (двиге трећине у иностраним научним публикацијама, шест монографија у иностранству и три у земљи, као и пет уџбеника).

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе изабран је 1973. године, а члан ван радног састава Црногорске академије наука и умјетности постао је 1976. године (сада дописни члан).

Живи у Београду.

ЉУБОМИР РАШОВИЋ

(1910–1994)

Рођен је 6. јула 1910. године у Фундини. Основну школу је завршио у родном селу, а гимназију у Подгорици 1930. године. Медицински факултет завршио је 1938. године у Београду. Одмах после дипломирања почео је специјализацију хирургије као волонтер.

Године 1944. ступа у Југословенску армију, у XXXVI војвођанску дивизију, у којој ради све до 1945. године, када је постављен за главног хирурга III ЈА. Демобилисан је 1946. године и примљен на клинику за ратну хирургију Медицинског факултета, која је убрзо постала II хируршка клиника за општу и ратну хирургију. Изабран је за асистента на Медицинском факултету 1953. године, за ванредног професора 1958, а за редовног професора 1964. године. Публиковао је 200 научних и стручних радова и књигу *Лијече-*

ње карцинома дебелог цријева и одабрани радови (1986).

Један је од пионира грудне хирургије у Србији. Урадио је прве регуларне лобектомије плућа и цријева, лобектомије јетре код карцинома јетре и ехинококуса.

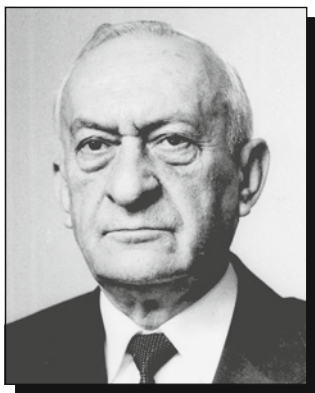
Био је члан Интернационалног хируршког друштва, Европског хируршког друштва. Био је потпредседник Експерименталног хируршког друштва за Европу, итд.

Његови радови третирају готово све области хирургије. Први његови радови су из области хирургије абдомена. Друга група радова је из области торокалне, односно плућне хирургије. Трећу групу радова чине радови о лијечењу тумора дебелог цријева и већа група радова из реконструктивне хирургије једњака.

На раду у хирургији провео је више од 30 година.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорска академија наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 28. фебруара 1994. године.

ПАВЛЕ САВИЋ

(1909–1994)

Рођен је 10. јануара 1909. године у Солуну. Гимназију је завршио у Пожаревцу 1927. године. На Филозофском факултету, Универзитета у Београду, Групу физичке хемије дипломирао је 1932. године. Године 1933. изабран је за асистента на Универзитету. Од 1935. до 1939. године провео је у Институту за радијум у Паризу на специјализацији и са истраживачима Кири учествовао у истраживању и откривању радиоактивности. Године 1940. изабран је за контрактуалног професора на Медицинском факултету Универзитета у Београду.

Учесник је НОБ-а од 1941. године.

Крајем 1945. године отишао је у Москву гдје се у Институту за проблеме физике Академије наука СССР више од годину дана бавио научноистраживачким радом.

За дописног члана Српске академије наука изабран је 2. марта 1946. године, а исте године и за старијег научног сарадника Академије наука СССР. У периоду 1946–1959. године био је члан Институтске комисије Предсједништва САНУ. У току 1947. постао је управник Физичко-хемијског завода на Природно-математичком факултету у Београду и учествовао у оснивању Института за истраживање структуре материје у Вин-

чи, чији је научни руководилац био до 1960. године. Предсједник Научног савјета Института био је у периоду од 1948. до 1958. године.

Редовни члан САНУ постао је 18. марта 1948. године. Предсједник САНУ био је у три мандата од 1971. до 1980. године.

Био је шеф Катедре за физичку хемију на Природно-математичком факултету, као и члан управе Друштва математичара и физичара Србије.

Био је први предсједник Савеза друштва математичара и физичара ФНРЈ, као и члан Националног комитета Југославије за одбрану мира.

Био је дописни члан ЈАЗУ, САЗУ, АНУ-БиХ, МАНУ и инострани члан Академије наука СССР, Атинске академије наука и Њујоршке академије наука.

За почасног доктора Београдског универзитета промовисан је 1958. године.

Био је члан уређивачког одбора часописа *Наука и природа*, *Весник друштва математичара и физичара НР Србије*, као и угледног међународног часописа *Nuclear Instruments (Upsala)*.

Објавио је преко 80 научноистраживачких радова из области атомистике.

Добитник је великог броја одликовања, Седмојулске награде Србије и Награде АВНОЈ-а.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 23. октобра 1981. године.

Умро је 30. маја 1994. године.

Рођен је 5. октобра 1916. године на Цетињу. Гимназију је завршио 1935. године. Медицину је студирао у Загребу и Београду, а завршио марта 1942. У Априлском рату 1941. био је добровољац на Скадарском фронту. Један је од организатора устанка у Васојевићима и члан Првог среског народног одбора и партизански лекар Комског одреда Бијели Павле. Био је савјетник за питања здравства Главног штаба за Црну Гору. По формирању бригада у јуну 1942. изабран је за руководиоца Санитета IV црногорске бригаде; у новембру 1942. за начелника Санитета III дивизије; у новембру 1943. за члана Извршног вијећа прве владе и министра за здравље.

У Београд одлази 1945. године на дужност в. д. директора Савезног института за хигијену и епидемиологију. Специјализира неуропсихијатрију, а 1946. одлази у СССР (Москва, Лењинград), гдје борави до јула 1948. године, када прекида студије у СССР. Те године изабран је за доцента за хигијену и социјалну медицину Медицинског факултета у Београду. Послије хабилитације за доктора медицинских наука завршава специјализацију и из неуропсихијатрије. За ванредног професора изабран је 1950, а за редовног 1959. године. Тридесет година је био директор Института за хигијену и социјалну медицину и хуману екологију Медицинског факултета у Београду, руководилац поликлинике Стационара за професионалне болести. Двадесет година је био потпредседник Свјетске федерације за превентив-

ну и социјалну медицину. Био је и почасни и редовни члан многих иностраних научних организација. Низ година је био савјетник Свјетске здравствене организације за питања медицине рада и менталног здравља у индустрији. Написао је књигу *Health care in Yugoslavia and the United States*, National Institute of Health (коауторство) 1976. године.

Био је члан редакције и писац дјелова Енциклопедије за медицину рада, Међународног бироа рада (Женева). За председника првог Научног савјета за науку Југославије изабран је 1962. године.

Боравио је више мјесеци у познатим медицинским установама Велике Британије, Скандинавије, Чешке и др. По позиву у САД држао је предавања на низу медицинских факултета из области медицине рада и менталног здравља. Годинама је био активан члан International Epidemiological Association. Организовао је међународни научни скуп посвећен епидемиологији церебрално-васкуларних обољења.

Сарађивао је са познатим научним установама у иностранству и нашој земљи, посебно са медицинским факултетима у Рочестеру (САД).

Добитник је више плакета и других признања (Златне медаље Удружења пољских љекара, Масачусетског медицинског факултета и др.).

Носилац је Споменнице 1941. године и добитник ратних и поратних одликовања и признања.

Био је ментор за израду магистарских и докторских дисертација више него педесеторици кандидата, претежно за теме медицине рада и неуропсихијатрије.

Био је аутор или коаутор седам универзитетских уџбеника из области заштите на раду, хигијенско-техничке заштите радни-

ка, менталног здравља и менталне хигијене у индустрији. Аутор је и монографије *Утицај индустријализације на здравље радника и њихову социјалну ситуацију у иванградској комуни* (1996). Саопштио је на међународним конгресима и објавио у признатим часописима око 200 научних радова.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 23. октобра 1981. а за редовног 28. октобра 1988. године.

Умро је 17. октобра 1996. године.

ВИКТОР АНТОНОВИЧ САДОВНИЧИЈ

192

Рођен је 3. априла 1939. године у Красно-павловску у харковском региону. Студије математике завршио је на Механичко-математичком факултету Московског државног универзитета 1963. године, а 1967. на истом факултету завршио и последијипломске студије. Докторску дисертацију одбранио је 1974. године. Успјешну каријеру наставника и научника почео је 1974. године прво као асистент, а од 1976. године као професор Механичко-математичког факултета. Био је проректор (1980–1992), а сада је ректор (од 1992) Московског државног универзитета. За шефа Катедре математичке анализе на Механичко-математичком факултету изабран је 1981. године.

Његов посебан допринос је у развоју плодне сарадње руских и југословенских математичара. Од 1970. године до данас испољио је посебну пажњу и залагање у организовању студијских боравака наших научних радника на Московском државном универзитету.

О његовом научном доприносу развоју науке у Црној Гори, а посебно у развоју Уни-

верзитета Црне Горе, најбоље говори број научних радова публикованих са наставницима и сарадницима Универзитета Црне Горе, као и број наших магистара и доктора наука који су своје научно усавршавање успјешно завршили под његовим руководством.

За свој рад добио је више признања и награда: награду „М. В. Ломоносов” (1973); награду „Црвени барјак” (1980. и 1985); Државну награду СССР за достигнућа на пољу механике и математике (1989); Ојлерову награду за рад на пољу математике (1992) и друге.

Био је члан је Комитета сталне конференције ректора (1989), предсједник и вицеканцелар Удружења европских универзитета. Члан је Руске академије природних наука (од 1990), предсједник Интернационалне академије наука за високе школе (1992), предсједник Удружења евроазијских универзитета (1992), дописни члан Руске академије наука (1994), почасни доктор Универзитета Црне Горе (1995).

Објавио је више од 100 научних радова из математичке анализе и механике у најпознатијим свјетским математичким часописима.

Аутор је, или коаутор, 17 универзитетских уџбеника, скрипата и монографија. Неке од ових књига преведене су на стране језике.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године.

АЛЕКСАНДАР МИХАИЛОВИЧ САМСОНОВ

(1908–1992)

Рођен је 8. јануара 1908. године у граду Горком (Нижњи Новгород). Године 1926. завршио је средњу школу, а од 1927. до 1931. био је студент Лењинградског државног универзитета; завршио је Историјски факултет. Од 1933. до 1936. године радио је у Лењинградском одјељењу Института за друштвену дјелатност. Од 1938. био је млађи научни сарадник Музеја историје религије и атеизма Академије наука СССР. Учествовао је у совјетско-финском рату. Послије Другог свјетског рата, године 1948, постао је млађи научни сарадник у Институту историје Академије наука СССР. Израдио је кандидатску тезу и у марту 1950. године одбранио дисертацију кандидата историјских наука. У септембру 1951. године добио је звање старијег научног сарадника.

У децембру 1949. године постао је научни секретар Института историје, а у јулу идуће године одређен је за научног секретара Редакционо-издавачког савјета Академије наука СССР.

Истовремено, обављао је научноистраживачки рад у војноисторијском сектору Академије наука СССР.

Готово десет година, од 1961. до априла 1970, био је директор „Науке”, издавачке куће Академије наука СССР.

Године 1969. постао је главни уредник часописа *Историјски записи*. Члан је главног уредничког савјета дванаестотомног издања *Историја СССР од давних времена до наших дана*. Такође је коаутор у колективној монографији *Совјетски Савез у годинама великој ошацибинској рати*. Неколико година био је члан уредничког колегијума часописа *Историја СССР*. Судјеловао је у изради дванаестотомне *Историје Другој свјетској рати*, првенствено у изради 5. и 6. тома. Дужи низ година радио је као уредник у серији *Књижевни записи*.

Од 1964. до 1975. године руководио је издавањем серије књига *Други свјетски рат и истраживањима, усвојенима и документима*; под његовим руководством објављено је 90 књига. Предсједник је уредничког савјета серије *Својеници историјске мисли*, као и редакцијског савјета серије *Народи у борби против фашизма и аиресије*.

Учествовао је у изради неколико колективних дјела која се појављују као међународна издања: *Историја Другој свјетској рати*, *Историја XX вијека*.

Године 1962. одбранио је докторску дисертацију. За дописног члана Академије наука СССР, изабран је 1964, а за редовног члана 1981. године.

Био је руководилац програма *Проблеми рати и мира у XX вијеку* у Одјељењу историје Академије наука СССР.

За дописног члана ЦАНУ изабран је 26. новембра 1991. године.

Умро је 9. априла 1992. године.

ЋАМИЛ СИЈАРИЋ

(1913–1989)

Рођен је 18. децембра 1913. године у селу Шиповицама код Бијелог Поља. Гимназију је похађао у Скопљу и Врању, а дипломирао је на Правном факултету у Београду. Као студент објављивао је пјесме у књижевном часопису студената Београдског универзитета *Млада култура*, затим у сарајевском *Гајреју* и Кршићевом *Прејлуду*. Послије рата наставља са писањем поезије, али се, углавном, оријентише на прозу и објављује приповијетке у босанско-херцеговачким, српским, црногорским, хрватским и македонским књижевним часописима и ревијама.

Објавио је збирке приповједака: *Рам-Буља* (1956), *Зелени њрсиен на води* (1956), *Наша снаха и ми момци* (1962), *Сабља* (1969), *На њују њујници* (1970), *Кад гјевојка сјава* (1973); романи: *Бихорци* (1955), *Кућу кућом чинеласјавице* (1962), *Мојковачка бишкка* (1968), *Конак* (1971); збирку књижевних репортажа *Зайиси о њрадовима* (1970).

Романи и приповијетке Ћамила Сијарића превођени су на руски, бугарски, турски, албански, пољски, њемачки и мађарски језик.

Био је редовни члан Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године. Члан ван радног састава ЦАНУ постао је 7. маја 1976. године.

Умро је 7. децембра 1989. године.

ЈАКОВ СИРОТКОВИЋ

(1922–2002)

Рођен је 7. новембра 1922. године на Рабу. Основну школу завршио је у Шибенику, гимназију и Економски факултет у Загребу (1948). Стекао је докторат економских наука на Свеучилишту у Загребу 1951. године. Био је на научном усавршавању на Лондонској економској школи 1954/55. године и на Калифорнијском универзитету (Berkeley) 1965. године.

За доцента на Економском факултету у Загребу изабран је 1951. године, за ванредног професора на Економском факултету у Београду 1959. године и за редовног професора на Економском факултету у Загребу 1961. године.

Био је директор Економског института у Загребу од оснивања 1952. до 1955. године, државни савјетник у Савезном заводу за привредно планирање од 1956. до 1960. године, директор Републичког завода за привредно планирање од 1960. до 1962. године, директор у Савезном заводу за привредно планирање од 1962. до 1965. године. Учество-

вао је у низу научних савјетовања и међународних конференција у земљи и иностранству. Био је југословенски представник у комитету експерата Уједињених нација.

Добитник је великог броја одликовања и Награде АВНОЈ-а за 1982. годину.

Био је редовни члан Југославенске академије знаности и умјетности и њен председник од 1978. до 1993. године. Био је дописни члан Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине и Словенске академије знаности и уметности.

Објавио је велики број научних радова, било као посебне књиге, било као чланке, студије и расправе, у домаћим и иностраним часописима.

Најважније књиге су му: *Метода економске анализе и економска политика* (1956), *Друштвено планирање Југославије* (1958), *Основе дугорочног развоја Југославије* (1969), *Теорија и политика економског развоја* (1976), *Цијене у самоуправном социјалистичком систему Југославије* (1975) и *Прилози анализи друштвеноекономског развоја СР Хрватске* (1978).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985. године.

Умро је 31. октобра 2002. године.

Рођен је 6. септембра 1923. године у Охриду. Гимназију је завршио у Панчеву, а потом – од 1941. до 1946. године студирао музику и дириговање на Музичкој академији у Београду (класа Михаила Вукдраговића); уједно је започео студије композиције код професора Милоја Милојевића. Послије ослобођења, од 1946. до 1948. године, наставио је студије дириговања на Државном конзерваторијуму у Лењинграду, оргуља и музикологије. Дипломирао је на Музичкој академији у Загребу 1949. године.

Исте године постао је асистент за теоријске предмете на Музичкој академији у Београду. Године 1956. изабран је за доцента и повјерено му је вођење оркестра Музичке академије. За ванредног професора изабран је 1965, а потом за редовног професора Факултета музичке уметности у Београду, чији је декан био од 1967. до 1973. године. Предавао је теоретске предмете и дириговање.

Ради усавршавања, боравио је у Салцбургу и учествовао на неколико скупова посвећених теорији музике, у нашој земљи и иностранству.

Умјетничку дјелатност започео је као диригент ансамбла УСАОЈ-а, претече Кул-

турно-умјетничког друштва Иво Лола Рибар, са којим је, као диригент хора и оркестра, наступао у тек ослобођеној земљи и у иностранству. Године 1965. основао је Академски камерни оркестар, са којим је извео преко 750 концерата у земљи и широм Европе, претежно дјела ране класике и балета. Овај оркестар и Школа за музичке таленте Југославије носе име Душана Скoврана.

Године 1973. основао је ансамбл „Нова музика”, који је изводио дјела савремених домаћих и страних композитора.

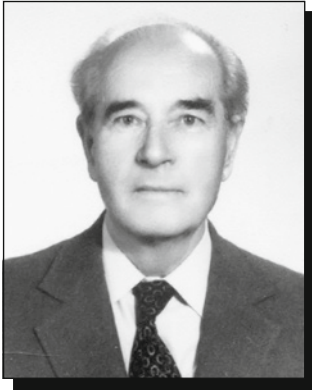
Као музички писац, објавио је неколико књига и већи број студија и есеја са разноврсном тематиком – од проблема акустике и веза музике са литературом и ликовним умјетностима до анализирања дјела савремених композитора.

Знатан дио музиколошких истраживања посветио је Црној Гори. Откривао је и истраживао стварања црногорских композитора XIX вијека.

Добио је за свој стваралачки рад и ангажовање на пољу ширења музичке културе знатан број награда и признања, поред осталог, носилац је Ордена заслуга за народ са сребрном звијездом и Златне значке Музичке омладине Југославије.

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе изабран је 6. марта 1973. године.

Умро је 10. августа 1975. године.

НИКОЛА СРЗЕНТИЋ

(1910–1993)

Рођен је 25. јануара 1910. године у Будви. Основну школу похађао је у Будви, Сремској Каменици и Сремским Карловцима. Гимназију је похађао на Цетињу, а матурирао је у Београду 1927. године. Дипломирао је на Правном факултету у Београду 1931. године. Запослио се 1933. године у судској струци као приправник, секретар Апелационог суда у Београду, па замјеник јавног тужиоца у Крушевцу и коначно, прије рата, као секретар Касационог суда. Уочи самог рата привремено је упућен на рад у Министарство правде, са задатком да припреми израду пројекта Грађанског закона. За вријеме окупације налазио се у Београду гдје је активно стајао на страни ослободилачке борбе и помагао НОБ. Новембра 1944. именован је за савјетника, а 1945. за начелника Законодавно-правног одјељења Министарства правосуђа ФНРЈ. Од 1953. до 1959. године секретар је за правосуђе у Савезном извршном вијећу.

За судију Уставног суда Југославије изабран је 1963. године, на којој функцији је остао до пензионисања 1973. године.

Био је активан члан и функционер четири међународна удружења која се баве питањима кривичног права, криминалне политике, криминологије и пенологије.

Учествовао је на бројним међународним скуповима и конгресима, на којима се расправљало о кривично-правним проблемима.

Најзначајнији његови радови из области кривичног права су: универзитетски уџбеници *Кривично право – Ојшџи дио* (1953) и *Кривично право – Посебни дио* (1965). Централни дио стручне ауторске креације *Коментџара Ојшџеј дијела Кривичној законика*, објављеног 1948. године, дјело је Николе Срзентића као и кључни дио стручне ауторске креације *Коментџара Кривичној законика СФРЈ*, *Коментџара кривичних законика Србије, Косова и Војводине*. Објавио је и више чланака и расправа у области кривичног права у домаћим и иностраним часописима.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 28. октобра 1988. године.

Умро је 10. фебруара 1993. године.

Рођен је 3. фебруара 1924. године у Подгорици. Основну школу и гимназију завршио је у Никшићу, а Академију за ликовне умјетности у Београду 1951. године.

Првих неколико година рада посветио је вајарству и дао више запажених остварења у камену, гипсу и бронзи, па се потпуно посветио сликарству од 1955. године.

Учествовао је на многим колективним изложбама у земљи и иностранству: Париз, Единбург, Њујорк, Александрија, Штокхолм, Рим, Цирих, Бари, Барлота, Хаселт, Шарлроа, Турне, Токио, Будимпешта, Лондон, Хоехст, Мексико, Копенхаген, Москва, Вашингтон, Беч, Келн итд.

Имао је многобројне самосталне изложбе у: Београду, Дубровнику, Титограду, Ослу, Никшићу, Риму, Новом Саду, Цетињу, Мотувану, Чачку, Херцег Новом, Болцану, Сомбору, Светом Стефану, Берлину, Прибоју на Лиму, Загребу, Венецији итд. Сликарска остварења В. Станића налазе се како у ликовним галеријама у Црној Гори и Југославији тако и у већим ликовним центрима у иностранству. О раду академика Станића објављено је неколико монографија.

Усавршавао се кроз студијске боравке у Риму и Паризу. За умјетнички рад добио је многобројна признања и награде (Тринаестојулска награда 1960. и 1968).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 24. јуна 1977. године, а за редовног члана 1. марта 1985. године.

Живи и ради у Херцег Новом.

Рођен је 1. јуна 1960. године у Мурину. Основну школу и гимназију завршио је у Мурину и Иванграду. У Иванграду је завршио гимназију, као најбољи ученик у генерацији. Као средњошколац је био први на републичком такмичењу из математике и освојио златну медаљу на Смотри омладине техничких стваралаца Југославије.

Електротехнички факултет Универзитета Црне Горе је уписао 1978. и дипломирао након 3 године и 9 мјесеци, са просјеком 9,98. Као студент два пута је учествовао на Сусретима студената електротехнике Југославије (1980. и 1982) и оба пута освојио прво мјесто из математике. Добитник је Златне плакете Универзитета као најбољи дипломирани студент за 1982. годину, а те исте године је био проглашен и за најбољег студента у Црној Гори.

Магистрирао је 1984. године на Електротехничком факултету у Београду, на смјеру Телекомуникације. Као добитник Fulbright-ове стипендије, боравио је школске 1984/85. на Worcester Polytechnic Институту, САД.

Докторирао је 1988. године на Електротехничком факултету у Подгорици у области простирања и зрачења електромагнетних таласа.

Од дипломирања 1982. године ради на Електротехничком факултету Универзитета Црне Горе. У звању редовног професора универзитета је од 1995. године. Био је члан Југословенске инжењерске академије, члан је Инжењерске академије Црне Горе, чији је био први предсједник.

Објавио је велики број научних радова, од којих преко 100 у водећим свјетским часописима. Радови су му цитирани преко двије хиљаде пута, а примјена и разрада метода које је он дефинисао је била тема многих радова објављених у најреномиранијим свјетским часописима од стране водећих научника у области обраде сигнала из Европе, Америке, Аустралије и Азије. Једна класа естиматора спектра дискретних сигнала представља се као варијације на Станковићеву класу естиматора. IEEE Signal Processing Society, поводом 50 година постојања, цитира допринос Станковића по имену.

Уз подршку Alexander von Humboldt-ове фондације, у периоду 1997/98, 1999. и 2002, боравио је на Рурском универзитету у Боцхуму, у Њемачкој. Почетком 2001. је боравио на Техничком универзитету у Eindhoven-у, Холандија, као гостујући професор. Више пута је боравио на универзитетима у Бресту и Греноблу, Француска, радећи на заједничким пројектима. Био је ментор и члан бројних комисија за одбрану доктората, укључујући и докторате у Холандији, Аустралији, Француској и Индији.

У периоду 2001–2003. године научноистраживачки рад групе на Универзитету Црне Горе, којом је руководио, подржан је од стране Volkswagen-ове фондације, СР Њемачка. У периоду од 2004. његов научни рад, у области обраде радарских сигнала, помогнут је и финансиран од стране Министарства одбране, Одјел за истраживање и развој, Владе Канаде. На међународном тендеру 2008. изабран је за научног консултанта ове институције.

Био је члан IEEE Комитета за теорију и методе у обради сигнала од 2002. до 2008. године, као и члан Комитета за високо образовање Савјета Европе. Један је од уредника

у водећем часопису у свијету за обраду сигнала, *IEEE Transactions on Signal Processing*, а био је један од уредника и у часописима *IEEE Signal Processing Letters* и *IEEE Transactions on Image Processing*. Такође је био гост уредник специјалних бројева многих других часописа који се баве обрадом сигнала, укључујући и неколико издања.

Средином осамдесетих се бавио умјетничком фотографијом, гдје је такође имао запажена остварења на изложбама у Црној Гори и широм бивше Југославије.

Био је активан и у политичком животу Црне Горе. Био је професионални члан Предсједништва Црне Горе (1989–1991), предсједник Социјалистичке партије Црне Горе (1990–1993), председавајући Демократског форума, као првог сталног вишестраначког тијела формираног 10. јануара 1990. уз учешће свих партија и других политичких организација и удружења, који је имао задатак да створи законске и административне претпо-

ставке за одржавање првих вишестраначких избора у Црној Гори. Био је предсједник Савеза реформских снага за Црну Гору (1990–1992) и кандидат за предсједника Црне Горе овог Савеза на првим вишестраначким изборима одражаним 9. децембра 1990. године, посланик у Скупштини Црне Горе (1991–1992) и посланик у Скупштини Југославије (1992–1996).

Тринаестојулску награду добио је 1997. године.

У два мандата био изабран на функцију ректора Универзитета Црне Горе у периоду 2003–2005. и 2005–2008. године.

За ванредног члана ЦАНУ изабран је 6. децембра 1996, а за редовног члана 12. децембра 2003. године. Од 2011. године члан је Европске академије наука и умјетности.

Од марта 2011. обавља и дужност амбасадора Црне Горе у Уједињеном Краљевству Велике Британије и Сјеверне Ирске.

ЕРНЕСТ СТИПАНИЋ

(1917–1990)

Рођен је 12. јануара 1917. године у Кумбору (Херцег Нови). Основну школу завршио је у Тивту 1927. године, гимназију у Котору 1935, а Филозофски факултет, Група теоријска математика, 1947. године.

Припадао је организацији народних студената и активно учествовао у напредном студентском покрету. Био је предсједник Удружења студената математике, а затим секретар Дебатног клуба студената филозофије. Осим тога, неко вријеме је био предсједник завичајног студентског удружења „Стјепан Митров Љубиша”.

За вријеме окупације кратко вријеме био је наставник гимназије и Поморске академије у Котору. Учествовао је од почетка устанка у раду илегалног Народноослободилачког одбора у Тивту и био затваран и интерниран на острво Мамула.

Од ослобођења до септембра 1947. године радио је као професор гимназије у Котору, а затим до 1950. као асистент за математику на Грађевинском факултету у Београду. Године 1950. изабран је за предавача математике на истом факултету. Хабилитовао је 1955. године на Грађевинском факултету у Београду за звање универзитетског наставника, са радом *О принципу перманенције у математици*. Докторирао је 1957. године на Природно-математичком факултету у Београду, са тезом *Једна генерализација алгебријске експоненцијалне функције и неки њени примени експоненцијалне функције*. За ванредног професора математике на Грађевинском факултету изабран је 1960. годи-

не, а за редовног професора 1966. Пензионисан је 1982. године.

Одликован је Орденом рада са златним вијенцем и Орденом Републике са сребрним вијенцем.

Предавао је и на осталим техничким факултетима Универзитета у Београду, на Грађевинском факултету Универзитета у Новом Саду, на Техничком факултету у Сарајеву и на Филозофском факултету у Београду. Осим тога, предавао је на последиједипломским студијама на Грађевинском и Природно-математичком факултету у Београду, у Биолошком институту и Енергопројекту у Београду, као и на Рударском факултету у Тузли.

Активно је учествовао у раду Друштва математичара, физичара и астронома СР Србије, Савеза друштава математичара, физичара и астронома Југославије, Комисије за математику при Савезном савјету за координацију научних истраживања, као и у раду Математичког института, чији је један од оснивача.

Више година је био шеф Катедре за математику и физику на Грађевинском факултету, продекан Факултета и члан разних комисија. Учествовао је у оснивању часописа: *Настава математике и физике*, *Математички весник*, *Наука и природа*, *Дијалектика*, итд.

Са научним и стручним рефератима учествовао је на многим конгресима математичара, физичара и астронома Југославије, као и на многим међународним конгресима у земљи и иностранству.

Био је дописни члан Интернационалне академије за историју наука у Паризу (1970), члан Интернационалне комисије за историју наука у Торонту, члан Њујоршке академије наука (1980), Интернационалне уније за

историју и филозофију наука, затим спољни сарадник Института за повијест природних математичких и медицинских наука Југословенске академије знаности и умјетности, научни сарадник и члан Математичког института у Београду, члан Националног комитета за историју наука при Југославенској академији знаности и умјетности и члан Друштва математичара, физичара и астронома Србије, затим стални рецензент међународних реферативних часописа за математику: *Zentralblatt für Mathematik und ihre Granzgebiete* и *Mathematical Reviews*.

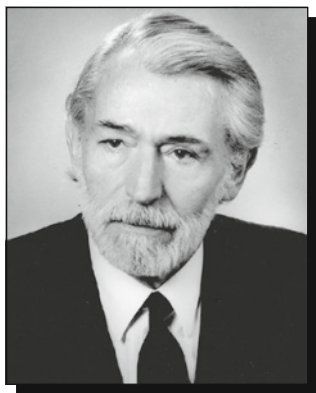
У обимној библиографији (близу 340 библиографских јединица) садржано је више

универзитетских и средњошколских уџбеника, око 15 радова из математичке анализе, преко 80 радова о Марину Геталдићу и Руђеру Бошковићу, преко 50 научнофилозофских есеја из историје и филозофије математике. Објавио је и обимну књигу *Пуџевима развијка математике* (1987).

По његовом сценарију снимљен је, 1961. године, на српскохрватском и на француском језику, филм о Руђеру Бошковићу.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985. године.

Умро је 12. августа 1990. године.

Рођен је 28. децембра 1922. године у сеоцу Доњи Улићи (предео Цеклин) код Цетиња. Основну школу је похађао у Горњем Цеклину. У Цетињу је учио гимназију и положио велику матуру (1941. године).

У Београду је слушао наставу и завршио: Институт друштвених наука (1953), Вишу војну академију (1957), магистарске студије на Филозофском факултету (1964).

У Москви, у Академији наука СССР, у Институту славистике и балканистике, одбранио је докторску дисертацију из историјских наука (1968. године).

Био је учесник рата за ослобођење Југославије испод фашистичких освајача (1941–1945). Од 1945. до 1970. године је официр у установама војске за науку и просвјету, претежно у Војноисторијском институту, у Београду. Има чин пуковника. Више пута је одликован за ратне и мирнодопске заслуге.

Писао је приповијетке.

Посветио се историографском изучавању политичког бораства и оружаног ратовања југословенских народа и држава у времену од 1890. до 1998; написао је и објавио прегледне приказе: о социјалдемократији у југословенским земљама (1890–1919); о Краљевству Срба, Хрвата и Словенаца (1918–1920); о Југославији у Другом свјетском рату (1941–1945); о отпадничком смањивању Југославије (1988–1992); о политици и државништву, уопште, при настанку и потом кроз постојање Југославије (1914–1998).

Уз чланке и огледе о примјени начела историјске науке, о неким појмовима дје-

лотворне филозофије политике, о извјесном предмету уставног права, о народноним својствима војинства, објавио је близу 150 приказа и биљежака о историографским књигама југословенских и страних писаца.

Његова научна дјела су превођена на једанаест језика; у свему: књиге – 14 превода, чланци – 20 превода. Био је главни и одговорни уредник научног часописа *Војноисторијски гласник* (1963–1967) и послије *Југословенској историјској часопису* (1970–1973).

Члан је ван радног састава Македонске академије наука и умјетности (1981). Члан је ван радног састава Српске академије наука и умјетности (1994). Члан је, по позиву, Удружења књижевника Србије (1989).

Био је предсједник Одбора ЦАНУ за историјске науке (1982–2003).

Био је међу оснивачима те предсједник Црногорског сабора српске слоге (1992–1997), родољубивог удружења за просвјету и културу. Члан је Сената Републике Српске (1996–2008). Добио је награде за дјела у науци и есејистици: југословенску Четвртојулску (1969), црногорску Тринаестојулску (1971), од Универзитета у Приштини (1997) награду „Златно перо Српског тројства”.

Најважније објављене књиге: *Југословенске социјалдемократске сјџранке 1914–1918* (1963); *Југославија у рату 1941–1945* (1975); *Велика буна Црне Горе 1988–1989 /избор докумената/* (1990); *Повеља Југославије: (устав државе и друштва)* (1990); *Срби, Хрвајти, Словенци и Трећа Југославија* (1991); *Југославија у књијма историографским* (2007); *Владар Краљевства Срба, Хрвајта и Словенаца* (2010).

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године.

Живи у Београду.

НИКИТА ИЉИЧ ТОЛСТОЈ

(1923–1996)

Рођен је 15. априла 1923. године у Вршцу, у породици руског емигранта (праунук је Лава Толстоја). Руску основну школу завршио је у Београду, а затим и руско-српску гимназију у Београду.

Октобра 1944. године ступио је као добровољац у Совјетску армију и борио се у њеним редовима на територији Југославије, Мађарске и Аустрије. Од септембра 1945. године живио је у Москви.

Године 1950. завршава славистичке студије на Московском универзитету, а 1954. завршава постдипломске студије. Докторску дисертацију одбранио је 1972. године.

Од 1952. до 1955. године предавао је на московском Институту за међународне односе, а од 1952. године је научни сарадник, потом и старији научни сарадник Института за славистику и балканологију Академије наука СССР. Од 1968. године је професор

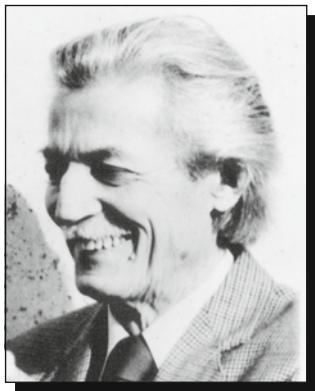
Московског универзитета. Од 1988. редовни је члан АН СССР. Иностранци је члан САНУ, Пољске академије наука, Аустријске академије наука, МАНУ, САЗУ и ЈАЗУ.

Толстој је створио веома обимно и тематски разноврсно научно дјело. У сржи тог дјела је било његово интересовање за старословенски језик и мит, с циљем да се у њима нађу исходишта за касније токове и облике етничких специфичности и култура словенских народа. Покренуо је и уређивао велики рјечник појмова и термина који се односе на живот и културу словенског свијета, рјечник који је пројектован у више томова (први том изашао у Москви, 1995).

Посебну пажњу посветио је српском језику, који је, иначе, одлично говорио. Он је српској проблематици посветио низ лексиколошких студија и цијелу серију студија из прошлости књижевног језика Срба, од најстаријих времена до Вука Караџића. У Нишу, годину дана пред његову смрт, штампана је његова књига *Језик словенске културе*.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године.

Умро је 27. јуна 1996. године.

ЛУКА ТОМАНОВИЋ

(1909–1992)

Рођен је 25. септембра 1909. године у Лепетанима, у Боки Которској. Завршио је Учитељску школу на Цетињу 1932. године. Као учитељ службовао је у селу Црнчу код Требиња. Учествовао је у Народноослободилачкој борби од устанка 1941. године до краја рата. У току рата и послеје ослобођења био је на разним друштвеним и политичким функцијама, уз ангажовање на подручју културе. У Главном одбору синдиката НР Црне Горе, као члан Председништва, радио је на сектору културе и просвете. Са те дужности упућен је на Академију за примењену уметност у Београду, коју је завршио 1952. године. Вратио се у Црну Гору и, од 1953. до 1964. године, радио као директор Школе за примијењену уметност у Херцег Новом. На студијске боравке одлазио је у Италију, Француску и Совјетски Савез. Излагао је, са Војом Станићем, у Берлину 1980. године.

Године 1946. постао је члан Удружења ликовних умјетника Црне Горе. Учествовао је на многим изложбама које је Удружење организовало у нашој земљи и иностранству. Имао је 11 самосталних и излагао на великом броју колективних изложби широм свијета. Поред осталог, са групом југословен-

ских ликовних умјетника излагао је у Гран Палеу, у Паризу.

Знатан дио стваралачког рада посветио је тематици и мотивима из Народноослободилачке борбе. Инспирисале су га људске фигуре и ликови, а затим и животиње. Радио је и скулптуре за слободан простор, рељефе, бисте у камену и бронзи. Највише га је привлачила умјетничка обрада дрвета и у томе је остварио већину својих најзначајнијих дјела.

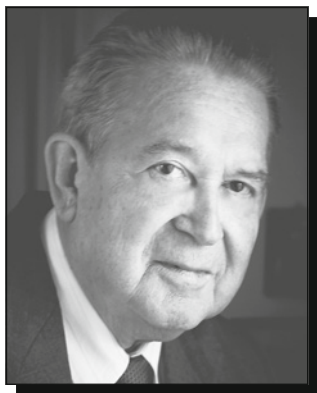
За умјетничко стваралаштво добио је бројна признања и награде: Тринаестојулску награду СР Црне Горе (1964), Октобарску награду Херцег-Новог (1964), Награду Ликовног салона 13. новембар у Цетињу (1967), Награду Зимског салона Херцег Нови (1969. и 1977), награду „4. јул” (1985) и Награду АВНОЈ-а (1985).

Носилац је Споменнице 1941. и више одликовања, међу којима су: Орден за храброст (1945), Орден заслуга за народ са златном звијездом (1975) и Орден заслуга за народ Републике Француске.

Његова вајарска дјела, углавном тзв. интимна скулптура, налазе се у галеријама (Цетиње, Подгорица и др.), а споменичка знамења у многим нашим мјестима. Аутор је преко 170 скулптура и рељефа, 7 споменика, 5 спомен-биста.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 24. јуна 1977, а за редовног 1. марта 1985. године.

Умро је 27. августа 1992. године.

Рођен је 29. јануара 1929. године у Осијеку (Хрватска). Основно образовање стекао је у Сомбору, а средње у Београду и Сомбору (1948). Студије историје завршио је на Филозофском факултету у Београду 1952, гдје је и докторирао 1957. године.

Радио је као архивист-приправник у Градском архиву Зрењанина, затим као библиотекар приправник Народне библиотеке у Београду. За асистента у Историјском институту у Београду изабран је 1955. године.

Од 1957. године, када је изабран за асистента, а затим за доцента, рад му је везан за Филозофски факултет у Београду све до пензионисања 1994. године. Прошао је кроз сва звања, био је управник Одјељења за историју, продекан и декан Факултета.

Као стипендиста Хумболтове фондације био је на усавршавању у Њемачкој на Универзитету у Келну (1963/64).

Учествовао је у раду великог броја домаћих и страних научних скупова, држао као гост предавања на универзитетима, предавао као гост-професор (Лос Анђелес, Будимпешта). Сарађивао је у међународним пројектима и публикацијама, био је члан домаћих и међународних научних тијела, дуго година члан Научног комитета Института за економску историју „Франческо Датињи” у Прагу.

За дописног члана САНУ изабран је 1972, а за редовног 1981. године. За члана Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине и Војвођанске академије наука и уметности изабран је 1987, а 1988. године за члана Југославенске академије знаности и умјетности. Од 1981. је члан Европске академије за историју за сједиштем у Бечу.

Поред мањих расправа и дисертације *Херцеј Стефан Вукчић Косача и његово доба*, објавио је 1964. књигу *Историја средњовјековне босанске државе*. Био је у групи аутора која је написала *Историју Црне Горе*, у њој је заједно са И. Божићем обрадио период XII до XV вијека (том I, књ. 1–2, 1970). Заједно са И. Божићем, М. Екмечићем и В. Дедијером објавио *Историју Југославије* (1972, на енглеском 1974, на кинеском 1984). Био је коаутор и уредник прве књиге *Историје српског народа* (1981) и коаутор друге књиге (1982). Књига *Срби у средњем веку* првобитно је објављена у Италији (1992, 1994), затим је преведена на француски и руски (1992, 1996), а на српском је објављивана од 1995. године. Тридесет посебних студија о општим темама, публикованих махом у иностранству, сабрано је у књизи *Работници, војници, духовници. Друштва средњовјековној Балкана*, (1997). Иницирао је и уређивао двије опште публикације: *Енциклопедија српске историографије* (1977); *Лексикон српској средњеје века* (1999), у којима је и као аутор судјеловао у бројним текстовима.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 28. октобра 1988. године.

Умро је 14. новембра 2009. године.

МАРКО УЛИЋЕВИЋ

(1919–1999)

Рођен је 5. фебруара 1919. године у Брчелима (Бријеге), општина Бар. Основну школу завршио је у родном мјесту, гимназију на Цетињу (1938) и Пољопривредни факултет у Београду (1949). Завршио је и први степен Економског факултета у Београду (1964). Ради стручног усавршавања боравио је у Великој Британији (1957), САД (1958) и СССР (1962).

Био је секретар Општинског народноослободилачког одбора у Црмници (1944–1945), члан Среског народног одбора Бар (1945–1946), виши инспектор и начелник Инспектората Републичке комисије државне контроле у Цетињу (1946–1950), замјеник директора и главни агроном ПД „Крушевац” у Титограду (1950–1952), руководиоца Завода за виноградарство и воћарство Пољопривредног института Титоград (од 1952. непрекидно до пензионисања у својству научног савјетника 1972). Од 1972. је спољни сарадник Пољопривредног института и члан Научног вијећа Института. Био је спољни сарадник Агроекономског института Агрокомбината „13. јул”.

За остварења у науци добио је Тринаестојулску награду (1976) и Награду ослобођења Титограда (1974).

Био је секретар Одјељења природних наука и члан Предсједништва ЦАНУ (1973–

1981), затим и генерални секретар ЦАНУ од 1983. до 1989. и 1993. године.

Организовао је у Црној Гори и водио научна истраживања у виноградарству, затим у неким гранама воћарства (бресква, јагода, бадем), а бавио се и проучавањем културе чаја и неким агроекономским проблемима. Учествовао је у покретању и уређивању стручних и научних часописа (*Пољопривреда и шумарство*, *Архив за пољопривредне науке* и др.). Своје радове саопштавао је на бројним научним скуповима у земљи и иностранству. Објавио је око 150 радова (двје посебне публикације).

Од посебног значаја су његови прилози проучавању агроекономских услова за гајење винове лозе у Црној Гори, проучавању сорти и подлога винове лозе, изналажењу најпогоднијих рјешења при подизању и експлоатацији винограда у проучавању агротехнике у винограду. Међу првима у Југославији, у оквиру Пољопривредног института у Титограду, организовао је и руководио радом на стварању нових сорти винове лозе. Као резултат тог рада створени су први нови облици културног биља у Црној Гори и закључно са 1992. годином признато 14 нових сорти винове лозе.

За дописног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академија и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године, а за редовног члана ЦАНУ 1. марта 1985. године.

Умро је 24. октобра 1999. године.

Рођен је 2. марта 1946. године у Целовцу, Аустрија.

Студије медицине завршио је 1971. године у Дунају. Усавршавао је кардиологију и хирургију срца, укључујући и трансплантацију срца на универзитетској болници у Дунају. У току 1978. године изабран је за доцента кардиохирургије и био је позван у Инсбрук гдје је формирао Клинику за хирургију срца.

За професора хирургије именован је 1983. године, а 1985. године за директора Кардиохирушке клинике у Салцбургу.

Његова посебна заслуга је у примјени елипсоидног вјештачког срца. Прву трансплантацију је обавио 1986. године.

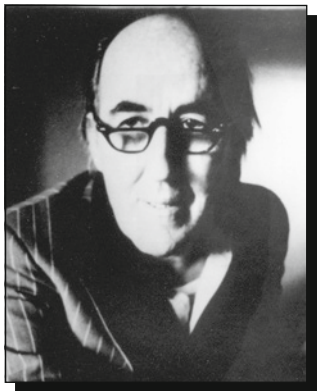
Европски институт за срце фомирао је 1990. године. У 1991. години је, заједно са кардиналом Кенигом и проф. Николаусом Лобковичем, основао Европску академију наука и умјетности, чији је предсједник и сада.

Проф. Унгер је објавио преко 250 научних публикација и издао 14 књига. Организовао је 14 међународних конгреса. У 1996. години организовао је у Дунају, у сарадњи са Свјетском здравственом организацијом, Конгрес који је установио стандарде операција на срцу.

Проф. Унгер је члан међународних кардиохируршких и кардиолошких удружења, као што су: Америчка асоцијација за торакалну хирургију, Америчка асоцијација за торакалну и кардиохирургију, Амерички колеџ за кардиологију, Европско друштво за кардиологију, Европска асоцијација за кардиорирургију, Европско друштво за кардиохирургију. Члан је Латвијске академије наука и умјетности, Академије Вестфалије и дописни члан Словеначке академије наука и умјетности од 1995. године.

За свој научни допринос проф. Унгер је добио многа значајна међународна признања и награде као што су: награда „Др Карл Ренер“, награда „Сандоз“, Медаља Словеначке академије наука и умјетности, почасно чланство у Литванском друштву за торакалну и кардиохирургију.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 12. децембра 2003. године.

БРАНКО ФИЛИПОВИЋ ФИЛО

(1924–1997)

Рођен је 27. јуна 1924. године на Цетињу. Умјетничко школовање почиње 1946. године уписом у Умјетничку школу на Цетињу. По затварању Умјетничке школе одлази у Београд, гдје похађа Школу примијењене умјетности. Крајем 1950. године одлази у Херцег Нови, гдје завршава Умјетничку школу 1951. године. Исте године излаже на II савезној изложби на Цетињу. Године 1955. завршава Академију ликовних умјетности и специјални течај код Мила Милуновића.

На умјетничком усавршавању био је у Француској и Италији. Био је стални члан галерије „Пенелопе”, а сарађивао је са галеријама „Rive Gauche” и „Lambert”.

Излагао је самостално на око 40 изложби. Најзначајније су приређиване у Галерији УЛУС-а (1957), у Бриселу (Palais des Beaux Arts, 1965), у Риму (Galerie Penelope, 1966), на Цетињу (Умјетнички музеј Црне Горе, 1975),

у Паризу (Galerie Rive Gauche, 1978). Године 1987. приређена је велика ретроспективна изложба цјелокупног његовог опуса у Музеју савремене умјетности у Београду, као и у Модерној галерији у Љубљани. На 44. бијеналу у Венецији (1990) представљао је југословенску умјетност.

Излагао је на више од 200 колективних изложби и био значајан представник југословенских и црногорских селекција на око 30 изложби у свијету: у Њујорку, Монтреалу, Бејруту, Фонтенблоу, Милану, Барију, Еревану, Паризу, Турнеу, Шарлроу, Хаселту, Тунису, Каиру, Александрији, Никозији, Анкари, Варни, Берлину, Москви, Штутгарту, Франкфурту, Кипру, Ксантију, Риму.

Његови радови се налазе у многим нашим музејима и галеријама, а такође и у Бриселу, Лондону, Њујорку и у разним елитним приватним колекцијама.

Добитник је Тринаестојулске награде и Награде Ликовног салона Цетиње.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 26. новембра 1991. године, а за редовног 6. децембра 1996. године.

Умро је 7. новембра 1997. године.

Рођен је 9. маја 1937. године у Клују у Румунији. Дипломирао је на Babes-Bolyai, Универзитету у Клују у Румунији. Докторирао је 1963. године на Institute of Fine Chemicals Technology у Москви (УССР), под менторством академика К. А. Андрианова.

Усавршавао се на Iowa State University, Iowa, USA (1966–1968), као и на University of Georgia, Georgia, USA (1971–1972).

Од 1959. године запослен је на Одсјеку за хемију на Babes-Bolyai, University Cluj-Napoca у Румунији: 1959. године – асистент лаборант, 1962. године – асистент, 1964. године – предавач, 1969. године – ванредни професор и од 1973. године до данас – редовни професор.

Од 1976. до 1984. године био је проректор Babes-Bolyai, Универзитета у Клују, а у периоду 1990–1993. године ректор. Од 1995. предсједник је Огранка за Трансилванију Румунске академије. Од 1992. члан је Одбора Националног савјета за академска истраживања као и Одбора Националног савјета за академска звања и дипломе. Од 1998. до 2000. године обављао је дужност потпредсједника Румунске академије наука. 1998–2003. године био је предсједник Consultative колеџа Националне агенције за научна истраживања, развој и иновације. Члан је оснивач Националне фондације за науку и умјетност у Румунији. Од 2006. године предсједник је Румунске академије наука.

Као гостујући професор, предавач и консултант, боравио је на многим универзитетима у више земаља широм свијета.

Добитник је многих признања и награда, као што су: „G. Spacu”, награда Румунске академије наука, „Pro Colaboratione”, награда Мађарске академије наука, Honour Diploma Предсједништва Молдавске академије наука, почасни грађанин Cluj-Napoca, Румунија, „Star of Romanid”, Награда предсједника Румуније, награда Удружења хемичара Румуније и Орден части којим га је одликовао предсједник Републике Молдавије. Почасни је члан Молдавске академије наука као и члан Европске академије у Лондону, doctor honoris causae Техничког универзитета „Gh. Assachi”, Румунија, doctor honoris causae Политехничког универзитета у Румунији.

Област научног и стручног ангажовања академика Хајдука је неорганска хемијска номенклатура и систематизација, неоргански прстенови, биолошки активни метални састојци (укључујући антитуморску активност), научна политика и управљање.

Академик Хајдук је објавио више од 340 научних и стручних радова у познатим свјетским часописима из области хемије, као што су: *Inorg. Chem.*; *J. Am. Chem. Soc.*; *J. Organomet. Chem.*; *Polyhedron*; *Chem. Revs.*; *Anticancer Research*; *Inorg. Chim. Acta*; *J. Chem. Soc. Dalton Trans.*; *J. Chem. Soc. Chem. Commun.*; *Coordination Chem. Revs.*; *Rev. Roumaine Chim.*, и други, као и више поглавља у неколико књига из области којом се бави.

Објавио је осам књига: *Introducere in Chimia ciclurilor anorganice*, Editura Academici, Bucuresti (1960); *The Chemistry of Inorganic Ring Systems* (2 vols.), Wiley-Interscience, London, New York (1970); *Basic Organometallic Chemistry* (with J. J. Zuckerman), Walter de Gruyter, Berlin, New York (1985); *The Chemistry of Inorganic Homo – and Heterocycles* (2 vols.)

(Editor and contributor, with D. B. Sowerby), Academic Press, London, New York (1987); *Organometallics in Cancer Chemotherapy* (2 vols.) (with C. Silvestru), CRC Press, Boca Raton, Florida, USA (1990, 1991); *Supramolecular Organo-*

metallic Chemistry (with F. T. Edelman), Wiley-VCH, Weinheim, New York (1999).

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. децембра 2008. године.

Рођен је у Реусу (Шпанија) 1936. године. Дипломирао је на Универзитету у Барселони економију и комерцијалне науке. Докторирао је из области политичких, економских и комерцијалних наука на Универзитету Барселоне. Сада је професор финансија и економије на истом Универзитету. Каријера универзитетског предавача траје му у континуитету 45 година, тако да је тренутно најстарији активни професор у области финансијске и рачуноводствене економије на шпанским универзитетима.

Стални је члан Краљевске академије Шпаније за економске и финансијске науке, као и стални члан Каталонске краљевске академије доктора. Поред тога, члан је више професионалних и националних академија у свијету: Румунске академије, Бјелоруске инжењерске академије, Руске инжењерске академије, Делфијске академије (Француска), Руске академије природних наука, Руске међународне академије информатичких наука, а одскора и Свјетске академије наука и умјетности.

Од 2002. године предсједник је Краљевске академије економије и финансијских наука Шпаније, као и потпредсједник Краљевске академије доктора Каталоније.

Као изузетан научник награђен је титулом doctor honoris causae на 19 универзитета.

За допринос у науци награђиван је многим наградама, бројним националним и међународним признањима и одликовањима. Осим најзначајнијих шпанских (Велики

крст Алфонса X, Међународна Кауфман награда, Златна и дијамантска медаља Барселоне), ту су и висока румунска, италијанска, француска, грчка, као и одликовања Венецуеле и Марока.

Био је 14 година предсједник Статутарног економског одбора Барселоне. Члан је бројних међународних предавачких и истраживачких институција.

Предсједник је Међународног друштва за примјенљиви менаџмент и економију, Удружења за унапређење моделирања и симулационих технологија у предузећима из Лиона, потпредсједник Европског удружења за менаџмент и економију, члан Савјета за науку и истраживање из Бордоа, члан и оснивач Европске фондације за менаџмент развоја у Бриселу, члан Међународног савјетодавног одбора Међународне школе за информационе технологије у Индији.

Сматра се оцем нове теорије неодређености, настале разрадом мултивалентне логике у сфери економије и менаџмента. Његову континуирану научну активност илуструје преко 200 научних радова објављених у разним часописима, а са 30 објављених књига пионир је у области третирања неодређености на пољу менаџмента у бизнису.

Међу његовим радовима, треба издвојити: *Увод у теорију нејасних пог-дјелова у бизнис менаџменту*, *Модели за истраживање заборављених ефеката*, *Посебне технике експерименталног менаџмента*, *Неуронални графони за економију бизниса и менаџмента предузећа*, а од скоријих: *Елементи за теорију о одлучивању у неодређености* и *Увод у теорију неодређености у руковођењу предузећима*.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. децембра 2008. године.

Рођен је 20. јануара 1936. године у Ђирокастри, Албанија. Универзитетско образовање стекао је на Факултету за инжењерство, Одсјек за хидротехнику, Универзитета у Будимпешти (1954–1956), усавршавао се на Универзитету у Софији из области градње хидроелектрана (1956–1961), а постдипломске студије завршио је у Француској 1971. из области механике великих конструкција.

Професионалну каријеру почео је у Институту за истраживања и пројектовање хидроелектрана (1961–1982; 1991–1993), био је шеф групе за истраживања и пројектовање хидроелектрана (1982–1988), министар за економску сарадњу са иностранством Албаније (1988–1991), председавајући Албанског националног комитета за велике бране (1991–1995; 2002–2006), директор албанске Електроенергетске корпорације (1999–2000). Био је члан Националног савјета Албаније за очување животне средине (1997–2006), Националног савјета за научну политику и технолошки развој (1997–2004), члан владине Комисије за водне ресурсе са сусједним земљама (1973–1982; 2001–2004). Био је

члан групе за истраживање, пројектовање и изградњу више хидроелектрана у Албанији, посебно каскаде на Дриму.

За дописног члана Албанске академије наука изабран је 1986, а за редовног 1989. године. Генерални секретар Албанске академије наука био је од 1997. до 2000. године, а био је и њен потпредсједник.

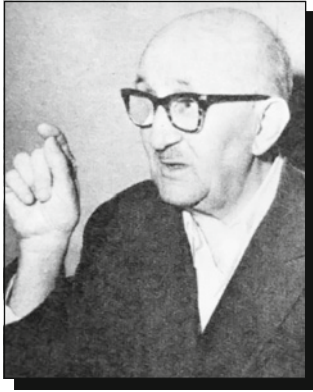
За велики допринос развоју хидроенергетике Албаније добио је највиша државна признања.

Дао је значајан допринос у раду Комисије за рјешавање водопривредних питања Албаније и Југославије, а посебно поткомисије за Црну Гору.

Иницијатор је активирања пројекта *Уређење водног режима Скадарског језера и ријеке Бојане*, који је прихваћен од стране Албанске академије наука и Црногорске академије наука и умјетности и подржан и финансиран од страна влада обију земаља.

Значајан је његов удио у разради програма активности за реализацију овог великог пројекта, као и разради и прихватању пројектних задатака за геодетска и батиметријска мјерења Бојане и Скадарског језера, као и хидролошке и хидрауличке студије, као основних подлога за техничка рјешења уређења водног режима Скадарског језера.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године.

ВАСО ЧУБРИЛОВИЋ

(1897–1990)

Рођен је 14. јануара 1897. у Босанској Градишци, Босна и Херцеговина. Основну школу завршио је у Босанској Градишци, гимназију у Тузли и Сарајеву, а дипломирао је на Филозофском факултету у Београду – историјска група. Докторирао је на Филозофском факултету у Београду.

Од 1922. до 1929. године предавао је историју и географију у средњим школама у Сремској Митровици, Сарајеву и Београду. Од 1929. до 1934. радио је на Филозофском факултету у Београду, Катедри за општу историју новог века.

Од 1934. до 1939. године био је доцент на Филозофском факултету у Београду на Катедри за општу историју новог века.

У Другом свјетском рату од 1941. до 1942. године био је у затвору Гестапоа и у концентрационом логору на Бањици. Послије ослобођења земље враћа се у активну службу на Универзитету и од 1947. предаје у звању ре-

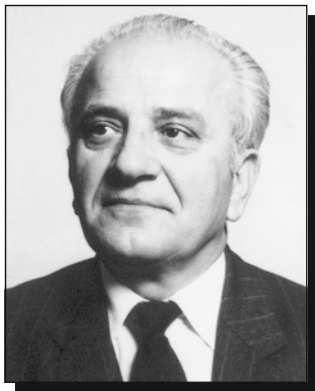
довног професора на Катедри за историју народа Југославије за предмет Нови век. На Катедри је увео и специјалистички курс из историје Црне Горе. Пензионисан је 1967. године.

Био је редовни члан Српске академије наука и уметности, дописни члан Југославенске академије знаности и умјетности и Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине. Био је секретар Одјељења историјских наука САНУ и директор Балканолошког института САНУ.

Публиковао је више књига: *Босански усџанак 1875–1878* (1930, 1996); *Србија од 1858. до 1878* (коауторство) (1938); *Полиитичка прошлост Хрваџа*, (1939, 1991); *Истџорџа џолиитичке мисли у Србији XIX века*, Београд (1958, 1982); *Оџабрани истџорџски раџови* (1983); *Истџорџа Беоџраџа* (у три књџге) (1974) и преко 100 студија, расправа, чланака у зборницима и часописима.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973. године, за члана ван радног састава 7. маја 1976. године.

Умро је 11. јуна 1990. године.

Рођен је 14. октобра 1929. године у селу Поткрај, код Даниловграда, гдје је завршио основну школу. Школовање је прекинуо у току рата због активног учешћа у НОБ-у, од 1943. године. Средњу техничку школу – Електротехнички одсек завршио је у Титограду. Дипломирао је на Електротехничком факултету у Београду, Одсек за енергетику, 1956. године, гдје је и докторирао 1970. године.

По завршетку факултета радио је до 1963. године у Заједници електропривреде Црне Горе. Био је руководиоца службе за студије и изградњу, а затим технички директор Заједнице.

Учествовао је у различитим пројектима из области електроенергетике Црне Горе и Југославије. Ради усавршавања боравио је више мјесеци у иностранству. На Техничком факултету у Титограду биран је за доцента (1963), за ванредног (1970) и редовног професора (1978) за предмет Основи електротехнике.

У три наврата био је продекан, а од 1971. до 1973. године декан Техничког факултета. Обављао је функцију проректора (1976–1980) и ректора (1982–1986) Универзитета „Вељко Влаховић”.

Био је предсједник Предсједништва Заједнице универзитета Југославије и члан Сталног комитета конференције ректора Европе када је добио Плакету и Повеље ЗУЈ-а. Као представник ЗУЈ-а био је члан Савезног комитета за науку, технологију и информатику.

Као ректор Универзитета развио је сарадњу са Универзитетом Ломоносов у Москви, Универзитетом у Барију, са Универзитетом у Карлсруеу и Универзитетом у Ростову на Дону. Редовни је члан Инжењерске академије Југославије од њеног оснивања 1998. године. Члан је редакција неколико научних и стручних часописа.

Предмет његовог научног интересовања је теоријска електромагнетика. Посебно су значајна његова истраживања у области развоја електроенергетике, како Црне Горе тако и Југославије (*Енергетски пошеницијали Црне Горе и могућности коришћења, Развој основне 380 kV мреже Југославије и Сврхитеија развоја енергетике Југославије до 2050. године*).

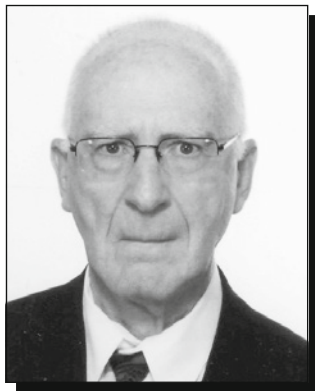
Одликован је Орденом рада са златним вијенцем (1969) и Орденом Републике са сребрним вијенцем (1978), као и добитник златне плакете „Борис Кидрич” (1962) и плакете „Никола Тесла” (1985).

Најважнији објављени радови: *О суштински физичких теорија Фарадеја и Максвела* (1971); *Електростатика* (1973); *Електрокинетики* (1973); *Основи електроинженерике II – Линеарна електрична кола* (1981); *Основи електроинженерике I – Електрично и магнејско поље* (1982, 1990); *Одабрани радови* (2003); *Хидроенергетски пошеницијали Црне Горе* (коауторство) (2007); *Водни пошеницијали Црне Горе* (коауторство) (2010).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985. године, а за редовног 19. новембра 1993. године.

Био је секретар Одјељења природних наука (1985–1995), генерални секретар Црногорске академије наука и умјетности (1995–2001). У 2002. години обављао је функцију потпредсједника Академије.

Живи у Подгорици.

Рођен је 26. септембра 1931. године у Сплиту, Хрватска. Дипломирао је физику 1954. године на Природословно-математичком факултету у Загребу и докторирао 1958. године на Свеучилишту у Загребу. У звање научног сарадника изабран је 1960, вишег научног сарадника 1963. и научног савјетника 1967. године.

Члан је Хрватске академије знаности и умјетности (ХАЗУ) – ванредни од 1977. и редовни од 1991. године. Такође је члан Свјетске академије умјетности и наука, члан-суоснивач Европске академије, члан Европске академије наука и умјетности и председник њеног Одјељења за Југоисточну Европу, члан Академије медицинских знаности Хрватске, члан Унеско Радне групе за ревитализацију научних истраживања у Југоисточној Европи, суоснивач и председник Међународног центра за одрживи развој у Љубљани, замјеник директора Интеруниверзитетског центра у Дубровнику, члан Међународног вијећа Пагвашке конференције о наци и свјетским питањима, члан Римског клуба и члан Хрватског хелсиншког одбора. Почасни је члан Америчког физичког друштва (од 1989), Института за физику Уједињеног Краљевства (од 1999) и Свјетског иновационог форума.

Др Иво Шлаус је био суоснивач и члан Извршног одбора Европског друштва физичара (1969–1972. и 1988–1991), члан Комисије за нуклеарну физику Међународног друштва чисте и примијењене физике (1968–

1972), члан Међународног комитета за нуклеарне податке Међународне агенције за атомску енергију (1971–1974), члан Међународног савјета за проучавање научне политике (1981), председник Секције за физику Европске академије (1991–1995) и председник Одбора ХАЗУ за међународну сарадњу (1991–1996).

Подручја његовог научног рада су: нуклеарна физика и физика честица (области: неутронска физика, нуклеарне силе, симетрије у физици и проблем масе кваркова, проблем три тијела); медицинска физика (области: радиофармацеутици и радиотерапија); наука о науци.

У тим областима науке има 369 публикација, од којих се посебно истичу: 5 монографија (2 од њих у часопису *Physics Report* и једна у часопису *Reviews of Modern Physics*), 13 научних радова у часопису *Physical Review Letters* и 11 научних радова у *Physics Letters*.

Академик Шлаус је био главни истраживач у више значајних научноистраживачких пројеката, као што су: *Производња радиофармацеутика* код Међународне агенције за атомску енергију (1977–1982), *Нуклеон-нуклеонска сила, њронуклеонске силе и њроблем њри њијела* код Европске економске заједнице (1991–1995) и пројекти билатералне сарадње са САД: *Нуклеарне силе и сисџема неколико нуклеона* (1975–1986), *Проучавање њросџић нуклеарних сисџема и реакција вишечесџићној расџада* (1986–1989), *Симетџрија наелекџрисања и нуклеарне инџеракције* (1989–1992), *Проучавања симетџрије: неуџронска и еџа физика*.

Директор је истраживачког пројекта НАТО-а *Сиџурносџи у друшџиву базираном на знању*.

Био је члан уређивачких одбора престижних међународних часописа. Такође је ре-

цензент и за научноистраживачке пројекте америчке Националне фондације за науку (НСФ), Министарства енергије САД (ДОЕ) и Framework 5 и 6 Европске заједнице.

Организатор је 18 међународних научних конференција из нуклеарне физике, медицинске физике и науке о науци. Био је предавач по позиву на 43 међународне конференције.

Академик Шлаус је гостујући професор на многим свјетски познатим универзитетима.

Био је председник Знанственог вијећа Института „Руђер Бошковић” (у више на-

врата у периоду 1967–1983), председник Знанственог вијећа Средишњег института за туморе (1972–1974), в. д. директора Института „Руђер Бошковић” (1974) и председник Заједнице института природних наука (1972–1978).

Имао је, а и сада обавља низ значајних друштвених дужности у Хрватској.

За дописног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 15. децембра 2006. године.

Рођен је 18. априла 1907. године на Хвару. Основну и средњу школу учио је у Задру, Сплиту, Дубровнику и Шибенику. Студирао је природнословну групу предмета на универзитетима у Загребу, Бечу и Грацу, гдје је и дипломирао 1930. године. Одбранио је докторску дисертацију из зоологије ихтиологије.

Прво је радио као кустос Биолошко-оцеанографског института у Сплиту, затим као професор Реалне гимназије у Сплиту, директор Природнословног музеја Зоолошког врта и акваријума у Сплиту, шеф Одсека за рибарство Министарства народног gospodarства у Загребу, доцент и шеф катедре на Филозофском факултету у Загребу, директор Зоолошког музеја у Загребу, начелник Одјељења за рибарство Министарства обалног поморства и рибарства Хрватске, директор Технобиолошке станице за унапређивање шкољкарства у Стону, директор Института за оцеанографију и рибарство у Сплиту, редовни професор и шеф Катедре зоологије Филозофског, затим Природно-математичког факултета у Сарајеву и директор Биолошког института Универзитета у Сарајеву. Један је од оснивача Завода за биологију мора у Котору и његов научни савјетник.

Ради усавршавања у струци, завршио је специјални курс и студиј у Институту за биологију мора у Хелголанду, специјалне студије риба Јадрана у музејима и институтима у Сплиту, Бечу, Грацу, Венецији и Трсту, специјалне студије риба Црног мора у Зоолошком институту и музеју Академије наука СССР у Лењинграду, а Медитерана у Ђенови и Милану.

Обавио је више студијских путовања првенствено ради истраживања мора и научног унапређивања рибарства, као и ради помагања медитеранским земљама у тим областима и у својству потпредседника *Commissio internationale pour l'exploration scientifique de la Mer Mediterranee* и *Conseil General des Peches pour la Mediterranee* организације ФАО УН.

Учествовао је на разним домаћим и међународним научним скуповима и био је главни уредник више биолошких часописа.

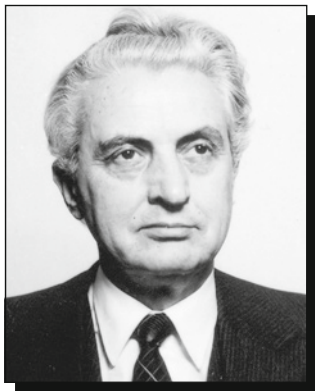
Носилац је више домаћих и иностраних награда и одликовања за успјехе постигнуте у научном и стручном раду.

Објавио је око 200 публикација, од којих 30 оригиналних књига (капитално дјело монографија *Рибе Јадрана*).

Био је редовни члан Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе (касније Црногорске академије наука и умјетности) изабран је 6. марта 1973, а дописни члан ЦАНУ је постао 7. маја 1976. године.

Умро је 18. фебруара 1980. године.

Рођен је 19. новембра 1922. године у Гусињу. Школовао се у Новом Пазару и Беранама (гдје је матурирао са одличним успјехом). Још као гимназијалац (1936. године) постао је члан СКОЈ-а. Студије је започео 1940. године на Београдском универзитету. Учесник је Народноослободилачког покрета од 1941. године. Од окупатора је (крајем 1941) ухапшен (у Беранама) и интерниран у логоре Албаније. Са групом логораша довођен је (априла 1942) у затвор у Подгорицу и извођен на стријељање (на Ђемовском пољу) и, размјеном, поново враћен у логоре. Након капитулације Италије (1943) постаје секретар СКОЈ-а, председник Антифашистичке омладине среза Беране и члан КПЈ. Као политички комесар батаљона НОВ и ПОЈ учествовао је у ослобађању Београда (октобра 1944), био секретар СКОЈ-а дивизије и на другим дужностима.

Дипломирао је на Економском факултету у Београду (1951. године као најбољи студент генерације) и ту биран за асистента, а након докторирања (1954), за доцента (1955), ванредног (1960) и редовног професора (1965) за предмет Економске доктрине.

Био је гостујући истраживач и/или гостујући професор на страним универзитетима, нарочито у Шкотској (Сент Андријус, читава 1955/56), Енглеској (Cambridge, читава 1956/57) и САД (Harvard и Berkley, читава 1962/63, South Florida 1971/72, 1973/74), читава 1974/75, Texas Tech, 1978/79. и др.

Као гост страних академија наука и универзитета држао је предавања и поднио велики број научних реферата на научним скуповима у иностранству.

На Економском факултету у Београду био је, поред осталог, председник Савјета и декан Факултета (у два мандата 1964–1965; 1965–1967), као и (дугогодишњи) председник Савјета Универзитетског међународног центра за друштвене науке (на Београдском универзитету).

Био је директор Института за економска истраживања у Београду (од оснивања 1961. до 1984), члан економских савјета Србије и Црне Горе, Савезног економског савјета, Међународног комитета за изучавање савременог капитализма и економске теорије, научни секретар Научног друштва Србије (од оснивања 1969), члан Матичарске комисије за избор првих чланова ЦАНУ, члан Савезне комисије за израду Дугорочног програма економске стабилизације (1981–1983), Комисије за реформе (1988–1989). Био је председник ЦАНУ (1981–1983, 1983–1985), председник Председништва и Савјета академија наука и умјетности СФРЈ (1981–1984), (први) председник Међуакадемијског одбора за економске науке, председник (1994–2002) Научног друштва економиста Југославије потом Србије и Црне Горе и (први) председник Југословенске (а потом) Академије економских наука Србије и Црне Горе (1998–2000).

Био је посланик Савезне Скупштине и председник Одбора за високо школство и Одбора за образовање Просвјетно-културног вијећа (1966–1970, 1970–1975), председник Републичке заједнице образовања Србије (1967–1970). Био је члан (1984–1985) и председник Председништва Црне Горе (1985–1986). Био је председник Савјета Енцикло-

педије Црне Горе, предсједник Југословенске комисије за Унеско и др.

Члан је Европске академије наука и умјетности (1992), Европске економске асоцијације, редовни је члан Научног друштва Србије (од оснивања 1969). Предсједник је Одбора за економске науке ЦАНУ (1973), ректор је Међународних постдипломских и докторских студија и професор емеритус (од 2007) Европског центра за мир и развој Универзитета за мир Уједињених нација, редовни је члан (од оснивања 1961) и (први и доживотни) предсједник Научног друштва економиста (раније: Југославије, потом Србије и Црне Горе), редовни је члан (од оснивања 1998) Југословенске (а сада) Академије економских наука Србије и Црне Горе и њен (први и доживотни) предсједник (од 2010) и (први) предсједник Европске економске асоцијације академика (од 2010).

Добитник је Повеље (1967) и Повеље и плакете (1977) Економског факултета у Београду и Повеље (1980) и Плакете (2010) у Крагујевцу, Плакете Коларчевог народног универзитета (1977), Захвалнице Савеза економиста Србије (1979) и Југославије (1982). Добитник је Награде Београдског универзитета за најбољи универзитетски уџбеник (1970); Октобарске награде Београда за најбоља достигнућа у области науке (1971). Тринаестојулске награде (1977); Награде АВНОЈ-а за стваралаштво и рад од општег значаја за развој Југославије у области економских наука (1984). Добитник је и Јубиларне повеље (2010) СУБНОР-а Београд.

Ушао је и у све наше и многе стране енциклопедије: *Ко је ко у Југославији*; *Мала енциклопедија Просвета*; *Ко је ко у Србији*; *Ко је ко у Црној Гори*; *Истакнутије личности*; *Who is Who in the World*; *International Book of Honour*; *Men of Achievement*; *International Register of Profiles*; *Biography International*; *International Directory of Distinguished Leadership*; *Millenium Hall of Fame*; *Five Hundred Leaders of Influence*; *International Who's Who of Contem-*

porary Achievemens; *The Man of the Year 1997* и друге. Уврштен је и у обимну двојезичну (енглеско-српску) енциклопедију *Срби који су обиљежили XX вијек – њеи сѝоѝина личносѝи* (2005) као и у енциклопедију *Srpski Who is Who* (2010).

Одликован је Медаљом за храброст, Орденом за храброст, Орденом заслуга за народ, Орденом Републике са сребрним вијенцем, Орденом рада са црвеном заставом, Орденом Републике са златним вијенцем – као и неким иностраним.

ЦАНУ је њему у част објавила јубиларни зборник *Научна мисао академика Бранислава Шошкића* (1994). Селективна или потпунија библиографија му је објављена у књигама Економског факултета Универзитета у Београду, Црногорске академије наука и умјетности, Научног друштва Србија, као и у наведеним нашим и међународним енциклопедијама и лексиконима.

Објавио је преко 400 научних радова, на нашим и страним језицима. Најпознатије су му књиге: *Развој економске мисли* (1965, 1968, 1970, 1972, 1974, 1978); *Производња, зайосленосѝи и сѝабиллизација* (1970, 1972, 1973); *Расѝодјела доходака у ѝѝржишној ѝѝривреди* (1971, 1974); *Теорија вредносѝи – класична економска анализа* (1971); *Економска анализа I и II* (1972, 1973); *Економска цена образовања* (1974, 1983); *Економске докѝѝрине* (1975, 1976, 1980, 1981, 1983); *Савремена економска анализа* (1978); *Економска мисао и економска ѝѝолиѝѝика* (1978, 1980, 1989); *Развој и основе савремене економске мисли* (1986, 1988, 1990); *Токови економске мисли* (1992); *Економска мисао и савремени ѝѝринѝѝѝи* (1995).

Редактор је, писац предговора и коаутор великог броја научних зборника са наших и међународних научних скупова.

За редовног члана Друштва за науку и умјетност Црне Горе – касније Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. марта 1973. године (на првом избору чланова).

Живи у Београду.

Рођен је 1. августа 1945. године у Беранма. Дипломирао је на Медицинском факултету у Сарајеву 1970. године. Магистрирао је на Медицинском факултету у Београду 1976. године, гдје је и докторирао 1983. године.

Радио је као љекар у ФАП-у у Прибоју, а затим на Интерној А клиници Медицинског факултета у Београду, као асистент. На овој Клиници положио је специјалистички испит 1975. године. По оснивању Института за кардиоваскуларне болести у Сремској Каменици, прешао је у Нови Сад гдје је 1975. изабран, а 1978. реизабран у звање асистента на предмету Интерна медицина са пнеумологијом на Медицинском факултету. У звању доцента на Медицинском факултету у Новом Саду изабран је 1983. године (реизабран 1985), за ванредног професора 1986. године (реизабран 1990) и редовног 1995. године.

Постао је начелник Одјељења за интензивну негу кардиолошких болесника у Институту за кардиоваскуларне болести у Сремској Каменици и замјеник директора те институције 1977. године. Поред тога, изабран је за начелника кардиолошког Института рехабилитационог центра „Др Симо Милошевић” у Игалу.

Као стипендиста Фулбрајтове фондације двије године последиједипломских студија провео је на Кардиолошкој клиници у Хјустону.

Био је члан Наставничког вијећа и Научне комисије Медицинског факултета у Но-

вом Саду, члан Редакцијског одбора уредништва Матице српске у Новом Саду, предсједник Секције за коагулацију и тромбозу Српског љекарског друштва, члан Удружења кардиолога Европе и члан Удружења кардиолога САД.

Својим научноистраживачким радовима активно је учествовао на бројним научним скуповима, симпозијумима и конгресима кардиолога у Југославији и иностранству.

За своје радне и стручне доприносе у напређењу и развијању медицине добио је више значајних награда: Октобарску награду Новог Сада за медицину (1990), Јубиларну награду за 200-годишњицу постојања Српског лекарског друштва (1994), јубиларну награду „21. јули”, поводом ослобођења Берана, Тринаестојулску награду (1995), као и многе дипломе, захвалнице и повеље Српског лекарског друштва и Друштва љекара Југославије и Црне Горе.

Аутор је или коаутор више од 100 научних радова. Учесник је у више макропројеката, био је један од носилаца међународног свеобухватног пројекта о нехемичној коронарној болести срца, који се реализује при Свјетској здравственој организацији у Женеви (МОНИКА). Међу важнијим научним радовима су: *Акутни инфаркти миокарда, Хијна стања у медицини и ситоматологији* (1990); *Микрокалцификација десног срца у процени плућне хипертензије, Плућна хипертензија* (1991); *Хемодинамика у акутном инфаркту миокарда, са сарадницима* (1994); *Коронарна болест* (1997).

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 6. децембра 1996. године, а за редовног 12. децембра 2003. године.

Живи у Новом Саду.

Рођен је 13. фебруара 1930. године у Колашину. Правни факултет у Загребу завршио је 1952. године. Докторирао је на Правном факултету у Београду 1964. године.

По завршетку студија од 1953. до 1963. године је судија Среског суда у Бијелом Пољу и Окружног суда у Иванграду/Беранам, а од 1963. до 1967. године је јавни тужилац Црне Горе. Од 1967. до 1974. године је члан и потпредседник Извршног вијећа/Владе Црне Горе и председник Комисије Извршног вијећа за систем и јавну управу. Истовремено је председник Републичког савјета за науку. У том својству израдио је Предлог закона о оснивању Правног факултета у Подгорици, образложио га у процесу његовог усвајања у Скупштини и руководио његовим оснивањем; организовао је издвајање из Београдског универзитета дотадашњих његових јединица, Економског, Електротехничког факултета у Подгорици и руководио пословима за оснивање Универзитета Црне Горе, све до чина његовог оснивања. Израдио је Предлог закона о Друштву за науку и умјетност Црне Горе, које је 1976. преорганизовано у Црногорску академију наука и умјетности, и у Скупштини, 12. октобра 1971. године, поднио Експозе о потреби, циљевима и значају оснивања Друштва за науку и умјетност (Експозе тада јавно објављен у посебном издању Уреда за информације Црне Горе). Организовао је избор чланова Матичарске комисије за избор чланова Друштва за на-

уку и умјетност и услове да се избор изврши по правилима за избор чланова академија наука.

Од 1968. до 1970. године члан је Савјета за науку Југославије, а од 1972. до 1974. председник је Одбора за координацију научних дјелатности Југославије.

Од 1968. до 1974. године члан је Уставне комисије Скупштине СФРЈ и њеног најужег политичко-експертског тијела/Координационе комисије. Истовремено је председник тима за израду Устава Црне Горе.

Од 1974. до 1982. године председник је Уставног суда Црне Горе.

Од 1982. до 1986. је потпредседник Савезног извршног вијећа и председник Комисије СИВ-а за изградњу система. У том времену је и председник Мјешовитог југословенско-кинеског комитета за економску, научно-техничку и културно-просвјетну сарадњу и Мјешовитог југословенско-јапанског комитета за економску, научно-техничку и културно-просвјетну сарадњу. Од 1996. до пензионисања 1992, посланик је у Скупштини СФРЈ. У Скупштини је председник Одбора за спољну политику и члан њене Уставне комисије.

Ванредни је професор на Правном факултету у Подгорици за предмет Уставно право од 1974, а редовни од 1979. године. По позиву држао је предавања на последипломским студијама на правним факултетима у Новом Саду и Скопљу, на Економском факултету у Подгорици и на Међународном семинару Београдског универзитета. Предавања је држао у Институту државе и права у Москви, Академији наука СССР, Институту Грамши у Барију и Институту за међународне односе и спољну политику Кине. Учесник је на међународним научним скуповима.

За члана Института за међународну политику и привреду у Београду, изабран је 1988. године.

Објавио је 21 књигу као посебна издања. Међу њима су: *Црна Гора од федерације ка независности* (2001); *Студије и есеји из историје државе Црне Горе* (2003); *Држава Црна Гора у историјским процесима разградње и враћања 1997–2002* (2004); *Нововјековна држава Црна Гора, стварање и развој* (2005); *Устав за Књажевину Црну Гору од 1905. у свом времену* (2005); *Историја законодавства Црне Горе 1796–1916* (2006); *Подјоричка скупштина 1918* (1999, 2004); *Уставно право, Универзална уставна шема и Уставно право Црне Горе* (2009); *Концепција и садржина Устава Црне Горе од 2007* (2010); *Подјоричка скупштина 1918. и Одлука коју је донијела нијесу легитимни и лејални, а бројни су и тешки негативни учинци њихови; Услови оштри* (1971); *Вријеме промјена* (1988); *Савезна Ре-*

публика Југославија, Основна системска обилежја (1996); *Парламентаризам у Црној Гори* (2002); *Црногорско инжињерство* (коауторство) (2000); *Уставне расправе* (1990).

Објавио је око 380 чланака и расправа у часописима и зборницима радова са научних скупова.

Добитник је Тринаестојулске награде (1972), Децембарске награде Колашина (1973), Плакете Универзитета Црне Горе, Повеље Удружења правника Црне Горе.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 1. марта 1985, а за редовног 19. новембра 1993. године. У ЦАНУ је био предсједник Одбора за правне и политичке науке од 1980. до 2001; секретар Одјељења друштвених наука од 1989. до 1993; генерални секретар ЦАНУ од 19. новембра 1993. до 5. децембра 1995, потпредсједник ЦАНУ од 2006. године.

Живи у Подгорици.

ОДБОРИ АКАДЕМИЈЕ
(постојећи састав)

Полагање камена темеља нове зграде ЦАНУ, Подгорица, 25. јануар 2011.

226

Нова зграда ЦАНУ

МЕЂУОДЈЕЉЕНСКИ ОДБОРИ

ОДБОР ЗА ПРИРОДНЕ РЕСУРСЕ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- ◆ Академик Милинко Шарановић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Момир Ђуровић, ЦАНУ
- ◆ Академик Драгутин Вукотић, ЦАНУ
- ◆ Академик Мијат Шуковић, ЦАНУ
- ◆ Академик Мирчета Ђуровић, ЦАНУ
- ◆ Академик Гордан Караман, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Радован Бакић, Подгорица
- ◆ Др Станка Филиповић, Подгорица
- ◆ Проф. др Јован Каварић, Подгорица
- ◆ Др Будимир Фуштић, Подгорица

ОДБОР ЗА ПОДСТИЦАЊЕ РАЗВОЈА ТАЛЕНТОВАНОГ НАУЧНОГ И УМЈЕТНИЧКОГ ПОДМЛАТКА

227

- ◆ Академик Петар Вукославчевић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Драган Радоњић, замјеник предсједника Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Љубиша Станковић, ЦАНУ
- ◆ Академик Миомир Дашић, ЦАНУ
- ◆ Академик Милинко Шарановић, ЦАНУ
- ◆ Академик Гордан Караман, ЦАНУ
- ◆ Академик Бранислав Остојић, ЦАНУ
- ◆ Академик Милојица Јаћимовић, ЦАНУ
- ◆ Академик Зоран Лакић, ЦАНУ
- ◆ Академик Драган К. Вукчевић, ЦАНУ
- ◆ Академик Драган Караџић, ЦАНУ
- ◆ Академик Анка Бурић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Слободан Бацковић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Јован Мирковић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица

ЕТИЧКИ КОМИТЕТ

- ◆ Академик Драгутин Вукотић, предсједник Комитета, ЦАНУ
- ◆ Академик Момир Ђуровић, ЦАНУ
- ◆ Академик Драгутин Лековић, ЦАНУ

- ◆ Академик Бранислав Шошкић, ЦАНУ
- ◆ Академик Рајко Вујичић, ЦАНУ
- ◆ Академик Олга Перовић, ЦАНУ

ОДБОР ЗА ОБРАЗОВАЊЕ

- ◆ Академик Перко Вукотић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Саша Милић, замјеник предсједника Одбора, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Ратко Ђукановић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Академик Драган Карадић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Предраг Мирановић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Ђорђе Борозан, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Жељко Јаћимовић, Металуршко-технолошки факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Радомир Вукасојевић, Машински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Давид Калај, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Драган Богојевић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Рамо Шендељ, Факултет за информационе технологије, Универзитет Медитеран, Подгорица
- ◆ Др Катарина Тодоровић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Никола Мијановић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Радован Дамјановић, Министарство просвјете и науке, Подгорица

228

ИНСТИТУТ ЗА ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ „ПЕТАР II ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ”

Колеџијум Инстџијуџиџа

- ◆ Академик Бранислав Остојић, руководиџац Инстџијуџа, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Ненад Вуковић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Татјана Бечановић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић

Редакџиони одбор за Криџиџичко издање

„Сабраних дјела Пеџџра II Пеџџровића Њеџоша”

- ◆ Проф. др Ненад Вуковић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Бранко Павићевић, ЦАНУ
- ◆ Академик Бранислав Остојић, ЦАНУ
- ◆ Академик Радомир В. Ивановић, Београд
- ◆ Академик Жарко Ђуровић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Живко Ђурковић, Никшић
- ◆ Проф. др Синиша Јелушић, Факултет драмских умјетности, УЦГ, Цетиње
- ◆ Проф. др Весна Килибарда, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Војислав Д. Никчевић, Подгорица

ЦЕНТАР МЛАДИХ НАУЧНИКА*

- ◆ Др Игор Ђуровић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Ивана Јелић, Правни факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Светлана Калезић-Радоњић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Милица Вукотић, Универзитет Доња Горица, Подгорица
- ◆ Др Давид Калај, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Елвир Зврко, Клинички центар, Подгорица
- ◆ Др Ирена Николић, Металуршко-технолошки факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Слободан Ђукановић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Игор Радусиновић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Дарко Митровић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Владимир Пешић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Софија Калезић-Ђуричковић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Миодарка Тепавчевић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Соња Ненезић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Горан Радоњић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Анета Спаић, Правни факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Марко Докић, Универзитет Медитеран, Подгорица
- ◆ Др Маја Дракић, Универзитет Доња Горица, Подгорица
- ◆ Др Игор Лукшић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Милорад Катнић, Универзитет Доња Горица, Подгорица
- ◆ Др Маја Баћовић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Јанко Андријашевић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Александра Никчевић-Багрићевић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Марија Кнежевић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Весна Поповић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Биљана Дамјановић-Вратница, Металуршко-технолошки факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Јелена Јовановић, Машински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Александар Вујовић, Машински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Звездан Вукановић, Факултет за информационе системе и технологију, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Биљана Шћепановић, Грађевински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Владимир Савковић, Правни факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Сања Пековић, Факултет за туризам и хотелијерство, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Ђуро Стојановић, Телеком
- ◆ Др Владимир Божовић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Владимир Јаћимовић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Саша Мујовић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Владан Радуловић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Енис Кочан, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Данијела Стешевић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Ирена Оровић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица

* Образован одлуком Предсједништва ЦАНУ на сједници одржаној 16. фебруара 2010. године

- ◆ Др Срђан Јовановски, Факултет за информационе технологије, Универзитет Медитеран, Подгорица
- ◆ Др Нина Вујошевић, Факултет за међународну економију, финансије и бизнис, УДГ, Подгорица
- ◆ Др Драган Радевић, Факултет за међународну економију, финансије и бизнис, УДГ, Подгорица
- ◆ Др Владимир Каварић, Факултет за међународну економију, финансије и бизнис, УДГ, Подгорица
- ◆ Др Наташа Дуборија-Ковачевић, Медицински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Данило Петрановић, Yale University
- ◆ Др Синиша Ђуровић, University of Manchester
- ◆ Проф. др Александар Томић, Хендуплан, Луксембург и distance learning професор на University of Maryland University College

ОДБОРИ ОДЈЕЉЕЊА

ОДЈЕЉЕЊЕ ПРИРОДНИХ НАУКА

ОДБОР ЗА БИОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА

- ◆ Академик Гордан Караман, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Др Златко Булић, Републички завод за заштиту природе, Подгорица
- ◆ Проф. др Сретен Мандић, Котор
- ◆ Проф. др Драго Марић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Бранко Радујковић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. Ондреј Визи, Природњачки музеј, Подгорица
- ◆ Др Душан Вуканић, Котор
- ◆ Проф. др Владимир Стевановић, Биолошки факултет, Београд
- ◆ Др Олга Васић, Природњачки музеј, Београд
- ◆ Проф. др Војислав Васић, Природњачки музеј, Београд
- ◆ Др Ненад Вуксановић, Институт за биологију мора, УЦГ, Котор

231

ОДБОР ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

- ◆ Др Будимир Фуштић, Биотехнички институт, Подгорица
- ◆ Др Вељко Мартиновић, Подгорица
- ◆ Бранко Мијовић, Подорица
- ◆ Бранко Шоћ, Подгорица
- ◆ Др Љубо Пејовић, Подгорица
- ◆ Др Милан Марковић, Министарство пољопривреде и руралног развоја, Подгорица
- ◆ Др Никола Аџић, Биотехнички институт, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Светозар Савић, Платаже, Подгорица
- ◆ Др Зора Вучинић, Подгорица
- ◆ Др Момчило Радуловић, Центар за суптропске културе, Бар
- ◆ Др Милосав Анђелић, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Подгорица
- ◆ Драгољуб Марковић, Институт за шумарство, Подгорица

ОДБОР ЗА МЕДИЦИНСКА ИСТРАЖИВАЊА

- ◆ Проф. др Горан Николић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Драгутин Вукотић, ЦАНУ

- ◆ Академик Вучина Шћекић, ЦАНУ
- ◆ Академик Светомир Ивановић, ЦАНУ
- ◆ Др Божидар Распоповић, Подгорица
- ◆ Др Слободан Никчевић, Никшић
- ◆ Др Ратко Радовић, Подгорица
- ◆ Др Светислав Малбашки, Подгорица
- ◆ Др Богдан Лаушевић, Медицински центар, Пљевља
- ◆ Др Василије Кусовац, Цетиње
- ◆ Проф. др Тодор Баковић, Подгорица
- ◆ Проф. др Божидар Бојовић, Подгорица
- ◆ Др Вукашин Михајловић, Игало
- ◆ Др Љубо Живковић, Бар
- ◆ Проф. др Јован Каварић, Подгорица
- ◆ Проф. др Михајло Кулиш, Подгорица
- ◆ Проф. др Мара Дрецун, Медицински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Милош Цимбаљевић, Медицински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Ђорђе Карадаглић, Београд
- ◆ Проф. др Шпиро Радуловић, Војномедицинска академија, Београд
- ◆ Др Оливера Миљановић, Клинички центар Црне Горе, Подгорица
- ◆ Др Милица Вуксановић, Бар
- ◆ Проф. др Слободан Радовић, Игало
- ◆ Доц. др Новица Вујошевић, Подгорица

ОДБОР ЗА ТЕХНИЧКЕ НАУКЕ

232

- ◆ Академик Момир Ђуровић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Милинко Шарановић, ЦАНУ
- ◆ Академик Љубиша Станковић, ЦАНУ
- ◆ Академик Петар Вукославчевић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Ратко Митровић, Архитектонски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Драгољуб Блечић, Металуршки факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Вуко Домазетовић, Машински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Милан Перовић, Машински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Зоран Илинчић, дипл. инг., Илинг, Колашин
- ◆ Проф. др Митар Мишовић, Подгорица
- ◆ Проф. др Раденко Пејовић, Грађевински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Душан Вуксановић, Архитектонски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Миодраг Калуђеровић, Подгорица
- ◆ Проф. др Душан Драговић, Подгорица
- ◆ Др Василије Радуловић, Подгорица
- ◆ Проф. др Бранислав Главатовић, Републички сеизмолошки завод, Подгорица
- ◆ Проф. др Арсеније Вујовић, Грађевински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Младен Улићевић, Грађевински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Мира Вукчевић, Металуршко-технолошки факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Ненад Кажич, Машински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Радан Дурковић, Машински факултет, УЦГ, Подгорица

- ◆ Проф. др Дечан Ивановић, Машински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Ђорђе Јовановић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Душко Лучић, Грађевински факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Илија Вујошевић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Игор Ђуровић, Електротехнички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Бранко Радуловић, Металуршко-технолошки факултет, УЦГ, Подгорица

ОДБОР ЗА МАТЕМАТИЧКЕ, ФИЗИЧКЕ И ХЕМИЈСКЕ НАУКЕ

- ◆ Академик Милојица Јаћимовић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Ранислав Булатовић, ЦАНУ
- ◆ Академик Петар Вукославчевић, ЦАНУ
- ◆ Академик Владо Лубарда, ЦАНУ
- ◆ Академик Перко Вукотић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Слободан Бацковић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Предраг Мирановић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Предраг Обрадовић, Подгорица
- ◆ Проф. др Миодраг Перовић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Миљан Пјешчић, Подгорица
- ◆ Проф. др Радоје Шћепановић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Вучић Дашић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Слободан Јовановић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Рефик Зејниловић, Металуршко-технолошки факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Свјетлана Терзић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Давид Калај, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Синиша Стаматовић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Слободан Вујошевић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Јован Мирковић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Предраг Станишић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Жељко Јаћимовић, Металуршко-технолошки факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Изедин Крнић, Природно-математички факултет, УЦГ, Подгорица

233

ОДБОР ЗА ГЕОЛОГИЈУ И ГЕОГРАФИЈУ

- ◆ Проф. др Бранислав Главатовић, предсједник Одбора, Републички сеизмолошки завод, Подгорица
- ◆ Др Миодраг Калуђеровић, Подгорица

- ◆ Проф. др Радован Бакић, Подгорица
- ◆ Др Горан Баровић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Михаило Бурић, Подгорица
- ◆ Др Марко Пајовић, Републички завод за геолошка истраживања, Подгорица
- ◆ Проф. др Бранко Радојичић, Никшић
- ◆ Др Василије Радуловић, Подгорица
- ◆ Ранко Рајковић, дипл. инг., Подгорица

ОДЈЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

ОДБОР ЗА АРХЕОЛОГИЈУ

- ◆ Др Чедомир Марковић, предсједник Одбора, Цетиње
- ◆ Академик Петар Влаховић, ЦАНУ
- ◆ Оливера Велимировић-Жижич, Подгорица
- ◆ Др Јован Мартиновић, Котор
- ◆ Илија Пушић, Херцег Нови
- ◆ Љубо Глушац, Завичајни музеј, Бијело Поље
- ◆ Предраг Лутовац, Полимски музеј, Беране
- ◆ Омер Перочевећ, Завичајни музеј, Бар
- ◆ Митра Церовић, Министарство културе, Подгорица
- ◆ Звездана Вушовић-Лучић, Завичајни музеј, Никшић
- ◆ Предраг Малбаша, Министарство културе, Подгорица
- ◆ Виктор Варга, Завичајни музеј, Херцег Нови
- ◆ Ленка Булатовић, Центар за археолошка истраживања, Подгорица
- ◆ Вилма Ковачевић, Регионални завод за заштиту споменика културе, Котор
- ◆ Мр Дејан Газивода, Републички завод за заштиту споменика културе Црне Горе

234

ОДБОР ЗА ЕТНОЛОГИЈУ

- ◆ Академик Петар Влаховић, ЦАНУ, предсједник Одбора
- ◆ Др Лидија Вујачић, замјеник предсједника Одбора, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Академик Миомир Дашић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Радован Бакић, Подгорица
- ◆ Проф. др Марко Цамај, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Марија Црнић-Пејовић, Херцег Нови
- ◆ Проф. др Драгана Радојичић, Етнографски институт САНУ, Београд
- ◆ Мр Зорица Мрваљевић, Музеји и галерије, Подгорица
- ◆ Др Владимир Јовићевић, Подгорица
- ◆ Владислав Ивановић, Музеји и галерије, Подгорица
- ◆ Татјана Јовић, Народни музеј Црне Горе, Цетиње
- ◆ Тања Вујачић, Републички завод за заштиту споменика културе, Цетиње
- ◆ Мр Милева Вујошевић, Поморски музеј, Котор
- ◆ Луција Ђурашковић, Музеји и галерије, Будва

- ◆ Марија Михаличек, Музеј, Пераст
- ◆ Љиљана Ђуришић, Народни музеј Црне Горе, Цетиње
- ◆ Драгиња Кујовић, Завичајни музеј, Колашин
- ◆ Драгана Лалошевић, Музеј, Пераст
- ◆ Радоман Манојловић, Завичајни музеј, Пљевља
- ◆ Мр Маја Ђурић, Универзитет Медитеран, Подгорица

ОДБОР ЗА ДЕМОГРАФСКА ИСТРАЖИВАЊА

- ◆ Академик Петар Влаховић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Радован Бакић, замјеник предсједника Одбора, Подгорица
- ◆ Академик Миомир Дашић, ЦАНУ
- ◆ Академик Драган К. Вукчевић, ЦАНУ
- ◆ Академик Драгутин Вукотић, ЦАНУ
- ◆ Академик Мијат Шуковић, ЦАНУ
- ◆ Академик Милица Костић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Новица Вујошевић, Подгорица
- ◆ Проф. др Божидар Бојовић, Подгорица
- ◆ Проф. др Слободан Вукићевић, Никшић
- ◆ Др Ново Вујошевић, Подгорица
- ◆ Проф. др Стеван Поповић, Факултет за туризам, УЦГ, Котор
- ◆ Проф. др Неђељко Кецојевић, Подгорица
- ◆ Рајко Лаковић, Републички завод за статистику, Подгорица
- ◆ Др Јелена Радуловић, Институт за јавно здравље Црне Горе, Подгорица

ОДБОР ЗА ПРАВНЕ И ПОЛИТИЧКЕ НАУКЕ

235

- ◆ Академик Драган Радоњић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Мијат Шуковић, ЦАНУ
- ◆ Академик Драган К. Вукчевић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Милева Филиповић, Подгорица
- ◆ Др Срђан Дармановић, Факултет политичких наука, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Чедомир Богићевић, Врховни суд, Подгорица
- ◆ Проф. др Невенка Богојевић-Глушчевић, Правни факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Милан Марковић, Факултет политичких наука, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Дервиш Селхановић, Завод за међународну научну, просвјетно-културну и техничку сарадњу, Подгорица
- ◆ Проф. др Славко Лукић, Правни факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Радоје Кораћ, Правни факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Милорад Ивовић, Правни факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Веселин Павићевић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица

ОДБОР ЗА ЕКОНОМСКЕ НАУКЕ

- ◆ Академик Бранислав Шошкић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Веселин Вукотић, замјеник предсједника Одбора, Универзитет Доња Горица, Подгорица
- ◆ Академик Мирчета Ђуровић, ЦАНУ

- ◆ Академик Милица Костић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Љубиша Адамовић, Београд
- ◆ Проф. др Павле Богетић, Подгорица
- ◆ Проф. др Мило Марковић, Подгорица
- ◆ Проф. др Милош Радуловић, Подгорица
- ◆ Проф. др Јанко Гогић, Факултет за пословне студије, Универзитет Медитеран, Подгорица
- ◆ Проф. др Божо Михаиловић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Млађен Шљиванчанин, Подгорица
- ◆ Проф. др Јанко Радуловић, Универзитет Медитеран, Подгорица
- ◆ Проф. др Гвозденија Богетић, Подгорица
- ◆ Проф. др Бранко Костић, Подгорица
- ◆ Др Петар Ивановић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Маја Баћовић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Милорад Јововић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Вујица Лазовић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Игор Лукшић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Зоран Ђикановић, Комисија за хартије од вриједности, Подгорица
- ◆ Др Никола Фабрис, Централна банка Црне Горе, Подгорица
- ◆ Проф. др Гордана Ђуровић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Весна Караџић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Љубинко Дедовић, Економски факултет, УЦГ, Подгорица

ОДБОР ЗА ФИЛОЗОФИЈУ, СОЦИОЛОГИЈУ И ПСИХОЛОГИЈУ

236

- ◆ Академик Драгутин Лековић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Драган К. Вукчевић, ЦАНУ
- ◆ Др Ново Вујошевић, Подгорица
- ◆ Проф. др Слободан Вукићевић, Никшић
- ◆ Др Богољуб Шијаковић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Саво Лаушевић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Ристо Килибарда, Економски факултет, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Ратко Божовић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Милева Филиповић, Подгорица
- ◆ Др Стеван Никић, Факултет за поморство, Котор
- ◆ Проф. др Борислав Ђукановић, Филозофски факултет, Никшић
- ◆ Проф. др Соња Томовић-Шундић, Факултет политичких наука, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Славка Гвозденовић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Горан Секуловић, НЈП „Побједа”, Подгорица
- ◆ Проф. др Милорад Симуновић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић

ОДБОР ЗА ИСТОРИЈУ

- ◆ Проф. др Ђорђе Борозан, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Момчило Зечевић, ЦАНУ
- ◆ Академик Владо Стругар, ЦАНУ

- ◆ Академик Бранко Павићевић, ЦАНУ
- ◆ Академик Миомир Дашић, ЦАНУ
- ◆ Академик Зоран Лакић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Здравко Делетић, Филозофски факултет, Приштина – Косовска Митровица
- ◆ Проф. др Шербо Растодер, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Стеван Радуновић, Архив Црне Горе, Цетиње
- ◆ Милош Старовлах, Подгорица
- ◆ Др Саша Кнежевић, Факултет политичких наука, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Нада Томовић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Мирослав Лукетић, Будва
- ◆ Проф. др Марко Цамај, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Радослав Распоповић, Историјски институт Црне Горе, УЦГ, Подгорица
- ◆ Јелена Антовић, Архив, Котор
- ◆ Др Звездан Фолић, Историјски институт Црне Горе, УЦГ, Подгорица
- ◆ Др Вукић Илинчић, Музеји и галерије, Подгорица
- ◆ Др Жарко Лековић, Историјски институт Црне Горе, УЦГ, Подгорица

РЕДАКЦИЈА ЗА ИЗДАВАЊЕ ИЗВОРА ЗА ИСТОРИЈУ ЦРНЕ ГОРЕ

- ◆ Академик Зоран Лакић, предсједник Редакције, ЦАНУ
- ◆ Академик Миомир Дашић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Ђорђе Борозан, ЦАНУ
- ◆ Др Мирослав Лукетић, Будва
- ◆ Др Звездан Фолић, Историјски институт Црне Горе, УЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Шербо Растодер, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Др Радоица Лубурић, Централна банка Црне Горе, Подгорица
- ◆ Стеван Радуновић, Архив Црне Горе, Цетиње
- ◆ Јелена Антовић, Архив, Котор
- ◆ Проф. др Нада Томовић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Јадранка Селхановић, Архив Црне Горе, Подгорица

237

ОДЈЕЉЕЊЕ УМЈЕТНОСТИ

ОДБОР ЗА КЊИЖЕВНОСТ

- ◆ Академик Жарко Ђуровић, предсједник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Радомир В. Ивановић, Београд
- ◆ Проф. др Ненад Вуковић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Синиша Јелушић, Факултет драмских умјетности, УЦГ, Цетиње
- ◆ Проф. др Лидија Томић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Живко Ђурковић, Никшић
- ◆ Проф. др Загорка Калезић, Подгорица
- ◆ Проф. др Тајјана Бечановић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Драган Копривица, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Илија Лакушић, Удружење књижевника Црне Горе, Подгорица

ОДБОР ЗА ЈЕЗИК

- ◆ Академик Бранислав Остојић, председник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Ненад Вуковић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Марко Цамај, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Зорица Радуловић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Миодраг Јовановић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Весна Килибарда, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Рајка Биговић-Глушица, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Јелица Стојановић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Проф. др Славица Перовић, Институт за стране језике, УЦГ, Подгорица
- ◆ Доц. др Ана Пејановић, Филозофски факултет, Никшић
- ◆ Мр Миомир Абовић, Универзитет Медитеран, Подгорица

ОДБОР ЗА ЛИКОВНЕ УМЈЕТНОСТИ

- ◆ Академик Анка Бурић, председник Одбора, ЦАНУ
- ◆ Академик Олга Перовић, ЦАНУ
- ◆ Академик Војислав Станић, ЦАНУ
- ◆ Академик Драган Карацић, ЦАНУ
- ◆ Академик Рајко Вујичић, ЦАНУ
- ◆ Проф. Павле Пејовић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Александар Чиликов, Факултет ликовних умјетности, УЦГ, Цетиње
- ◆ Слободан Словинић, Подгорица
- ◆ Драган Радовановић, Подгорица
- ◆ Мр Драгица Миљић, Центар савремене умјетности, Подгорица
- ◆ Младен Ломпар, Цетиње
- ◆ Љиљана Зековић, Народни музеј Црне Горе, Цетиње
- ◆ Мр Татјана Копривица, Историјски институт Црне Горе, Подгорица
- ◆ Наташа Никчевић, Црногорска комерцијална банка, Подгорица
- ◆ Др Милета Бојовић, Подгорица

ОДБОР ЗА МУЗИЧКЕ УМЈЕТНОСТИ

- ◆ Проф. Сенад Гачевић, председник Одбора, Музичка академија, Цетиње
- ◆ Мр Добрила Поповић, Министарство културе Црне Горе, Цетиње
- ◆ Весна Ивановић, ТВЦГ, Подгорица
- ◆ Проф. др Весна Вучинић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Егон Михајловић, Музичка академија, Љубљана
- ◆ Мр Ведрана Марковић, Музичка академија, УЦГ, Цетиње
- ◆ Мр Вили Фердинанди, Подгорица
- ◆ Марко Рогошић, Институт за музикологију и етномузикологију Црне Горе, Подгорица
- ◆ Иван С. Вукчевић, Музички центар Црне Горе, Подгорица
- ◆ Данко Куч, Музичка академија, УЦГ, Цетиње
- ◆ Ана Перуновић-Ражнатовић, Музичка академија, УЦГ, Цетиње
- ◆ Проф. Радован Паповић, Музичка академија, УЦГ, Цетиње
- ◆ Данијел Церовић, Музичка академија, УЦГ, Цетиње

- ◆ Mr Ивана Антовић, Котор
- ◆ Александар Перуновић, Музичка академија, УЦГ, Цетиње

ОДБОР ЗА ФИЛМСКЕ И ПОЗОРИШНЕ УМЈЕТНОСТИ

- ◆ Проф. др Дарко Антовић, предсједник Одбора, Факултет драмских умјетности, УЦГ, Цетиње
- ◆ Академик Олга Перовић, ЦАНУ
- ◆ Проф. др Ненад Вуковић, ЦАНУ
- ◆ Гојко Кастратовић, Подгорица
- ◆ Проф. др Срђан Вукадиновић, Филозофски факултет, УЦГ, Никшић
- ◆ Милан Бели Поповић, Подгорица
- ◆ Варја Ђукић, Црногорско народно позориште, Подгорица
- ◆ Др Никола Вукчевић, Градско позориште, Подгорица
- ◆ Проф. др Соња Томовић-Шундић, Факултет политичких наука, УЦГ, Подгорица
- ◆ Марија Перовић, Факултет драмских умјетности, УЦГ, Цетиње
- ◆ Рајко Церовић, Подгорица
- ◆ Милорад Бошковић, Даниловград
- ◆ Проф. Радмила Војводић, Факултет драмских умјетности, УЦГ, Цетиње
- ◆ Проф. Бранислав Мићуновић, Министарство културе Црне Горе, Цетиње

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКТИ,
НАУЧНИ СКУПОВИ, ОКРУГЛИ СТОЛОВИ,
АКАДЕМСКЕ БЕСЈЕДЕ, НАУЧНЕ ТРИБИНЕ,
ТЕМАТСКЕ РАСПРАВЕ, ПРЕДСТАВЉАЊЕ
МЕГАПРОЈЕКТА, ПРОМОЦИЈЕ
КЊИГА, ИЗЛОЖБЕ
(1971–2011)

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКТИ

ОДЈЕЉЕЊЕ ПРИРОДНИХ НАУКА

1. Истраживања загађења пестицидима
2. Степен загађености флуором подручја Титограда
3. Изворишта загађења и структура загађивања Мораче, Таре и Лима
4. Поријекло и карактеристике загађења водних објеката и могућности њихове санације
5. Хигијенско-епидемиолошко стање водних објеката у Црној Гори
6. Загађеност ваздуха у Црној Гори
7. Истраживање значајних хемијских загађивача у Зетској равници и Скадарском језеру
8. Крашка акумулација Слано
9. Карактеристике и капацитети приобалног појаса мора Црногорског приморја са аспекта валоризације и заштите
10. Заштита и унапређење човјекове средине
11. Проучавање природе и природних богатстава Црне Горе
12. Геоморфологија Црне Горе
13. Фауна Amphipoda слатководних и бракичних вода Југославије
14. Ентомофауна Дурмитора
15. Флора и вегетација Дурмитора
16. Проучавање особина неких ријетких врста пшенице
17. Gymnosporangium spp. у Црној Гори
18. Рђе – Prunus врста у Црној Гори
19. Фитоценолошка проучавања шума у Црногорском приморју
20. Антрополошке карактеристике дјецe и омладине Југославије
21. Таксономско-хоролошка истраживања алги раздјела Charophyta у планинским језерима Црне Горе
22. Израда вегетацијске карте Југославије
23. Проучавање флоре и вегетације Румије
24. Одређивање епицентара и хипоцентара јаких земљотреса на Црногорском приморју
25. Геоморфолошка карта Црне Горе
26. Фауна птица Црне Горе
27. Природне карактеристике и валоризација слива ријеке Таре
28. Проучавање патологије становништва Црне Горе
29. Проучавање здравља становништва Црне Горе
30. Комплексна енергетика Црне Горе

31. Истраживање могућности даљег развоја производње и прераде метала и неметала у Црној Гори
32. Истраживање и развој прахова и керамике
33. Енергетско-сировински потенцијал Црне Горе
34. Управљање процесима помоћу рачунара
35. H^p V^p D^p простори и њихове међусобне везе
36. Математизација науке и праксе
37. Интерполација функција комплексне промјенљиве
38. Комплексна математичка анализа у Југославији
39. Алберт Ајнштајн
40. Испитивање и утврђивање нових својстава неких простора аналитичких функција
41. Психофизичка и психофизиолошка истраживања перцепције свјетлости у домену дискретних колорних смјеша
42. Математика у главним токовима свог развоја
43. Савремени развој математике
44. Могућности савременог технолошког развоја у основним привредним гранама Црне Горе
45. Анализа малих количина додатака у легури Zn-Pb, квалитативна и квантитативна карактеризација
46. Савремени проблеми примијењене математике и механике
47. Биолошки код – заједнички основ неуралног и генетског кода, студија и рачунарски програм
48. Антропогенеза и адаптација Црногораца
49. Израда монографије Земљишта Црне Горе
50. Гљиве Црне Горе
51. Однос вријеме-фреквенција у анализи сигнала
52. Могућности рационалнијег коришћења енергије у Црној Гори супституцијом електричне енергије енергијом нових енергетских извора
53. Могућности примјене савремених информатичких знања у Црној Гори
54. Грађевински елементи и конструкције у земљотресном инжењерству
55. Медицина и здравствена култура у Црној Гори
56. Примјена интегралне пољопривредне технике у обради деградираних земљишта
57. Енергија-екологија: реструктурирање привреде на примјеру Бококоторског залива
58. Истраживање, развој и освајање технологија израде и прераде специјалних челика, прибора и имплантата за медицину
59. Ихтиофаунистичка и екофизиолошка истраживања рибљег насеља у оквиру израде еколошке основе парка Проклетије
60. Медитерански центар за енергетику и екологију – ЕНЕКО центар
61. Прогресивно увођење видеоендоскопске (миниинвазивне) хирургије
62. Нове технологије и технолошки развој у Црној Гори – Развој и усавршавање додатних материјала за заваривање
63. Методе мјерења и статистичка анализа турбулентних струјних поља
64. Информатика у образовном систему Црне Горе

65. Директна стрипинг волтаметријска метода за одређивање ниских концентрација једне или више компоненти у вишекомпонентним системима
66. Временско-фреквенцијска анализа сигнала
67. Мониторинг аерозагађења у Црној Гори помоћу епифитних лишајева
68. Истраживање алтернативних рјешења искоришћења енергетског потенцијала класичних извора енергије
69. Асоцијалност у медицинској науци (Злоупотреба науке)
70. Медицински мотиви на фрескама црногорских цркава и манастира
71. Истраживања у аналитичкој механици
72. Нелинеарни проблеми механике деформабилног тијела
73. Нумеричке методе оптимизације
74. Хидроенергетски потенцијали Црне Горе – могућности коришћења, ограничења и алтернативна рјешења
75. Флора и фауна Црне Горе
 - ◆ Фауна Amphipoda Црне Горе
 - ◆ Каталог фауне птица Црне Горе
 - ◆ Каталог фауне копнених и водених Gastropoda Црне Горе
 - ◆ Каталог фауне биљних ваши Дурмитора
 - ◆ Каталог слатководних риба Црне Горе
 - ◆ Каталог паразита риба Црне Горе
 - ◆ Каталог фосилних Mollusca
 - ◆ Каталог фауне мрава
 - ◆ Гљиве Црне Горе
 - ◆ Каталог слатководне фауне Amphipoda Црне Горе
 - ◆ Каталог васкуларне флоре Црне Горе
 - ◆ Фауна слатководних риба Црне Горе
 - ◆ Фауна мрава Црне Горе
 - ◆ Каталог Amphibia Црне Горе
 - ◆ Каталог гљива Црне Горе
 - ◆ Фауна паразитско-пљоснатих црва Црне Горе
76. Уређење водног режима Скадарског језера и ријеке Бојане
77. Еколошки проблеми на прагу 21. вијека и њихов утицај на животну средину и здравље становништва Црне Горе
78. Мјерење ефикасног пресјека за дубоко нееластично расијање позитрона на протону при малим предатим импулсима
79. Могућности и услови за рационално коришћење хидроенергетског потенцијала мањих водотока Црне Горе
80. Временска неподударност биолошког и хронолошког старења
81. Подручја у Црној Гори са релативно повећаном радиоактивношћу
82. Проучавање процеса дубоко-нееластичног расијања лептона на протону на НИ експерименту на HERA акцелератору
83. Развој хирургије у Црној Гори
84. Водни потенцијали Црне Горе
85. Специфичности фактора ризика цереброваскуларних обољења у Црној Гори
86. Методе оптимизације
87. Временско-фреквенцијска анализа сигнала са примјенама
88. Стабилност кретања механичких система са коначним бројем степена слободe

International Conference: Role of National Science Academies in the 21st Century, Подгорица 9–12 октобар 2008.

246

European ICSU members Meeting, Подгорица 29–30 септембар 2009.

89. Реконструкција нивоа контаминираности територије Црне Горе плутонијумом чернобиљског поријекла
90. Клиничке особености и епидемиологија карцинома простате у Црној Гори
91. Степен развијености атеросклерозе код кардиоваскуларних болесника лијечених у Црној Гори
92. Анализа нестационарних сигнала у времену са примјенама
93. Савремени проблеми наномеханике деформабилних тијела
94. Проблеми стабилности равнотеже и стационарних кретања
95. Варијационе неједнакости и методе регуларизације
96. Термодинамичке и транспортне особине суперпроводника
97. Атлас климе Црне Горе

ОДЈЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

1. Археолошко рекогносцирање територије Црне Горе
2. Трагови илирске културе на тлу Црне Горе
3. Археолошка истраживања античке Дукље
4. Извори за историју Црне Горе
5. Русија и анексиона криза 1908–1909. године
6. Русија и босанско-херцеговачки устанак 1875–1878. године
7. Цетињски љетопис
8. Монографија Цетиња
9. Француска и стварање југословенске државе
10. Црногорско-македонске везе од почетка XIX вијека до 1985. године
11. Етнологија Јужних Словена
12. Етнолошке одлике Црне Горе
13. Развој производних снага Црне Горе од 1978. до 2001. године
14. Трансформација друштвене свијести у Црној Гори
15. Друштвени живот Старе Црне Горе
16. Марксизам и савремени свијет
17. Карактер, улога и значај права у социјалистичком самоуправном друштву
18. Одговорност у самоуправном социјалистичком друштву
19. Нормативна активност црногорске државе
20. Правна мисао у Црној Гори до 1918. године
21. Обичаји, морал, правна и друга правила у Црној Гори
22. Компаративно-социолошко истраживање својине
23. Демографски и популациони проблеми у Црној Гори
24. Писци етнологије Црне Горе
25. Пјевачка друштва Црне Горе с посебним освртом на КУД „Његош” – Цетиње
26. Ровца код Берана – историјско-етнолошка студија
27. Филозофија и савремени свијет
28. Словеначка политика у српско-хрватским односима 1918–1941. године
29. Конститутивна начела државне заједнице – Србија и Црна Гора
30. Портрети историчара Црне Горе
31. Уставни систем и законодавство Црне Горе – стање и правци унапређивања
32. Југославија у књигама историографским
33. Књижевство Црне Горе до 1941. године

34. Развој науке у Црној Гори (дугорочне тенденције)
35. Тестаменти знаменитих личности Црне Горе
36. Спорења са музом Клио
37. Црна Гора и Зетска бановина
38. Краљевство Срба, Хрвата и Словенаца (1918–1920)
39. Савремена руска социологија права
40. Концепт и садржина Устава Црне Горе од 2007. године
41. Извори за историју Црне Горе из дубровачких архива
42. Учитељска школа у Даниловграду 1919–1929. године
43. Руски писци о Црној Гори и Црногорцима
44. О историчарима ЦАНУ
45. Мјесто науке у будућем развоју Црне Горе
46. Академске бесједе
47. О неким актуелним спорењима у историографији
48. Лексикон политичке културе Црне Горе

ОДЈЕЉЕЊЕ УМЈЕТНОСТИ

1. Проучавање писаног језичког израза у Црној Гори
2. Савремени језички израз у Црној Гори у свјетлу примијењене лингвистике
3. Историја црногорске књижевности
4. Зборници књижевно критичких прилога о стваралаштву писаца академика
5. Музиколошка и етнолошка истраживања у Црној Гори
6. Историја ликовних умјетности Црне Горе
7. Критичко издање дјела Петра II Петровића Његоша
8. Критичко издање дјела Марка Миљанова Поповића
9. Критичко издање дјела Стефана Митрова Љубише
10. Позоришни живот у Црној Гори- историјски аспект
11. Свети Јован Владимир у ликовним умјетностима
12. Црногорска књижевност у књижевној критици
13. Додир и прожимања у умјетностима средњег вијека Црне Горе и Албаније
14. Црногорски сликари-академици
15. Прикупљање грађе за Ловра Маринова Добричевића Которанина
16. Грађа за историју музике Црне Горе: етномузиколошка истраживања
17. Застирање мрза
18. Књижевно дјело Милована Ћиласа
19. Избор из есеја и збирка нових пјесама
20. Стјепан Зановић
21. Естетика филмске режије
22. Цркве и манастири басена Скадарског језера
23. Ликовно стваралаштво Мораче и Пиве од средине XVI до краја XVIII вијека
24. Књижевност Црне Горе
25. Савремена црногорска књижевна баштина
26. Црногорска музика XIX вијека
27. Илуминације црногорских рукописних и штампаних књига од 12. до 16. вијека
28. Ликовне поетике академика ЦАНУ

29. Из језерско-шаранске лексике
30. Модели књижевних сродности
31. Енигма Трећег свјетског рата
32. Молитва ријечи
33. Књижевни језик Петра II Петровића Његоша и Вуков модел књижевног језика
34. Рјечници црногорских народних говора
 - ◆ Рјечник никшићког краја
 - ◆ Рјечник говора Зете
 - ◆ Рјечник говора околине Мојковца
 - ◆ Рјечник говора околине Бијелог Поља (Вранешка долина)
 - ◆ Рјечник говора околине Берана
 - ◆ Рјечник говора Боке
 - ◆ Његошев фразеолошки рјечник
35. Црногорски дијалекатско-ономастички комплекс
 - ◆ Статус модалне имперфекатско-инфинитивне конструкције *хѣјетѣи* + инфинитив
 - ◆ Говор Потарја
 - ◆ Полугласници и глас *јайѣ* у црногорским говорима
36. Проучавање писаног језичког израза у Црној Гори
 - ◆ Језик Николе I Петровића
 - ◆ Језик Стефана Митрова Љубише
 - ◆ Језик Црногорског сената
 - ◆ Језик Бјелопољског јеванђеља из 16. вијека
 - ◆ Језичке карактеристике у прози Душана Ђуровића
 - ◆ Стари вокал *јайѣ* у писаној споменичкој грађи
37. Историја црногорског романа
38. Бдјења и трагови
39. Семантичка поља у старим пастирским играма Дурмитора
40. Музичка култура Црне Горе
41. Актуелна питања језичке културе у медијској комуникацији
42. Приповједачка и романијерска проза Михаила Александровича Шолохова
43. Трагом пјесничких визија
44. Његош и Пољаци
45. Рјечник црногорског народног и књижевног језика

НАУЧНИ СКУПОВИ

1. *Прва југословенска ономастичка конференција*, у организацији Међуакадемијског одбора за ономастику СФРЈ, Одбора за језик и књижевност, Друштва за науку и умјетност и Ономастичког одбора Црне Горе, Титоград 22–24. октобра 1975. године
2. *Малијна обољења у Црној Гори* (суорганизатор Друштво медицинских одјељења југословенских академија) Титоград, 7. и 8. новембар 1975. године
3. *Живои и рад С. М. Љубише*, Титоград – Будва, 20, 21. и 22. април 1976. године
4. *Заштѣија човјекове средине у Црној Гори*, Херцег Нови, 6–8. октобар 1976. године

International Conference: Role of National Science Academies in the 21st Century, Подгорица 9–12. октобар 2008.

250

Јавна промоција завршних докумената пројекта „Црна Гора у XXI стољећу – у ери конкурентности“, уз учешће иностраних евалуатора, ЦАНУ, 4. октобар 2010.

5. *Спогодишњица црногорско-шурској райи 1876–1878*, Цетиње, 27. и 28. мај 1977. године
6. *Рикардо, Маркс, Лењин и савремена економска мисао*, Херцег Нови, 26–29. октобар 1977. године
7. *Појед на свијет*, Херцег Нови, 9, 10. и 11. октобар 1978. године
8. *Предмет и метод изучавања историјархалних заједница и културе народа и народности Југославије*, Титоград, 23. и 24. новембар 1978. године
9. *Проблеми самоуправној привредној сисџема*, Херцег Нови, 17–19. септембар 1980. године
10. *Традиционалне и савремене вредности Црногораца*, Титоград, 24. и 25. октобар 1980. године
11. *Симпозијум о Скадарском језеру*, Титоград, 30. и 31. октобар и 1. новембар 1980. године
12. *Живот и дјело Марка Миљанова*, Титоград, 7, 8. и 9. мај 1981. године
13. *Симпозијум о хелији* (суорганизатори УНЕСКО и САНУ), Херцег Нови, 15–17. јун 1981. године
14. *Проблеми савременој језичкој израза у Црној Гори*, Титоград 15. фебруар 1982. године
15. *Културна башџина Балкана и сеизмички проблеми* (покровитеље УНЕСКО), Будва, 15. и 16. април 1982. године
16. *Духовна култура Илира*, суорганизатор АНУБиХ, Херцег Нови, 4–6. новембар 1982. године
17. *Црногорски јовори – резултати досадашњих истраживања и даљи рад на њиховом проучавању*, Титоград, 12–15. мај 1983. године
18. *Савремени проблеми економске стабилизације и привредни раст, зайосленост, инфлација и сџољноекономски односи*, Херцег Нови, 31. мај, 1. и 2. јун 1983. године
19. *Шџамјарска и књижевна дјелатност Божидара Вуковића Подјоричанина* (заједно са Музејима и галеријама Титограда), Титоград, 29. и 30. септембар 1983. године
20. *Сџање, улоја и правци развоја науке у Црној Гори* (заједно са Универзитетом „Вељко Влаховић”), Титоград, 4. и 5. март 1985. године
21. *Прошлост Црне Горе као предмет истраживања и обраде*, Титоград, 26. и 27. април 1985. године
22. *Језик у школи и уџбеничкој литератури*, Титоград, 23. и 24. јануар 1986. године
23. *Макроекономска теорија и економска политика – с џосебним осврџтом на југословенску самоуправну привреду*, Херцег Нови, 25, 26. и 27. септембар 1986. године (међуакадемијски)
24. *Вук Стефановић Караџић и Црна Гора*, Титоград, 16. и 17. април 1987. године
25. *Први линџистички скуп у сџомен на проф. др Радосава Бошковића* (заједно са Наставничким факултетом и Музејско документарним центром у Даниловграду) Даниловград, 14. и 15. мај 1987. године
26. *Друшџвена и остали облици својине у социјалистичкој привреди* (међуакадемијски), Херцег Нови, 11, 12. и 13. мај 1988. године
27. *Спогодишњица Ојшџеј имовинској законика за књажевину Црну Гору 1888–1888*, Цетиње, 7. и 8. октобар 1988. године

28. *Црногорско-македонске књижевне, језичке и културне везе*, Титоград, 1. и 2. новембар 1988. године
29. *Еколошке актуелности у Црној Гори*, Титоград, 7. и 8. децембар 1988. године
30. *Црнорјевића шћамјарија и сћаро шћамјарсћиво* (заједно са Централном народном библиотеком Републике Црне Горе „Ђурђе Црнорјевић”), Цетиње, 11. и 12. мај 1989. године
31. *Косовски бој у исћорији, йтрадицији и сћваралашћиву Црне Горе* (заједно са Историјским институтом и Филозофским факултетом у Никшићу), Титоград, 25. октобар 1989. године
32. *Осма јуословенска ономастћичка конференција и Друји линівисћички скуй „Бошковићеви дани”* (заједно са Међуакадемијским одбором за ономастику, Филозофским факултетом у Београду и Центром за културу у Даниловграду), Титоград – Даниловград, 19. и 20. април 1990. године
33. *Природне и друшћивене врйједностћи Националној йарка „Биоградска йора”* (заједно са СИЗ-ом Националног парка, Републичким заводом за заштиту природе и Институтом за шумарство и прераду дрвета) Колашин, 27–29. септембар 1990. године
34. *Усћав СФРЈ и йреображаји јуословенској друшћива*, Титоград, 2. и 13. октобар 1990. године
35. *Извори и исћориографйја о Црној Гори*, Титоград, 17. и 18. децембар 1990. године
36. *Економске функције државе у условима наше йржишне йривреде*, Београд, 19. и 20. новембар 1990. године (међуакадемијски)
37. *Тринаесћојулски усћанак – йредмеј науке и умјејностћи*, Титоград, 11. и 12. јул 1991. године
38. *Природа Националној йарка „Дурмићор”* (заједно са НП „Дурмитор” и Републичким заводом за заштиту природе), Жабљак, 24. и 25. октобар 1991. године
39. *Акћуелни еколошки йроблеми Пљеваља* (заједно са Еколошким друштвом „Бисерка” из Пљеваља), Пљевља, 9. и 10. октобар 1992. године
40. *Мојћностћи и йерсћекћиве развоја науке у Црној Гори*, Подгорица, 29. и 30. октобар 1992. године
41. *Основни йроблеми филозофије йрава*, Подгорица, 11. децембар 1992. године
42. *Национални йарк „Ловћен” – йриродна и кулћурна добра* (заједно са Републичким заводом за заштиту природе), Цетиње, 17. и 18. септембар 1993. године
43. *Петћар II Петћоровић Њејош – личностћ, дјело и врйјеме* (заједно са САНУ), Београд – Цетиње, 27, 28, 29. и 30. септембар 1993. године
44. *Проблеми савремене исћоријске науке и насћаве исћорије у Црној Гори*, Подгорица, 20. и 21. октобар 1993. године
45. *Петћ вјекова ОКТОИХА, йрве шћамјане ћириличке књйе на словенском јућу*, Цетиње, 24. и 25. јун 1994. године
46. *Мојћностћи йтехнолошкој йресћрукћурирања и развоја йривреде Црне Горе*, Подгорица 27. јун 1994. године
47. *Федерација са двије федералне јединице*, Подгорица, 29. и 30. септембар 1994. године
48. *Књижевно дјело Михаила Лалића*, Беране и Андријевица, 6. и 7. октобар 1994. године
49. *Књижевно дјело Радоње Вешовића*, Андријевица, 9. октобар 1994. године

50. *Испраживање Јадранској мора и заштити* (у сарадњи са Универзитетом Црне Горе и Заводом за биологију мора у Котору), Котор, 18–21. мај 1995. године
51. *Животи и дјело академика Јевџа Миловића*, Подгорица 3. јул 1995. године
52. *Друји свјетски раји – њедесет година касније* (међународни), Подгорица, 20–22. септембар 1995. године
53. *Војвода Гавро Вуковић – државник и књижевник*, Беране, 29. септембар 1995. године
54. *Природне вриједности и заштити Скадарској језера*, Подгорица, 8–10. новембар 1995. године
55. *Трећи линјевистички скуи „Бошковићеви дани”*, Подгорица, 10–11. октобар 1995. године
56. *Мојковачка бијика у историји и умјетности*, Подгорица, 25. април 1996. године
57. *Први црногорско-француски сусрети – Медицинско-хируршки дани* (са Друштвом љекара Црне Горе), Никшић, 17–19. септембар 1996. године
58. *Транзиција њосиосоцијалистичких њривреда – њроблеми, искуства и њерспективе* (међународни), Подгорица, 24. и 25. октобар 1996. године
59. *Радован Зојовић – животи и стваралаштво*, Подгорица, 29. и 30. мај 1997. године
60. *Истакнути њрозаисти међурајној њериода у Црној Гори*, Подгорица, 20. јун 1997. године
61. *Превођење Горској вијенца на стиране језике*, Подгорица, 28. и 29. мај 1998. године
62. *Јуославија на размеђу њоха*, Подгорица, 28. и 29. септембар 1998. године
63. *Четврти линјевистички скуи „Бошковићеви дани”*, Подгорица, 8. и 9. октобар 1998. године
64. *Први научни скуи: Алтернативни извори енерџије и будућности њихове њримјене у Јуославији*, Будва, 8–10. октобар 1998. године
65. *Двјеста година Законика обшчеј црногорској и брдској*, Подгорица, 30. октобар 1998. године
66. *Традиционална народна култура у Црној Гори* (међународни), Подгорица, 7. и 8. децембар 1998. године
67. *Филозофска мисао В. С. Соловјова*, Подгорица, 15. и 16. децембар 1998. године
68. *Филм и јуословенско друштво на крају вијека*, Подгорица, 22. и 23. децембар 1998. године
69. *Књижевно дјело Душана Ђуровића*, Подгорица, 21. и 22. децембар 2000. године
70. *Друји научни скуи: Алтернативни извори енерџије и будућности њихове њримјене у земљи*, Будва, 8–10. октобар 2001. године
71. *Династија Пејровић-Њеџи* (међународни, у заједници са Универзитетом Црне Горе), Подгорица, 29. октобар до 1. новембра 2001. године
72. *Животи и дјело академика Михаила Стевановића*, Подгорица, 16. и 17. мај 2002. године
73. *Вријеме и њројрес – Црна Гора на размеђу миленијума* (у заједници са Универзитетом Црне Горе), Подгорица, 17. и 18. јун 2002. године
74. *Петти линјевистички скуи „Бошковићеви дани”*, Подгорица, 10. и 11. октобар 2002. године
75. *Село у Црној Гори* (у заједници са Универзитетом Црне Горе), Подгорица, 18–20. децембар 2002. године

76. *Транзициони процеси – домаћи, ограничења и перспективе (с посебним освртом на Црну Гору)*, Подгорица, 26. и 27. мај 2003. године
77. IV међународна научна конференција *Будући циљеви инжењерске науке*, у организацији Међународне инжењерске академије и уз подршку Министарства иностраних послова Црне Горе, Игало, од 2. до 8. јул 2003. године
78. Међународна конференција о савременим информационим системима, Свети Стефан, од 6. до 9. октобар 2003. године
79. Трећи научни скуп *Алтернативни извори енергије и будућности њихове примјене у земљи*, у организацији ЕНЕКО центра, Будва, 9. и 10. октобар 2003. године
80. Омаж Михаилу Лалићу, поводом десетогодишњице смрти, Подгорица, 11. децембар 2003. године
81. *Актуелна питања управљања сеизмичким ризиком у Црној Гори и окружењу*, Подгорица, 15. и 16. април 2004. године
82. Друга сједница Међуакадемијског савјета за Југоисточну Европу (у организацији ЦАНУ и САНУ, уз подршку Европске комисије и Унесковог регионалног бироа за науку у Венецији), Будва, 7. октобар 2004. године
83. *Достићућа и перспективе развоја савремене урологије*, Подгорица, 14. октобар 2004. године
84. *Демографска кретања и популациони проблеми у Црној Гори*, Подгорица, 1. и 2. децембар 2004. године
85. *Шести лингвистички научни скуп Бошковићеви дани*, Подгорица, 19–20. мај 2005. године
86. *Хируршко лијечење болних стања*, Подгорица, 9. септембар 2005. године
87. *Четврти научни скуп Алтернативни извори енергије и будућности њихове примјене у земљи*, Будва, 6. и 7. октобар 2005. године
88. *Пјесник и вријеме* (о књижевном дјелу Мирка Бањевића, а уз стогодишњицу пишевог рођења), Подгорица, 20. октобар 2005. године
89. *Устава за Књажевину Црну Гору од 1905. године у свом времену*, Подгорица, 4. новембар 2005. године
90. *Национално позориште у Црној Гори у другој половини XX вијека*, Подгорица, 23. јун 2006. године
91. *Личности и дјело Андрије П. Јовићевића*, Подгорица, 18. октобар 2006. године
92. *Парламентаризам у Црној Гори 1906–1914* – поводом 100 година од установљења парламентаризма у Црној Гори, Подгорица, 6. новембар 2006. године
93. *Лалићеви сусрети*, Подгорица, 12. децембар 2006. године
94. *Павле Ровински и Црна Гора*, Подгорица, 13. децембар 2006. године
95. *Образовање и медији*, Подгорица, 21. децембар 2006. године
96. *Нацрт устава Црне Горе*, Подгорица, 24. април 2007. године
97. *Језичка ситуација у Црној Гори – норма и стандардизација*, Подгорица, 24. и 25. мај 2007. године
98. *Трајање литературе* – скуп посвећен Радовану Зоговићу, Подгорица, 12. јун 2007. године
99. *Новине у неурохирургији*, Подгорица, 28. септембар 2007. године
100. *Пети међународни научни скуп Алтернативни извори енергије и будућности њихове примјене*, Будва, од 3. до 5. октобар 2007. године

101. *Сїаза и вријеме* – посвећен 90-годишњици рођења књижевника Душана Костића, Подгорица, 19. октобар 2007. године
102. *Седми линџисїички научни скуї Бошковићеви дани – Лексикоїрафија и лексиколоїија*, Подгорица, 23. и 24. мај 2008. године
103. *Нарацїјски їокови (о књижевном сїваралашиїву Ђамила Сијарића)*, Подгорица, 10. јун 2008. године
104. *Nonlinear Analysis and Optimization Problems*, Будва, 6–10. октобра 2008. године
105. *International Conference: Role of National Science Academies in the 21st Century*, Подгорица, 9–12. октобар 2008. године (Организатори: ЦАНУ, IAP, SEEN, EASA, WAAS-SEED, IACSEE)
106. *Мобилне и бежичне комуникације*, Подгорица, 6. март 2009. године
107. *Полиїиичка мисао Џона Пламенца*, Подгорица, 14. мај 2009. године
108. *П Лалићеви сусрети – Зло као лиїерарни моїив*, Подгорица, 12. јун 2009. године
109. *Optimization and Applications (OPTIMA)*, Петровац, од 21. до 25. септембар 2009. године
110. *Руско-црноїорске научне везе у минулом и нашем времену*, Подгорица, 5. и 6. октобар 2009. године
111. *Шести међународни научни скуї Алиїернаїивни извори енерїје и будућности њихове їримјене*, Будва, 8. и 9. октобар 2009. године
112. *Цереброваскуларне болесїи*, Подгорица, 6. новембар 2009. године
113. *International Conference: Values and 21st Century*, Подгорица, 19–21. новембар 2009. године (Организатори: ЦАНУ, SEEN, EASA, WAAS-SEED, IACSEE)
114. *Вријеме и їрадиција – 100 година од рођења Јанка Ђоновића*, Подгорица, 24. новембар 2009. године
115. *Траїом црноїорске музичке башиїине*, Подгорица, 25. март 2010. године
116. *Међународни научни скуп Скадарско језеро – сїање и їерсїекїиве*, Подгорица – Скадар, 19–21. јун 2010. године
117. *European ICSU members Meeting*, Подгорица, 29–30 септембар 2009. године
118. *Конїрес маїемаїиичара и физичара Црне Горе*, Петровац, 7–10. октобар 2010. године
119. Регионална конференција *Renewable Energy Sources and Energy Efficiency*, у оквиру СЕИ Црна Гора 2010, уз сарадњу Министарства економије Црне Горе и Канцеларије за одрживи развој Владе Црне Горе, Подгорица, 27. октобар 2010. године
120. *Лиїературу слобогарских визија*, Подгорица, 29. октобар 2010. године
121. Међународна научна конференција *Research&Development as the Basis for Innovation in Creating the Competitive Region*, у оквиру црногорског предсјевања СЕИ, Подгорица, 12–13. новембар 2010. године
122. *Regional Workshop on Promotion and Outreach of Nuclear Science*, у организацији Међународне агенције за атомску енергију (ИАЕА), ЦАНУ, ЗАМТЕС-а и Универзитета Црне Горе, Подгорица, 1–3. децембар 2010. године
123. Регионална конференција *Nuclear Energy – Global Trends and Perspectives in South-East Europe*, Подгорица, 10–12. мај 2011. године
124. *Осми линџисїички научни скуї Бошковићеви дани – Грамаїиика, лексикоїрафија и лексика, дескриїиїивни и нормативни їрисїуи*, Подгорица, 27. мај 2011. године

Међународни научни скуп „Скадарско језеро – стање и перспективе”,
Подгорица – Скадар, 19–21. јун 2010.

256

Међународна конференција Research & Development as the Basis for Innovation
in Creating the Competitive Region, у оквиру црногорског предједавања CEI,
Подгорица, 12–13 новембар 2010.

ОКРУГЛИ СТОЛОВИ

1. *О крвној освейи*, Титоград, 19. фебруар 1982. године
2. *Најновија сазнања о сјоменицима кулјуре у Црној Гори с јосебним осврћом на ойкрића йредмета сјоменичкој каракйера йослије земљойреса 1979*, Титоград, 17. мај 1985. године
3. *Неки йроблеми аерозајађења у Црној Гори – флуориди* – Титоград, 27. март 1986. године
4. *О зашйййи йокрейних сјоменика кулјуре Црне Горе*, Титоград, 3. мај 1986. године
5. *Друшйвена својина као основ йродукционих односа* (заједно са Марксистичким центром ЦК СК ЦГ, Институтом за друштвено-економски истраживања и часописом „Пракса”), Титоград, 19. и 20. мај 1987. године
6. *О нейокрейним сјоменицима кулјуре Црне Горе*, Титоград, 8. и 9. октобар 1987. године
7. *Савјейовање о научноисйраживачком раду, сйручном усавршавању и ейичко-геонйолошким йроблемима у здравсйвеној служби Црне Горе*, Подгорица, 28. мај 1990. године
8. *Савјейовање о медицинској информайици*, Подгорица, 29. јун 1990. године
9. *Подсйицање развоја научној и умјейничкој йодмлайка*, Подгорица, 17. мај 1995. године
10. *Проблеми йтрансформације у свијейлу нормайивних йредлоја и рјешења*, Подгорица, 8. јун 1995. године
11. *О йойреби йроучавања йолоойчокој времена*, Подгорица, 27. јун 1995. године
12. *Ейнолошки одлике Црне Горе – научни йроблеми и мейоде обраде*, Подгорица, 30. јун 1995. године
13. *Садашњи йренушак археолошке науке у Црној Гори*, Подгорица, 31. октобар 1995. године
14. *Демографска крейња и йромјене у Црној Гори* (верификација пројекта), Подгорица, 15. новембар 1996. године
15. *Научно дјело Јована Вукмановића и њејов значај за ейнолојију и музеолојију Црне Горе*, Подгорица, 3. децембар 1996. године
16. *Елекйрификација ријейко насељених йодручја (кайуна)*, са Електропривредом Црне Горе, Подгорица, 7. мај 1997. године
17. *Природни минерални ресурси Црне Горе (немейаличне минералне сировине)*, Подгорица, 26. јун 1998. године
18. *Образовање йтехничких кадрова*, Подгорица, 14. децембар 1998. године
19. *Нове енереййске йтехнолојије и њихова улоја у развоју Црне Горе*, 5. новембар 1999. године
20. *Информайика: йеорија, йтехника, йтехнолојија у развоју Црне Горе*, Подгорица, 19. новембар 1999. године
21. *Приваййизација у елекйройривреди Црне Горе*, са Електротехничким факултетом, Подгорица, 3. март 2000. године
22. *Музеолојија у Црној Гори – сйање, йроблеми и йерсйекйиве*, Подгорица, 4. мај 2000. године
23. *Енереййски дефиций у Црној Гори*, Подгорица, 24. јануар 2002. године
24. *Нацрйй закона о високом образовању*, Подгорица, 3. јун 2002. године

25. *Нови усѣав и констѣиѣуисање Црне Горе као модерне државе владавине ѣрава*, Подгорица, 19. април 2003. године
26. *Нацртѣ закона о заштѣиѣи ѣудских ѣрава и слобода*, Подгорица, 22. април 2003. године
27. *Еколошки ѣроблеми на ѣраѣу 21. вијека и ѣихов уѣиѣај на живоѣну средину и здравље стѣановниѣиѣва Црне Горе*, Подгорица, 6. јун 2003. године
28. *Хидроенерѣѣјски ѣоѣенѣијали Црне Горе: Моѣућносѣи и смјерѣиѣе изѣрадње малих хидроелектѣѣрана у Црној Гори (заједно са Електропривредом Црне Горе)*, Подгорица, 4. јул 2003. године
29. *Проблеми енерѣѣјске еѣфикасносѣи*, Подгорица, 17. март 2004. године
30. *Аѣенда економских реформи Владе Рѣѣублике Црне Горе*, Подгорица, 7. мај 2004. године
31. *Нацртѣ закона о ѣланирању и уређењу ѣросѣјора*, Подгорица, 26. мај 2004. године
32. *Парламенѣјарни или ѣредсједнички сисѣем у новом Усѣаву Црне Горе*, Подгорица, 15. јун 2004. године
33. *Књижевно дјело Рисѣа Ратѣковића*, Подгорица, 18. јун 2004. године
34. *Нови енерѣѣјски извори у Црној Гори*, Подгорица, 9. септембар 2004. године
35. *О завичајној исѣјорији*, Подгорица, 13. децембар 2005. године
36. *Реформе и економска ѣолиѣиѣка у докуменѣиѣима и ѣракси Црне Горе*, Подгорица, 14. децембар 2005. године
37. *Акѣуелни ѣроблеми образовања ограслих*, Подгорица, 20. јун 2006. године
38. *Стручни скуп: Стѣратѣѣѣија развоја енерѣѣјске Рѣѣублике Црне Горе до 2025. ѣодине*, у просторијама Владе Црне Горе, 25. август 2006. године
39. *Округли сто – стручна расправа: Нацртѣ ѣросѣјорноѣ ѣлана Црне Горе*, Подгорица, 13. октобар 2006. године
40. *Еѣинолоѣија ѣрада у Црној Гори*, Подгорица, 16. новембар 2006. године
41. *Стѣање живоѣне средине у областѣи земљѣиѣиѣа, воде и ваздуха у Црној Гори*, Подгорица, 30. март 2007. године
42. *Економске слободѣе и развој Црне Горе*, Подгорица, 19. децембар 2007. године
43. *Персѣѣкѣиѣе енерѣѣјскоѣ развоја Црне Горе у конѣѣексѣу доминанѣиѣних ѣприродних, ѣтехничких и економских хазарда*, Подгорица, 28. фебруар 2008. године
44. *Проблеми у црноѣорској савременој ликовној умјѣјносѣи*, Подгорица, 12. јун 2008. године
45. *Временска неѣодударносѣи биолошкоѣ и хронолошкоѣ стѣарења у Црној Гори*, Подгорица, 30. јун 2008. године
46. *Филмска умјѣјносѣи у Црној Гори – ѣрошлосѣи, садашњосѣи, будућносѣи: ѣроблеми и ѣерсѣѣкѣиѣе*, Подгорица, 17. октобар 2008. године
47. *Округли сто о страдањима и разарањима у катастрофалном земљотресу 1979. године и тридесетогодишњој обнови Црне Горе*, Бар, 15. април 2009. године
48. *Округли тематски сто о карциному простате, заснован на пројекту Клиничке особеносѣи и еѣидемиолошке каракѣѣерисѣиѣке карцинома ѣросѣиѣѣе*, Подгорица, 22. фебруар 2010. године
49. *О стѣању и коришћењу архивске ѣрађе за исѣјорију Црне Горе*, Подгорица, 24. септембар 2010. године
50. *Исѣјоријска наука, ѣроѣрами и насѣава исѣјорије у школама*, Подгорица, 8. децембар 2010. године
51. *Еѣинолошке одлике Црне Горе*, Подгорица, 15. децембар 2010. године

52. *О резултатима и будућим задацима лингвистичких исцртавања у ЦАНУ*, Подгорица, 9. фебруар 2011. године
53. *Инклузивне вриједности образовне система Црне Горе*, Подгорица, 16. јун 2011. године
54. *Плански аспекти енергетских коридора*, Подгорица, 21. јун 2011. године

АКАДЕМСКЕ БЕСЈЕДЕ

1. Академик Бранислав Шошкић, *Један теоријски поглед на савремене привредне проблеме Југославије*, 24. фебруар 1983. године
2. Академик Љубомир Рашовић, *Реконструктивна хирургија једњака*, 20. октобар 1983. године
3. Академик Славко Мијусковић, *Народни херој у Боки Которској послије пада Баховој ајсолутизма*, 6. децембар 1983. године
4. Академик Душан Вукотић, *Визуелизација поетске ријечи*, 29. фебруар 1984. године
5. Академик Иво Ђани Поповић, *Тридесетогодишња искуства у савременој дијалогичности и хируршко лијечење карцинома плућа*, 16. јануар 1985. године
6. Академик Душан Костић, *Граница земље*, 28. фебруар 1985. године
7. Академик Чедо Вуковић, *Вријеме – мој завичај*, 28. фебруар 1985. године
8. Академик Димитрије Димо Вујовић, *Како су Французи, током Првој свјетској рати, видјели проблем стварања Југословенске државе*, 27. фебруар 1986. године
9. Академик Љубо Павићевић, *О еволуцији и неким моћностима даље унапређивања културе шенице*, 7. новембар 1986. године
10. Академик Јевто Миловић, *Личности и догађаји из Њеишевој „Горској вијенци“ у свијетлу историјске праће*, 19. новембар 1987. године
11. Академик Павле Мијовић, *Неки проблеми наше ликовне умјетности*, 17. март 1988. године
12. Академик Радоња Вешовић, *Узорчење – циклус pjesама*, 23. јун 1988. године
13. Академик Вуко Радовић приредио је 9. марта 1990. године, као академску бесједу, изложбу радова у свом умјетничком атељеу у Скупштини СР Црне Горе
14. Академик Петар Влаховић, *Етнос у етнологији и антропологији*, 15. новембар 1990. године
15. Проф. др Гордан Караман, *Наша подземна фауна*, 28. фебруар 1991. године
16. Академик Владо Стругар, *Југославија с Црном Гором*, 26. новембар 1992. године
17. Академик Драгутин Вукотић, *Клиничке и физичко-хемијске особине уролитичке јазе у Црној Гори*, 1. октобар 1993. године
18. Проф. др Бранислав Остојић: *Пријем Вукове језичке реформе и стандардизација књижевној језика у Црној Гори*, 6. јун 1996. године
19. Академик Ново Вуковић, *Научни есимизам и неативне уједије Борислава Пекића*, 7. март 1997. године
20. Академик Жарко Ђуровић, *Учење људкости*, 26. новембар 1999. године
21. Академик Момир Ђуровић, *Изазови будућности и енергија*, 8. март 2001. године
22. Академик Влајко Брајић, *Прошлост хуманизма и права и будућност човјека*, 22. фебруар 2002. године
23. Проф. др Милан Драговић, *Лекар и смрт – трагедија*, 7. март 2002. године.

24. Академик Зоран Лакић: *Оснивање и рад црнојорској райној парламентији*, 3. октобар 2003. године
25. Академик Радомир Ивановић, *Мудрости стварања и љејојја као ејзисјенцијална, духовна и естетска јојреба у јрози Иве Андрића*, 16. децембар 2005. године
26. Академик Светомир Ивановић: *Вријеме, здравље и морал*, 23. март 2009. године
27. Академик Олга Перовић: *Академска бесједа о Дагу Ђурићу*, 23. март 2011. године

НАУЧНЕ ТРИБИНЕ

1. Проф. др Мијат Шуковић, *Правци даљеј развоја јолийичкој сисјема Јујославије*, 27. фебруар 1987. године
2. Проф. др Гвидо Нонвеје, *Поводом десетјојојдишњице рада на јројекју Фауна Думијора*, 27. април 1990. године
3. Академик Михаило Марковић, *Савремена криза морала – ејјика и наука*, 21. мај 1990. године
4. Проф. др Мијат Шуковић, *Нацртј амандмана на Усјав СФРЈ*, 11. јун 1990. године
5. Проф. др Дејан Поповић, *Реформа фискалној сисјема – јроблеми и дилеме*, 15. јун 1990. године
6. Проф. др Ристо Вукчевић, *Мојћносји јривредној развоја Црне Горе 1991–1995*, 19. јун 1990. године
7. Проф. др Милинко Шарановић, *Енерјетске јојребе Црне Горе 2000. јодине и мојћносји задовољења*, 15. новембар 1990. године
8. Проф. др Сретен Бошковић, *Трансјланијација јанкреаса*, 27. новембар 1990. године
9. Проф. др Данило Радоњић, *Примјена ласера у медицини*, 28. јануар 1991. године
10. Проф. др Владимир Војводић, *Савремени јроблеми јоксиколојје*, 19. април 1991. године
11. Академик Драгутин Лековић, *Горбачов и јересјројка*, 20. јануар 1992. године
12. Проф. др Вељо Вујичић, *Примјена јромболијичке јерајје (сјрејјокиназа) у акујном инфаркју миокарда*, 24. фебруар 1992. године
13. Проф. др Милан Драговић, *Савремени јојледи на еволуцију акујној јанкреајјиија*, 23. март 1992. године
14. Академик Марко Улићевић, *Рад на стварању нових сорајја винове лозе Пољојривредној инсјијујја*, 28. април 1992. године
15. Академик Драгутин Лековић, *Трајика Словена и бијни услови њиховој усјона*, 10. фебруар 1993. године
16. Душан Драговић, *О конјејцијама за рејулацију Скадарској језера*, 25. мај 1993. године
17. Проф. др Момир Ђуровић, *Никола Тесла – јенијални јроналазач*, 13. децембар 1993. године
18. Проф. др Милан Димитријевић, *Никола Тесла и њејово научно наслеђе*, 13. децембар 1993. године
19. Академик Драгутин Лековић, *Акјуелни јроблеми новој свјетској јоретјика*, 25. март 1994. године

20. Академик Рајко Томовић, *Технолошки узроци њромјена у савременом свијету*, 25. март 1994. године
21. Проф. др Андреј Митровић, *О начелу „Писаћи историју како је доиста било”*, 28. септембар 1994. године
22. Проф. др Милан Перовић, *Стирашеија увођења система квалитетита у Црној Гори*, 24. октобар 1994. године
23. Проф. др Вељо Вујичић, *Упоредна дијагностика њлућној емболизма између класичне и сусиракционе анинојнеумојрафије*, 27. март 1995. године
24. Академик Сима Ђирковић, *Средњевјековна јерес на Балкану: од секте до државе и цркве*, 17. април 1995. године
25. Проф. др Томислав Поповић, *Стирашешки значај и мојућностита укључивања Јујославије у развојне и иншејрационе ѡроцесе Евројске уније*, 15. мај 1995. године
26. Проф. др Вељко Милутиновић, *О једној мејодолојји научноисираживачкој рада у домену рачунарске шехнике*, 5. октобар 1995. године
27. Проф. др Јован Стриковић, *Сирес – болест или ошрежњење*, 30. октобар 1995. године
28. Проф. др Милан Димитријевић, *Постанак и даља судбина Василоне*, 2. новембар 1995. године
29. Проф. др Божидар Бојовић, *Инсулин зависни дијабетес мелитус код дјеце у Црној Гори ѡком ѡследњих двадесет ѡдина 1976–1995*, 25. децембар 1995. године
30. Академик Бранислав Шошкић, *Проблеми наше економске ѡлишике након санкција*, 24. јануар 1996. године
31. Проф. др Предраг Ђорђевић, *Трансиланшација ѡанкреаса и остирваца ендокриној ѡанкреаса (развој и ѡрсективне)*, 26. фебруар 1996. године
32. Проф. др Милан Драговић, *Лайароскојска хируршија у акушном абдомену*, 8. април 1996. године
33. Академик Чедомир Попов, *Полишички фронтѡви II свешкој раша и ѡследице*, 26. април 1996. године
34. Проф. др Славко Симеуновић, *Савремена дијагностика и шерашја ѡлућних хийершензија*, 13. мај 1996. године
35. Проф. др Драгољуб Живојиновић, *Проблеми у вашиканско-јујословенским односима ѡсле Друјѡ свешкој раша*, 16. мај 1996. године
36. Проф. др Нинослав Радовановић, *Данашње мојућностита хируршије на отвореном срцу и будући шрендови*, 17. јун 1996. године
37. Проф. др Радован Бакић, *Просторно ѡланирање и развојни изазови у Црној Гори*, 24. јун 1996. године
38. Проф. др Воислав Васић, *Идеолошја фаунисшике: класична модерна дисциплина*, 24. фебруар 1997. године
39. Проф. др Јован Стриковић, *Дејресија – болест или сшил живѡша*, 14. април 1997. године
40. Проф. др Радомир Лакушић, *Пошенцијали ѡековитших биљака Црне Горе*, 5. мај 1997. године
41. Проф. др Мара Дрецун, *Ушшцај микрѡшаласној зрачења на ценшрални нервни сисшем*, 23. март 1998. године
42. Проф. др Миле Пешаљевић, *Значај мејролошје у науци и ѡрошводњи*, 21. децембар 1998. године

43. Проф. др Милева Филиповић, *Позицијивистичка парадигма у социологији*, 22. новембар 1999. године
44. Др Душан Мартиновић, *Пушкин и Црна Гора*, 25. новембар 1999. године
45. Др Ђоко Јочић, *Јајиројена ајранулоцијоза*, 19. април 2000. године
46. Проф. др Милан Драговић, *Љекари сјујрашњице*, 24. април 2000. године
47. Проф. др Дарко Танасковић, *Османизам некад и сад*, 8. мај 2000. године
48. Академик Зоран Лакић, *Животи и дјело јајријарха др Гаврила Дожића*, 22. мај 2000. године
49. Др Ђорђе Борозан, *Албанско ијишање у 20. стјољећу*, 3. јул 2000. године
50. Др Мирко Пековић, *Нормално и јајолошко у јсихијајјрији*, 28. мај 2001. године
51. Академик Бранислав Шошкић, *Транзиција и јривајјизација: дилеме и рјешења*, 18. јун 2001. године
52. Проф. др Васо Антуновић, *Савремени јринцији лијечења малијних јшумора мозја*, 19. октобар 2001. године
53. Проф. др Милан Перовић, *Нова јарадија ујрављања*, 27. март 2002. године
54. Др Бранислав Главатовић, *Поријекло јлобалних јеодинамичких сила – зашјо се јокрећу конјиненји*, 18. април 2002. године
55. Др Душан Мартиновић, *Др Јован Баљевић – самозвани цар Шћејан Мали*, 21. март 2002. године
56. Проф. др Мирко Булајић, *Ендоскојске јроцедуре лијечења билиојанкреасној сисјема и савремено медикаменјозно лијечење улкусних болесји*, 23. мај 2002. године
57. Проф. др Перко Вукотић, *Радиоакјивносј ја у Црној Гори*, 27. јун 2002. године
58. Академик Петар Влаховић, *Улоја манасјира Мораче у духовном и кулјурном животиу Црне Горе* (поводом 750. годишњице постојања манастира Мораче), 23. септембар 2002. године
59. Академик Милан Васић, *Црна Гора у јурским изворима – од краја XV до краја XVIII вијека*, 15. октобар 2002. године
60. Академик Тајјана Алексејева, *Ејнојенеза и ејничка истјорија Словена јо анјтројолошким јодацима*, 28. октобар 2002. године
61. Проф. др Милица Пејановић-Ђуришић, *Телекомуникација данашњице*, 11. новембар 2002. године
62. Проф. др Мања Радловић- Вулић, *Најјеве којорској Лекционара / Понјификала, рукојисне књије из XI/XII вијека*, 16. децембар 2002. године
63. Академик Миомир Вукобратовић, *Акјивни сисјемии – ново инжењерсјиво: јочеци, садашње сјање и јредвијања*, 29. јануар 2003. године
64. Др Милан Булајић, *Геноцид у 20. вијеку – с јосебним осврјом на јросјор јујо-словенских земаља*, 10. фебруар 2003. године
65. Академик Војислав Становчић, *О јрађанској нејослушносјии*, 12. март 2003. године
66. Проф. др Љубиша Тописировић, *Генетјско инжењерсјиво и молекуларна биојтехнолојја – јредносјии и дилеме*, 14. март 2003. године
67. Проф. др Драгољуб Живојиновић, *Велике силе и црнојорско јишјање*, 21. април 2003. године
68. Проф. др Милорад Бакић, *Резисјенција на лекове код малијних и хемајолошких болесји*, 12. мај 2003. године

69. Академик Владимир Пантић, *Механизми реулације раста и репродукције*, 23. јун 2003. године
70. Академик Драгутин Вукотић, *Еуџеназија – убиство по присиланку или помоћ у самоубиству*, 30. јун 2003. године
71. Академик Радомир В. Ивановић, *О односу науке и умјетности (ирилој филозофији науке)*, 16. септембар 2003. године
72. Академик Драгутин Лековић, *Тероризам и савремени свијет*, 24. новембар 2003. године
73. Проф. др Ивица Радовић, *Биодиверзитет као фактор ојшанка и пошеницијал за виши квалитет животиња*, 20. јануар 2004. године
74. Проф. др Ђорђе Борозан, *Црна Гора и Први српски устанак*, 19. фебруар 2004. године
75. Др Вук Церовић: *Животи и дјело Николе Лоичића*, 31. март 2004. године
76. Проф. др Светомир Ивановић, *Цервикални синдром – хируршко лијечење*, 24. мај 2004. године
77. Проф. др Ненад Кажич, *Енергија, екологија и друштво – термодинамички аспекти*, 3. јун 2004. године
78. Милорад Стојовић, *Панорама људских судбина у дјелу Ника Јовићевића*, 28. октобар 2004. године
79. Проф. др Елена Гускова, *Руска балканска историја у условима актуелној глобализма*, 17. новембар 2004. године
80. Проф. др Павле Газивода, *Друштвене промјене и доживотно образовање*, 24. јануар 2005. године
81. Мр Зорица Мрваљевић, *Друштвени претман музеологије у Црној Гори*, 7. фебруар 2005. године
82. Проф. др Данко Обрадовић, *Стем хелије и клонирање – ирсективне примјене*, 21. фебруар 2005. године
83. Проф. др Милева Филиповић, *Жене и наука*, 7. март 2005. године
84. Академик Радомир Ивановић, *Вријеме конфликта у њроној визури Душана Ђуровића*, 11. март 2005. године
85. Проф. др Предраг Мирановић, *Љеворуки материјали (материјали са неативним индексом преламања)*, 11. април 2005. године
86. Др Ленка Челебић, *Историја цркве у средњем вијеку у архивским изворима Котора*, 26. мај 2005. године
87. Трибина посвећена шездесетогодишњици побједе над фашизмом: академик Драгутин Лековић, *Филозофско виђење II свјетској рати*, академик Владо Стругар, *Друш свјетски рат – Дан побједе* и академик Зоран Лакић, *Партиципација Црне Горе у ошору фашизму*, 27. мај 2005. године
88. Др Емилија Булајић, *Адолесцентни период – вријеме матурације репродуктивних пошеницијала и фактор ризика за њихову оштималну реализацију*, 9. јун 2005. године
89. Академик Жарко Ђуровић, *Писац модерних визура (Миодрај Булајовић и његово дјело)*, 22. септембар 2005. године
90. Академик Петар Влаховић, *Животи и дјело Андрије Јовићевића*, 27. октобар 2005. године
91. Проф. др Радован Вукадиновић, *Евроиска интграција између усјеха и застоја*, 17. новембар 2005. године

92. Академик Луан Омари, *Уставни проблеми Републике Албаније*, 24. јануар 2006. године
93. Проф. др Стеван Матијашевић, *Новине у канцерогенези и улога антиоксиданса у лијечењу малиних обољења жена*, 6. фебруар 2006. године
94. Академик Драгутин Лековић, *Хладни рат као научни проблем*, 17. март 2006. године
95. Академик Иво Шлаус, *Остваривање друштво темељено на знању*, 10. април 2006. године
96. Проф. др Чедомир Чупић, *Политичка култура (између демократије и ауторитарности)*, 11. мај 2006. године
97. Проф. др Јован Мирковић, *Сувереноводност – брзи начин енергетике свјетлости*, 29. мај 2006. године
98. Проф. др Милан Н. Поповић, *Фројдов антрополошки несимизам*, 6. јун 2006. године
99. Проф. др Нобухиро Шиба, *Балканска студија у Јапану*, 7. септембар 2006. године
100. Др Василије Радуловић: *Генеза и хидрогеолошке функције флишних формација у Црној Гори*, 28. септембар 2006. године
101. Академик Момир Ђуровић, *Зашто је Никола Тесла остао зајонетан и нејо-знај*, 20. октобар 2006. године
102. Проф. др Радуге Кнежевић, *Политичка култура у Црној Гори*, 23. октобар 2006. године
103. Проф. др Вучина Васовић, *Политичка мисао Џона Пламенца*, 22. новембар 2006. године
104. Академик Драгутин Вукотић, *Етичке обавезе у јавним комуникацијама*, 14. децембар 2006. године
105. Проф. др Ђуро Шушњић, *Вјера и знање*, 18. децембар 2006. године
106. Проф. др Славица Перовић, *Језик и род*, 27. фебруар 2006. године
107. Проф. др Дарко Антовић, *Средњовјековна драмска књижевност – Бокоњорска збирка црквених приказања*, 27. март 2006. године
108. Проф. др Лидија Томић, *Књижевни свијет Михаила Лалића*, 29. јун 2006. године
109. Војислав Д. Никчевић, *Скитска књижевност од II до III вијека наше ере*, 3. новембар 2006. године
110. Академик Драгутин Лековић, *Криза вриједности нашег времена*, 9. фебруар 2007. године
111. Академик Војислав Становчић, *Демократија и владавина права*, 23. фебруар 2007. године
112. Академик Жарко Ђуровић, *Пјеснички одзив времену*, 20. март 2007. године
113. Гојко Челебић, *Борхес: животи, дјело, пријатељи*, 29. март 2007. године
114. Проф. др Владимир Драговић, *300 година од рођења Леонарда Ојлера*, 20. април 2007. године
115. Др Латинка Перовић, *Руско-српске револуционарне везе у другој половини XIX вијека*, 26. април 2007. године
116. Ратко Божовић, *Игра – темељ културе*, 1. јун 2007. године
117. Проф. др Стив Пејовић, *Америчка економија данас*, 13. јун 2007. године
118. Проф. др Милан Подунавац, *Изградња модерне државе и нације: балканска перспектива*, 14. септембар 2007. године
119. Проф. др Игор Ђуровић, *Дигитални Watermarking*, 1. октобар 2007. године

120. Академик Анатолиј Пантелејевич Деревјанко, *Првобитно насељавање човјека у Евроазији*, 5. новембар 2007. године
121. Проф. др Будимир Кошутећ, *Нејосредно дејство, сујремаија и природа права Евројске уније*, 8. новембар 2007. године
122. Академик Драгутин Лековић, *Руска раскрсница – биланс Пушинове ере*, 20. децембар 2007. године
123. Др Драгана Чукић, *Жена и животи*, 4. март 2008. године
124. Академик Хајме Хил Алуха, *Економски шокови у евројским индустријама*, 6. март 2008. године
125. Проф. др Такехиро Того, *Култура и привредни развој савремене Јапана*, 12. март 2008. године
126. Проф. др Зоран П. Стојановић, *Савремене тенденције у кривичном праву*, 14. март 2008. године
127. Проф. др Душан Ичевић, *Њеишева мисаона теорија*, 22. април 2008. године
128. Др Илија Лакићевић, *Фундаментални закони постојања и трансформације космичке енергије*, 23. април 2008. године
129. Академик Божидар Матић, *Улога интелектуалне комјоненте у укупној конкурентности земље*, 30. мај 2008. године
130. Проф. др Милован Бојић, *Кардиологија данас*, 2. јун 2008. године
131. Академик Питер Дрент, *Савјетодавна улога академија природних и хуманистичких наука: пријетње и изазови*, 3. јун 2008. године
132. Проф. др Драган Копривица, *Моћ као значењска одредница Толстојеве Ане Карењине*, 6. јун 2008. године
133. Гојко Челебић, *Златни вијек шпанске књижевности (Сервантес) и каснији развој евројског романа*, 11. јун 2008. године
134. Проф. др Дејан Поповић, *Пореско право Евројске уније*, 17. јун 2008. године
135. Академик Слободан Лога, *Рај и ментално здравље сивановништва*, 25. јун 2008. године
136. Проф. др Дарко Антовић, *Глумац Бојобој Руцовић*, 19. септембар 2008. године
137. Академик Миљивој Солар, *Реторика и митологија постмодерне*, 24. септембар 2008. године
138. Академик Радомир Ивановић, *Универзалне естетске вриједности (естетика лијепој и естетика ружној у тумачењу Умберто Ека)*, 23. октобар 2008. године
139. Проф. др Вукашин Павловић, *Полијичка моћ – савремене концепције*, 8. децембар 2008. године
140. Проф. др Владимир Милић, *Глобализација и мале земље*, 22. децембар 2008. године
141. Мироје Вуковић, *Лирско у Лучи микрокозма*, 5. фебруар 2009. године
142. Оксана Сљусаренко, амбасадорка Украјине у Црној Гори, *Ушлицај сјорјских поухаија сјејјској нивоа на макроекономске подајке земље-орјанизаторке на примјеру припреме Украјине за Фудбалско јрвенство ЕУРО–2012*, 10. март 2009. године
143. Доц. др Драгољуб Перовић, *Карцином јростјаије*, 16. април 2009. године
144. Проф. др Драган Копривица, *Гојољ – зачејник руској реализма (поводом 200 година пишчевог рођења)*, 27. април 2009. године
145. Илија Лакушић, *Писац – Дјело – Читалац* (Креативни, језички и медијски проток), 20. мај 2009. године

146. Проф. др Родољуб Етински, *Правна политика Европске уније: мање ојсежно и квалитетније право*, 25. мај 2009. године
147. Др Вера Ђуришић, *О најону смрти у дјелу Меланије Клајн*, 11. јун 2009. године
148. Проф. др Сава Мићић, *Андројауза*, 7. јул 2009. године
149. Академик Жорес Иванович Алфјоров, *Полупроводничка револуција*, 9. септембар 2009. године
150. Проф. др Антон Гризолд, *Безбједносна парадигма у глобализованом свијету*, 8. октобар 2009. године
151. Академик Љубомир Берберовић, *Двије хиљаде деветица – година Дарвина*, 12. октобар 2009. године
152. Проф. др Михаило Дика, *Дејудизијализација – разлози и границе*, 10. новембар 2009. године
153. Проф. др Властимир Матејић, *Развој заснован на знању – кључна карактеристика XXI вијека: суштина, изазови и изледи у земљама Зајадној Балкана*, 30. новембар 2009. године
154. Академик Жарко Ђуровић, *Давичо у свјетлу модерних књижевних покова*, 3. децембар 2009. године
155. Академик Радомир Ивановић, *О односу фантастике и реалности у књижевној умјетности (прилој тумачењу мајнској реализма)*, 22. децембар 2009. године
156. Проф. др Слободан Радоњић, *Екологија је економија природе, а хидроелектране на Морачи – бојство за будућност*, 12. јануар 2010. године
157. Проф. др Јовица Тркуља, *Ајорије правој савладавања ауторитарне прошлости у Србији*, 25. фебруар 2010. године
158. Проф. др Благоје Говедарица, *Значај појаве монументалних кнежевских хумки у раном бронзаном добу Црне Горе*, 2. март 2010. године
159. Проф. др Владимир Стевановић, *Таксономски и хоролошки проблеми орофитске флоре зајадној и централној дијела Балканској полуострва*, 11. март 2010. године
160. Проф. др Весна Лачковић, *Дијагностички и клинички аспекти наследних болести малих крвних судова мозга (CADASIL и MELAS)*, 26. март 2010. године
161. Др Петар Турчиновић, *У чијој смо служби – индивидуалне дилеме око знањствене теме*, 29. април 2010. године
162. Проф. др Звонко Маковић, *Град и синоеник*, 6. мај 2010. године
163. Проф. др Богдан Косановић, *Контроверзе Лава Николајевича Толстоја (поводом стогодишнице рођења)*, 14. мај 2010. године
164. Проф. др Мирко Булајић, *Ендоскопска дијагностика карцинома дебелог цријева*, 3. јун 2010. године
165. Академик Жарко Ђуровић, *Карактер и вриједности поезије Стевана Раичковића*, 22. јун 2010. године
166. Проф. др Слободан Јовановић, *Нуклеарна енергија – глобални трендови и перспективе у региону*, 10. септембар 2010. године
167. Нико Мартиновић, *Дојринос Шобајића развоју црногорске умјетности и културе*, 30. септембар 2010. године
168. Проф. др Виктор Бухштабер, *Конвексни полиптои: класични и новији резултати*, 5. октобар 2010. године
169. Проф. др Синиша Таталовић, *Етнички сукоби и глобална безбједност*, 20. октобар 2010. године

170. Проф. др Денис Пониж, *Словеначка књижевност и транзиција*, 28. октобар 2010. године
171. Проф. др Анета Лакић, *Изазови и перспективе дјечије психологије*, 22. новембар 2010. године
172. Проф. др Мирко Васиљевић, *Развој регулативе управљања компанијама у уредном праву и пракси*, 17. фебруар 2011. године
173. Др Цирил Рибичић, *Европски пројекат заштитне људских права*, 24. фебруар 2011. године
174. Проф. Џејмс Петифер, *Црногорска историја – национални и транснационални дискурси након комунизма*, 3. март 2011. године
175. Проф. др Славица Перовић, *Феномени учивости као културно условљене категорије*, 16. март 2011. године
176. Проф. др Наташа Раичевић, *Фундаментални конституентни материје и њихово проучавање*, 4. април 2011. године
177. Доц. др Звездан Вукановић, *Маклуан 100 година после*, 19. април 2011. године
178. Сир Чарлс Меклин, *Црна Гора и далека путовања са мојим оцем – ишчев ујоуис*, 10. мај 2011. године
179. Проф. др Ђорђе Борозан, *Црногорско-италијански односи*, 25. мај 2011. године
180. Проф. др Феђа Кошир, *Архитекта Марко Мушић*, 31. мај 2011. године
181. Академик Жарко Ђуровић, *Да ли је перформанс умјетнички медиј*, 7. јун 2011. године
182. Проф. др Никола Самарџић, *Бајо Николић Пивљанин*, 15. јун 2011. године
183. Академик Сергеј Новиков, *Међусобни ујицаји математике и физике у другој ѓоловини ХХ вијека*, 21. јун 2011. године

267

ТЕМАТСКЕ РАСПРАВЕ

1. *Нови извори енергије и промјена начина коришћења енергије*, 20. март 1995. године.
2. *Активност на изради стратегије развоја енергетике Југославије – Електроенергетски потенцијали Црне Горе и могућности израде новог извора електричне енергије*, 10. јул 1995. године.
3. *Могућности организовања и интензивирања научноистраживачког рада у области шумарства у Црној Гори*, 23. јануар 1996. године
4. *Нацрт Пројектног плана Националног парка Биоградска гора*, 11. јун 1997. године
5. *Јавна расправа о плану развоја подручја Скадарског језера*, 25. јануар 1999. године.
6. *О предлогу програма научног и технолошког развоја у Црној Гори до 2005. године*, који је припремило Министарство просвете и науке Владе Републике Црне Горе, 14. јануар 2002. године
7. *Актуелни аспекти оптималног коришћења хидроенергетског потенцијала слива ријеке Мораче*, 24. мај 2002. године
8. *Нацрт Закона о енергетици*, 23. октобар 2002. године
9. *Нацрт закона о заштитнику људских права и слобода*, 22. април 2003. године
10. *Нацрт закона о високом образовању*, 3. јун 2003. године
11. *Предлог програмске задатке за израду стратегије енергетског развоја Републике Црне Горе*, 8. јун 2004. године
12. *Нацрт закона о научноистраживачкој дјелатности*, 1. април 2005. године

13. *Нацрт стратегије развоја саобраћаја Црне Горе*, 3. јул 2006. године
14. *Нацрт просторног плана Црне Горе*, 13. октобар 2006. године
15. *Јавна расправа – Нацрт стратегије развоја енергетике у Републици Црној Гори до 2025. године*, 17. јануар 2007. године
16. *Општа расправа, у оквиру јавне расправе о Нацрту просторног плана Републике Црне Горе до 2020. године*, 26. јун 2007. године
17. *Јавна расправа: Нацрт стратегије научноистраживачке дјелатности у Црној Гори*, Подгорица, 9. јун 2008. године
18. *Расправа о Нацрту детаљног просторног плана за простор вишенамјенских акумулација на ријеци Морачи*, 11. септембар 2009. године
19. *Десет расправа по потпројектима у оквиру пројекта Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитивности*
20. *Завршне јавне расправе о резултатима рада на Пројекту Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитивности*
 - ◆ *Образовање* – 19. март 2010. године
 - ◆ *Питања вриједности* – 22. март 2010. године
 - ◆ *Изградња и функционисање државе Црне Горе* – 24. март 2010. године
 - ◆ *Интеграција у европске и евроатлантске структуре* – 30. март 2010. године
 - ◆ *Популациони аспекти* – 31. март 2010. године
 - ◆ *Енергија* – 1. април 2010. године
 - ◆ *Економски развој* – 6. април 2010. године
 - ◆ *Животна средина и одрживи развој* – 7. април 2010. године
 - ◆ *Културно окружење* – 8. април 2010. године
 - ◆ *Наука и технологија* – 9. април 2010. године
 - ◆ *Расправа о радној верзији документа Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитивности* – 7. јул 2010. године
21. *Јавна расправа о Нацрту детаљног просторног плана за простор вишенамјенских акумулација на ријеци Морачи и Нацрту извјештаја о стратешкој процјени утицаја на животној средину за ДПП за ХЕ на Морачи*, Подгорица, 29. март 2010. године
22. *Проширена сједница ауторских тимова ЦАНУ и Академије наука Албаније на пројекту Уређење водног режима Скадарског језера и ријеке Бојане*, Подгорица, 26. јануар 2011. године

ПРЕДСТАВЉАЊЕ МЕГАПРОЈЕКТА

1. *Истраживање, конзервација и презентација Дукље* (заједнички пројекат ЦАНУ и САНУ), Подгорица, 7. фебруар 1996. године
2. *Медијерански центар за енергију и екологију – ЕНЕКО центар* (заједнички пројекат ЦАНУ и САНУ), Подгорица, 7. новембар 1996. године
3. *Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитивности* (заједнички пројекат ЦАНУ и Владе Црне Горе), Подгорица, 11. октобар 2010. године

ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА

1. Радован Зоговић, *Усјуишно о незаобилазном*, ЦАНУ, 19. јануар 1984. године
2. Зборник радова *Михаилу Лалићу у њочаси*, ЦАНУ, 5. октобар 1984. године
3. Академик Ђуза Радовић, *Оілеги и сџудије*, ЦАНУ, 26. новембар 1984. године
4. Зборник радова *Црнојорски јовори*, ЦАНУ, 15. мај 1985. године
5. Академик Јевто Миловић, *Њеіош у свом времену*, ЦАНУ, 28. октобар 1985. године
6. Зборник радова *Косовски бој у истјорији, ѓтрадицији и сџваралашџву Црне Горе*, ЦАНУ, 25. новембар 1991. године
7. Академик Божина Ивановић, *Анџройоморфолошке особине Пејтра II Пејтровића Њеіоша*, 4. март 1994. године
8. Академик Димитрије Димо Вујовић, *Рајна сарадња Црне Горе и Француске и зборник радова Научно дјело Димијрија Дима Вујовића*, ЦАНУ, 24. новембра 1994. године
9. Зборник радова *Научна мисао академика Бранислава Шошкића*, ЦАНУ, 25. новембар 1994. године
10. Академик Славко Мијушковић, *Којорска морнарица*, 23. фебруар 1995. године
11. Академик Цангир Абасович Керимов, *Основне њосџавке филозофије ѓрава*, 28. јун 1995. године
12. *Изабрана дјела академика Обрена Блаіојевића*, ЦАНУ, 5. март 1997. године
13. Зборник радова *Научно дјело Милосава Бабовића*, ЦАНУ, 6. март 1997. године
14. Академик Драгутин Вукотић, *Одабрани радови из уролоіије*, 21. април 1997. године
15. Академик Мијат Шуковић, *Савезна Рејублика Јуіославија – основна сисџемска обилежја*, 8. мај 1997. године
16. Др Слободан Раичевић, *Сликарсџво Црне Горе у новом вијеку*, 29. мај 1997. године
17. Зборник радова *Друји свјејски рај – 50 јодина касније*, 5. март 1998. године
18. Академик Мирон Флашар, *Њеіош и анџика*, 28. мај 1998. године
19. Академик Милосав Бабовић, *Поејџика Горској вијенца*, 29. јун 1998. године
20. Жарко Ђуровић, *Чувар маіновења*, 25. новембар 1998. године
21. Проф. др Милан Драговић и проф. др Миломир Тодорић, *Урјенџина и рајна хирурџија*, 27. новембар 1998. године
22. Проф. др Обрен Милачић, *Ехинококоза у Црној Гори*, 15. фебруар 1999. године
23. Проф. др Бранко Петрановић, *Јуіославија на размеђу (1945–1950)*, 4. март 1999. године
24. Академик Чедо Вуковић, *Мрџво дубоко, Судилишџе и Поруке*, 5. март 1999. године
25. Др Ђурица Крстић, *Правни обичаји у ѓрошлосџи*, ЦАНУ, 22. новембар 1999. год.
26. Проф. др Владимир Осолник, *Истјорија књижевносџи о Пејтру II Пејровићу Њеіошу*, ЦАНУ, 25. новембар 1999. године
27. Академик Милорад Мијушковић, *Болесџи и шџетјочине суџџройских воћака*, 30. март 2000. године
28. *Сабрана дјела Чедо Вуковића*, 10. мај 2000. године
29. Академик Драгутин Вукотић, *Ејџичке конџроверзе у медицини*, 6. новембар 2000. године

30. Академик Ново Вуковић, *Пушевима стилстичке идеје*, 22. децембар 2000. год.
31. Академик Миомир Дашић, *Опеди из историје Црне Горе*, 6. март 2001. године
32. Академик Драгутин Вукотић, *Четворокњижје о научно-еџичким недоумицама у медицини*, 6. октобар 2001. године
33. Академик Мијат Шуковић, *Црна Гора од федерације ка независности*, 2. новембар 2001. године
34. Жарко Ђуровић, *Изнад ноћне шетиве и свијетл синализма*, 28. јануар 2002. године
35. Академик Радомир Ивановић, *Њеиошева џоеџика и есџеџика*, 29. октобра 2002. године
36. Проф. др Слободан Калезић, *Црногорска књижевност у књижевној критикици (III и IV џом)*, 19. децембар 2002. године
37. Проф. др Бранко Поповић, *Тумачења*, 20. децембар 2002. године
38. Академик Милорад Мијушковић, *Прилози џроучавању биљних болести у Црној Гори (I–II) и Прилози џознавању биљних шџеџочина у Црној Гори*, 26. децембар 2002. године
39. Академик Радоња Вешовић, *Каг вријеме стјане*, 29. мај 2003. године
40. Проф. др Момчило Зечевић, *Прошлост и време*, 2. октобар 2003. године
41. Академик Жарко Ђуровић, *Визуре свјетлова*, 22. децембар 2003. године
42. Проф. др Милан Драговић, *Савремена клиничка хирургија*, 16. фебруар 2004. године
43. Академик Миомир Дашић, *Незаобилазно у историоџрафији Црне Горе*, 22. април 2004. године
44. Академик Драгутин Вукотић, *Бесједе и опеди IV*, 26. април 2004. године
45. Петар II Петровић Његош, *Луца микрокозма – критичко издање*, 16. децембар 2004. године
46. Академик Радомир Ивановић, *Изабрана дјела у 7 књиџа од Њеиоша до Лалића*, 12. јануар 2005. године
47. Зборник радова *Село у Црној Гори*, 28. март 2005. године
48. Академик Милосав Бабовић: *Вријеме и судбине*, 8. децембар 2005. године
49. Академик Жарко Ђуровић: *Пчелињаџи машиџе*, 15. децембар 2005. године
50. Академик Радоња Вешовић, *Вријеме шџо џражи вријеме*, 16. јун 2006. године
51. Промоџија *Геобайџмейријске студије ријеке Бојане и доњеџ џока Дрима*, прве студије пројекта *Уређење водноџ режима Скадарскоџ језера и ријеке Бојане*, 30. јун 2006. године
52. Академик Миомир Дашић, *Шекулар и Шекуларџи од џомена до 1941. џодине*, 8. фебруар 2007. године
53. Проф. др Бранислав Ђорђевић и академик Милинко Шарановић, *Хидроенерџеџски џоџенџијали Црне Горе – моџућностџи коришћења за развој и унаџређење живоџне средине*, 25. јун 2007. године
54. Др Александар Јоксимовић, *Најџознаџије рибе Црногорскоџ џриморја*, 6. новембар 2007. године
55. Академик Драгутин Вукотић, *Асоџијалностџ у медицинској науџи и џракси – јайроџене џрешке*, 26. новембар 2007. године
56. Академик Владо Стругар, *Јуџославија у књиџама историоџрафским*, 21. децембар 2007. године

57. Академик Радомир В. Ивановић, *Мишме и пошме Томаса Мана*, 28. јануар 2008. године
58. Академик Жарко Ђуровић, *Грлом у сновиђе*, 19. фебруар 2008. године
59. *Црна Гора на старим разледницама*, 29. фебруар 2008. године
60. Петар II Петровић Његош – критичко издање – трокњиже: *Горски вијенац*, *Луча микрокозма* и *Лажни цар Шћепан Мали*, 18. децембар 2008. године
61. Промоција II фазе научноистраживачког пројекта *Уређења водној режима Скадарској језера и ријеке Бојане*, 20. март 2009. године
62. Академик Радомир В. Ивановић, *Анајрами и кријивојрами у романима Умберта Ека*, 26. март 2009. године
63. Монографија Драјан Караџић, *слике – цртежи – акварели*, 16. јун 2009. године
64. Академик Радомир В. Ивановић, *Књижевна кријика о Душану Ђуровићу и Књижевно дјело Душана Ђуровића*. 22. јун 2010. године
65. Јавна промоција завршних докумената пројекта *Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитивности* – 4. октобар 2010. године
66. Едиција *Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитивности* (12 књига) – 11. октобар 2010. године
67. Академик Драгутин Вукотић са сарадницима, *Временска нејодударност биолошкој и хронолошкој старења у Црној Гори*, 5. новембар; 2010. године
68. Академик Жарко Ђуровић, *Вриједности и мјере*, 21. децембар 2010. године
69. *Рјечници црногорских народних јовора*, 8. фебруар 2011. године
70. Академик Светомир Ивановић, *Цереброваскуларне болести*, 25. фебруар 2011. године
71. Академик Радомир В. Ивановић, *Лавиринти чаробној реализма Габријела Гарсије Маркеса*, 17. мај 2011. године
72. Проф. др Феја Кошир: *Колашин и Ловћен, од људској ка изванљудском, архитекта Марко Мушич*, 31. мај 2011. године

271

ИЗЛОЖБЕ

1. *Изложба слика Пера Почека и Шћира Боцарића*, 12. децембар 1978. године у Умјетничком павиљону Титоград
2. *Изложба графичких радова чланова и сарадника НДР*, 5. до 20. фебруар 1980. године у Умјетничком павиљону у Титограду
3. *Изложба слика Воја Стјанића и Луке Томановића*, децембар 1980. године у Берлину
4. *Недеља филма Конрада Волфа*, од 16. до 22. септембар 1981. године у Титограду, Цетињу и Никшићу
5. *Ретроспектива филмова Душана Вуковића* од 16. до 25. септембар 1982. године у Берлину
6. *Изложба вајарских и сликарских радова Теа Балдена*, 15. новембар до 1. децембра 1985. године у изложбеном павиљону УЛУЦГ у Титограду
7. *Изложба слика Александра Пријића и Вука Радовића*, од 5. до 17. мај 1987. у Ајзенаху
8. *Изложба слика Недељка Гвозденовића*, 13. маја 1991. године у Галерији умјетности несврстаних земаља у Титограду

9. *Јубиларна изложба поводом 70-годишњице живота Воја Стјанића*, 24. новембар 1994. у ЦАНУ
10. *Јубиларна изложба поводом 80-годишњице рођења Вука Радовића*, 5. октобар 1995. у Галерији Центра за савремену уметност, у Подгорици
11. *Ретроспективна изложба Луке Томановића*, 21. октобар 1996. године, у „Дворцу Петровића”, Подгорица
12. *Ретроспективна изложба слика Мила Милуновића*, од 16. до 28. фебруар 1998. године у Владином дому на Цетињу
13. *Изложба фотографија Здравка Велимировића*, ванредног члана ЦАНУ, *Црна Гора – дом и род*, 28. мај 2003. године у ЦАНУ
14. *Изложба Драгана Караџића: Драган Караџић – слике, цртежи, акварели и фотографије* (у организацији ЦАНУ и САНУ), 11. јануар 2011. године у Галерији Српске академије наука и уметности

ПРЕГЛЕД ИЗДАЊА АКАДЕМИЈЕ
1971–2011.

ПЕРИОДИЧНА ИЗДАЊА

1. ГОДИШЊАК, Титоград, 1973, књ. I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, IX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, XXXVII, XXXVIII.
2. ГЛАСНИК ОДЈЕЉЕЊА ПРИРОДНИХ НАУКА, Титоград, 1975, књ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.
3. ГЛАСНИК ОДЈЕЉЕЊА ДРУШТВЕНИХ НАУКА, Титоград, 1975, књ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.
4. ГЛАСНИК ОДЈЕЉЕЊА УМЈЕТНОСТИ, Титоград, 1976, књ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29.

ЗБОРНИЦИ РАДОВА СА НАУЧНИХ СКУПОВА

1. СТЕФАН Митров Љубиша: прилози са Симпозијума у Титограду и Будви 21–23. априла 1976. – Титоград, 1976. – (Научни скупови; књ. 1. Одјељење умјетности; књ. 1)
COBISS.CG-ID 387856
2. ПРВА југословенска ономастичка конференција, Тиват 22–25. октобра 1975. – Титоград, 1976. – (Научни скупови; књ. 2. Одјељење умјетности; књ. 2)
COBISS.CG-ID 93965
3. PRVI simpozijum Међуакадемијског координационог одбора медицинских одјелjenja југословенских академija, Titograd, 7. i 8. novembra 1975. – Titograd, 1977. – (Научни скупови; књ. 3. Одјелjenje природних наука; књ. 1)
COBISS.CG-ID 604173
4. ЗАШТИТА човјекове средине у Црној Гори: радови са симпозијума Стање, заштита и унапређење човјекове средине у Црној Гори, Херцег-Нови, 6–8. октобра 1976. – Титоград, 1978. – (Научни скупови; књ. 4. Одјељење природних наука; књ. 2)
COBISS.CG-ID 94221
5. СТОГОДИШЊИЦА црногорско-турског рата 1876–1878: радови са научног скупа, Цетиње, 27. и 28. маја 1977. – Титоград, 1978. – (Научни скупови; књ. 5. Одјељење друштвених наука; књ. 2)
COBISS.CG-ID 94477
6. RIKARDO, Marks, Lenjih i savremena ekonomska misao: povodom jubileja kapitalnih djela Rikarda, Marksa i Lenjina: radovi sa naučnog skupa, Herceg-Novi, 26–28. oktobra 1977. – Titograd, 1980. – (Научни скупови; књ. 6. Одјелjenje друштвених наука; књ. 2)
COBISS.CG-ID 93197

7. ПРЕДМЕТ и метод изучавања патријархалних заједница у Југославији: радови са научног скупа, Титоград, 23. и 24. новембра 1978. године. – Титоград, 1981. – (Научни скупови; књ. 7. Одјељење друштвених наука; књ. 3)
COBISS.CG-ID 92685
8. PROBLEMI samoupravnog privrednog sistema: povodom 30-godišnjice samoupravljanja u Jugoslaviji: radovi sa naučnog skupa, Herceg-Nov, 17–19. septembra 1980. – Titograd, 1982. – (Научни скупови; књ. 8. Одјелjenje друштвених наука; књ. 4)
COBISS.CG-ID 96269
9. СКАДАРСКО језеро: радови са симпозијума, Титоград, 30. и 31. X и 1. XI 1983. – Титоград, 1983. – (Научни скупови; књ. 9)
COBISS.CG-ID 92941
10. KULTURNA baština Balkana i seizmički problemi: radovi sa simpozijuma, Budva, 15. i 16. IV 1982. – Titograd, 1983. – (Научни скупови; књ. 10. Одјелjenje друштвених наука; књ. 5)
COBISS.CG-ID 97037
11. ПОГЛЕД на свијет: радови са научног скупа, Херцег-Нови, 9, 10. и 11. октобра 1978. – Титоград, 1984. – (Научни скупови; књ. 11. Одјељење друштвених наука; књ. 6)
COBISS.CG-ID 36901895
12. ЦРНОГОРСКИ говори: резултати досадашњих испитивања и даљи рад на њиховом проучавању: радови са научног скупа, Титоград, 12. и 13. мај 1983. – Титоград, 1984. – (Научни скупови; књ. 12. Одјељење умјетности; књ. 3)
COBISS.CG-ID 94733
13. ШТАМПАРСКА и књижевна дјелатност Божицара Вуковића Подгоричанина: радови са научног скупа, Титоград, 29. и 30. септембра 1983. – Титоград, 1984. – (Научни скупови; књ. 13. Одјељење умјетности; књ. 4)
COBISS.CG-ID 31558
14. СТАЊЕ, улога и развој науке у Црној Гори: реферати и дискусије са научног скупа, Титоград, 4. и 5. марта 1985. – Титоград, 1984. – (Научни скупови; књ. 14)
COBISS.CG-ID 107533
15. ПРОШЛОСТ Црне Горе као предмет научног истраживања и обраде: [реферати и дискусија са научног скупа у Титограду, 26. и 27. априла 1985]. – Титоград, 1987. – (Научни скупови; књ. 15. Одјељење друштвених наука; књ. 7)
COBISS.CG-ID 30978
16. ВУК Ст. Карацић и Црна Гора: радови са научног скупа, Титоград, 16. и 17. априла 1987. – Титоград, 1987. – (Научни скупови; књ. 16. Одјељење умјетности; књ. 5)
COBISS.CG-ID 206605
17. ПРВИ лингвистички научни скуп у спомен на Радосава Бошковића: радови са научног скупа, Даниловград, 14. и 15. маја 1987. – Титоград, 1988. – (Научни скупови; књ. 17. Одјељење умјетности; књ. 6)
COBISS.CG-ID 1353218
18. ДРУШТВЕНА својина као основа продукционих односа у самоуправном социјализму: радови са научног скупа, Титоград, 19. маја 1987. године. – Титоград, 1987. – (Научни скупови; књ. 18. Одјељење друштвених наука; књ. 8)
COBISS.CG-ID 71134727
19. СТОГОДИШЊИЦА Општег имовинског законика за Књажевину Црну Гору: радови са научног скупа, Цетиње 7. и 8. октобар 1988. – Титоград, 1989. – (Научни скупови; књ. 19. Одјељење друштвених наука; књ. 9)
COBISS.CG-ID 63248

20. EKOLOŠKE aktuelnosti u Crnoj Gori: radovi sa naučnog skupa, Titograd, 7. i 8. decembra 1988. – Titograd, 1989. – (Naučni skupovi; knj. 20)
COBISS.CG-ID 62992
21. КОСОВСКИ бој у историји, традицији и стваралаштву Црне Горе: реферати са научног скупа, Титоград, 25. октобра 1989. – Титоград, 1990. – (Научни скупови; књ. 21. Одјељење умјетности; књ. 7)
COBISS.CG-ID 278032
22. НОВИ устав и преображаји југословенског друштва: радови са научног скупа, Титоград, 12. и 13. октобар 1990. – Титоград, 1991. – (Научни скупови; књ. 22. Одјељење друштвених наука; књ. 10)
COBISS.CG-ID 185360
23. ПРИРОДНЕ и друштвене вриједности Националног парка „Биоградска гора”: радови са научног скупа, Колашин, 27–29. септембар 1990. – Титоград, 1991. – (Научни скупови; књ. 23)
COBISS.CG-ID 628240
24. МОГУЋНОСТИ и перспективе развоја науке у Црној Гори: реферати и дискусије са скупа о науци, Подгорица, 29. и 30. октобар 1992. – Подгорица, 1993. – (Научни скупови; књ. 24)
COBISS.CG-ID 768016
25. ЗАШТИТА споменика културе Црне Горе: радови са савјетовања, Титоград, 27. мај 1986. и 8. и 9. октобар 1987. године. – Подгорица, 1992. – (Научни скупови; књ. 25. Одјељење умјетности; књ. 8)
COBISS.CG-ID 637200
26. ЦРНОЈЕВИЋА штампарија и старо штампарство: радови са научног скупа, Цетиње, 11. и 12. маја 1989. – Подгорица, 1994. – (Научни скупови; књ. 26. Одјељење умјетности; књ. 9)
COBISS.CG-ID 2101776
27. ЕКОНОМСКЕ функције државе у условима наше тржишне привреде: радови са међуакадемијског научног скупа, Београд, 19. и 20. новембар 1990. – Подгорица, 1992. – (Научни скупови; књ. 27. Одјељење друштвених наука; књ. 11)
COBISS.CG-ID 622096
28. ТРИНАЕСТОЈУЛСКИ устанак: предмет науке и умјетности: радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991. – Подгорица, 1992. – (Научни скупови; књ. 28. Одјељење друштвених наука; књ. 12)
COBISS.CG-ID 648208
29. ИЗВОРИ и историографија о Црној Гори: радови са научног скупа, Титоград, 17. и 18. децембар 1990. – Подгорица, 1993. – (Научни скупови; књ. 29. Одјељење друштвених наука; књ. 13)
COBISS.CG-ID 2232080
30. ИСТОРИЈСКА наука и настава историје у савременим условима: радови са научног скупа, Подгорица, 20. и 21. октобра 1993. – Подгорица, 1994. – (Научни скупови; књ. 30. Одјељење друштвених наука; књ. 14)
COBISS.CG-ID 2155536
31. ЦРНОГОРСКО-македонске књижевне, језичке и културне везе: радови са научног скупа, Титоград, 1. и 2. новембар 1988. – Подгорица, 1994. – (Научни скупови; књ. 31. Одјељење умјетности; књ. 10)
COBISS.CG-ID 1539600

Петар II Петровић Његош, *Горски вијенац*, 1985, јубиларно издање

278

Издања ЦАНУ

32. ОСНОВНИ проблеми филозофије права: радови са научног скупа, Подгорица 10. децембар 1992. – Подгорица, 1994. – (Научни скупови; књ. 32. Одјељење друштвених наука; књ. 15)
COBISS.CG-ID 2110224
33. ОСМА југословенска ономастичка конференција и Други лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са Конференције и научног скупа, Титоград – Даниловград, 19–21. април 1990. – Подгорица, 1994. – (Научни скупови; књ. 33. Одјељење умјетности; књ. 11)
COBISS.CG-ID 952336
34. НАЦИОНАЛНИ парк „Ловћен” – природна и културна добра: радови са научног скупа, Цетиње, 17–18. септембар 1993. – Подгорица, 1994. – (Научни скупови; књ. 34)
COBISS.CG-ID 754192
35. ПЕТАР II Петровић Његош – личност, дјело и вријеме: радови са научног скупа, Београд – Цетиње, 27–30. септембар 1993. – Подгорица, 1995. – (Научни скупови; књ. 35. Одјељење умјетности; књ. 12)
COBISS.CG-ID 1056784
36. САВЕЗНА Република Југославија као двочлана федерација: радови са научног скупа, Подгорица, 29. и 30. септембра 1994. – Подгорица, 1995. – (Научни скупови; књ. 36. Одјељење друштвених наука; књ. 16)
COBISS.CG-ID 1014288
37. ПЕТ вјекова Октоиха – прве штампане ћириличке књиге на словенском југу: радови са међународног научног скупа, Цетиње, 24–25. јун 1994. – Подгорица, 1996. – (Научни скупови; књ. 37)
COBISS.CG-ID 2401552
38. ФУНДАМЕНТАЛНЕ науке и савремене технологије. – Подгорица, 1996. – (Научни скупови; књ. 38. Одјељење природних наука; књ. 4)
COBISS.CG-ID 1275152
39. ДЕМОКРАТИЧНОСТ поретка у Савезној Републици Југославији: проблеми, могућности и правци унапређивања: радови са научног скупа, Подгорица, 6. октобар 1995. – Подгорица, 1996. – (Научни скупови; књ. 39. Одјељење друштвених наука; књ. 17)
COBISS.CG-ID 1270544
40. КЊИЖЕВНО дјело Михаила Лалића: радови са научног скупа, Беране – Андријевица, 6. и 7. октобар 1994. – Подгорица, 1996. – (Научни скупови; књ. 40. Одјељење умјетности; књ. 13)
COBISS.CG-ID 1367824
41. PRVI crnogorsko-francuski susreti: medicinsko-hirurški dani: radovi sa naučnog skupa, Nikšić, 17–19. septembra 1996. – Podgorica, 1997. – (Naučni skupovi; knj. 41)
COBISS.CG-ID 1368336
42. ТРЕЋИ лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица, 10. и 11. октобар 1995. – Подгорица, 1997. – (Научни скупови; књ. 42. Одјељење умјетности; књ. 14)
COBISS.CG-ID 1675280
43. ДРУГИ свјетски рат – 50 година касније: радови са научног скупа, Подгорица, 20–22. септембар 1995. – Подгорица, 1997. – (Научни скупови; књ. 43. Одјељење друштвених наука; књ. 18)
COBISS.CG-ID 2078480

44. PRIRODNE vrijednosti i zaštita Skadarskog jezera: radovi sa naučnog skupa, Podgorica, 8–9. novembar 1995. – Podgorica, 1997. – (Naučni skupovi; knj. 44)
COBISS.CG-ID 2131216
45. ТРАНЗИЦИЈА постсоцијалистичких привреда – проблеми, искуства, перспективе: радови са научног скупа, Подгорица, 24–25. октобар 1996. – Подгорица, 1998. – (Научни скупови; књ. 45. Одјељење друштвених наука; књ. 19)
COBISS.CG-ID 1284877
46. MOGUĆNOSTI tehnološkog razvoja privrede Crne Gore: [radovi sa naučnog skupa održanog u Podgorici, 27. juna 1994. godine]. – Podgorica, 1998. – (Naučni skupovi; knj. 46. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 5)
COBISS.CG-ID 2373648
47. ЖИВОТ и дјело академика Јевта Миловића: радови са научног скупа, Подгорица, 3. јул 1995. – Подгорица, 1998. – (Научни скупови; књ. 47. Одјељење умјетности; књ. 15)
COBISS.CG-ID 2418448
48. ГОЛИ ОТОК: (1949–1956): радови са округлог стола, Подгорица, 27. јуна 1995. – Подгорица, 1998. – (Научни скупови; књ. 48. Одјељење друштвених наука; књ. 20)
COBISS.CG-ID 2853904
49. КРАЉ Никола – личност, дјело и вријеме: радови са међународног научног скупа, Подгорица, 1–3. октобар 1997. – Подгорица, 1998. – (Научни скупови; књ. 49. Одјељење друштвених наука; књ. 21)
COBISS.CG-ID 2727952
50. ALTERNATIVNI izvori energije i budućnost njihove primjene u Jugoslaviji: [radovi sa naučnog skupa održanog u Budvi, 7. i 10. oktobra 1998. godine]. – Podgorica, 1998. – (Naučni skupovi; knj. 50. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 6)
COBISS.CG-ID 2740240
51. РАДОВАН Зоговић – живот и стваралаштво: радови са научног скупа, Подгорица, 29. и 30. мај 1997. – Подгорица, 1998. – (Научни скупови; књ. 51. Одјељење умјетности; књ. 16)
COBISS.CG-ID 2808080
52. ЈУГОСЛАВИЈА на размеђу епоха: радови са научног скупа, Подгорица, 29–30. септембар 1998. – Подгорица, 1999. – (Научни скупови; књ. 52. Одјељење друштвених наука; књ. 22)
COBISS.CG-ID 2854416
53. ЧЕТВРТИ лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица, 8. и 9. октобар 1998. – Подгорица, 1999. – (Научни скупови; књ. 53. Одјељење умјетности; књ. 17)
COBISS.CG-ID 3000336
54. ДВЈЕСТА година Законика обшчег црногорског и брдског: радови са научног скупа, Подгорица, 30. октобар 1998. – Подгорица, 2000. – (Научни скупови; књ. 53. Одјељење друштвених наука; књ. 23)
COBISS.CG-ID 3367952
55. ТРАДИЦИОНАЛНА народна култура у Црној Гори: радови са научног скупа, Подгорица, 7. и 8. децембра 1998. – Подгорица, 2000. – (Научни скупови; књ. 54. Одјељење друштвених наука; књ. 24)
COBISS.CG-ID 3854352

56. ФИЛМ и југословенско друштво на крају вијека: радови са научног скупа, Подгорица, 22. и 23. децембра 1998. – Подгорица, 2000. – (Научни скупови; књ. 55. Одјељење умјетности; књ. 18)
COBISS.CG-ID 3853584
57. ПРЕВОЂЕЊЕ „Горског вијенца” на стране језике: радови са научног скупа, Подгорица, 28. и 29. маја 1998. – Подгорица, 2001. – (Научни скупови; књ. 56. Одјељење умјетности; књ. 19)
COBISS.CG-ID 4359952
58. КЊИЖЕВНО дјело Душана Ђуровића: радови са научног скупа, Подгорица, 21. и 22. децембра 2000. – Подгорица, 2001. – (Научни скупови; књ. 57. Одјељење умјетности; књ. 20)
COBISS.CG-ID 1902349
59. ALTERNATIVNI izvori energije i budućnost njihove primjene u zemlji: [radovi sa naučnog skupa održanog u Budvi, 8. i 9. oktobra 2001. godine. – Podgorica, 2002. – (Научни скупови; књ. 58. Одјелjenje природних наука; књ. 7)
COBISS.CG-ID 1874189
60. ЖИВОТ и дјело академика Михаила Стевановића: радови са научног скупа, Подгорица, 16. и 17. мај 2002. – Подгорица, 2002. – (Научни скупови; књ. 59. Одјељење умјетности; књ. 21)
COBISS.CG-ID 4442896
61. ДИНАСТИЈА Петровић-Његош: радови са међународног научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001. – Подгорица, 2002. – (Научни скупови; књ. 60)
COBISS.CG-ID 4502800
62. ПЕТИ лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица, 10. и 11. октобар 2002. године. – Подгорица, 2003. – (Научни скупови; књ. 61. Одјељење умјетности; књ. 22)
COBISS.CG-ID 5526032
63. НОВИ устав и конституисање Црне Горе као државе владавине права: радови са округлог стола, Подгорица, 19. март 2003. – Подгорица, 2003. – (Научни скупови; књ. 62. Одјељење друштвених наука; књ. 25)
COBISS.CG-ID 5615376
64. ВРИЈЕМЕ и прогрес: Црна Гора на размеђу миленијума: радови са научног скупа, Подгорица, 17. и 18. јун 2002. Подгорица, 2003. – (Научни скупови / Црногорска академија наука и умјетности [и] Универзитет Црне Горе; књ. 63)
COBISS.CG-ID 5806096
65. ДЈЕЛО Милована Ђиласа: [радови са научног скупа]. – Подгорица, 2003. – (Научни скупови; књ. 64. Одјељење умјетности; књ. 23)
COBISS.CG-ID 6280720
66. ALTERNATIVNI izvori energije i budućnost njihove primjene u zemlji: [radovi sa naučnog skupa održanog u Budvi, 9. i 10. oktobra 2003. godine]. – Podgorica, 2004. – (Научни скупови; књ. 65. Одјелjenje природних наука; књ. 8)
COBISS.CG-ID 3035661
67. СЕЛО у Црној Гори: радови са научног скупа, Подгорица, 18–20. децембар 2002. – Подгорица, 2004. – (Научни скупови / Црногорска академија наука и умјетности [и] Универзитет Црне Горе; књ. 66)
COBISS.CG-ID 7293968
68. ТРАНЗИЦИОНИ процеси – домети, ограничења и перспективе: (с посебним освртом на Црну Гору): радови са научног скупа, Подгорица, 26–27. мај 2003.

- Подгорица, 2004. – (Научни скупови / Црногорска академија наука и умјетности [и] Универзитет Црне Горе; књ. 67)
COBISS.CG-ID 7523088
69. АКТУЕЛНИ проблеми и перспективе научноистраживачког рада у Црној Гори: радови са научног скупа, Подгорица, 27. април 2004. – Подгорица, 2004. – (Научни скупови / Црногорска академија наука и умјетности [и] Универзитет Црне Горе; књ. 68)
COBISS.CG-ID 8149520
70. О АГЕНДИ економских реформи у Црној Гори: радови са округлог стола, Podgorica, 7. мај 2004. – Podgorica, 2004. – (Научни скупови; књ. 69. Одјелjenje друштвених наука; књ. 27)
COBISS.CG-ID 7866384
71. НОВИ енергетски извори у Црној Гори: [радови са округлог стола одржаног 9. септембра 2004. године]. – Podgorica, 2004. – (Научни скупови; књ. 70. Одјелjenje природних наука; књ. 9)
COBISS.CG-ID 8507408
72. ПАРЛАМЕНТАРНИ или предсједнички систем у новом уставу државе Црне Горе: радови са округлог стола, Подгорица, 15. јун 2004. – Подгорица, 2005. – (Научни скупови; књ. 71. Одјелjenje друштвених наука; књ. 28)
COBISS.CG-ID 9044752
73. АКТУЕЛНА питања управљања сеизмиčким ризиком у Црној Гори и окружењу: радови са међународне научне конференције, Podgorica, 15. април 2004. – Podgorica, 2005. – (Научни скупови / Црногорска академија наука и умјетности [и] Универзитет Црне Горе, Грађевински факултет; књ. 72)
COBISS.CG-ID 9053200
74. ДОСТИГНУЋА и перспективе развоја савремене урологије: скуп посвећен 80-годишњици живота и 50-годишњици научног рада академика Драгутина Вукотића: радови са научног скупа, Подгорица, 14. октобар, 2004. – Подгорица, 2005. – (Научни скупови; књ. 73. Одјелjenje природних наука; књ. 9)
COBISS.CG-ID 9836560
75. ДЕМОГРАФСКА кретања и популациони проблеми у Црној Гори: радови са научног скупа, Podgorica, 1. и 2. децембар 2004. – Podgorica, 2006. – (Научни скупови; књ. 74. Одјелjenje друштвених наука; књ. 29)
COBISS.CG-ID 9997840
76. ШЕСТИ лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица, 19. и 20. мај 2005. године. – Подгорица, 2005. – (Научни скупови; књ. 75. Одјелjenje умјетности; књ. 23)
COBISS.CG-ID 9519632
77. КЊИЖЕВНО дјело Риста Ратковића: радови са научног скупа, Подгорица, 18. јун 2004. – Подгорица, 2005. – (Научни скупови; књ. 76. Одјелjenje умјетности; књ. 24)
COBISS.CG-ID 9958416
78. АЛТЕРНАТИВНИ извори енергије и будућност њихове примјене: [радови са научног скупа одржаног у Будви, 6. и 7. октобра 2005. године]. – Podgorica, 2006. – (Научни скупови; књ. 77. Одјелjenje природних наука; књ. 10)
COBISS.CG-ID 10422544
79. УСТАВ за Књажевину Црну Гору од 1905. године у свом времену: радови са научног скупа, Подгорица, 4. новембар 2005. – Подгорица, 2006. – (Научни скупови; књ. 78. Одјелjenje друштвених наука; књ. 30)
COBISS.CG-ID 10511376

80. REFORME i ekonomska politika u dokumentima i praksi Crne Gore: radovi sa okruglog stola, Podgorica 14. decembra 2005. godine. – Podgorica, 2006. – (Naučni skupovi; knj. 79. Odjeljenje društvenih nauka; knj. 31)
COBISS.CG-ID 10742544
81. ПЈЕСНИК и вријеме: о књижевном дјелу Мирка Бањевића: радови са научног скупа, Подгорица, 20. октобар 2005. године. – Подгорица, 2006. – (Научни skupovi; књ. 80. Одјељење умјетности; књ. 25)
COBISS.CG-ID 10860560
82. ПОЗОРИШТЕ у Црној Гори у другој половини XX вијека: радови са научног скупа, Подгорица, 23. јун 2006. године. – Подгорица, 2007. – (Научни skupovi; књ. 81. Одјељење умјетности; књ. 26)
COBISS.CG-ID 11340816
83. АКТУЕЛНИ проблеми образовања одраслих: radovi sa okruglog stola, Podgorica, 20. jun 2006. – Podgorica, 2007. – (Naučni skupovi; knj. 82. Odjeljenje društvenih nauka; knj. 32)
COBISS.CG-ID 11648016
84. ЗАВИЧАЈНА историја у Црној Гори: радови са округлог стола, Подгорица, 13. децембар 2005. – Подгорица, 2007. – (Научни skupovi; књ. 83. Одјељење друштвених наука; књ. 33)
COBISS.CG-ID 11954192
85. ALTERNATIVNI izvori energije i budućnost njihove primjene: [radovi sa naučnog skupa održanog u Budvi, 4. i 5. oktobra 2007. godine]. – Podgorica, 2008. – (Naučni skupovi; knj. 84. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 11)
COBISS.CG-ID 12595216
86. ЛАЛИЋЕВИ сусрети: радови са научног скупа, Подгорица, 12. децембра 2006. године. – Подгорица, 2008. – (Научни skupovi; књ. 85. Одјељење умјетности; књ. 27)
COBISS.CG-ID 112438288
87. РИЈЕЧ и вријеме: о књижевном стваралаштву Радована Зоговића: радови са научног скупа, Подгорица, 12. јун 2007. године. – Подгорица, 2008. – (Научни skupovi; књ. 86. Одјељење умјетности; књ. 28)
COBISS.CG-ID 12507408
88. ЈЕЗИЧКА ситуација у Црној Гори – норма и стандардизација: радови са међународног научног скупа, Подгорица, 24. и 25. мај 2007. године. – Подгорица, 2008. – (Научни skupovi; књ. 87. Одјељење умјетности; књ. 29)
COBISS.CG-ID 12598800
89. ОБРАЗОВАЊЕ и медији: радови са научног скупа, Подгорица, 21. децембар 2006. – Подгорица, 2008. – (Научни skupovi; књ. 88. Одјељење друштвених наука; књ. 34)
COBISS.CG-ID 13093904
90. СТАЗА и вријеме: поводом 90-година од рођења књижевника Душана Костића: радови са научног скупа, Подгорица, 19. октобар 2007. године. – Подгорица, 2008. – (Научни skupovi; књ. 89. Одјељење умјетности; књ. 30)
COBISS.CG-ID 12844304
91. СЕДМИ лингвистички скуп „Бошковићеви дани”: радови са научног скупа, Подгорица, 23. и 24. мај 2008. године. – Подгорица, 2008. – (Научни skupovi; књ. 90. Одјељење умјетности; књ. 31)
COBISS.CG-ID 13413904

92. НАРАЦИЈСКИ токови: о књижевном стваралаштву Тамила Сијарића: радови са научног скупа, Подгорица, 10. јун 2008. године. – Подгорица, 2008. – (Научни скупови; књ. 91. Одјељење умјетности; књ. 32)
COBISS.CG-ID 13430800
93. ROLE of National Science Academies in the 21 st Century: the international conference, 10–12 October 2008, Podgorica, Montenegro; [organized by Inter Academy Panel ... etc.]; editor Momir Djurović. – Podgorica, 2009. – (Scientific Meetings; vol. 92)
COBISS.CG-ID 13545488
94. ПРОБЛЕМИ у црногорској савременој ликовној умјетности: радови са округлог стола, Подгорица, 12. јун 2008. године. – Подгорица, 2009. – (Научни скупови; књ. 93. Одјељење умјетности; књ. 33)
COBISS.CG-ID 13650448
95. ЛИЧНОСТ и дјело Андрије П. Јовићевића: радови са научног скупа, Подгорица, 18. октобар 2006. – Подгорица, 2009. – (Научни скупови; књ. 94. Одјељење друштвених наука; књ. 35)
COBISS.CG-ID 13769232
96. ФИЛОЗОФСКА мисао В. С. Соловјова: радови са научног скупа, Подгорица, 15. децембар 1998. године. – Подгорица, 2009. – (Научни скупови; књ. 95. Одјељење друштвених наука; књ. 36)
COBISS.CG-ID 13851664
97. ЕТНОЛОГИЈА града у Црној Гори: радови са округлог стола, Подгорица, 16. новембар 2006. – Подгорица, 2009. – (Научни скупови; књ. 96. Одјељење друштвених наука; књ. 37)
COBISS.CG-ID 14134544
98. МОБИЛНЕ и бежичне комуникације: стање и перспективе: [radovi sa naučnog skupa održanog u Podgorici, 6. marta 2009. godine]. – Podgorica, 2009. – (Научни скупови; књ. 97. Одјељење природних наука; књ. 12)
COBISS.CG-ID 14481424
99. ЕКОНОМСКЕ слободe и развој Црне Горе: радови са округлог стола, Podgorica, 19. децембар 2007. – Podgorica, 2009. – (Научни скупови; књ. 98. Одјељење друштвених наука; књ. 38)
COBISS.CG-ID 14244624
100. ПАВЛЕ Ровински: радови са научног скупа, Подгорица, 13. децембар 2006. – Подгорица, 2009. – (Научни скупови; књ. 99. Одјељење друштвених наука; књ. 39)
COBISS.CG-ID 14246416
101. NONLINEAR Analysis and Optimization Problems: the international conference, 6–10 October 2008, Budva, Montenegro. – Podgorica, 2009. – (Scientific Meetings; vol. 100. The Section of Natural Sciences; vol. 13)
COBISS.CG-ID 14908944
102. VALUES and 21st Century: the international conference, 19–21 November 2009, Podgorica, Montenegro; [organized by European Academy of Sciences and Arts ... et al.]; editor Momir Đurović. – Podgorica, 2010. – (Scientific Meetings; vol. 101)
COBISS.CG-ID 15412496
103. ALTERNATIVNI izvori energije i budućnost njihove primjene: [radovi sa naučnog skupa održanog u Budvi, 8. i 9. oktobra 2009. godine]. – Podgorica, 2010. – (Научни скупови; књ. 102. Одјељење природних наука; књ. 14)
COBISS.CG-ID 15801360

104. FILMSKA umjetnost u Crnoj Gori – prošlost, sadašnjost, budućnost: problemi i perspektive: radovi sa okruglog stola, Podgorica, 17. oktobar 2008. – Podgorica, 2010. – (Naučni skupovi; knj. 103. Odjeljenje umjetnosti; knj. 34)
COBISS.CG-ID 15845904
105. ЗЛО као књижевна тема: радови са научног скупа / Други Лалићеви сусрети, Подгорица, 12. децембра 2006. године. – Подгорица, 2010. – (Научни скупови; књ. 104. Одјељење умјетности; књ. 35)
COBISS.CG-ID 15901456
106. SKADARSKO jezero: stanje i perspektive: [radovi sa naučnog skupa održanog u Podgorici i Skadru, 19–21. juna 2010. godine, u organizaciji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i Albanske akademije nauka]. – Podgorica, 2011. – (Naučni skupovi; knj. 105)
COBISS.CG-ID 17310736
107. RENEWABLE Energy Sources and Energy Efficiency: the international conference, 27 October 2010, Podgorica, Montenegro; [organized by Montenegrin Academy of Sciences and Arts ... et al.]; editor Momir Djurovic. – Podgorica, 2011. – (Scientific Meetings; vol. 106)
COBISS.CG-ID 17557264
108. RESEARCH & Development as the Basis for Innovation in Creating the Competitive Region: the international conference, 12–13 November 2010, Podgorica, Montenegro; [organized by Montenegrin Academy of Sciences and Arts, European Academy of Sciences and Arts, Central European Initiative]; editor Momir Djurovic. – Podgorica, 2011. – (Scientific Meetings; vol. 107)
COBISS.CG-ID 17896720

ПОСЕБНА ИЗДАЊА (монографије и студије)

1. МИЈУШКОВИЋ, Милорад, Томашевић Бисенија: Прегљеви на агрумима на југословенском приморју. – Титоград, 1975. – (Посебна издања / Друштво за науку и умјетност Црне Горе; књ. 1. Одјељење природних наука; књ. 1)
COBISS.CG-ID 98573
2. БЕШИЋ, Зарија: Геологија Црне Горе. Св. 1. – Стратиграфија и фацијални састав Црне Горе. – Титоград, 1975. – (Посебна издања; књ. 2. Одјељење природних наука; књ. 2)
COBISS.CG-ID 328461
3. ВЛАХОВИЋ, Владислав: Крас Никшићког поља и његова хидрогеологија. – Титоград, 1975. – (Посебна издања / Друштво за науку и умјетност Црне Горе; књ. 3. Одјељење природних наука; књ. 3)
COBISS.CG-ID 100109
4. ПАНТИЋ-Продановић, Смиљка: Тријаске микрофације Динарида: Црна Гора, источна Босна и Херцеговина и западна Србија. – Титоград, 1975. – (Посебна издања / Друштво за науку и умјетност Црне Горе; књ. 4. Одјељење природних наука; књ. 4)
COBISS.CG-ID 100365

5. СТАНКОВИЋ, Стеван: Планинска језера Црне Горе. – Титоград, 1975. – (Посебна издања / Друштво за науку и умјетност Црне Горе; књ. 5. Одјељење природних наука; књ. 5)
COBISS.CG-ID 100621
6. ПЕРОВИЋ, Никола: Боксити, глинаца и алуминијум. – Титоград, 1975. – (Посебна издања / Друштво за науку и умјетност Црне Горе; књ. 4. Одјељење природних наука; књ. 6)
COBISS.CG-ID 100877
7. VUKOTIĆ, Dragutin P.: Etiologija urolitijaze. – Titograd, 1977. – (Posebna izdanja; knj. 7. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 7)
COBISS.CG-ID 97805
8. ОСТОЈИЋ, Бранислав: Језик Петра I Петровића. – Титоград, 1976. – (Посебна издања; књ. 8. Одјељење умјетности; књ. 1)
COBISS.CG-ID 206861
9. БЕШИЋ, Зарија: Геологија Црне Горе. Св. 2. – Titograd, 1980. – (Посебна издања / Друштво за науку и умјетност Црне Горе; књ. 9. Одјељење природних наука; књ. 8)
COBISS.CG-ID 328461
10. ПЕЈОВИЋ, Ђоко Д.: Друштвено-филозофски погледи у Црној Гори од почетка XIX до средине XX вијека: прилог изучавању историјске мисли у Црној Гори. – Титоград, 1980. – (Посебна издања; књ. 10; Одјељење друштвених наука; књ. 1)
COBISS.CG-ID 96013
11. ВУЈОВИЋ, Димитрије Димо: Црногорски федералисти: 1919–1929. – Титоград, 1981. – (Посебна издања; књ. 11. Одјељење друштвених наука; књ. 2)
COBISS.CG-ID 98061
12. ПИЖУРИЦА, Мато: Говор околине Колашина. – Титоград, 1981. – (Посебна издања; књ. 12. Одјељење умјетности; књ. 2)
COBISS.CG-ID 97549
13. МИЛОВИЋ, Јевто М.: Рукопис „Горског вијенца” Петра II Петровића Његоша. – Титоград, 1982. – (Посебна издања; књ. 13. Одјељење умјетности; књ. 3)
COBISS.CG-ID 98829
14. ВЛАХОВИЋ, Владислав: Крашка акумулација Слано. – Титоград, 1981. – (Посебна издања; књ. 14. Одјељење природних наука; књ. 9)
COBISS.CG-ID 98317
15. МИЛОŠEVIĆ, Miloš: Muzičke teme i portreti. – Titograd, 1982. – (Posebna izdanja; knj. 15. Odjeljenje umjetnosti; knj. 4)
COBISS.CG-ID 97293
16. БЕШИЋ, Зарија: Геологија Црне Горе. Књ. 3. – Геотектоника и палеогеографија Црне Горе. – Титоград, 1983. – (Посебна издања; књ. 16. Одјељење природних наука; књ. 10)
COBISS.CG-ID 330765
17. БАРЈАКТАРОВИЋ, Мирко: Ровца: (етнолошка монографија). – Титоград, 1984. – (Посебна издања; књ. 17. Одјељење друштвених наука; књ. 3)
COBISS.CG-ID 44557
18. FAUNA Durmitora. Sv. 1. – Titograd, 1984. – (Posebna izdanja; knj. 18. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 11)
COBISS.CG-ID 1203216

19. ДОБРИЧАНИН, Секула: Доња Морача: живот и обичаји народни по традицији. – Титоград, 1984. – (Посебна издања; књ. 19. Одјељење друштвених наука; књ. 4)
COBISS.CG-ID 37253383
20. ИВАНОВИЋ, Божина М.: Онтогенетски развој и антропоморфолошке карактеристике омладине Црне Горе. – Титоград, 1985. – (Посебна издања; књ. 20. Одјељење природних наука; књ. 12)
COBISS.CG-ID 94989
21. FAUNA Durmitora. Sv. 2. – Titograd, 1987. – (Posebna izdanja; knj. 21. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 13)
COBISS.CG-ID 1203216
22. ПИЖУРИЦА, Мато: Језик Андрије Змајевића. – Титоград, 1989. – (Посебна издања; књ. 22. Одјељење умјетности, књ; 5)
COBISS.CG-ID 383248
23. FAUNA Durmitora. Sv. 3. – Titograd, 1990. – (Posebna izdanja; knj. 23. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 14)
COBISS.CG-ID 1203216
24. FAUNA Durmitora. Sv. 4. – Titograd. – 1991. – (Posebna izdanja; knj. 24. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 15)
COBISS.CG-ID 1203216
25. СТОЈАНОВИЋ, Петар Ђ.: Настајање савременог права у Црној Гори: (1850–1900). – Титоград, 1991. – (Посебна издања; књ. 25. Одјељење друштвених наука; књ. 5)
COBISS.CG-ID 329488
26. ИВАНОВИЋ, Божина М.: Антропоморфолошке особине Петра II Петровића Његоша. – Подгорица, 1994. – (Посебна издања; књ. 26. Одјељење природних наука; књ. 16)
COBISS.CG-ID 2051600
27. ВУЈОВИЋ Димитрије Димо: Ратна сарадња Црне Горе и Француске: 1914–1916. – Подгорица, 1994. – (Посебна издања; књ. 27. Одјељење друштвених наука, књ. 6)
COBISS.CG-ID 1580816
28. МИЈУШКОВИЋ, Slavko: Kotorska mornarica. – Podgorica, 1994. – (Posebna izdanja; knj. 28. Odjeljenje društvenih nauka, knj. 7)
COBISS.CG-ID 863760
29. ВУЈИЧИЋ, Милош: Рјечник говора Прошћења (код Мојковца). – Подгорица, 1995. – (Посебна издања; књ. 29. Одјељење умјетности; књ. 6)
COBISS.CG-ID 2055184
30. МИЈОВИЋ, Павле: Типологија црквених споменика Црне Горе. – Подгорица, 1996. – (Посебна издања; књ. 30. Одјељење умјетности; књ. 7)
COBISS.CG-ID 2474000
31. ПУРИЋ, Миливоје: Интеракција седимент – вода као фактор хемодинамике метала у ријечи Тари. – Подгорица, 1996. – (Посебна издања; књ. 31. Одјељење природних наука; књ. 17)
COBISS.CG-ID 1202192
32. FAUNA Durmitora. Sv. 5. – Titograd, 1996. – (Posebna izdanja; knj. 32. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 18)
COBISS.CG-ID 1203216
33. РАИЧЕВИЋ, Слободан: Сликарство Црне Горе у новом вијеку. – Подгорица, 1996. – (Посебна издања; књ. 33. Одјељење умјетности; књ. 8)
COBISS.CG-ID 1216528

34. САВИЋЕВИЋ, Миомир: Утицај индустријализације на здравље радника и популације беранске (иванградске) комуне. – Подгорица, 1996. – (Посебна издања; књ. 34. Одјељење природних наука; књ. 19)
COBISS.CG-ID 1460496
35. МИЛАЋИЋ, Obren: Ehinokokoza u Crnoj Gori. – Podgorica, 1997. – (Posebna izdanja; knj. 35. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 20)
COBISS.CG-ID 1820688
36. КРСТИЋ, Ђурица: Правни обичаји у прошлости и данас: компарације и концепције. – Подгорица, 1997. – (Посебна издања; књ. 36. Одјељење друштвених наука; књ. 8)
COBISS.CG-ID 2141456
37. ПЕТРАНОВИЋ, Бранко: Југославија на размеђу (1945–1950). – Подгорица, 1998. – (Посебна издања; књ. 37. Одјељење друштвених наука; књ. 9)
COBISS.CG-ID 2400016
38. ПУЏИЋ, Илија: Pećina Vranjaj – preistorijsko stanište iznad Herceg-Novog. – Podgorica, 1999. – (Posebna izdanja; knj. 38. Odjeljenje društvenih nauka; knj. 10)
COBISS.CG-ID 2933264
39. VUKOSLAVČEVIĆ, Petar V., Petrović, Dragan V.: Multiple Hot-Wire Probes: Measurements of Turbulent Velocity and Vorticity Vector Fields. – Podgorica, 2000. – (Special Editions; vol. 39. Section of Natural Sciences; vol. 21)
COBISS.CG-ID 3134224
40. NOVE energetske tehnologije / urednik Momir Đurović. – Podgorica, 2000. – (Posebna izdanja; knj. 40. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 22)
COBISS.CG-ID 3313168
41. VUKOTIĆ, Dragutin P.: Etičke kontroverze u medicini. – Podgorica 2000. – (Posebna izdanja; knj. 41. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 23)
COBISS.CG-ID 3311376
42. ĐUROVIĆ, Momir: Izazovi budućnosti i energija. – Podgorica, 2001. – (Posebna izdanja; knj. 41. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 23)
COBISS.CG-ID 3855376
43. МАРТИНОВИЋ, Душан Ј.: 160 година Државне (националне) библиотеке Црне Горе: (1838–1998). – Подгорица, 2002. – (Посебна издања; књ. 42. Одјељење друштвених наука; књ. 11)
COBISS.CG-ID 1942029
44. DRAGOVIĆ, Milan: Savremena klinička hirurgija. – Podgorica, Beograd, 2003. – (Posebna izdanja / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti [i] Klinički centar Crne Gore, Podgorica; knj. 43. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 24)
COBISS.CG-ID 512166549
45. РУДИЋ, Вујадин Б.: Етнодемографски процеси у бјелопољском крају. – Подгорица, 2003. – (Посебна издања; књ. 44. Одјељење друштвених наука; књ. 12)
COBISS.CG-ID 6397360
46. ЉЕШЕВИЋ, Милутин А.: Карст Пиве. – Подгорица, 2004. – (Посебна издања; књ. 45. Одјељење природних наука; књ. 25)
COBISS.CG-ID 6915344
47. ЂЕРКОВИЋ, Вукале: Вјекови духовног заједништва Црне Горе и Русије: књижевно-историјско огледало: 1494–2002. – Подгорица, 2004. – (Посебна издања; књ. 46. Одјељење умјетности; књ. 9)
COBISS.CG-ID 7737104

48. КОПРИВИЦА, Јован К.: Речник говора Бањана, Грахова и Опутних Рудина. – Подгорица, 2006. – (Посебна издања; књ. 47. Одјељење умјетности; књ. 10)
COBISS.CG-ID 10445840
49. МАРТИНОВИЋ, Душан Ј.: Пјевачка друштва Црне Горе са посебним освртом на КУД „Његош” – Цетиње. – Подгорица, 2006. – (Посебна издања; књ. 48. Одјељење друштвених наука; књ. 13)
COBISS.CG-ID 10327056
50. ДАШИЋ, Миомир: Шекулар и Шекуларци од помена до 1941. године. – Подгорица, 2006. – (Посебна издања; књ. 49. Одјељење умјетности; књ. 14)
COBISS.CG-ID 10375696
51. ZEJNILOVIĆ, Refik M., Blagojević, Nada Z.: Direktna striping voltametrijska metoda za određivanje niskih koncentracija jedne komponente u dvokomponentnim sistemima. – Podgorica, 2006. – (Posebna izdanja; knj. 50. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 26)
COBISS.CG-ID 10460176
52. PUŠIĆ, Ilija: Preromanička umjetnost na tlu Crne Gore. – Podgorica, 2006. – (Posebna izdanja; knj. 51. Odjeljenje umjetnosti; knj. 11)
COBISS.CG-ID 10923024
53. VUKOTIĆ, Dragutin P.: Asocijalnosti u medicinskoj nauci i praksi: jatrogene greške i previdi. – Podgorica, 2007. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 52. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 27)
COBISS.CG-ID 11335696
54. БЕЧАНОВИЋ, Татјана: Поетика Лалићеве трилогије. – Подгорица, 2006. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 53. Одјељење умјетности; књ. 12)
COBISS.CG-ID 11103760
55. СТРУГАР, Владо: Југославија у књигама историографским. – Подгорица, 2007. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 54. Одјељење друштвених наука; књ. 15)
COBISS.CG-ID 11052816
56. ĐORĐEVIĆ, Branislav, Šaranović, Milinko: Hidroenergetski potencijali Crne Gore. – Podgorica, 2007. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 55. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 28)
COBISS.CG-ID 11386128
57. DRAGOVIĆ, Dušan: Karstni boksiti u Crnoj Gori. – Podgorica, 2007. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 56. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 29)
COBISS.CG-ID 11743504
58. ЂУРОВИЋ, Жарко: Грлом у сновиђе. – Подгорица, 2007. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 57. Одјељење умјетности; књ. 13)
COBISS.CG-ID 11649552
59. ЈОКСИМОВИЋ, Aleksandar: Najpoznatije ribe crnogorskog primorja. – Podgorica, 2007. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 58. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 30)
COBISS.CG-ID 11938832
60. ЦРНА Гора на старим разгледницама = Montenegro on Old Postcards / [по идеји, уредио и предговор Момир Ђуровић; текстове написали Петар Влаховић, Рајко Вујичић; из колекције Миомира Калезића]. – Подгорица, 2008. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 59)
COBISS.CG-ID 12275472

61. MARTINOVIĆ, Dušan J.: Књижевство Црне Горе до 1941. године. – Подгорица, 2007. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 60. Одјељење друштвених наука; књ. 16)
COBISS.CG-ID 12152336
62. ДАШИЋ, Миомир: Ровца код Берана. – Подгорица, 2008. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 61. Одјељење друштвених наука; књ. 17)
COBISS.CG-ID 12549392
63. DRAGAN Karadžić: slike, crteži, akvareli. – Podgorica, 2008. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 62. Odjeljenje umjetnosti; knj. 14)
COBISS.CG-ID 13413392
64. IVANOVIĆ, Radomir V.: Anagrami i kriptogrami u romanima Umberta Eka. – Podgorica, 2009. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 63. Odjeljenje umjetnosti; knj. 15)
COBISS.CG-ID 13413136
65. ЗИРОЈЕВИЋ, Олга: Улцињ у прошлости. – Подгорица, 2009. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 64. Одјељење друштвених наука; књ. 18)
COBISS.CG-ID 14134032
66. MARTINOVIĆ, Dušan: Тестаменти знаменитих личности и црквених великодостојника Црне Горе. – Подгорица, 2009. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 65. Одјељење друштвених наука; књ. 19)
COBISS.CG-ID 14132752
67. RADULOVIĆ-Vulić, Jelena Manja: Muzička kultura Crne Gore: XIII-XVIII vijek. – Podgorica, 2009. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 66. Odjeljenje umjetnosti; knj. 16)
COBISS.CG-ID 14797072
68. VUKOTIĆ, Dragutin P.: Vremenska nepodudarnost biološkog i hronološkog starenja u Crnoj Gori. – Podgorica, 2009. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 67. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 31)
COBISS.CG-ID 14982928
69. ЂОКОВИЋ, Љубомир: Рјечник никшићког краја. – Подгорица, 2010. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 68. Одјељење умјетности; књ. 17)
COBISS.CG-ID 15542032
70. ЂУРОВИЋ, Жарко: Вриједности и мјере [критика]. – Подгорица, 2010. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 69. Одјељење умјетности; књ. 18)
COBISS.CG-ID 15831568
71. ТЕПАВЧЕВИЋ, Миодарка: Језик Стефана Митрова Љубише. – Подгорица, 2010. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 70. Одјељење умјетности; књ. 19)
COBISS.CG-ID 15702288
72. НЕНЕЗИЋ, Соња: Језик Николе I Петровића. – Подгорица, 2010. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 71. Одјељење умјетности; књ. 20)
COBISS.CG-ID 15802128
73. KOSTIĆ, Milica: Razvoj nauke u Crnoj Gori kroz vrijeme. – Podgorica, 2011. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 72. Odjeljenje društvenih nauka; knj. 20)
COBISS.CG-ID
74. CRNA Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti / urednik Momir Đurović. – Podgorica, 2010. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 1)
COBISS.CG-ID 16465680

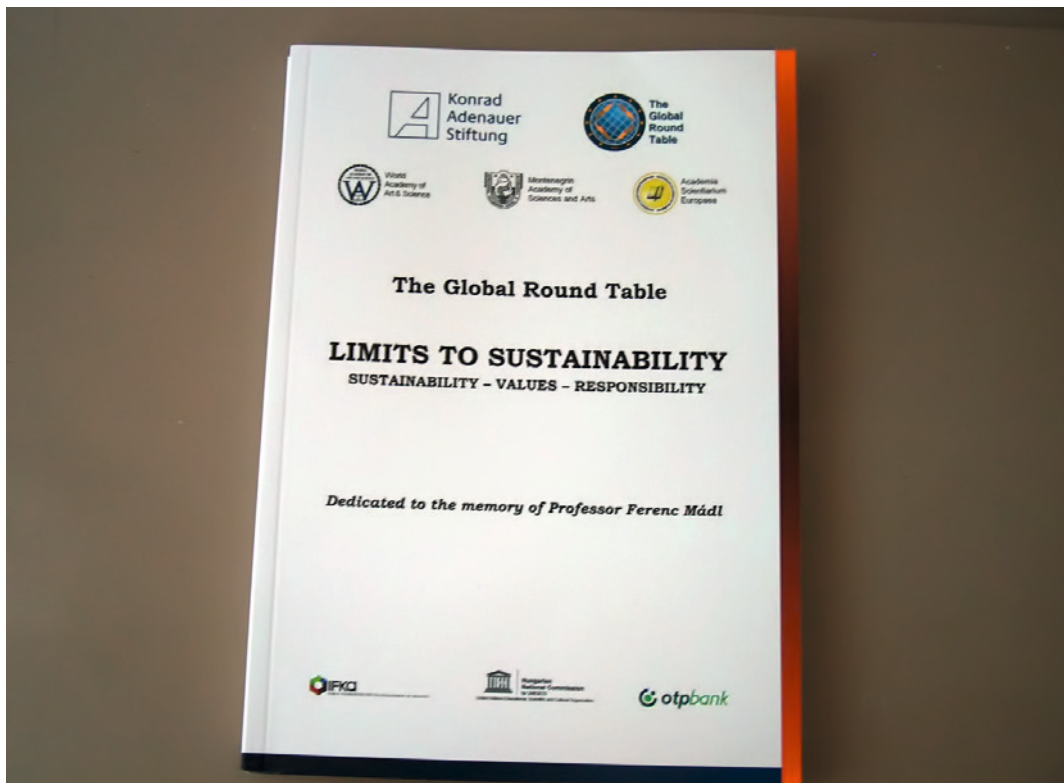
75. MONTENEGRO in the XXI Century – in the Era of Competitiveness / editor Mo-
mir Đurović. – Podgorica, 2010. – (Special editions: (monographies and Studies);
Vol. 73; T. 1)
COBISS.CG-ID 16542224
76. Životna sredina i održivi razvoj / urednik Mihailo Burić. – Podgorica, 2010. – (Po-
sebna izdanja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 2)
COBISS.CG-ID 16194320
77. Ekonomski razvoj / urednik Veselin Vukotić. – Podgorica, 2010. – (Posebna izda-
nja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 3)
COBISS.CG-ID 16168976
78. Integracija u evropske i evroatlantske strukture / urednik Gordana Đurović. – Pod-
gorica, 2010. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 4)
COBISS.CG-ID 16223760
79. Izgradnja i funkcionisanje države Crne Gore / urednik Mijat Šuković. – Podgorica,
2010. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 5)
COBISS.CG-ID 16202768
80. Populacioni aspekti / urednik Petar Vlahović. – Podgorica, 2010. – (Posebna izda-
nja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 6)
COBISS.CG-ID 16236304
81. Energija / urednik Ilija Vujošević. – Podgorica, 2010. – (Posebna izdanja: (monogra-
fije i studije); knj. 73; sv. 7)
COBISS.CG-ID 16179728
82. Pitanja vrijednosti / urednik Sonja Tomović-Šundić. – Podgorica 2010. – (Posebna
izdanja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 8)
COBISS.CG-ID 16240144
83. Kulturno okruženje / urednik Nenad Vuković. – Podgorica, 2010. – (Posebna izda-
nja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 9)
COBISS.CG-ID 16203024
84. Obrazovanje / urednik Perko Vukotić. – Podgorica, 2010. – (Posebna izdanja: (mo-
nografije i studije); knj. 73; sv. 10)
COBISS.CG-ID 16131600
85. Nauka i tehnologija / urednik Jovan Mirković. – Podgorica, 2010. – (Posebna izda-
nja: (monografije i studije); knj. 73; sv. 11)
COBISS.CG-ID 16240400
86. VODNI potencijali Crne Gore / Branislav Đorđević, Goran Sekulić, Mićko Radulo-
vić, Milinko Šaranović. – Podgorica, 2010. – (Posebna izdanja: (monografije i studi-
je); knj. 74. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 32)
COBISS.CG-ID 17206288
87. CEREBROVASKULARNE bolesti / uredio Svetomir P. Ivanović. – Podgorica, 2010. –
(Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 75. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 33)
COBISS.CG-ID 16794896
88. LEKOVIĆ, Dragutin: Milovan Đilas i socijalizam. – Podgorica, 2010. – (Posebna
izdanja: (monografije i studije); knj. 76. Odjeljenje društvenih nauka; knj. 21)
COBISS.CG-ID 17143056
89. PERIĆ, Branislav: Gljive i cvjetnice Crne Gore. – Podgorica, 2010. – (Posebna izda-
nja: (monografije i studije); knj. 77. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 34)
COBISS.CG-ID 17205520

90. IVANOVIĆ, Radomir V.: Lavirinti čarobnog realizma Gabrijela Garsije Markesa. – Podgorica, 2011. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 78. Odjeljenje umjetnosti; knj. 21)
COBISS.CG-ID 17422608
91. ŠUKOVIĆ, Mijat: Konceptija i sadržina Ustava Crne Gore od 2007. godine. – Podgorica, 2010. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 79. Odjeljenje društvenih nauka; knj. 22)
COBISS.CG-ID 17285136
92. LUKA Tomanović. – Podgorica; Cetinje, 2010. – (Posebna izdanja: (monografije i studije); knj. 80)
COBISS.CG-ID 17251344
93. ДАШИЋ, Миомир: О историчарима Црногорске академије наука и умјетности: прилог историји историографије Црне Горе. – Подгорица, 2011. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 81. Одјељење друштвених наука; књ. 23)
COBISS.CG-ID 17776144
94. ЈОВАНОВИЋ, Миодраг: Полугласници и јат у црногорским говорима. – Подгорица, 2011. – (Посебна издања: (монографије и студије); књ. 82. Одјељење умјетности; књ. 23)
COBISS.CG-ID 17893136

ПОСЕБНИ РАДОВИ

1. БОШКОВИЋ, Радосав: Одабрани чланци и расправе. – Титоград, 1978. – (Посебни радови; књ. 1)
COBISS.CG-ID 101389
2. ЗОГОВИЋ, Радован: Успутно о незаобилазном. – Титоград, 1983. – (Посебни радови; књ. 2)
COBISS.CG-ID 95245
3. РАДОВИЋ, Ђуза: Студије и огледи. – Титоград, 1983. – (Посебни радови; књ. 3)
COBISS.CG-ID 95757
4. ЂУРЂЕВ, Бранислав: Постанак и развитак брдских, црногорских и херцеговачких племена. – Титоград, 1984. – (Посебни радови; књ. 4)
COBISS.CG-ID 95501
5. МИЛОВИЋ, Јевто М.: Петар II Петровић Његош у свом времену. – Титоград, 1984. – (Посебни радови; књ. 5)
COBISS.CG-ID 589318
6. РАŠОВИЋ, Ljubomir: Liječenje karcinoma debelog crijeva i odabrani radovi. – Titograd, 1986. – (Posebni radovi; knj. 6)
COBISS.CG-ID 82701
7. ЂОНОВИЋ, Јанко: Страх од заборава. – Титоград, 1988. – (Посебни радови; књ. 7)
COBISS.CG-ID 2877442
8. ЗОГОВИЋ, Радован: Препјеве. – Титоград, 1989. – (Посебни радови; књ. 8)
COBISS.CG-ID 199693
9. МИЈОВИЋ, Павле: Тријумфи и смрти. – Подгорица, 1992. – (Посебни радови; књ. 9)
COBISS.CG-ID 624912

10. VUKOTIĆ, Dragutin: Odabrani radovi iz urologije. – Podgorica, 1996. – (Posebni radovi; knj. 10)
COBISS.CG-ID 1188368
11. ВУКОТИЋ, Драгутин П.: Бесједе и огледи 2. – Подгорица, 1997. – (Посебни радови; књ. 11)
COBISS.CG-ID 6158608
12. КАЛЕЗИЋ, Слободан: Структуре и значења: црногорске књижевне теме. – Подгорица, 1998. – (Посебни радови; књ. 12)
COBISS.CG-ID 2434320
13. ВУКОТИЋ, Драгутин П.: Бесједе и огледи 3: научно-етичке недоумице. – Подгорица, 2001. – (Посебни радови; књ. 13)
COBISS.CG-ID 6158608
14. ШУКОВИЋ, Мијат: Црна Гора од федерације ка независности: аналитичко-студијски огледи о условљености и легитимности. – Подгорица, 2001. – (Посебни радови; књ. 14)
COBISS.CG-ID 1703437
15. ПОПОВИЋ, Бранко: Тумачења: изабрани огледи. – Подгорица, 2002. – (Посебни радови; књ. 14)
COBISS.CG-ID 7271696
16. МИЈУШКОВИЋ, Milorad: Prilozi proučavanju biljnih bolesti u Crnoj Gori. – Podgorica, 2002. – (Posebni radovi; knj. 15)
COBISS.CG-ID 5571088
17. ВЕШОВИЋ, Радоња: Кад вријеме стане: избор пјесама. – Подгорица, 2003. – (Посебни радови; књ. 16)
COBISS.CG-ID 2325773
18. ШАРАНОВИЋ, Милинко: Одабрани радови. – Подгорица, 2003. – (Посебни радови; књ. 17)
COBISS.CG-ID 4715536
19. ДАШИЋ, Миомир: Незаобилазно у историографији Црне Горе. – Подгорица, 2003. – (Посебни радови; књ. 18)
COBISS.CG-ID 5093648
20. ЂУРОВИЋ, Жарко: Визуре свјетова. – Подгорица, 2003. – (Посебни радови; књ. 19)
COBISS.CG-ID 5525520
21. ВУКОТИЋ, Драгутин П.: Бесједе и огледи 4. – Подгорица, 2004. – (Посебни радови; књ. 20)
COBISS.CG-ID 6158608
22. МИЈУШКОВИЋ, Milorad: Korovska flora i suzbijanje korova. – Podgorica, 2005. – (Posebni radovi; knj. 21)
COBISS.CG-ID 9104656
23. ЛАКИЋ, Зоран: Вријеме, политика, наука. – Подгорица, 2005. – (Посебни радови; књ. 22)
COBISS.CG-ID 9447184
24. ЂУРОВИЋ, Жарко: Пчелињаци маште. – Подгорица, 2005. – (Посебни радови; књ. 22)
COBISS.CG-ID 9116688
25. ВЕШОВИЋ, Радоња: Вријеме што чека вријеме. – Подгорица, 2005. – (Посебни радови; књ. 23)
COBISS.CG-ID 9878032

Границе одрживости, међународна издавачка дјелатност

294

ЗБОРНИЦИ РАДОВА (јубиларни)

1. МИХАИЛУ Лалићу у почаст: зборник радова. – Титоград, 1984. – ([Зборници радова; књ. 1])
COBISS.CG-ID 2464525
2. ЗБОРНИК радова посвећен академику Зарији М. Бешићу. – Титоград, 1986. – (Зборници радова; књ. 2)
COBISS.CG-ID 82957
3. РАДОВАН Зоговић пјесник и човјек: зборник радова. – Титоград, 1988 – (Зборници радова; књ. 3)
COBISS.CG-ID 4006658
4. КЊИЖЕВНО дјело Душана Костића: зборник радова. – Титоград, 1990. – (Зборници радова; књ. 4)
COBISS.CG-ID 100880
5. КЊИЖЕВНО дјело Чеда Вуковића: зборник радова. – Подгорица, 1992. – (Зборници радова; књ. 5)
COBISS.CG-ID 636432
6. НАУЧНО дјело академика Димитрија Дима Вујовића. – Подгорица, 1994. – (Зборници радова; књ. 6)
COBISS.CG-ID 932624

7. НАУЧНА мисао академика Бранислава Шошкића. – Подгорица, 1994. – (Зборници радова; књ. 7)
COBISS.CG-ID 997136
8. НАУЧНО дјело академика Милосава Бабовића: зборник радова. – Подгорица, 1996. – (Зборници радова; књ. 8)
COBISS.CG-ID 1184016
9. КЊИЖЕВНО дјело Радоње Вешовића: зборник радова. – Подгорица, 1998. – (Зборници радова; књ. 9).
COBISS.CG-ID 2830096
10. ЗБОРНИК радова посвећен академику Петру Влаховићу. – Подгорица, 2003. – (Зборници радова; књ. 10)
COBISS.CG-ID 5943056
11. ЗБОРНИК радова посвећен Душану Мартиновићу. – Подгорица, 2005. – (Зборници радова; књ. 11)
COBISS.CG-ID 9451280

ИНСТИТУТ ЗА ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ „ПЕТАР II ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ”

1. ФЛАШАР, Мирон: Његош и антика. – Подгорица, 1997. – (Монографије и студије / Његошев институт; књ. 1)
COBISS.CG-ID 2134800
2. БАБОВИЋ, Милосав: Поетика „Горског вијенца”. – Подгорица, 1997. – (Монографије и студије / Његошев институт; књ. 2)
COBISS.CG-ID 1873677
3. OSOLNIK, Vladimir: Istorija književnosti o Petru II Petroviću Njegošu. – Podgorica, 1999. – (Monografije i studije / Njegošev institut; knj. 3)
COBISS.CG-ID 2794512
4. ЂУРКОВИЋ, Живко: Његош у писмима. – Подгорица, 2005. – (Монографије и студије / Његошев институт; књ. 4)
COBISS.CG-ID 9168400
5. ВУКЧЕВИЋ, Здравко: Фреквенцијски речници Горског вијенца и Луче микрокозма. – Подгорица, 2005. – (Монографије и студије / Његошев институт; књ. 5)
COBISS.CG-ID 9446416
6. ЂУРКОВИЋ, Живко: Ђилас и Његош. – Подгорица, 2008. – (Монографије и студије / Његошев институт; књ. 6)
COBISS.CG-ID 13254928
7. ПЕЈАНОВИЋ, Ана: Фразеологија Горског вијенца: фразеолошки жанрови, културни концепти, руски преводи. – Подгорица, 2010. – (Монографије и студије / Његошев институт; књ. 7)
COBISS.CG-ID 15676944
8. ЂУРКОВИЋ, Живко: Његош и Тесла. – Подгорица, 2011. – (Монографије и студије / Институт за језик и књижевност „Петар II Петровић Његош”; књ. 8)
COBISS.CG-ID 17396752

РЈЕЧНИЦИ

1. РИСТИЋ, Данијела: Рјечник говора околине Мојковца. – Подгорица, 2010. – (Рјечници / Институт за језик и књижевност „Петар II Петровић Његош”; књ. 5) COBISS.CG-ID 16976656
2. БАШАНОВИЋ-Чечовић, Јелена: Рјечник говора Зете. – Подгорица, 2010. – (Рјечници / Институт за језик и књижевност „Петар II Петровић Његош”; књ. 6) COBISS.CG-ID 16968976

КРИТИЧКА ИЗДАЊА

1. ЉУБИША, Стефан Митров: Сабрана дјела: критичко издање. – Титоград, 1988. – 5 књ.
Књ. 1: Приповијести црногорске и приморске
COBISS.CG-ID 2359312
Књ. 2: Причања Вука Дојчевића
COBISS.CG-ID 2360080
Књ. 3: Бој на Вису; Преводи; Чланци; Говори
COBISS.CG-ID 2359824
Књ. 4: Писма
COBISS.CG-ID 2359568
Књ. 5: Био-библиографија; Прилози
COBISS.CG-ID 2360336
2. МИЉАНОВ, Марко: Сабрана дјела: критичко издање. – Титоград, 1989–1990. – 2 књ.
Књ. 1: Племе Кучи у народној причи и пјесми
COBISS.CG-ID 23568
Књ. 2: Примјери чојства и јунаштва; Живот и обичаји Арбанаса; Фрагменти; Писма; Библиографија
COBISS.CG-ID 629008
3. ПЕТРОВИЋ Његош, Петар II: Луча микрокозма / приредили Александар Младеновић, Мирон Флашар. – Подгорица, 2004. – (Сабрана дјела Петра II Петровића Његоша: критичко издање; књ. 1) COBISS.CG-ID 7925008
4. ПЕТРОВИЋ Његош, Петар II: Горски вијенац / приредио Александар Младеновић. – Подгорица, 2005. – (Сабрана дјела Петра II Петровића Његоша: критичко издање; књ. 2) COBISS.CG-ID 9879056
5. ПЕТРОВИЋ Његош, Петар II: Лажни цар Шћепан Мали / приредио Александар Младеновић. – Подгорица, 2007. – (Сабрана дјела Петра II Петровића Његоша: критичко издање; књ. 3) COBISS.CG-ID 12498192

ЛЕКСИКОГРАФСКИ ЦЕНТАР

1. BURIĆ, Mihailo: Atlas voda Crne Gore. – Podgorica, 2010. – ([Atlasi] / Leksikografski centar; knj. 1) COBISS.CG-ID 15214864

КАТАЛОЗИ

1. Pero Poček, Špiro Vocarić: Titograd, decembar 1978 / [tekstovi Mladen Lompar, Vidosa Husedžinović; glavni i odgovorni urednik Čedo Vuković; postavka izložbe Mladen Lompar]. – Titograd, 1978
2. Teo Balden: Скулптуре, цртежи, графике: Титоград, 15. XI – 30. XI 1985. – Титоград, 1985
3. Недељко Гвозденовић: Галерија умјетности несврстаних земаља „Јосип Броз Тито”, Титоград, 13. мај – 3. јун 1991. – Титоград, 1991
4. ЦРНОГОРСКА академија наука и умјетности 1973–1993: изложба ликовних радова. – Подгорица, 1993.
5. Заступљени умјетници: Милош Вушковић, Александар Пријић, Лука Томановић, Вуко Радовић, Војислав Станић, Бранко Филиповић Фило
6. СТАНИЋ, Војо: јубиларна изложба слика поводом 70 година живота. – Подгорица, 1994.
7. ЦРНОГОРСКА академија наука и умјетности 1973–1998: изложба ликовних радова. – Подгорица, 1998.
8. Заступљени умјетници: Милош Вушковић, Александар Пријић, Лука Томановић, Вуко Радовић, Бранко Филиповић Фило, Војислав Станић, Миодраг Ђурић Дадо, Драган Караџић.
9. DRAGAN Karadžić: slike, crteži, akvareli, fotografije. – Podgorica, 2010. – (Katalozi; 1/2)
COBISS.CG-ID 17049360
10. KARAMAN, Gordan S.: Catalogue: fauna of Gammaridean Amphipoda (Crustacea, Malacostraca) of the Adriatic Sea. – Podgorica, 2011. – (Catalogues; 2. The Section of Natural Sciences; vol. 1)
COBISS.CG-ID 17434128
11. KARAMAN, Marko G.: Katalog faune mrava (hymenoptera, formicidae) Crne Gore. – Podgorica, 2011. – (Katalozi; 3. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 2)
COBISS.CG-ID 17225488
12. PETROVIĆ-Obradović, Olivera, Leclant Francois, Tomanović Željko: Check List of Aphids of Durmitor: (insecta, homoptera, aphididae). – Podgorica, 2011. – (Catalogues; 4. The Selection of Natural Sciences; vol. 3)
COBISS.CG-ID 17560848
13. MARIĆ, Drago: Katalog slatkovodnih riba (osteichthyes) Crne Gore / Drago Marić, Dragana Milošević. – Podgorica, 2011. – (Katalozi; 5. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 4)
COBISS.CG-ID 17568528

297

ЈУБИЛАРНА ИЗДАЊА

1. ЦРНОГОРСКА академија наука и умјетности: 1973–1983. – Титоград, 1983
COBISS.CG-ID 248080
2. ПЕТРОВИЋ Његош, Петар II: Горски вијенац. – Титоград, 1985. – 39 cm
Јубиларно изд. – У част 170-годишњице pjesnikovog рођења, први пут у формату оригинала
COBISS.CG-ID 10055440
3. ПЕТРОВИЋ Његош, Петар II: Горски вијенац. – Титоград, 1986. – 10 cm
Јубиларно миди изд.

COBISS.CG-ID 202953223

4. ЦРНОГОРСКА академија наука и умјетности: 1973–1993. – Подгорица, 1993
COBISS.CG-ID 868112
5. ЦРНОГОРСКА академија наука и умјетности: [1973–2003]. – Подгорица, 2003
COBISS.CG-ID 5170704

СПОМЕНИЦЕ преминулим члановима Академије

1. НИКО С. Мартиновић: 1914–1975. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 1)
COBISS.CG-ID 952592
2. ДУШАН Сковран: 1923–1975. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 2)
COBISS.CG-ID 965904
3. МИЛОШ Вушковић: 1900–1975. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 3)
COBISS.CG-ID 951056
4. ВУКО Павићевић: 1914–1978. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 4)
COBISS.CG-ID 951568
5. БРАНКО Зоговић: 1911–1979. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 5)
COBISS.CG-ID 966160
6. ВИЛОТИЈЕ Блечић: 1911–1981. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 6)
COBISS.CG-ID 2052112
7. ЂОРЂИЈЕ Ђоко Пејовић: 1914–1983. – Подгорица, 1986 и. е. [1994]. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 7)
COBISS.CG-ID 739344
8. РАДОВАН Зоговић: 1907–1986. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 8)
COBISS.CG-ID 2051856
9. АЛЕКСАНДАР Пријић: 1920–1986. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 9)
COBISS.CG-ID 952848
10. ИВО Ђани Поповић: 1915–1986. – Подгорица, 1997. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 10)
COBISS.CG-ID 2387984
11. ЂУЗА Радовић: 1906–1989. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 11)
COBISS.CG-ID 952080
12. ЗАРИЈА Бешић: 1905–1989. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 12)
COBISS.CG-ID 2049808
13. СЛАВКО Мијужковић: 1912–1989. – Подгорица, 1995. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 13)
COBISS.CG-ID 2235152

14. ЕРНЕСТ Стипанић: 1917–1990. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 14)
COBISS.CG-ID 942608
15. ЈЕВТО М. Миловић: 1908–1991. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 15)
COBISS.CG-ID 943120
16. ЈАНКО Ђоновић: 1909–1991. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 16)
COBISS.CG-ID 945168
17. ЛУКА Томановић: 1909–1992. – Подгорица, 1998. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 17)
COBISS.CG-ID 1815568
18. БОЖИДАР Бошко Глушчевић: 1928–1992. – Подгорица, 1994. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 18)
COBISS.CG-ID 2054416
19. ВОЈИН Дајовић: 1914–1993. – Подгорица, 1995. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 19)
COBISS.CG-ID 2235920
20. ЉУБОМИР Рашовић: 1910–1994. – Подгорица, 1995. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 20)
COBISS.CG-ID 1290000
21. ВЛАДИСЛАВ Влаховић: 1921–1994. – Подгорица, 1995. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 21)
COBISS.CG-ID 2235408
22. ДИМИТРИЈЕ Димо Вујовић: 1922–1995. – Подгорица, 1995. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 22)
COBISS.CG-ID 2234640
23. ВЛАДИМИР Лепетић: 1920–1995. – Подгорица, 1998. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 23)
COBISS.CG-ID 1294861
24. ПАВЛЕ Мијовић: 1914–1996. – Подгорица, 1997. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 24)
COBISS.CG-ID 2137616
25. МИХАИЛО Лалић: 1914–1992. – Подгорица, 2000. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 25)
COBISS.CG-ID 3367696
26. МИОМИР Савићевић: 1916–1996. – Подгорица, 1997. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 26)
COBISS.CG-ID 1562384
27. МИЛАН Милутиновић: 1916–1996. – Подгорица, 1996. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 27)
COBISS.CG-ID 1675024
28. ВУКО Радовић: 1910–1996. – Подгорица, 2003. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 28)
COBISS.CG-ID 5766672
29. ДУШАН Костић: 1917–1997. – Подгорица, 1999. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 29)
COBISS.CG-ID 3055888

30. ЛУБО Павићевић: 1911–2000. – Подгорица, 2001. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 30)
COBISS.CG-ID 512006118
31. МАРКО Улићевић: 1919–1999. – Подгорица, 2002. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 31)
COBISS.CG-ID 1983757
32. ДРАГИША Ивановић: 1914–2001. – Подгорица, 2002. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 32)
COBISS.CG-ID 2326541
33. МИЛОСАВ Бабовић: 1921–1997. – Подгорица, 2002. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 33)
COBISS.CG-ID 4713232
34. БРАНКО Филиповић Фило: 1924–1997. – Подгорица, 2004. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 34)
COBISS.CG-ID 7412752
35. БОЖИНА М. Ивановић: 1931–2002. – Подгорица, 2004. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 35)
COBISS.CG-ID 7161616
36. НОВО Вуковић: 1937–2002. – Подгорица, 2004. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 36)
COBISS.CG-ID 8188944
37. ДУШАН Вукотић: 1927–1998. – Подгорица, 2006. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 37)
COBISS.CG-ID 10458640
38. ВЛАЈКО Брајић: 1939–2004. – Подгорица, 2006. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 38)
COBISS.CG-ID 10410000
39. ЗВОНИМИР Дамјановић: 1929–2004. – Подгорица, 2007. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 39)
COBISS.CG-ID 11265552
40. ЗДРАВКО Велимировић: 1930–2005. – Подгорица, 2008. – (Споменица преминулим члановима Академије; св. 40)
COBISS.CG-ID 13042960

БИБЛИОГРАФИЈЕ

1. КАТАЛОГ издања: 1973–1978. – Титоград, 1978.
2. КАТАЛОГ библиотеке – поклоне Арса и Војке Милатовић. – Титоград, 1984
COBISS.CG-ID 929805
3. ПУЛЕВИЋ, Vukić: Bibliografija o flori i vegetaciji Crne Gore. – Titograd, 1980. – (Bibliografije; knj. 1. Odjeljenje prirodnih nauka; knj. 1)
COBISS.CG-ID 909325
4. МИЛОВИЋ, Милорад Т.: Библиографија о изворима за историју Црне Горе / Милорад Т. Миловић. – Подгорица, 2000. – (Библиографије; књ. 2)
COBISS.CG-ID 3979024
5. АЏИЋ, Марија: Издања Црногорске академије наука и умјетности: 1973–2003: библиографија. – Подгорица, 2003. – (Библиографије; књ. 3)
COBISS.CG-ID 6794256

ИСТОРИЈСКИ ИЗВОРИ

1. RUSIJA i aneksiona kriza: 1908–1909 / priredio Branko Pavićević. – Titograd, 1984. – (Istorijski izvori; knj. 1. Odjeljenje društvenih nauka: Posebne zbirke; knj. 1) COBISS.CG-ID 37102087
2. БОГИШИЋ, Валтазар: Правни обичаји у Црној Гори, Херцеговини и Албанији: (анкета из 1873. г.) / приредио Томица Никчевић. – Титоград, 1984. – (Историјски извори; књ. 2. Одјељење друштвених наука: Посебне збирке; књ. 2) COBISS.CG-ID 420870
3. РУСИЈА и Босанско-херцеговачки устанак 1875–1878 / приредио Бранко Павићевић. – Титоград, 1985. – (Историјски извори; књ. 3. Одјељење друштвених наука: Посебне збирке; књ. 3)
Св. 1. –1985.
COBISS.CG-ID 134925
Св. 2. – Почетак рата на Балкану. – 1986.
COBISS.CG-ID 135181
Св. 3. – Руско-турски рат 1877. – 1988.
COBISS.CG-ID 1292290
4. ХАЈДУЦИ у Боки Которској: 1648–1718 / приредио Милош Милошевић. – Титоград, 1988. – (Историјски извори; књ. 4. Одјељење друштвених наука: Извори за историју Црне Горе; књ. 1) COBISS.CG-ID 4753410
5. RAZVOJ predškolskog zakonodavstva u Crnoj Gori: (1903–2003) / priredili Miloš Starovlah, Senka Vuksanović. – Podgorica, 2005. – (Istorijski izvori / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti [i] Zavod za udžbenike i nastavna sredstva; knj. 5. Odjeljenje društvenih nauka) COBISS.CG-ID 8984336
6. KRALJEVSTVO Srba, Hrvata i Slovenaca: (1918–1920). Knj. 1, Vojna zaštita otadžbine: zbornik dokumenata / odabrao Vlado Strugar; priredio Milić F. Petrović. – Podgorica, 2011. – (Istorijski izvori; Crnogorska akademija nauka i umjetnosti [i] Srpska akademija nauka i umjetnosti; knj. 6. Odjeljenje društvenih nauka) COBISS.CG-ID 17970448

301

ЗАЈЕДНИЧКА ИЗДАЊА

1. KOTORSKI spomenici: druga knjiga kotorskih notara: god. 1329, 1332–1337 / priredio Antun Mayer. – Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti; Titograd: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 1981 COBISS.CG-ID 2086925
2. FONOLOŠKI opisi srpskohrvatskih / hrvatskosrpskih, slovenačkih i makedonskih govora obuhvaćenih opšteslovenskim lingvističkim atlasom / glavni redaktor Pavle Ivić. – Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; Titograd: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti ... [et. al.], 1981. – (Posebna izdanja / Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; knj. 55. Odjeljenje društvenih nauka; knj. 9) COBISS.CG-ID 602381
3. РЕЧНИК језика Петра II Петровића Његоша / израдили Михаило Стевановић и сарадници Милица Вујанић, Милан Одавић, Милосав Тешић. – Београд:

Српска академија наука и уметности: „Вук Караџић”: Народна књига: Просвета: Српска књижевна задруга; Титоград: Црногорска академија наука и умјетности; Цетиње: Обод, 1983. – 2 књ. Наслов на корицама: Речник Његошева језика
Књ. 1: А – О – 1983.
Књ. 2: П – Ш – 1983.
COBISS.CG-ID 512288230

4. SAVREMENI problemi ekonomske stabilizacije: privredni rast zaposlenost, inflacija i spoljno-ekonomski odnosi: radovi sa naučnog skupa, Herceg-Novi, 31. maja, 1. i 2. juna 1983. – Titograd: Savjet akademija nauka i umjetnosti SFRJ; Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 1983.
COBISS.CG-ID 167949
5. KULTURA i nauka u narodnooslobodilačkom ratu i revoluciji: radovi sa naučnog skupa, Struga, 7–9 oktobar 1981 / redaktor Mihailo Apostolski. – Skopje: Savet akademija nauka i umjetnosti SFRJ; Makedonska akademija na naukute i umetnostite; 1984
COBISS.CG-ID 807949
6. PROSVETA i školstvo u narodnooslobodilačkom ratu i revoluciji naroda i narodnosti Jugoslavije: radovi sa naučnog skupa, Novi Sad, 7–9. septembra 1983. – Novi Sad: Savet akademija nauka i umjetnosti SFRJ; Vojvođanska akademija nauka i umjetnosti; 1984.
COBISS.CG-ID 808973
7. MAKROEKONOMSKA teorija i ekonomska politika: s posebnim osvrtom na jugoslovensku samoupravnu privredu: radovi sa naučnog skupa, Herceg-Novi, 25, 26. i 27. septembar 1986. – Titograd: Savjet akademija nauka i umjetnosti SFRJ; Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 1987.
COBISS.CG-ID 5378306
8. Общеславянский лингвистический атлас: серия фонетико-грамматическая. Выпуск 1. (Општесловенски лингвистички атлас. Серија фонетско-граматичка. Т. 1). Пред. ред. В. В. Иванов. – Белград: Международни комитет славистов, Комисија Общеславянског лингвистичког атласа, Совет академий наук и искусств СФРЈ, Межакадемијски комитет по диалектологическим атласам СФРЈ, Сербска академия наук и искусств, 1988
Вып. 1: Рефлексы *ѣ. (Рефлекси *ѣ) / Гл. и одг. ред. Б. Видоески, П. Ивић. – 1988.
COBISS.CG-ID 1002504
9. IVANOVIĆ, Staniša: Zemljotresi fenomeni prirode / Staniša Ivanović. – Titograd: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti: Građevinski fakultet Univerziteta „Veljko Vlahović”, 1991.
COBISS.CG-ID 512169362
10. ГРКОВИЋ-Мејџор, Јасмина: Језик Псалтира из штампарије Црнојевића. – Подгорица: Одбор за обиљежавање 500 година прве штампане ћириличке књиге на словенском југу: Црногорска академија наука и умјетности, 1993.
COBISS.CG-ID 648976
11. МОЛИТВЕНИК Ђурђа Црнојевића 1495/96 / приредила Катарина Мано-Зиси. – [Факсимилно изд.]. – Подгорица: Одбор за обиљежавање 500 година прве штампане ћириличке књиге на словенском југу: Црногорска академија наука и умјетности; Цетиње: Централна народна библиотека Републике Црне Горе „Ђурђе Црнојевић”, 1993. – (Фототипска издања / Централна народна библиотека Републике Црне Горе „Ђурђе Црнојевић”; књ. 17)
COBISS.CG-ID 2276112

12. МАРТИНОВИЋ, Душан Ј.: Пятисотлетие книгопечатания в Черногории. – Подгорица: Оргкомитет по юбилею пятисотлетия печатания первой кирилловской книги у южных славян, 1994.
COBISS.CG-ID 1442064
13. МАРТИНОВИЋ, Душан Ј.: Пола миленијума штампане књиге у Црној Гори. – Подгорица: Одбор за обиљежавање 500 година прве штампане ћириличке књиге на словенском југу, 1994.
COBISS.CG-ID 1425424
14. МАРТИНОВИЋ, Душан Ј.: Црна Гора у Гутенберговој галаксији: историја црногорског штампарства од краја XV-ог вијека до 1916. г. – Подгорица: Одбор за обиљежавање 500 година прве штампане ћириличке књиге на словенском југу: Црногорска академија наука и умјетности, 1994.
COBISS.CG-ID 2053904
15. ПЕШИКАН, Митар: Пет векова Октоиха Црнојевића. – Подгорица: Одбор за обиљежавање 500 година прве штампане ћириличке књиге на словенском југу, 1994
COBISS.CG-ID 1850128
16. ПЕШИКАН, Митар: Пятисотлетие Октоиха Типографии Црноевичей. – Подгорица: Оргкомитет по юбилею пятисотлетия печатания первой кирилловской книги у южных славян, 1994
COBISS.CG-ID 1852944
17. ЦЕТИЊЕ: 1482–1982. – Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности; Цетиње: Скупштина општине: Штампарија Обод, 1994.
COBISS.CG-ID 1014800
18. MARTINOVIĆ, Dušan: Ein Halbes Millennium Montenegrinischen Buch Druckerkunst. – Podgorica: Ausschuss zum Feiern von 500-jährlichen Jubiläum Ochtoichs Prvoglasnik – Des ersten gedruckten kyrillischen Buches im salischen Süden, 1995.
COBISS.CG-ID 2422288
19. MARTINOVIĆ, Dušan: Half a Millennium of Printed Books in Montenegro / Dušan Martinović. – Podgorica: The Committee on Commemorating 500 Years of the First Cyrillic Printed Book in the Slavic South, 1995.
COBISS.CG-ID 1523216
20. PEŠIKAN, Mitar: Five Hundred Years of the Crnojević's Oktoih Prvoglasnik / Mitar Pešikan. – Podgorica: The Committee on Commemorating 500 Years of the First Cyrillic Printed Book in the Slavic South, 1995.
COBISS.CG-ID 1522448
21. СИНДИК, Надежда: Смерени свештеник мних Макарије от Чрније Гори. – Подгорица: Одбор за обиљежавање 500 година прве штампане ћириличке књиге на словенском југу, 1995
COBISS.CG-ID 1088781
22. СПОМЕНИЦА Октоих: 1494–1994. – Подгорица: Одбор за обиљежавање 500 година прве штампане ћириличке књиге на словенском југу, 1996
COBISS.CG-ID 1292560
23. PRIRODA Nacionalnog parka Durmitor. – Beograd: Geografski fakultet Univerziteta; [Podgorica]: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti; Žabljak: Nacionalni park Durmitor, 1996. – (Posebna izdanja / Geografski fakultet Univerziteta u Beogradu; knj. 8)
COBISS.CG-ID 2143760

Један од легата ЦАНУ

304

Старе и ријетке књиге у Библиотеци ЦАНУ

24. СИМЕОНОВИЋ Ђелић, Ивана: Мило Милуновић: непресушна тежња суштине сликарске материје и боје. – Београд: Српска академија наука и уметности; Подгорица: Црногорска академија наука и уметности 1997. – (Галерија Српске академије наука и уметности; 88)
COBISS.CG-ID 2475792
25. МЕЂУНАРОДНО признање Црне Горе: зборник радова са научног скупа, Никшић 11–12. мај 1998. год. – Подгорица: Црногорска академија наука и уметности: Историјски институт Црне Горе; Никшић: Филозофски факултет, 1999. – (Библиотека Посебна издања / Историјски институт Црне Горе)
COBISS.CG-ID 2799376
26. КОРАЋ, Војислав: Мартинићи: остаци средњовековног града. – Београд: САНУ, Одељење историјских наука: Филозофски факултет, Одељење за историју уметности; Подгорица: ЦАНУ, 2001. – (Посебна издања / Српска академија наука и уметности; књ. 647. Одељење историјских наука; књ. 25) (Монографија / Филозофски факултет у Београду, Институт за историју уметности).
COBISS.CG-ID 2463245
27. KOŠIR, Feđa: Kolašin, Lovčen: od ljudskog ka izvanljudskom: arhitekta Marko Mušič / [tekst] Fedja Košir; [prevodila Sanja Rubinić; crteži, skice i modeli Marko Mušič i Atelje Marko Mušič; fotografije Dragan Arrigler ... et al.]. – Ljubljana: SAZU – Slovenska akademija nauka i umjetnosti; Podgorica: CANU – Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2010
COBISS.CG-ID 253164288
28. KOŠIR, Feđa: Kolašin, Lovčen: od človeškega k onstrančloveškemu: arhitekt Marko Mušič / [besedilo] Fedja Košir; [risbe, načrti in modeli Marko Mušič in Atelje Marko Mušič; fotografije Dragan Arrigler ... et al.]. – Ljubljana: SAZU – Slovenska akademija znanosti in umetnosti; Podgorica: CANU – Crnogorska akademija nauka i umjetnosti
COBISS.CG-ID 253160192
29. KOŠIR, Feđa: Kolašin, Lovčen: from human to trans-human: architect Marko Mušič / [text] Fedja Košir; [English translation Sunčan Patrick Stone; drawings, plans and models Marko Mušič and Atelier Marko Mušič; photographs Dragan Arrigler ... et al.]. – Ljubljana: SASA – Slovenian Academy of Sciences and Arts; Podgorica: MASA – Montenegrin Academy of Sciences and Arts, 2010
COBISS.CG-ID 253163264

ОСТАЛА ИЗДАЊА

1. СТАТУТ Црногорске академије наука и уметности. – Подгорица: Црногорска академија наука и уметности, 1999
2. ПРИРЕЂИВАЊЕ Енциклопедије Црне Горе / [приредила] Црногорска академија наука и уметности, Редакција Енциклопедије. – Подгорица, 1999
3. The MEETING of the Inter-Academy Council For South-East Europe, Budva, October 7–8, 2004 / [editor Momir Đurović]. – Podgorica, 2004.
COBISS.CG-ID 8842256
4. IZVJEŠTAJI o superviziji strategije razvoja energetike Republike Crne Gore do 2025. godine / [urednik Momir Đurović]. – Podgorica, 2007
COBISS.CG-ID 11636496

5. PRILOG javnoj raspravi o nacrtu Ustava Crne Gore / [urednik Mijat Šuković]. – Podgorica, 2007
COBISS.CG-ID 11667472
6. CRNA Gora u XXI stoljeću – u eri kompetitivnosti / [urednik Momir Đurović]. – Podgorica, 2008
COBISS.CG-ID 12783120
7. ROLE of National Science Academies in the 21st Century: International conference 9–12 October 2008 Podgorica, Montenegro: Programme. – Podgorica, 2008
COBISS.CG-ID 512393446
8. ROLE of National Science Academies in the 21st Century: International conference 9–12 October 2008 Podgorica, Montenegro: Abstracts. – Podgorica, 2008
COBISS.CG-ID 512393190

ЦРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ

Влада Народне Републике Црне Горе донијела је одлуку о оснивању Научног друштва Црне Горе 23. октобра 1950. године. Друштво је функционисало до 1956. када је укинато.

Скупштина Републике Црне Горе донијела је Закон о Друштву за науку и умјетност Црне Горе 12. октобра 1971. године. Сагласно Закону, именована је Матичарска комисија која је на сједници од 6. марта 1973. донијела одлуку о избору чланова Друштва за науку и умјетност Црне Горе. Конститутивна сједница Друштва одржана је 10. јула 1973. године. Укупан број првих чланова Друштва био је 42, од тога 25 редовних чланова (академика) и 17 дописних чланова.

Скупштина СР Црне Горе донијела је Закон о Црногорској академији наука и умјетности 10. марта 1976. године, према којем Друштво за науку и умјетност Црне Горе наставља са радом као Црногорска академија наука и умјетности.

Црногорска академија наука и умјетности је законом установљена као највиша установа у области науке и умјетности у Црној Гори. Академија се својим дјеловањем залаже за слободу научног и умјетничког стваралаштва; организује, подстиче и обавља, самостално и са другим научним установама, научна истраживања; организује, самостално или са другим, научне скупове, симпозијуме, трибине, савјетовања, изложбе; помаже индивидуални научни и умјетнички рад својих чланова и научни и умјетнички рад у другим установама; учествује у утврђивању програма од научног и умјетничког значаја за државу; помаже оспособљавање и усавршавање научног и умјетничког подмлатка; издаје публикације из области науке и умјетности; подстиче и његује научну и умјетничку критику; сакупља, сређује и проучава научну грађу из области науке и умјетности; учествује, по потреби, у оцјењивању резултата научног и умјетничког стваралаштва; даје иницијативе, предлоге и мишљења државним органима и другим носиоцима економског, културног и јавног живота у циљу побољшања услова за научни рад и умјетничко стваралаштво; сарађује са научним, културним, привредним и стручним организацијама и установама у земљи и иностранству.

ЦРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ има 41 члана у радном саставу (35 редовних и 6 ванредних) и 28 ван радног састава – дописних чланова.

Избори за чланове Академије обављају се, по правилу, сваке треће године, уз поштовање утврђене процедуре. Број чланова Академије није ограничен, али се приликом сваког избора утврђује број чланова који се може бирати.

Највиши орган ујрављања ЦАНУ је Скупштина, а њен извршни орган је Председништво Академије које чине: председник, потпредседник, генерални секретар и секретари одјељења.

Академија има три одјељења: Одјељење природних наука, Одјељење друштвених наука и Одјељење умјетности.

ПОСЕБНЕ ЈЕДИНИЦЕ у саставу Академије су: Институт за језик и књижевност „Петар II Петровић Његош”, Центар за енергију и екологију – ЕНЕКО центар, Лексикографски центар и Центар младих научника.

Инстџитиуџ за језик и књижевност „Петар II Петровић Његош”. Скупштина Академије је 1994. године донијела одлуку о оснивању Његошевог института, као посебне јединице у саставу ЦАНУ.

У оквиру Института приређивана су критичка издања дјела Петра II Петровића Његоша и публиковане монографије из области његошологије.

Скупштина ЦАНУ је 2006. године донијела одлуку да се Његошев институт преименује у Институт за језик и књижевност „Петар II Петровић Његош” и да се његова дјелатност прошири на проблеме изучавања језика и књижевности у Црној Гори, тако да обухвата: лингвистичка, књижевноисторијска испитивања и његошологију. Објављено је пет рјечника црногорских народних говора и у току су припреме за рад на пројекту *Рјечник црнојорској народној и књижевној језика*.

Центар за енерџију и екологију – ЕНЕКО центар формиран је 1996. године као посебна јединица при Црногорској академији наука и умјетности. Његови оснивачи су Црногорска академија наука и умјетности и Српска академија наука и уметности, а покровитељи Влада СР Југославије, Влада Републике Србије и Влада Републике Црне Горе.

Развојни план предвиђао је да Центар обавља послове у области нових извора енергија и еколошких проблема везаних за производњу и коришћење енергије, да врши дисиминацију нових знања и технологија у области енергије (нових извора) и еколошких проблема везаних за енергију, анализе и предлагање одговарајућих мјера.

За потребе ЕНЕКО центра била је обезбијеђена локација ДУП-ом Будва у Бечићима (10.000 m²). У оквиру Центра било је предвиђено, као једна од фаза, институционалисање и изградња мултидисциплинарног научног центра који би имао за циљ да окупи универзитете и обезбиједи материјалне и друге услове за заједничке пројекте, нарочито међународног карактера. Због неријешених имовинско-правних односа на предвиђеној локацији као и недостатка финансијских средстава овај план није реализован.

Активности ЕНЕКО центра биле су усмјерене на организовање међународних научних скупова који за тему имају рационалну производњу, трансформацију и коришћење енергије у контексту заштите и унапређења животне средине. Одржано је више међународних научних скупова о обновљивим изворима енергије, са којих су објављени зборници радова.

ЕНЕКО центар је учлањен у WREN (Свјетска мрежа обновљивих извора енергије) и WSS (Свјетски соларни самит).

Лексикографски центар. Скупштина ЦАНУ је 2008. године донијела одлуку о формирању Лексикографског центра, као посебне јединице у саставу Академије, са циљем развијања лексикографске дјелатности за потребе Црне Горе. У издању Центра објављено је неколико лексикографских публикација.

Центар младих научника. У циљу афирмације младих научника, подстицања мултидисциплинарног приступа научним дјелатностима, и укључивања младих научника у реализацију програмских активности Црногорске академије наука и умјетности, Предсједништво Академије је 2010. године донијело Одлуку о образовању *Центра младих научника.* Центар организује расправе својих чланова о појединим научним темама, разматра поједина питања из области научне политике Црне Горе, научних институција и универзитета у Црној Гори која су од интереса за младе научнике, самостално или у заједници са другим организационим облицима дјеловања Академије организује округле столове и научне скупове, припрема за објављивање резултате научних истраживања и одржаних научних расправа. Центар броји 48 чланова из свих области наука и умјетности и отворен је за сукцесивни пријем чланова. Чланови Центра су млади афирмисани доктори наука, старости до 40 година, који имају стални радни ангажман у научним, образовним и другим институцијама на територији Црне Горе.

ОДБОРИ. Ради остварења активности Академије, у оквиру одјељења и као међу-одјељењски, дјелују стални и пројектни одбори (25) за поједине гране или групе блиских наука и умјетности. Одбори на својим програмима окупљају преко 300 сарадника, истакнутих научних радника и умјетничких стваралаца са универзитета, из научних института и умјетничких удружења.

Текућа дјелатност Академије реализује се кроз следеће активности:

- Научноистраживачке и умјетничке пројекте
- Организовање научних скупова, округлих столова и научних расправа
- Организовање предавања на научној и културној трибини
- Издавачку дјелатност
- Међународну сарадњу
- Изложбе

311

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ И УМЈЕТНИЧКИ ПРОЈЕКТИ. Сви чланови Академије ангажовани су на научноистраживачким и умјетничким пројектима. До сада се радило на 192 пројекта из природних, хуманистичких, друштвених наука и умјетности. Поред једног броја индивидуалних пројеката, ради се и на значајним макропројектима и на мултидисциплинарним пројектима.

Академија је била координатор или реализатор капиталних пројеката као што су *Енциклопедија Црне Горе* и *Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитивности*.

Енциклопедија Црне Горе. Скупштина Црне Горе је 29. јуна 1991. године донијела Закон о престанку важења Закона о Лексикографском заводу Црне Горе, чему се ЦАНУ успротивила, у којем је дефинисано да Црногорска академија наука и умјетности преузме послове на обради и припреми Енциклопедије Црне Горе. При томе, није одређен начин обезбјеђивања неопходних услова за наставак рада на овом пројекту, просторних и материјалних.

Савјет и Редакција ЕЦГ конституисани су 6. јуна 1996. године. Скупштина ЦАНУ је на сједници од 7. марта 1997. године усвојила Концепцију ЕЦГ. Планом рада на Енциклопедији Црне Горе предвиђено је да се ЕЦГ штампа у 3 тома.

Урађено је више верзија Општег азбучника, азбучника по струкама, тематским областима и групацијама. Радна верзија Општег азбучника усвојена је и стављена је

на увид стручној и научној јавности. Азбучник је остао отворен за допуне на основу утврђених критеријума.

Последња верзија Азбучника за I том ЕЦГ (А-И) садржи 3.796 одредница. Азбучник II тома садржи 3.884, а азбучник III тома 2.654 одреднице.

Академија је 1997, 1998. и 1999. из Буџета Републике добијала средства за рад на овом пројекту. I том ЕЦГ је у највишем обиму био припремљен за штампу већ 2000. године када је дошло до престанка финансирања пројекта Енциклопедије Црне Горе што је зауставило активности на овом пројекту.

Пројекат *Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитарности* реализован је на основу Меморандума о изради документа *Црна Гора у XXI стољећу – у ери комјунитарности*, који је Црногорска академија наука и умјетности потписала са Владом Црне Горе, 14. априла 2009. године. Пројекат је обухватио 10 потпројеката: *Животна средина и одрживи развој, Економски развој, Интеграција у европске и евроатлантске структуре, Израдња и функционисање државе, Популациони аспекти, Енергија, Питања вриједности, Културно окружење, Образовање и Наука и технологија*. На пројекту је било ангажовано 145 сарадника, углавном из Црне Горе.

Одржана је презентација завршног документа Пројекта уз учешће страних евалуатора и представника Владе Црне Горе и промоција едиције *Црна Гора у XXI стољећу*.

Публиковано је 12 књига: прва књига (завршни документ) која је преведена на енглески језик и 10 књига потпројеката.

НАУЧНИ СКУПОВИ, ОКРУГЛИ СТОЛОВИ И РАСПРАВЕ. Значајна активност Црногорске академије јесте организовање научних скупова, симпозијума, округлих столова, расправа, као и предавања на трибини Академије. Научни скупови (192) значајно су допринијели њеној афирмацији и њеном укључивању у савремене научне токове и повезивању са свјетском научном заједницом. Многи скупови су били међународног карактера, а за значајан број њих суорганизатори су биле угледне научне асоцијације из Европе и читавог свијета. На скуповима је учествовао велики број еминентних научника из земље и иностранства.

Црногорска академија наука и умјетности учествује у утврђивању политике развоја науке, у давању предлога и мишљења о значајним проблемима привредног, друштвеног, образовног и културног живота Црне Горе, заједно са Владом Црне Горе или њеним ресорним министарствима организујући округле столове и расправе о појединим значајним законским, развојним и стратешким документима Црне Горе. Академија је била супервизор више стратешких развојних пројеката.

Чланови Академије одржали су академске бесједе, угледни научници из земље и иностранства предавања на Трибини Академије, јавности су представљани резултати рада на макропројектима и публикације ЦАНУ. Академија је организовала изложбе у Црној Гори и у иностранству ликовних умјетника чланова ЦАНУ и других академија.

ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ. Велика пажња се посвећује издавачкој дјелатности. У оквиру Црногорске академије наука и умјетности постоје следеће едиције: Годишњак, Гласници одјељења, Зборници радова са научних скупова, Посебна издања – Монографије и студије, Посебни радови, Зборници радова (јубиларни за академике), Историјски извори, Издања Његошевог института, Јубиларна издања, Критичка из-

дања, Библиографије, Рјечници, Споменнице преминулим члановима Академије, Калози, Издања Лексикографског центра, Заједничка издања.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА ЦРНОГОРСКЕ АКАДЕМИЈЕ посебно посљедњих година постала је веома интензивна и плодна. ЦАНУ је активна чланица 8 најважнијих европских и свјетских асоцијација националних академија наука и умјетности, као и национални члан више међународних научних асоцијација, а има потписане билатералне споразуме о сарадњи са 24 иностране академије наука.

Црногорска академија наука и умјетности чланица је: Мреже академија централне и источне Европе (CEEN – Central and Eastern European Network of Academies), Европске федерације националних академија наука (ALLEA – All European Academies), Европске академије наука и умјетности (EASA – European Academy of Sciences and Arts), Међуакадемијског панела о међународним питањима (IAP – InterAcademy Panel on international issues), Међународног савјета за науку (ICSU – International Council for Science), Међународне уније националних академија (IUA – International Union of Academies), Међуакадемијског савјета за југоисточну Европу (IACSEE – InterAcademy Council for South-Eastern Europe), Евромедитеранске академијске мреже (EMAN – Euromediterranean Academic Network).

Академија има билатералне споразуме о научној сарадњи на основу којих врши размјену научних радника и умјетника који реализују студијске боравке, посјете и ликовне изложбе са сједећим академијама: Академијом наука Албаније, Националном академијом наука Бјелорусије, Бугарском академијом наука, Академијом наука Босне и Херцеговине, Академијом наука Чешке Републике, Мађарском академијом наука, Македонском академијом наука и умјетности, Румунском академијом, Руском академијом наука, Словачком академијом наука, Словеначком академијом наука и умјетности, Српском академијом наука и уметности, Турском академијом наука, Естонском академијом наука, Летонском академијом наука, Академијом наука Молдавије, Националном академијом наука Украјине, Националном академијом dei Linsei (Италија), Академијом наука и умјетности Републике Српске, Грузијском националном академијом наука, Кинеском академијом друштвених наука, Пољском академијом наука, Литванском академијом наука и Краљевском академијом економских наука и финансија (Шпанија).

313

*

За подстицање научног и умјетничког подмлатка Академија сваке треће године додјељује Награду из Фонда ЦАНУ, а сваке године стипендије најбољим студентима универзитета у Црној Гори.

ЦАНУ има Библиотеку и Архив и Умјетничку збирку. Библиотека посједује преко 100.000 монографских публикација и периодичних издања и врши размјену са преко 100 библиотеку у земљи и иностранству. Академија посједује пет легата-поклон библиотека, са око 10.000 наслова. Архив ЦАНУ има четири фонда грађе значајне за истраживања о Црној Гори и ван ње. Умјетничка збирка посједује дјела најзначајнијих црногорских ликовних умјетника.

Стручне, техничке и административне послове обавља Стручна служба ЦАНУ.

Адреса ЦАНУ: Риста Стијовића 5, Подгорица; тел: + 382 20 655 450; + 382 20 655-456; факс: + 382 20 655 451, e-mail: canu@canu.ac.me; web site: www.canu.org.me.

MONTENEGRIN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS

The Government of the Republic of Montenegro founded the Scientific Society of Montenegro, on 23rd October 1950. The Society was active till 1956.

The Parliament of the Republic of Montenegro brought the Law on the Society for Science and Arts of Montenegro, on 12th October 1971 year. In compliance to the Law, the Registry Commission was formed, which on its session of 6th March 1973 reached the decision on election of the first members of the Society. The Constitutive Session of the Society for Science and Arts of Montenegro was held on 10th July 1973 year. The total number of the first elected members of the Society was 42, out of which 25 were full members (academicians) and 17 corresponding (foreign) members.

The Parliament of Republic Montenegro decided on 10th March 1976, to transform the Society of Science and Arts of Montenegro to The Montenegrin Academy of Sciences and Arts (MASA).

The Montenegrin Academy of Sciences and Arts is constituted by Law as the highest national institution in the field of science and arts in Montenegro. The Academy with its activities strives for freedom of science and art, organizes, initiates and implements the scientific research, by itself or in cooperation with other scientific institutions; organizes, alone or in cooperation with others, scientific meetings, symposia, scientific debates, consultations and exhibitions, takes part in establishing the programmes of scientific and artistic importance for the country; assists in training of young scientists and artists; issues publications in the field of science and arts; promotes scientific and artistic critique; collects, arranges and studies materials in the field of science and arts; initiates, proposes and provides opinions to state authorities and other policy makers on improvement of conditions for scientific and artistic work; cooperates with scientific, cultural, economic and professional organizations and institutions in the country and abroad.

At present, THE MONTENEGRIN ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS has 41 members (35 full and 6 associated members) and 28 corresponding members.

The elections for Academy members are performed every third year. The number of members is not limited, however, on occasion of each election, the number of members is determined by the Academy.

The supreme governing body of MASA is the Assembly, and its executive organ is the Academy Presidency, which is constituted by: president, vice president, secretary general and division secretaries. The Academy includes three divisions: Division of Natural Sciences, Division of Social Sciences and Division of Arts.

SPECIAL UNITS within the Academy are: the Institute for language and literature „Petar II Petrović Njegoš”, Centre for energy and ecology – ENEKO Centre, Lexicographic Centre and Centre of young scientists.

Institute for language and literature „Petar II Petrović Njegoš”. The Academy Assembly founded the *Institute of Njegoš*, as the special unit within MASA, in 1994 year.

The Institute performs the activity on the works of Petar II Petrović Njegoš and publishes monographies from the field related to Njegoš work.

The Assembly of MASA renamed in 2006, the *Institute of Njegoš* to *Institute for language and literature „Petar II Petrović Njegoš”*, enlarging its activity to language and literature in Montenegro, including: linguistic, literary-historical examinations and study of Njegoš work. Ten dictionaries of the Montenegrin speeches (dialects) have been published. The preparations for the *Dictionary of the Montenegrin folk and literary language* are in due course.

Centre for energy and ecology – ENEKO is formed in 1996 year, as the special unit within the Montenegrin Academy of Sciences and Arts. Its founders were Montenegrin Academy of Sciences and Arts and Serbian Academy of Sciences and Arts, and the patrons were Government of Federal Republic of Yugoslavia, Government of Republic of Serbia and Government of Republic of Montenegro.

The Centre should perform activity in the area of new sources of energy and ecological problems related to the production and use of energy, as well as to disseminate new knowledge and technologies in the field of energy (renewables) and ecological problems related to energy.

It was provided for the needs of ENEKO centre the location in Becici (10,000 m²). Because of the unsolved property relations at the planned location, and insufficient funds this plan has not been realized.

One of main activity of the ENEKO centre has been directed towards the organization of international scientific meetings devoted to new renewable and rational use of energy. Seven international scientific meetings have been held.

ENEKO centre is member of WREN (World Network of Renewable Energy Sources) and of WSS (World Solar Summit).

Lexicographic Centre. The MASA Assembly in 2008 year founded the Lexicographic centre, as a special unit in the Academy, to develop the lexicographical activity Montenegro needs. The Centre has published *The Atlas of Waters of Montenegro*, and *The Atlas of climate of Montenegro* is actually in print.

Centre of Young Scientists. Towards the affirmation of young scientists, stimulation of multidisciplinary approach to the scientific work, and inclusion of young scientists in the activities of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts, the Presidency of the Academy in 2010 founded the Centre of Young Scientists. The Centre organizes among young scientists discussions on particular scientific topics, analyses issues related to the field of scientific policy of Montenegro, scientific institutions and universities in Montenegro which are of interest for young scientists, individually or together with other bodies of Academy organizes round tables and scientific meetings, prepares for publishing the results of scientific research and scientific meetings. At present, The Centre includes 48 young scientists from all areas of science. The members of the Centre are recognized PhD scholars, of the age up to 40, who have permanent working engagement in the scientific, educational and other institutions in Montenegro.

COMMITTEES. In order to perform its activities, Academy holds permanent and project committees (25). The Committees gather over 300 associates, renowned scientists and artists from universities, scientific institutes and art associations.

The current work of the Academy is realized through the following activities:

- Scientific-research and art projects
- Organization of scientific meetings, round tables and scientific discussions
- Organization of lectures
- Publishing activity
- International cooperation
- Exhibitions

SCIENTIFIC-RESEARCH AND ARTISTIC PROJECTS. All Academy members are engaged in scientific-research and artistic projects. Up to now, the work has been carried out on 192 projects from natural, social sciences, humanities and arts.

The Academy was a coordinator of numerous capital projects, among which *The Encyclopedia of Montenegro* and *Montenegro in the XXI century – in the era of competitiveness*.

Encyclopedia of Montenegro. The Parliament of Montenegro on 29th June 1991 issued the Law by which the Montenegrin Academy of Sciences and Arts takes over activities on the preparation of *Encyclopedia of Montenegro*.

The Council and Editorial board of *Encyclopedia of Montenegro* were constituted on 6th June 1996. The Parliament of Montenegro at its session of 7 March 1997 adopted the Concept of the *Encyclopedia of Montenegro*. The *Encyclopedia of Montenegro* was planned to be printed in 3 volumes.

Several versions of the General Alphabetic were made, alphabetic by professions, by thematic areas and groupings. The working version of the General Alphabetic was adopted at the session of the Editorial board of 30th June 1998, and introduced to the professional and scientific community. The General Alphabetic remained open for corrections of references according to the established criteria.

The last version of the General Alphabetic for Volume I of *Encyclopedia of Montenegro* (A-I) included 3,796 semantic items. The Alphabetic of Volume II included 3,884 items, and the Alphabetic of the Volume III 2,654 clauses.

The Academy was financed from the Republic budget for the work on this project in 1997, 1998 and 1999. In 2000 year, the activities on this project were abandoned, due to lack of finances from the state budget.

The Project *Montenegro in the XXI century – in the era of competitiveness* was realized on the basis of Memorandum, which Montenegrin Academy of Sciences and Arts signed with the Government of Montenegro, on 14th April 2009. The project consisted of 10 subprojects: *Living environment and sustainable development, Economic development, Integration into European and EuroAtlantic structures, Building and functioning of the state, Population aspects, Energy, Issues of values, Cultural environment, Education and Science and Technology*. 145 associates were engaged on the project, mostly from Montenegro. Twelve books were published: first book (final document), which was translated in English, and 10 books of subprojects.

The presentation of the final document of the project was held, with the participation of external evaluators and the representatives of Government of Montenegro. The promotion

of the edition *Montenegro in the XXI century – in the era of competitiveness* was performed, as well.

SCIENTIFIC MEETINGS, ROUND TABLES AND DISCUSSIONS. Important activities of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts represent the organization of scientific meetings, symposia, round tables, discussions, as well as lectures. The scientific meetings (192 held) have contributed a great deal to Academy's recognition. The topics of meetings included the actual scientific problems from all fields of science, culture and education. Most of meetings are of the international character, in co-organization with scientific institutions from Europe and world. These meetings gathered numerous renowned scientists from the country and abroad.

The Academy organized together with Government of Montenegro or its relevant ministries round tables and discussions (56) on particular strategic documents related to Montenegro and acted as a supervisor of few strategic development projects.

The members of the Academy held academic lectures (27). Esteemed scientists, from the country and abroad, among whom are the Nobel Prize winners and the Field's medal holders, held lectures in MASA (188). The Academy organized exhibitions of artists members of MASA and of partner academies (14), in Montenegro and abroad.

PUBLISHING ACTIVITY. Since its founding, attention has been devoted to the publishing activity. There are following editions, within the Montenegrin Academy of Sciences and Arts: Almanacs (38); Heralds of the Departments (DNS-19, DSS-20, DA-29); Proceedings from scientific meetings (108); Special editions – Monographs and studies (102); Special (selected) papers (25); Collections of papers (jubilees for academicians -11); Editions of Institute of Njegoš (10); Historical sources (8); Jubilees editions (5); Critical editions (10); Bibliographies (5); Dictionaries (2); Memorials to deceased members of the Academy (40); Catalogues (11); Editions of Lexicographic Institute (1); Joint editions (26).

INTERNATIONAL COOPERATION. The international cooperation of MASA, especially in the recent years, has become very active and versatile. MASA is an active member of the most important European and World associations of national academies of science and arts and scientific associations, and has signed bilateral agreements on co-operation with 24 national academies of science.

The Montenegrin Academy of Sciences and Arts is member of: Central and Eastern European Network of Academies – CEEN, European Federation of National Academies of Sciences (ALLEA – All European Academies), European Academy of Sciences and Arts – EASA, The Global Network of Science Academies – IAP, International Council for Science – ICSU, International Union of Academies – IUA / Union Academique Internationale – UAI, InterAcademy Council for South-Eastern Europe – IACSEE, Euro-Mediterranean Academy Network – EMAN.

The Academy has bilateral agreements on scientific cooperation with the following academies of science, on the basis of which the exchanges of scholars and artists, and scientific projects and exhibitions are performed: Academy of Sciences of Albania, National Academy of Sciences of Belarus, Bulgarian Academy of Sciences, Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, Academy of Sciences of the Czech Republic, Hungarian Academy of Sciences, Macedonian Academy of Sciences and Arts, Romanian Academy, Russian Academy of Sciences, Slovak Academy of Sciences, Slovenian Academy of Sciences

and Arts, Serbian Academy of Sciences and Arts, Turkish Academy of Sciences, Estonian Academy of Sciences, Latvian Academy of Sciences, Academy of Sciences of Moldova, National Academy of Sciences of Ukraine, Accademia Nazionale dei Lincei (Italy), Academy of Sciences and Arts of Republic of Srpska, Georgian National Academy of Sciences, Chinese Academy of Social Sciences, Polish Academy of Sciences, Lithuanian Academy of Sciences, Royal Academy of Economic Sciences and Finances (Spain).

*

MASA AWARDS. To promote young scientists and artists the Academy, gives every third year the Award from the MASA Fund. In addition, each year it awards stipends to the best students of the universities of Montenegro.

The Academy's Art collection includes the paintings and sculptures of the members of MASA and other Montenegrin artists.

MASA has the Library and Archive. The Library has over 100,000 monographic publications and periodicals. It exchanges the Academy's publications with over a 100 libraries worldwide.

The Academy holds five legacies – gift libraries consisting of more than 10,000 titles.

The MASA Archive includes four funds relevant to Montenegro.

Professional, technical and administrative work is carried out by the Administrative unit of MASA.

Address of MASA: Rista Stijovića 5, Podgorica; tel: +382 20 655 450; +382 20 655 456; fax: + 382 20 655 451, e-mail: canu@canu.ac.me; web-site: www.canu.org.me.

ИНДЕКС
(Чланови Друштва за науку и умјетност
Црне Горе и Црногорске академије
наука и умјетности)

Адамовић Љубиша, 35
Алексејева Ивановна Татјана
(Татјана Ивановна Алексева), 36
Анђус К. Радослав, 37

Бабовић Милосав, 39
Бацковић Слободан, 41
Бенац Алојз, 43
Берберовић Љубомир, 44
Бешић Зарија, 45
Благојевић Обрен, 46
Блечић Вилотије, 47
Божих Иван, 48
Божовић Борислав, 49
Борозан Ђорђе, 50
Брајић Влајко, 52
Брајковић Владислав, 54
Булајић Мирко, 55
Булатовић Ранислав, 56
Бурић Анка, 58

Васић Милан, 59
Велимировић Здравко, 60
Вешовић Радоња, 61
Видмар Јосип, 62
Влаховић Владислав, 63
Влаховић Петар, 64
Војводић Владимир, 66
Вујичић Рајко, 67
Вујовић Димитрије Димо, 68
Вукадиновић Радован, 70
Вукановић Радован, 71
Вуковић Ненад, 72
Вуковић Ново, 74
Вуковић Чедо, 75
Вукославчевић Петар, 76
Вукотић Драгутин, 77
Вукотић Душан, 78
Вукотић Перко, 78
Вукчевић К. Драган, 81
Вушковић Милош, 82

Глушчевић Божидар, 83
Грозданов Цветан, 85

Гусев Владимирович Борис, 86
Гушић Бранимир, 87

Дајовић Војин, 88
Дамјановић Звонимир, 90
Дапчевић Пеко, 91
Дашић Миомир, 92
Деревјанко Пантелејевич Анатолиј
(Деревјанко Пантелеевич
Анатолий), 94
Драговић Милан, 95
Дрент Питер, 96
Дука Георге (Dúca Gheorghe), 97

Ђонових Јанко, 99
Ђурђевић Бранислав, 100
Ђурић Миодраг Дадо, 101
Ђуришић Милутин, 102
Ђуровић Жарко, 103
Ђуровић Мирчета, 105
Ђуровић Момир, 107

Екмечић Милорад, 109

Зечевић Момчило, 110
Зоговић Бранко, 111
Зоговић Радован, 112

Ивановић Божина, 114
Ивановић Драгиша, 115
Ивановић Радомир, 116
Ивановић Светомир, 117
Ивановић Цвјетко, 118

Јаћимовић Милојица, 119
Јовановић Милован, 120

Калезић Слободан, 121
Караман Гордан, 122
Караџић Драган, 123
Керимов Абасович Џангир, 124
Ковачевић Вељко, 125
Конески Блаже, 126
Косовић Душан, 127

Костић Душан, 128
Костић Милица, 129
Крлежа Мирослав, 131

Лакић Зоран, 132
Лалић Михаило, 134
Лековић Драгутин, 135
Лепетић Владимир, 137
Лубарда Владо, 138
Лукић Радомир, 140

Мартиновић Ј. Душан, 141
Мартиновић С. Нико, 142
Матић Божидар, 144
Мекули Есад, 145
Мијовић Павле, 146
Мијушковић Милорад, 147
Мијушковић Славко, 148
Миловић М. Јевто, 150
Милутиновић Милан, 152
Милчински Јанез, 153
Мирановић Предраг, 154
Митровић Андреј, 155
Муцопулос Евангелос, 156

Немировски Љвович Евгеније
(Немировски Љвович
Евгений), 157
Николић Горан, 158

Обен Мишел, 159
Омчикус Петар, 160
Остојић Бранислав, 161

Павићевић Бранко, 163
Павићевић Вуко, 164
Павићевић Љубо, 165
Пејовић Ђорђије, 166
Пејовић Павле, 168
Перић Веселин, 169
Перовић Олга, 170
Перовић Слободан, 171
Петрић Јован, 173
Пецо Асим, 174
Пешикан Митар, 175
Писарев Алексејевич Јуриј
(Писарев Алексејевич Юрий), 176
Поповић Бранко, 177
Поповић Иво Ђани, 178
Поповић Петар, 179

Пријић Александар, 180
Пусић Еуген, 181

Радовић Вуко, 182
Радовић Ђуза, 183
Радоњић Драган, 184
Радуловић-Вулић Јелена Мања, 185
Раичковић Стеван, 186
Ракић Љубиша, 187
Рашовић Љубомир, 188

Савић Павле, 189
Савићевић Миомир, 190
Садовничј Антонович Виктор
(Садовничий Антонович Виктор), 192
Самсонов Михаилович Александар
(Самсонов Михаилович
Александр), 193
Сијарић Тамил, 194
Сиротковић Јаков, 195
Сковран Душан, 196
Срзентић Никола, 197
Станић Војислав, 198
Станковић Љубиша, 199
Стипанић Ернест, 201
Стругар Владо, 203

Толстој Иљич Никита (Толстой
Иљич Никита), 204
Томановић Лука, 205

Ђирковић Сима, 206

Улићевић Марко, 207
Унгер Феликс (Unger Felix), 208

Филиповић Бранко Фило, 209

Хајдук Ионел (Haiduc Ionel), 210
Хил Алуха Хајме (Gil Aluja Jaime), 212
Хоџа Фарудин, 213

Чубриловић Васо, 214

Шарановић Милинко, 215
Шлаус Иво, 216
Шољан Тонко, 218
Шошкић Бранислав, 219
Шћекић Вучина, 221
Шуковић Мијат, 222

САДРЖАЈ

7	Указ о проглашењу Закона о Друштву за науку и умјетност Црне Горе
7	Указ о проглашењу Закона о Црногорској академији наука и умјетности
9	Академик Момир Ђуровић: Поводом 40 година рада Црногорске академије наука и умјетности и 61 године од формирања Научног друштва Црне Горе
21	Чланови Друштва за науку и умјетност Црне Горе
21	Чланови Црногорске академије наука и умјетности
33	Биографије чланова
225	Одбори Академије
241	Научноистраживачки пројекти, научни скупови, округли столови, академске бесједе, научне трибине, тематске расправе, представљање мегапројеката, промоције књига, изложбе (1971–2011)
273	Преглед издања Академије 1971–2011.
307	Црногорска академија наука и умјетности
315	Montenegrin Academy of Sciences and Arts
321	Индекс

ЦРНОГОРСКА АКАДЕМИЈА
НАУКА И УМЈЕТНОСТИ
1971–2011

Лектори

Данијела Ристић
Јелена Башановић Чечовић

Компјутерска припрема

Бојан Поповић
Медон – Подгорица

Тираж

500 примјерака

Штампа

Графо-Бале
Подгорица
2011.

CIP – Каталогизација у публикацији
Централна народна библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-7215-279-1
COBISS.CG-ID 18777616